

www.agronaplo.hu

18 éves

an agro napló

A TUDATOS GAZDÁLKODÓ ÁLLANDÓ PARTNERE

2014
07

ORSZÁGOS MEZŐGAZDASÁGI
SZAKFOLYÓIRAT • XVIII. évf.

Áldás Hava

Keresse repceajánlatunkat a 36. oldalon!

Jó úton haladunk?

Minőséget, vagy mennyiséget termeljük búzából?

LAP A LAPBAN - Gazdasági körkép

Fókuszban Somogy megye

2013-BAN A LEGNAGYOBB TERMÉSŰ KERESKEDELMI HIBRID

Az MGSZH kisparcellás fajta-összehasonlító kísérleteiben
(12 helyszín, középérésű repce hibridek csoportja)

Elemi erő

DK EXSTORM

Megérkeztek
a 4 hengeres
modellek!

AZ ÚJ MF 5600 | 85-TŐL 130 LE-IG
FORRADALMI TELJESÍTMÉNY

EGY ÚJ GENERÁCIÓ SZÁMÁRA

A MASSEY FERGUSONTÓL

- ▶ 85 LE-től – három hengeres erőgépek – a takarékoság bajnokai
- ▶ 110-130 LE – négyhengeres erőgépek – 4.4 | SISU motorral
- ▶ Finanszírozási akcióban: 0 % kamat, 4 egyenlő részlet, 3 év futamidő

www.masseyferguson.hu

TEL06/305 305 565

Austro Diesel

A MASSEY FERGUSON az AGCO egész világon ismert márkaneve.

Zene földjeimnek!

HYBRIROCK

A legkeresettebb hibrid repce vetőmag:
2 év alatt **14%-os** piaci részarány!*

*A magyarországi hibrid repce vetésterületre vetítve

www.kws.hu

Jövőt vetni
1856 óta

KWS Magyarország Kft. • H-9027 Győr, Gesztenyefa u. 4. • Tel.: 96/528-710 • Fax: 96/528-711

A NAGY TALAJMŰVELŐ SHOW

Agro-Békés
KÖZHASZNÚSÁGI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.

Kverneland

LEMKEN
The Agrition Company

VOGEL NOOT
THINKING AHEAD

Országos bemutatók helyszínei:

2014. augusztus 8., 10 óra

2014. augusztus 9., 10 óra

Papp Zoltán

HU-7940 Kacsóta

A 6-os főúton Szentlőrinc és Kacsóta
között 218. km-kő

GPS: É46.040598, K17.966859

**A Szentlőrinci Gazdanapok
társrendezvénye!**

2014. augusztus 15., 9 óra

Béke Agrárszövetkezet

HU-4220 Hajdúböszörmény

A 3502-os úton Hajdúdorog irányába 33.
km-kő

GPS: É47.69359 K21.50695

**A Hajdúsági Expo és a
Traktorhúzó Európa Kupa
társrendezvénye!**

A rendezvény alkalmával 15 gépkapcsolat gyakorlati bemutatása történik.
A talajmunkagépek újdonságai és legnépszerűbbjei mellett ebben az évben is a gyakorlati
bemutatót szántóföldi permetezők és gabonavetőgépek egészítik ki!

A gépkapcsolatokat az Agro-Békés Kft. CASE IH erőgépei üzemeltetik.

**Kövessen minket a Facebook-on:
A NAGY TALAJMŰVELŐ SHOW**

A TARTALOMBÓL

ÁLLANDÓ ROVATAINK:

AKTUÁLIS TÁMOGATÁSOK	7
ADÓÜGY	9
A SZAKTANÁCSADÓ VÁLASZOL	11
GÉPMUSTRA	93

Fotó: Láng Péter

IRÁNY A SZÁNTÓFÖLD!

61

SZÓJAOSKOLA
A SZÓJA VETŐMAG-
TERMESZTÉS
KÖVETELMÉNYEI ÉS
ELLENŐRZÉSE

82

A PULYKATARTÁS HIGIÉNIÁJA

97

AZ ELLÉS KÖRÜLI
IDŐSZAKBAN ALKALMAZOTT
KIEGÉSZÍTŐ TAKARMÁNYOK
HATÉKONYSÁGÁNAK
ELLENŐRZÉSE

101

JÓ ÚTON HALADUNK?
MENNYISÉGET VAGY
MINŐSÉGET TERMELJÜNK
BÚZÁBÓL?

73

**KÖRNYEZŐ
ORSZÁGOK
MEZŐGAZDASÁGA:**
SZLOVÁKIA

84

SZLOVÁKIA
MEZŐGAZDASÁGI
MINISZTERÉT
KÉRDEZTÜK

86

Független országos mezőgazdasági szakfolyóirat.
Megjelenik havonta. Kiadja a Zsigmond Kft.
A Zsigmond Kft. a MATESZ tagja.
Az Agro Napló példányszáma auditált 12 300 db havonta.
Az Agro Napló a MEGFOSZ kizárólagos írott médiája.

Kiadó és szerkesztőség: 7632 Pécs, Aidinger J. u. 12. 1/3. Tel.: 06-72/517-232, 230, 231, 191, fax: 06-72/517-190 • info@agronaplo.hu, www.agronaplo.hu
Tulajdonos, ügyvezető: Zsigmond Ágnes (zsigmond.agnes@agronaplo.hu)
Tulajdonos, külkapcsolatok: Maul Vanda (+36-30/678-4783, maul.vanda@agronaplo.hu)
Főszerkesztő: Gáspár Andrea (+36-30/678-4784, gaspar.andrea@agronaplo.hu)
Médiatanácsadó: Kun Zsófia (+36-30/678-4785, kun.zsofia@agronaplo.hu),
Tóth Zoltán (+36-30/678-4782, toth.zoltan@agronaplo.hu)
Gépesítési referens: Sik Milán (+36-30/423-1950, sik.milan@agronaplo.hu)
Szakmai tanácsadók: dr. Késmárki István, dr. Gyuricza Csaba, Benedek Szilveszter,
dr. Gergác Zoltán, Prof. Dr. Jóri J. István, Antos Gábor, Dózsa Gergely, Dr. Milics Gábor

A szerzők személyesen vállalnak felelősséget az általuk leírtakért.
A hirdetések tartalmáért minden tekintetben a megrendelő felel. A lapban megjelenő
cikk, képek, hirdetések másodközlése csak a szerkesztőség írásbeli hozzájárulásával
lehetséges. Minden jog fenntartva.

Tipográfia, nyomdai előkészítés: Nagy Róbert • **Nyomda:** Ipress Center Hungary Kft.,
Felelős vezető: Lakatos Imre, ügyvezető • ISSN:1417-3255
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Központi Hirlap Iroda • Postacím: 1900
Budapest • Előfizethető az ország bármely postáján, a hírlapot kézbesítőknél, valamint
megrendelhető e-mail-en: hirlaplofizetes@posta.hu és telefonon 06-80/444-444

Kövessen
bennünket!

You Tube
youtube.com/agronaplo

facebook
/agronaplomagazin

Az Agro Napló
szakfolyóirat
megrendelhető
(390 Ft/hó)

a 06-72/517-232-es
telefonszámon,
vagy az
info@agronaplo.hu
e-mail címen.

Kiadványunk példányszámát
a Matesz hitelesíti
auditált adatok, Átlagos értéke
http://www.matesz.hu

Lapunkat rendszeresen
szemléli a megfigyelő

Megjelenésével ön „Az ajak és szájpadasadékos
gyermekekért alapítványt” támogatja.

Növényvédelmi szolgáltatás

Új típusú Dammann permetezővel vállalunk növényvédelmi szolgáltatást meglévő és leendő partnereink részére.

A permetező tulajdonságai:

- 190 cm-ig állítható szabad hasmagasság,
- 225 és 305 cm nyomtávolság,
- lejtőszintező járószerkezet,
- 24, 28 vagy 30 méter munkaszélesség,
- D-A-S légbefúvós keret,
- 4000 literes permetlétartály.

Elérhetőség: 06-30/2425-661
E-mail: dammannpermetezes@gmail.com

METALWOLF

Új termékeink:

- Mulcskultivátor
- Rövidtárcsa
- Szántóföldi kultivátor

- Tárcsák, elmunkáló hengerek
- Kombinátorok, kompaktorok
- Sorközművelő kultivátorok és műtrágyaszóró adapterek

- Középmélylazítók
- Gyűrűhengerek
- Rugós simítók

MEGBÍZHATÓ GÉPEK, KEDVEZŐ ÁRAK!
 Telephelyünk: 6334 Géderlak, Tavasz u. 12.
 Tel.: 06-78/517-070, fax: 06-78/517-071, mobil: 06-20/9603-009, e-mail: info@metalwolf.hu
www.metalwolf.hu

OLVASSON VELÜNK

**DIGITÁLIS
ÚJSÁGOT!**

GYORSAN, KÉNYELMESEN, KEDVEZŐ ÁRON!

WWW.DIGITALSTAND.HU

Tempo – egy sikertörténet kezdete

Már most rendelje meg Tempo vetőgépét
22, 20, illetve 18% kedvezménnyel!

Típus	Listaár	Júliusi 22%-os kedvezményes ár	Augusztusi 20%-os kedvezményes ár	Szeptemberi 18%-os kedvezményes ár
Tempo T 6 (osztott műtrágyatartály)	46 220 €	36 050 €	36 980 €	37 900 €
Tempo T 6 (központi műtrágyatartály)	50 920 €	39 720 €	40 740 €	41 760 €
Tempo F 6	58 220 €	45 410 €	46 580 €	47 740 €
Tempo F 8	73 510 €	57 340 €	58 810 €	60 280 €

Az előszezon akció időtartama:

2014. július 1. – szeptember 30.

Fizetési feltételek:

20% előleg a gép megrendelésekor

Szállítás:

A vevő igényei alapján

AZ AKCIÓS ÁRAK FELSZERELTSÉGEI:

Tempo F 6 és 8:

1250 ill. 1700 literes műtrágyatartály, tárcsás műtrágyacsoroszló, mikrogranulátum-szóró egység, nyomjelző, porkémény, 4 sorozat magtárcsa (5, 5.5 mm kukorica, valamint 3, 3.5 mm napraforgó)

Tempo T 6 (osztott műtrágyatartály):

2x300 literes műtrágyatartály, késcs műtrágyacsoroszló, mikrogranulátum-szóró egység, nyomjelző, porkémény, 4 sorozat magtárcsa (5, 5.5 mm kukorica, valamint 3, 3.5 mm napraforgó)

Tempo T 6 (központi műtrágyatartály):

1200 literes műtrágyatartály, tárcsás műtrágyacsoroszló, mikrogranulátum-szóró egység, nyomjelző, porkémény, 4 sorozat magtárcsa (5, 5.5 mm kukorica, valamint 3, 3.5 mm napraforgó)

www.vaderstad.com

Vaderstad Kft.

2475 Kápolnásnyék, Összekötő út 1.

Tel.: +36 22/709 000, fax: +36 22/709 023

E-mail: infohu@vaderstad.com

Garamvölgyi József: +36 20/9654 742

Hoffmann Attila: +36 20/2420 215

Kovács Gábor: +36 20/5233 242

Kuhinkó Gábor: +36 20/9441 484

Máté Csaba: +36 20/4554 296

Tolnai Péter: +36 20/2370 770

Mert szántani kell!

**Apa,
mi szántunk?**

**Naná!
Mert Kverneland
ekénk van!**

A kép illusztráció

**További információk az alábbi elérhetőségeken
és kereskedő partnereinknél:**

Kverneland Group Hungária Kft.

5008 Szolnok, Karinthy út 63.

Tel.: 06-56/527-010 Fax: 06-56/527-019

e-mail: info@kvernelandgroup.hu

Renczes Miklós: 06-30/33-55-857 Weiland Róbert: 06-30/303-7285

www.kverneland.hu

A Nagy Talajművelő Show
2014. augusztus 8. és 9. 10 óra
SZENTLŐRINC

2014. augusztus 15. 9 óra
HAJDÚBŐSZÖRMENY

Kövessen minket a Facebook-on.
A Nagy Talajművelő Show

Július hónapban még igényelhető a termeléshez kötött anyatehén támogatás egészen 2014. július 31-ig. Július 16-tól a félév után járó gázolaj jövedéki adót is visszaigényelhetik a gazdálkodók.

Az MVH 92/2014. (V. 28.) számú közleménye

A tenyésznnyúl tenyésztésbe állításának mezőgazdasági csekély összegű (de minimis) támogatásáról szóló 54/2014. (IV. 29.) VM rendelet alapján a tenyésznnyulat tenyésztésbe állító állattartók a tenyésznnyúl tartásához vissza nem térítendő mezőgazdasági csekély összegű támogatást vehetnek igénybe.

Támogatást tenyésznnyulat után a tenyésztésbe állítást követő első támogatási kérelem benyújtási időszakban egy alkalommal lehet igénybe venni. A támogatás mértéke a támogatási időszakban (a januári benyújtási időszak vonatkozásában a tárgyévet megelőző év július 1. és december 31. közötti időszak, a júliusi benyújtási időszak vonatkozásában a tárgyév január 1. és június 30. közötti időszak) tenyésztésbe állított tenyésznnyulanként 2000 forint, azzal, hogy a támogatás összege állattartónként nem haladhatja meg egy évre vonatkozóan az 5000 eurót.

A tárgyév január 1. és június 30. közötti időszakban tenyésztésbe állított tenyésznnyulak

alapján a tárgyév július 1. és július 31. közötti időszakban lehet támogatási kérelmet benyújtani.

A tárgyév július 1. és december 31. közötti időszakban tenyésztésbe állított tenyésznnyulak alapján a tárgyévet követő év január 1. és január 31. közötti időszakban lehet támogatási kérelmet benyújtani.

A támogatási kérelmet az MVH Piaci Támogatások és Külkereskedelmi Intézkedések Igazgatóságához postai úton az alábbi címre kell benyújtani:

MVH

Piaci Támogatások és Külkereskedelmi Intézkedések Igazgatósága
1476 Budapest, Pf. 407.

Az N0402 számú „Támogatási kérelem főlap” nyomtatványhoz mellékelni kell: a génmegőrzési céllal fenntartott, védett őshonos mezőgazdasági, valamint hús, illetve prém hasznosítási típusba tartozó tenyésznnyúl tenyésztésbe állításáról a tenyésznnyúl fenntartásáért felelős tenyésztő szervezet által kiállított – az állattartó adatait, a

tenyésztésbe állítás időpontját, a tenyésznnyulak számát, valamint törzskönyvi vagy tenyésztési főkönyvi számát tartalmazó – és a Nébih, mint tenyésztési hatóság által hitelesített igazolást.

Hegedűs Szilvia

Forrás: www.mvh.gov.hu, www.nak.hu

2014. július 31-ig van lehetőség támogatási kérelem benyújtására az erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatás, az erdőszerkezet átalakításához nyújtandó támogatás és az erdőterületeket érintő tűzkárok megelőzéséhez nyújtandó támogatási jogcímek esetében. (Forrás: VM, MVH). Ezekről bővebben a 31. oldalon olvashat.

VILLANYPÁSZTOROK

LACME

KERÍTÉSEPÍTÉS

TORNADO

VADHÁLÓK

INFO: +36-70/949-59-69

WWW.CONT-ECO.HU

CSEBER

Ön sikeresen felhasználta, mi térítésmentesen visszavesszük

kiürült és háromszor kiöblített növényvédő szeres göngyölegét, valamint csávázott vetőmagos csomagolóanyagait.

NYÁRI visszagyűjtési akciónk: július–augusztus

Kérjük vegye fel a kapcsolatot az Önhöz legközelebbi gyűjtőhellyel és tájékozódjon az átvétel részleteiről és a helyi gyűjtés pontos időpontjáról.

Gyűjtőhelyeink listáját megtalálja a www.cseber.hu weboldalunkon.

Sikeres munkához válasszon **ANTONIO CARRARO** ültetvényápoló erőgépeket!

AGROLÁNC Kft.

2151 Fót, Jedlik Ányos u. 35. • Tel./fax: 06 27 539 640

agrolanc@agrolanc.hu • www.agrolanc.hu

MULTI

AZ ÚJ GENERÁCIÓ.

ERŐTELJES ÉS SOKOLDALÚ.

Az új Multi EcoTech modell sikeres válasz a mezőgazdaságban feltett kérdésekre. Sokszor van szükség olyan univerzális erőgépre, amely több területen bevethető a napi munkavégzés során, és ezen munkák elvégzéséhez hatékonyság, teljesítmény, valamint produktivitás szükséges. Pontosan ezért hoztuk létre a Steyr Multi sorozatot, mely végre egy olyan alternatíva, amire mindenki várt. Mindezt a jövő technológiájával, az ismert minőséggel és innovativitással, amely már hagyomány a Steyr-nél.

7130 Tolna 10584 hrsz.
www.agrotipp.hu
agrotipp@agrotipp.hu
 Telefon: 06-74/540-380
 Fax: 06-74/510-595

WWW.STEYR-TRAKTOREN.COM

STEYR
 BESSERE TRAKTOREN.

Családi gazdaságok adózása röviden

Családi gazdaság az a gazdálkodási forma, melyben a gazdálkodó család a tagjai révén legfeljebb 300 ha nagyságú termőföld tulajdonával, ill. haszonbérletével, használatával rendelkezik és valamennyi termőföld valamint az ahhoz tartozó leltárban megjelölt ingatlan és ingó vagyontárgyak hasznosítása legalább egy családtag teljes foglalkoztatásával és a többi családtag közreműködésével valósul meg.

A családi gazdaság mezőgazdasági tevékenységet (növénytermesztés, kertészet, állattenyésztés, halászat, haltenyésztés, szaporítóanyag-termesztés, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás, vegyes gazdálkodás) és kiegészítő tevékenységet (falusi- és agroturizmus; kézművesipari tevékenység; fűrészáru-feldolgozás; elsődleges élelmiszer feldolgozás; a mezőgazdasági tevékenység során keletkezett melléktermékek, növényi és állati eredetű hulladék hasznosítása, nem élelmiszercélú feldolgozása, valamint az ezekből keletkezett termékek közvetlen termelői értékesítése; mezőgazdasági szolgáltatás) végezhet.

A családi gazdálkodó és a nem foglalkoztatottként közreműködő családtagok az őstermelői tevékenységük tekintetében az adóév utolsó napján (illetve a családi gazdaságban folytatott tevékenység megszűnése esetén a megszűnés napján) a közös őstermelői tevékenységre (azaz a közös őstermelői igazolvány alapján végzett tevékenységre) vonatkozó szabályok alkalmazásával állapítják meg adókötelezettségüket. Ez azt jelenti, hogy a családi gazdálkodónak és a nem foglalkoztatottként közreműködő családtagoknak

az általános forgalmi adózás és a jövedelem meghatározása tekintetében azonos adózási módot kell alkalmazniuk; valamint a bevételeket, költségeket és ráfordítások összegét – a családtagok számával történő elosztással – egy főre kell meghatározniuk. A bevételek és költségek igazolására bármelyikük nevére kiállított bizonylat megfelelő. A családtagok külön-külön tesznek eleget adóbevallási-, adóelőleg-fizetési és adófizetési kötelezettségüknek.

Az azonos jövedelemszámítási módnak abban az esetben is érvényesülnie kell, ha a gazdálkodó családban – a közös gazdálkodást megelőzően – tételes költségelszámoló és átalányadózó is volt. Ez azt jelenti, hogy az év első napjától beérkezett valamennyi őstermelésből származó bevétel a megállapodás szerinti jövedelemszámításra vonatkozó szabályok szerint lesz adóköteles, így még az is, amelyet a gazdálkodó család tagjai a családi gazdaság nyilvántartásba vétele előtt szereztek meg.

Amennyiben a családi gazdálkodó egyéni vállalkozói igazolvány birtokában folytatja tevékenységét, akkor az őstermelői tevékenysége tekintetében nem egyéni vállalkozóként, hanem a család többi tagjával együtt, a közös őstermelői igazolvánnyal rendelkezőkre vonatkozó szabályok szerint kell adóznia.

Abban az esetben, ha a gazdálkodó család tagjai olyan tárgyi eszközöket visznek be a családi gazdaságba, melyek korábban az őstermelői/egyéni vállalkozói tevékenységben az értékcsökkenési leírás alapján képezték, akkor az ilyen tárgyi eszközök értékcsökkenési leírása a családi gazdaságban is folytatható.

A gazdálkodó család tagjai tételes költségelszámolás választása esetén csökkenthetik

az őstermelői tevékenységből származó jövedelmüket annak a veszteségnek az összegével, amelyet a családi gazdaság nyilvántartásba vétele előtt határoltak el. Ebből az is következhet, hogy adott esetben a családtagok nem azonos nagyságú jövedelem után adóznak.

Amennyiben a gazdálkodó család tagja kilép a családi gazdaságból, a bevételt és a költségeket a kilépés időpontjával fel kell osztani a családtagok között. A továbbiakban a bevétel és az igazolt költség már csak a csökkent létszám alapulvételével osztható fel. Ha a kilépő családtag az őstermelői tevékenységet tovább folytatja, akkor csak ugyanazt az adózási módot választhatja az adóév további részére, amelyet a családi gazdaságban választottak. A kiválás időpontjában fennálló vevői tartozásokból befolyt összeget a családi gazdaságnál vagy a kivált tagnál megállapodás alapján kell figyelembe venni. Az őstermelői tevékenységen kívüli tevékenységből származó jövedelem után annak kell adóznia, aki azt önálló tevékenységként vagy egyéni vállalkozás keretében folytatja.

Az általános forgalmi adó tekintetében a családi gazdaság tagjai külön-külön válnak adóalannyá, ami azt is jelenti, hogy áfabevallásukat külön-külön, saját nevükre szóló számlák alapján kell elkészíteniük és benyújtaniuk. Fontos tudni, hogy a családi gazdaságban végzett tevékenységek tekintetében azonos adózási módot kell választaniuk (kompenzációs felár, alanyi adómentesség, általános szabályok szerint adózás).

Az a nem áfa adóalany családtag, akinek a családi gazdaságban végzett tevékenysége nem terjed ki a termékek vagy szolgáltatások saját néven, ellenérték fejében történő értékesítésére, nem is válik adóalannyá, azaz neki nem kell bejelentkeznie az általános forgalmi adó hatálya alá. Abban az esetben, ha az értékesítést nem végző tagok már más tevékenység kapcsán alanyai az általános forgalmi adónak, adózási módjukat nem kell megváltoztatni, mert a családi gazdaságon belüli értékesítési tevékenység hiánya miatt nem kötelezettek az azonos adózási módra.

Krenovszkyné Lovász Andrea

Okleveles adószakértő

Farmet Falcon

– a nagydíjas pneumatikus vetőgép

The effective technology

A csehországi Farmet gépgyár 2013-ban Falcon márkanéven vette gyártásba új, vontatott pneumatikus vetőgépét, amely az idei évben Brno-ban elnyerte a Techagro kiállítás nagydíját is.

A Falcon legfontosabb jellemzője a moduláris felépítés, amely lehetővé teszi, hogy a gazda a különféle előművelő szekciók és vetőegységek közül azt a kombinációt állítsa össze, amely az alkalmazott technológia, a talajkörülmények és vetésre szánt növénykultúra igényeinek leginkább megfelelő.

A Falconnal vethető növények skálája rendkívül széles, legyen szó aprómag, gabonaféle, fűfélék, olajos növények vagy akár napraforgó, illetve kukorica vetéséről – a gép ezek mindegyikének vetésére megoldást kínálhat.

A gyártó jelenleg 3-4-6 és 8 m-es munkaszélességben készíti a vetőgépet, amely 4 m-től kezdve hidraulikusan felcsukható vázzal rendelkezik, így közúti szállítási szélessége a 3 m-t nem haladja meg. A gép vonórúdja a traktor függesztő karjaihoz kapcsolódik, Kat. III. függesztő tengellyel, kialakításából adódóan lehetővé teszi a rendkívül jó alákormányzást és ezáltal a kis sugarú fordulókört. A Falcon alkalmas hagyományosan elkészített magágyba vetésre, de nem okoz problémát a mulcsba, tarlóba, vagy akár szántásba történő vetés sem. A gép elülső részére háromféle talajművelő szekció szerelhető. A leggyakrabban alkalmazott megoldás a két soros rövidtárcsa, amelynek munkamélysége hidraulikusan vál-

toztatható, de a sávós művelést is lehetővé tevő két vagy három kapasoros kultivátorelemes szekció is választható. Ez utóbbiakkal akár a 30 cm-es munkamélység is elérhető.

A Falcon rendkívül nagy méretű tartállyal rendelkezik, ami nagy területteljesítményt garantál, illetve minimalizálja a feltöltés miatti állásidőket. A gép alkalmassá tehető a vetéssel egyidejűleg történő műtrágya kijuttatásra is, ebben az esetben a 6 m-es gép 5500 l-es osztott tartállyal van felszerelve. Amennyiben a vetőgép műtrágya kijuttató egységgel is fel van szerelve, az előművelő szekció mögött következnek a műtrágya nyitósorosozlyák, amelyek a sorok közé juttatják a szilárd műtrágyát. A műtrágya nyitótárcsák helyére crossboard simítólemez szerelhető,

amely szántásba történő vetés esetén hasznos kiegészítő. A Falcon nagyméretű (405/70-20) gumiabroncsain egyenletesen eloszlik a gép súlya, és megfelelő egyengető, illetve tömörítő hatás tapasztalható. A gumikeréksor mögött található egyengető pálcasor további simítást végez, így a mögötte található duplatárcsás csorosozlyák egyenletes felszínnel találkoznak, ami garantálja az egyöntetű kelést.

A Falcon 125, 150, 250, 300 és 375 mm-es sortávolsággal szállítható, napraforgó és kukorica vetése esetén természetesen a 75 cm-es

sortáv is elérhető. A vetőcsorosozlyák mögött található soronkénti magnyomó kerek és a mögöttük elhelyezett egyengető pálcasor garantálja az optimális felszínt, illetve a kedvező körülményeket a robbanásszerű, egyöntetű keléshez. A Falcon a jól bevált ACCORD adagolóegységgel szerelt, a vetőmagot hidraulikusan meghajtott ventilátor levegőárama juttatja a magelosztóba és a magvezető csövekbe.

A gép vezérlését és az ellenőrző funkciókat egy színes, érintőképernyős monitoron tekinthetjük át, amelynek használatához nyelvtudás nem szükséges, az alkalmazott piktogramok segítségével gyorsan megtanulható és áttekinthető a rendszer. A fedélzeti elektronika magába foglalja a ventilátorfordulat és vetőtengely-fordulat ellenőrzését, a soronkénti magátfolyás-ellenőrzést, a művelőnyom-kapcsolást, az automatikus leforgatási próbát, illetve a kivetett magmennyiség menet közbeni beállításának lehetőségét is. A gép az osztott tartály miatt alkalmas arra, hogy akár két fajta, esetleg két növényfaj egyidejű vetését is lehetővé tegye, akár különböző magmennyiséggel is. Amennyiben a vetőgépet szemenkénti vetésre alkalmassá tevő kiegészítőkkel szereljük fel, a Falcon eredeti magtartálya műtrágyatartályként funkcionál.

Ezzel a megoldással egy rendkívül sokoldalú és a gazdaságban előforduló szinte valamennyi növény vetésére alkalmas, kiváló ár/érték arányú vetőgéphez jutunk.

Dr. Szabados Tamás

www.farmet.hu

Bővebb információkért érdeklődjönek kollégáinknál:

Csiki Miklós	06-30/693-18-49
Régióvezető szakterületi felelős	csakim@euroeco.hu
Nyugat-Magyarország	
Lőrös Gábor	06-30/438-57-61
Régióvezető szakterületi felelős	lorosg@euroeco.hu
Kelet-Magyarország	

EURO-ECO Csoport - 4P AGRO LXV Kft.

9200 Mosonmagyaróvár, Kossuth Lajos u. 99.
4551 Nyiregyháza, Nyiregyházi u. 24/B. (41-es sz. főút)
Tel./fax: 06-96/213-700, 06-96/207-704, 06-30-487-0855
E-mail: gmp@euroeco.hu
Web: www.euroeco.hu, www.farmet.hu
Facebook: Farmet gépek Magyarországon

Megoldásokat szállítunk
Támogatás - Vállalkozásfejlesztés - Biztosítás - Bank

Az EURO-ECO Csoport tagjaként működő UNIVER-PENTA Kft. névjegyzéki szaktanácsadói, munkatársai országszerte nap mint nap találkoznak olyan kérdésekkel, amelyek más gazdálkodókat is érhetnek. Lapunkban rendszeresen megosztják olvasóinkkal a fontosnak vélt kérdésekre adott válaszaikat.

Az új szabályozás szerint önkormányzat vásárolhat-e termőföldet?

► Igen, az alábbi esetben. A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény szerint a föld tulajdonjogát a föld fekvése szerint illetékes települési önkormányzat a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat közfoglalkoztatás és településfejlesztés céljára szerezhetheti meg.

Ekkor kifüggesztésre sincs szükség, mivel ugyanezen törvény szerint az e célból történő adásvétel esetén elővásárlási jog nem áll fenn.

Az új földtörvény szerint nem minősül a használat átengedésének, ha a vevő a föld használatát földművesnek minősülő közeli hozzátartozója, vagy a legalább 25%-ban tulajdonában, vagy a közeli hozzátartozójának legalább 25%-ban tulajdonában álló mezőgazdasági társas vállalkozás javára engedi át. Az átengedés formáját szeretnének értelmezni. Ez az átengedés történhet bérleti szerződés keretében? Ha igen, akkor a bérleti díj összege eltérhet-e az egyéb bérbe adóknak juttatott bérleti díj összegétől?

► Ez a rendelkezés (mivel nincs további, részletes előírás) az átengedés minden földtörvény szerinti formájára vonatkozik, így egy esetleges bérleti szerződésre is.

A bérleti díj összegére nem vonatkozik korlátozó rendelkezés.

Fontos továbbá, hogy csak az alábbi esetre vonatkozóan nem minősül ezen eset a használat átengedésének:

A (föld)tulajdonszerzési jogosultság feltetele, hogy a szerző fél a tulajdonjog átruházásáról szóló szerződésben, illetve teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt nyilatkozatban vállalja, hogy a föld használatát másnak nem engedi át, azt maga használja, és ennek során eleget tesz a földhasznosítási kötelezettségének, továbbá vállalja, hogy a földet a tulajdonszerzés időpontjától számított 5 évig más célra nem hasznosítja.

Tehát, ha a cégtulajdonos vagy közeli hozzátartozója földet vesz, akkor nem sérti meg a földhasználat át nem engedésére vonatkozó

nyilatkozatát azzal, ha a saját cégének adja bérbe az újonnan szerzett földet.

Ezen bérbeadási esetben emellett előhaszonbérleti jog sem áll fenn (azaz nincs szükség kifüggesztésre), illetve nem szükséges a mezőgazdasági igazgatási szerv jóváhagyása sem (erről a szerv kérelemre igazolást állít ki).

A földtulajdonos (mint haszonbérbe adó) köteles-e elfogadni az előhaszonbérleti joggal élő termelőszövetkezet ajánlatát, amennyiben velem (mint új haszonbérelő) szeretne szerződést kötni a számára kedvezőbb ajánlat miatt?

► Amennyiben a haszonbérleti szerződés kifüggesztésre került, és arra elfogadó nyilatkozatot tesz egy olyan előhaszonbérletre jogosult, aki az előhaszonbérleti sorrendben előrébb áll, mint az eredetileg szerződni kívánó, akkor a bérbe adó már nem állhat el a szerződéskötéstől. Az előhaszonbérleti sorrendben előrébb állóval kell megkötnie, azaz véglegesítenie a szerződést.

Ha a szövetkezet előrébb áll Önnél a sorrendben (pl. a szövetkezet állattartó, Ön pedig nem), akkor a szövetkezet bérelheti a földet (de csak, ha előrébb van a sorrendben), még akkor is, ha eredetileg az Önnel kötött szerződést függesztették ki az önkormányzatnál, és a tulajdonos nem léphet vissza a szövetkezettel történő szerződéskötéstől.

Kedvezőbb ajánlatot azonban senki nem adhat, mivel minden jelentkezőnek a kifüggesztett szerződés tartalmát (így az árat is) kell elfogadnia, csak aszerint tehet elfogadó nyilatkozatot. (Tehát nem ajánlhat valaki pl. magasabb árat, mint egy árverésen.)

Ezek természetesen nem csak szövetkezetekre, hanem mindenkire vonatkoznak.

Mikortól kell elektronikus úton beküldeni az agrárkár-enyhítéssel kapcsolatos kárbejelentéseket, valamint a kárenyhítő juttatás megállapítása iránti kérelmet?

► 2014. november 1-jétől az agrárkár-enyhítéssel kapcsolatos kárbejelentéseket, valamint a kárenyhítő juttatás megállapítása iránti kérelmet elektronikus úton kell beküldeni.

Legkésőbb meddig lehet igényelni a 2014. évi termeléshez kötött anyatehéntartási támogatást?

► A támogatási kérelmet az MVH illetékes megyei kirendeltségéhez kell benyújtani, postai úton, 2014. június 1. és július 31. napja között.

A 2014. július 31. napja után beküldött kérelmek esetén a támogatás összege késedelmes munkanaponként 1%-kal csökkentésre kerül.

25 naptári napon túli késedelmes beadás esetén a kérelem érdemi vizsgálat nélkül elutasításra kerül, a késedelmes benyújtáshoz kapcsolódóan vis maior kérelem elfogadására ekkor már nincs lehetőség.

Részt veszek az Agrár-környezetgazdálkodási (AKG) programban. Meddig teljesíthetem az AKG-s képzésen történő kötelező részvételt?

► A programban részt vevő termelők az AKG támogatási időszaka alatt két alkalommal is kötelesek vonatkozó AKG-s képzésen részt venni.

Az első képzési időszak a támogatási időszak első és második gazdálkodási évét, a második képzési időszak a támogatási időszak harmadik, negyedik és ötödik gazdálkodási évét foglalja magába. Mindkét képzési időszakban egy-egy képzésen kellett/kell részt venni.

Az első időszak már véget ért, de a második esetében még továbbra is van lehetőség ezen kötelezettség teljesítésére.

Azon AKG-s gazdálkodók, akik a második időszakban még nem vettek részt AKG-s képzésen, azt legkésőbb az ötödik AKG-s gazdálkodási év végéig (2014. augusztus 31.) tehetik meg.

A képzésen a támogatásra jogosultnak kell részt vennie.

Amennyiben a támogatásra jogosult nem természetes személy, a képzésen a vezető tisztségviselőnek, képzésre kijelölt alkalmazottnak vagy tagnak kell részt vennie. Családi gazdaság esetében a családi gazdaság vezetőjének vagy a családi gazdaság tagjának kell teljesítenie ezen kötelezettséget.

A képzések teljesítéséhez díjtámogatás is igényelhető. ☺

EURO-ECO Csoport

9200 Mosonmagyaróvár
Kossuth Lajos u. 99-101.
Tel./fax: 06-96/213-788
E-mail: info@euroeco.hu

Mezőgazdasági és vidékfejlesztési szaktanácsadás
Pályázatok, támogatások komplex menedzsmentje
Gép és alkatrész-kereskedelem, szervíz
Pénzügyi szolgáltatások (hitel, biztosítás)
Jog- és adótanácsadás
www.euroeco.hu

RELDAN 22 EC

HÁRMAT
EGY CSAPÁSRA

- Rendkívül széles hatásspektrum.
  - Molykártevők (gyümölcs-, sodró- és levélaknázó molyok imágói és lárvái),
  - Tetvek (levéltetvek és pajzstetvek)
  - Bogár kártevők (bimbólikasztó- és cserebogarak, stb.) és **AMERIKAI SZŐLŐKABÓCA**
- Markáns taglózó és gázosodó hatás a lombon és a fűtőn belül lévő kártevőket is elpusztítja
- Meleg időben is hatékony

Dow AgroSciences

www.dowagro.hu

Az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) elleni védekezés

Az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) egynemzedékes és kizárólag szőlőn táplálkozó (monofág) rovar. Tojás alakban, a szőlővesszők hancsszövege alatt telel át. A tojásokban az embrionális fejlődés +4 °C átlaghőmérséklet elérése után indul meg. A lárvák a fejlettségüktől függően 1,8–3,5 mm nagyságúak, szárnyatlanok (lásd 1. kép). Színük krémsárga. Jellemzőségük, hogy a potroh végét két jól látható fekete folt díszíti. A lárvák kelésének kezdete időjárástól függően május közepétől várható. Fejlődésük során a lárvák 5 fejlődési fokozaton mennek keresztül. A tökéhez és a kordonkarokhoz közeli leveleken táplálkoznak.

1. kép Az amerikai szőlőkabóca lárvája

2. kép A kifejlett kabóca

A kifejlett kabóca 5–6 mm nagyságú. Könnyen felismerhető az elő- és középhátán látható 3 barnás-narancsos színű csíkról, valamint a szárnyak barnás színezetéről és a hátán található barnásvörös foltokról (lásd 2. kép). Az imágók megjelenésére július közepétől lehet számítani, míg a tömeges imágórajzás augusztus közepétől várható. A kabócák tömeges rajzása száraz meleg időben akár szeptember második feléig eltarthat. A kifejlett kabócák jól repülnek és elsősorban éjszaka aktívak.

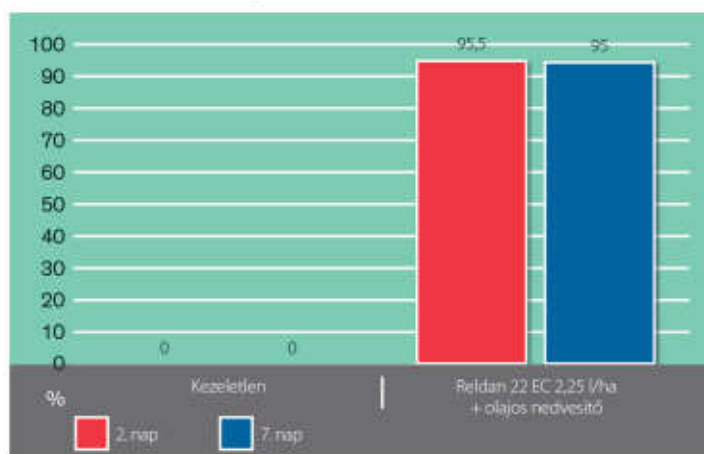
A fertőzött növényállományban már a frissen kikelt lárvák is képesek fölvenni a fitoplazmát táplálkozásuk során. A felvételi idő általában 1–2 hét, amelyet hosszabb lappangási időszak követ – ezalatt a rovar fertőzőképessé válik. Ez azt jelenti, hogy a fitoplazma bekerül a kabóca nyálmirveibe és emiatt újra leadhatóvá válik. A kabócák fertőzőképessége így kb. 4–6 hét múlva alakul ki, bármilyen fejlődési stádiumban vannak is, és egész életük során fertőzőképesek maradnak. Ezért a betegség átvitelének ideje az első egyedek kikelése után egy hónappal kezdődhet és a kifejlett egyedek őszi pusztulásáig tart. Fontos, hogy a kifejlett egyedek a tojásrakás során nem képesek átvinni az utódokba a kórokozót.

AZ AMERIKAI SZŐLŐKABÓCA ELLENI VÉDEKEZÉSI TECHNOLÓGIA

1. Az áttelelő tojások gyérítésére használunk olajos lemosószereket, a kabóccával fertőzött szőlőültetvényekben pedig égessük el a téli metszés során eltávolított vesszőket.
2. Mivel már a lárvák is képesek fertőzni, érdemes tavasszal a fás részek közelében lévő levelek fonákját is rendszeresen átvizsgálni. Időigényes munka, de mindenképpen megéri a fáradságot. A lárvák elleni hatékony védekezésre kiválóan alkalmas a Dow AgroSciences **Reldan 22 EC** nevű készítménye 2,2 l/ha dózisban (lásd 1. ábra). Ez a kezelés szerencsés esetben egybeeshet a szőlőilonca és a szőlőmolyok első nemzedéke elleni védekezéssel.

3. Július elején célszerű kihelyezni sárga színű ragacsos lapokat, amelyekkel könnyen nyomon követhető az imágók megjelenése és rajzása. Ezeket a csapdákat érdemes hetente több alkalommal ellenőrizni. A **Reldan 22 EC** hatékonyan alkalmazható a kifejlett kabócák ellen is, mivel kiváló gázosodó hatása révén a mozgó kabócaalakok ellen is hat. A Reldan-kezelést a rajzáscsúcs idejére időzítsük.

1. ábra A Reldan 22 EC 2,25 l/ha hatása az amerikai szőlőkabóca ellen a kezelést követően. Csongrád, 2010

Területi szaktanácsadók:

HORVÁTH ZSOLT Tel.: (30) 444-9107 • RAJCSÁNYI MÁTÉ Tel.: (30) 429-7354
PIRGI ZOLTÁN Tel.: (30) 351-3363 • HORVÁTH PÉTER Tel.: (30) 967-7121
CSÁVÁS LÁSZLÓ Tel.: (30) 326-3131 • MAROSI ROLAND Tel.: (30) 868-1426
DANKÓ RÓBERT Tel.: (30) 228-7435 • PAPP ZOLTÁN Tel.: (30) 249-8074

Dow AgroSciences

www.dowagro.hu

FARM SMART BÓNUSZ AKCIÓ

AJÁNDÉK FELSZERELTSÉG
AKÁR 4500 EUR ÉRTÉKBEN

Ha most* vásárol Puma traktort, a következő négy
ajándék felszereltség közül választhat:
Rugózott híd, mellő függesztés, monitor,
automata kormány előkészítés

PUMA. UGYAN MIÉRT ÉRNE BE KETTŐ CVT TARTOMÁNNYAL, HA NÉGY KÖZÜL IS VÁLASZTHAT?

A Puma CVX modelljei kategóriájuk leghatékonyabb üzemanyag felhasználásával rendelkeznek**, köszönhetően az Állandóan Változtatható Áttételű (CVT) hajtómű kiemelkedő hatékonyságának.

A dupla kuplungos technológiának és a négytartományos hajtóműnek betudhatóan Önnek mindig változtatható, folyamatos erőfolyam áll rendelkezésére, melyet ujjbegyével kedvére módosíthat minden egyes fokozatmentes tartományban. Bármilyen legyen a feladat, a Puma traktor automatikusan az optimális hajtómű áttételi arányra és motorfordulatra áll be, ezt nevezzük mi Hatékony Teljesítménynek. Ezzel pénzt takarít meg és kellően tud a kívánt feladatra koncentrálni. És feltehetően eltűnődik azon is, hogyan lehet, hogy a drágább traktorok csak két tartománnyal rendelkeznek...

* Az akció június 1. és szeptember 30. között, valamint visszavonásig érvényes.

** Névleges fordulatszámon és maximális teljesítmény mellett. Forrás: Profi Magazin 2013 májusi megjelenés. Négy tartományos hajtóművel Puma 170-től felfelé.

PUMA. FARM SMART

Invest Gépkereskedelmi Kft.
2942 Nagyigmánd, Gépállomás utca 1.
34/569-090, 34/569-091 www.investkft.hu

HORSCH Terrano FX

Robusztus, univerzális szántóföldi kultivátor már 120 LE-től

A Terrano FX egy univerzális szántóföldi kultivátor. A MulchMix kaparendszerrel a sekély tarlóhántástól az intenzív mélyművelésig lehet használni. A repce- vagy gabonatarlók esetében a tarlóhántás után azt látjuk, hogy nemcsak a sekély teljes keresztmetszetű átművelés történt meg, hanem a szalma még jobb terítése és a talajfelszín egyengetése is. A következő munkamenet a tarlóápolás. Ezt ajánlott akkor elvégezni, amikor az árvakelés nem nagyobb, mint 10 cm. Abban az esetben, ha zöldtrágyázunk is, akkor a zöldtrágya vetőmagot is a tarlóápolással egy időben juttassuk ki, mert ekkor lesz a legjobb a kelés.

A zöldtrágyázást Magyarországon ajánlott a tavaszi vetésű növények elé végezni, mert igen kiszívják a talaj nedvességét, és egy őszi vetés csak sínylődne az ilyen földben.

A Terrano FX-el igen jó magágyat lehet előállítani akár a repce számára is. A kapákkal 25 cm mélyen lazítjuk a földet, intenzíven bekeverjük a szármadarványokat, az egyenetlő tárcsák rendezik, és egyengetik a talajfelszínt. Az FX-et különböző hengerekkel szerelhetjük, azért hogy mindenféle talajtípusra megfelelő megoldást találjunk. A futóhomokra lehet gumikerekes henger, az igen kötöttre az SD-henger, a lazább földekre vagy tavaszszal a RollFlex vagy a csőpálcás henger.

Sokan félnek a kukoricatarló szántóföldi kultivátorral való megművelésétől. Ebben van is némi igazság. Hogyan lehet mégis a kukoricatarlót **Terranóval** jó minőségben elművelni, és a nagy mennyiségű szármadarványt bekeverni? A kultivátor nem szereti a hosszú szárú szalmát – nem a mennyiséggel, hanem a minőséggel van a gond.

Mit kell csinálni, hol a hiba? Sokan ott hibáznak, hogy a kombájnhoz nem a megfelelő asztalt választják. Hallani lehet, hogy a kombájn olyan jó, akkora, hogy akár 12–14 km/h sebes-

séggel is tud a 10 tonnás kukoricában menni! – itt van a hiba! Ez azt jelenti, hogy a kombájn mérete és az asztal mérete nincs szinkronban.

Mi történik a kukoricaszárral, ha túl gyorsan megy a kombájn? A csövek, termés bekerülnek a tartályba, viszont még a legjobb, legprofibb kukoricaasztal sem képes nagy sebességnél tökéletes munkát végezni. Vagy igen hosszú lesz a szecs-kázott anyag, vagy rosszabb esetben még el sem bírja vágni a kés a kukoricaszárat (40–70 cm hosszú szárrakkal találkozunk), és nagy sebességnél a tarlót sem tudjuk alacsonyra vágni. Ezek mind olyan dolgok, amelyek nemcsak a kultivátoros talajművelés ellenfelei, hanem az ekéé is. Ellenben, ha elég nagy kukoricaasztalt választottunk a kombájnunkhoz, akkor lassan kell menni, 3–4 km/h sebességgel, és így is meg lesz a beszálítandó mennyiség, viszont alacsony, max. 10 cm magas tarlót tudunk vágni, és a szecs-kázás hossza sem haladja meg az 5 cm-t. Ha ezek a feltételek teljesülnek, akkor a Terrano FX jó munkát tud végezni még kukoricában is.

A Terrano FX egy univerzális, megbízható partnere a termelőnek.

-ZS-

Terrano FX

TALAJMŰVELÉS KOMPROMISSZUMOK NÉLKÜL

A Terrano FX egy sokoldalú kultivátor, melyet különböző kapákkal lehet szerelni. Ennek okán mind a sekély, teljes felületű tarlóműveléshez, mind pedig a talaj intenzív kondicionálásához és a szármadarványok bekeveréséhez is alkalmazhatjuk 5-től 30 cm-es mélységig.

HORSCH®

Mezőgazdaság szenvedéllyel

AKCIÓS ÁR*
3 FX
12.000
EUR+ÁFA
3 FX TG
14.700
EUR+ÁFA

*Az akció a készlet erejéig érvényes, az árak tájékoztató jellegűek, nem minősülnek ajánlattételnek.

AXIÁL Gépzetiág

Gépek | Alkatrészek | Szerviz | Pénzügyi szolgáltatások | Gépbérlés
www.axial.hu

AXIÁL

Lap a lapban – Gazdasági körkép

Fókuszban Somogy megye • 16–33. oldal

Aktuális gazdasági helyzetkép

- 16 Lazított az EKB, jövő júniusban emelhet először a Fed
- 21 Bejött a stratégiánk!

Lakosság társadalom

- 19 Kamarai hírek: MVH
- 22 KSH
- 24 KleffmannGroup

Vidékfejlesztés és támogatások

- 31 Erdészeti támogatások
- 32 Lehetőségek a mezőgazdasági ágazat finanszírozásának bővítésére

Mini portré

- 28 Mottónk: genetika-szelekció-evolúció. Bokor Árpáddal beszélgettünk a szarvasokról

Termények-piaci árak

- 19 Arassunk jó árakat is! – Hogyan tudjuk biztosítani a számunkra kedvező terményárakat
- 27 Somogy megyében is megkezdődött az őszi árpa aratása

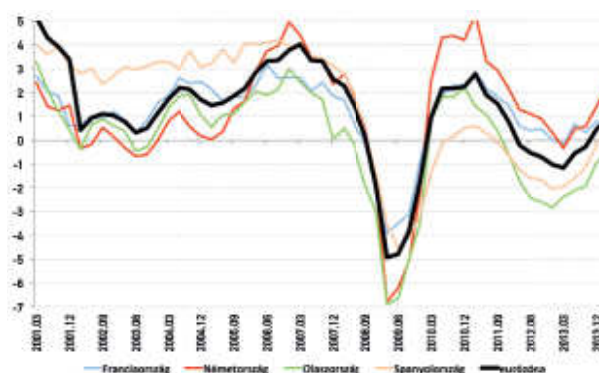
Szakmai tanácsadók: OTP Bank • KSH Szegedi Főosztály • Dr. Vásáry Miklós • Dr. Weisz Miklós • KleffmannGroup • GabonaMarket.hu
Forrás: MVH

Lazított az EKB, jövő júniusban emelhet először a Fed

Az előzetes várakozásoknak megfelelően, csökkentette júniusban a kamatokat az EKB, illetve ezzel párhuzamosan egy új hitelezési programot is meghirdetett, ezzel próbálva életet lehelni az eurózána gazdaságába, illetve elhárítani a deflációs veszélyt. Eközben a Fed megemelte 2015-re és 2016-ra vonatkozó kamatvárakozásait, az amerikai jegybank már jövő júniusban megkezdheti a kamatemelési ciklust.

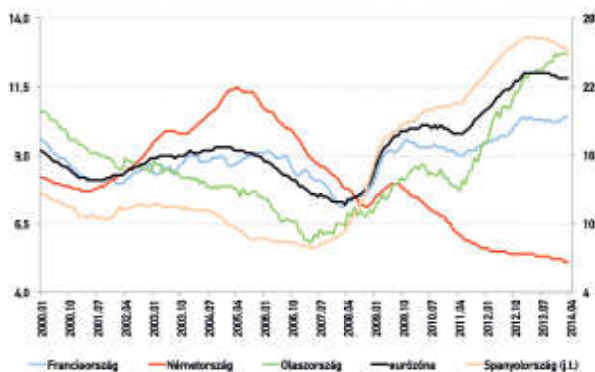
Azt követően, hogy a májusban megjelent adatok és az Európai Központi Bank stábjának előrejelzése is gyenge növekedést és alacsony inflációt vetített előre, lépésre szánta el magát az EKB. A várt kamatcsökkentések (az irányadó hitelkamat 0,15%-ra, az egynapos hitelkamat 0,4%-ra, az egynapos betéti kamat -0,1%-ra változott) mellett a pénzkínálat növelését célzó lépéseket is bejelentett június 5-én az eurózána jegybankja.

↓ GDP alakulása az eurózána országaiban (év/év, %)

Forrás: Datastream, OTP Elemzés

↓ Munkanélküliségi ráták az eurózónában (%)

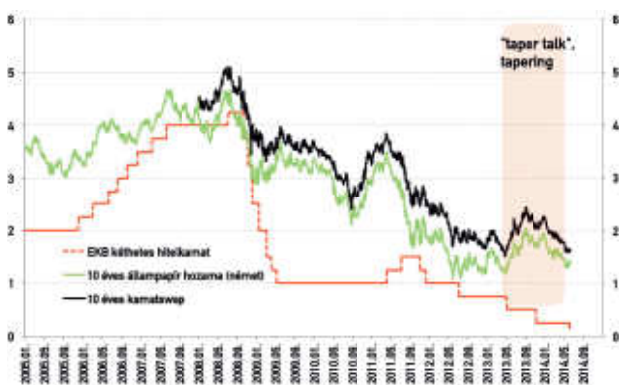

Forrás: Datastream, OTP Elemzés

Felfüggesztik a már futó eszközvásárlási program sterilizációját, vagyis a megvett papírokat nem juttatják vissza a piacra. Továbbá előkészítik egy újabb eszközvásárlási program elindítását, és szeptemberben (majd onnantól kezdve háromhavonta) ismét hosszú távú likviditási tendereket tartanak, ezúttal célzott formában.

A friss makrogazdasági előrejelzések szerint az infláció idén 0,7%, jövőre 1,1% lehet, és nem lesz olyan hónap, amikor csökkennének az árak. Több kamatsökkentés nem várható, de Draghi elnök erősítette a forward guidance-t: a korábban kommunikálnál is tovább maradhat a jelenlegi szinten az alapkamat. A bejelentésekre erősödött a dollár az euróval szemben, de csak rövid ideig.

↓ Pénzpiaci kamatlábak, eurózóna (%)

Forrás: Datastream, OTP Elemzés

↓ Infláció az eurózónában (év/év, %)

Forrás: Datastream, OTP Elemzés

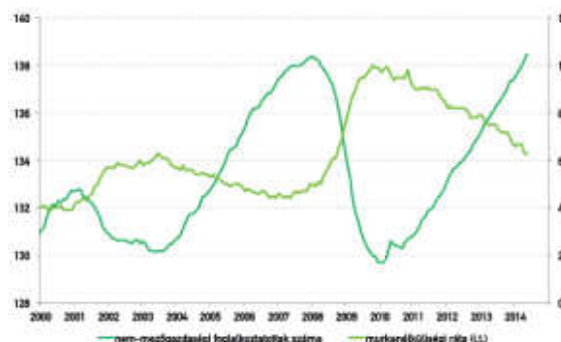
Az amerikai gazdaság továbbra is kedvezőbb helyzetben van – bár az újabb és újabb, első negyedévre vonatkozó adatközlések egyre gyengébb GDP-adatról adnak számot –, az alapfolyamatok továbbra is erősek. A nem mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma a válság előtti csúcsra ért májusban, az ipari termelés pedig már tavasz elején elérte ezt a szintet.

↓ Az amerikai konjunktúra alakulása (1995. jan. = 100)

Forrás: Datastream, OTP Elemzés

↓ Nem mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma (ezer fő) és munkanélküliségi ráta (j.t.,%)

Forrás: Datastream, OTP Elemzés

Így aztán a várakozásokkal összhangban tovább csökkent a nyomás a pénzpumpában: újabb 10 milliárd dollárral, 35 milliárd dollárra mérsékelte eszközvásárlásai havi keretösszegét az amerikai jegybank szerepét betöltő Fed. Az sem okozott meglepetést, hogy a stáb frissített előrejelzésében az idei növekedésre vonatkozó várakozását lefelé, az inflációra vonatkozót felfelé, a munkanélküliségre vonatkozót érdemben lefelé módosította.

Érdekesebb, hogy míg a következő évekre várt növekedési ütem nem változott, a munkanélküliségi rátát alacsonyabb szinten látja a Fed, míg némi meglepetésre a 2016-os inflációs prognózis csökkent.

Szintén egyezett a várakozásokkal, hogy nem változott a kamatemelési ciklus indulási idejére adott előrejelzés: a jövő év közepén (várhatóan a júniusi ülésen) nőhet első ízben az irányadó ráta. Felfelé módosult a 2015 végére és a 2016 végére vonatkozó Fed Fund rate előrejelzés is, előbbi időpontban 1%-ról 1,15%-ra, utóbbiban 2,25%-ról 2,5%-ra emelkedett a Nyíltpiaci Bizottság tagjainak konszenzusos várakozása (a piaci árazások továbbra is követik a konszenzust). Igazolódni látszik tehát az az elemzői vélemény, hogy az inflációs nyomás erősebb lehet majd, ami a jelenleg vártnál gyorsabb kamatemelést hozhat Amerikában. ☺

EGÉSZSÉGES LEVÉLZET ÉS KALÁSZ A TELJES ÉRÉS VÉGÉIG

Sikeres rezisztencia nemesítésünk eredményei már ma az Ön rendelkezésére állnak. A KWS kiemelkedő termőképességű őszi búza fajtái erőteljesen ellenállnak a:

- sárga rozsdá
- lisztharmat
- szeptóriás betegségeknek.

Hiszen tudjuk: a megcélzott termésszint elérésének alapja az egészséges levélzet.

Győződjön meg Ön is fajtáink kiváló kórtani tulajdonságairól és kiemelkedő termőképességéről!

www.kws.hu

Jövőt vetni
1856 óta

KWS

Arassunk jó árakat is!

Hogyan tudjuk biztosítani a számunkra kedvező terményárakat

Míg korábban jelentős mennyiségű gabonát helyeztek el közraktárakban, az elmúlt években ez visszaszorult. Azonban a várhatóan csökkenő gabonaárak növelhetik a közraktározás iránti igényt.

A Gabonatermesztők Országos Szövetségének (GOSZ) becslései szerint a májusi viharok ellenére is a tavalyinál jobb évre számíthatnak a gabonatermesztők. A szokatlanul meleg kora tavaszi időjárás miatt az aratás korábban indulhat meg a szokásosnál, és bár a terméskilátások kedvezőek, a piaci árak az utóbbi hetekben kedvezőtlenül alakultak. Jelenleg tonnánként 40–50 ezer Ft között mozog a takarmány- és az étkezési búza ára is. Az új termés megjelenése a piacon, valamint az Ukrajnából az unióba vámentesen érkező import is csökkentheti a már jelenleg is egyre mérséklődő árszinteket. A piaci árváltozásokból adódó bizonytalanságok elkerülésére jó technika lehet, ha határidős szerződést kötnek a gazdák.

A határidős piacokat sokan spekulatívnak tartják, pedig ha fedezeti céllal használjuk, akkor a gazdálkodó a határidős piacon tudja biztosítani a búza eladási árát, ezáltal tervezhetőbbé válik a gazdálkodás, valamint nem futja az árak csökkenéséből eredő kockázatot. Határidős ügylet létrejöhet közvetlenül az eladó és a vevő között is, azonban az idén eddig még csak a teljes gabona termőterület kevesebb, mint 20%-ára szerződtek le a kereskedőkkel. Pedig akik március első felében megkötötték a kontraktusokat, azoknak a visszajelzések alapján a jelenlegi árnál

10–15%-kal többet sikerült kialakítaniuk – derült ki a GOSZ elnökének nyilatkozatából.

A kedvezőbb ár elérésére módot adhat a termény tárolása. Erre jelenthet egyfajta megoldást a közraktározási tevékenység, amely lehetőséget nyújt a termelés és felhasználás közötti időintervallum áthidalására, valamint a bankon keresztül kölcsön nyújtásával hozzájárul a termelők, kereskedők rövidlejáratú forgóeszközigényének kielégítéséhez. Míg korábban jelentős mennyiségű gabonát helyeztek el közraktárakban, az elmúlt években ez visszaszorult.

A 2013-ban kibocsátott közraktári jegyek értéke az MKEH (Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal) Közraktározás Felügyeletének adatai szerint az előző évhez viszonyítva csaknem 40%-os csökkenést mutat. Ennek egy oka abban keresendő, hogy közraktárak ügyfelei közül fokozatosan elmaradtak a földalapú támogatásban részesülő termelők, és az elmúlt évben pedig a növekedési hitel formájában forráshoz jutó vállalkozások – derült ki az MKEH elemzéséből. A gyakorlatban a legelterjedtebb raktározási forma az ún. művi raktározás, amelynél az áru a letevő saját telephelyén marad, a raktárhelyiséget a közraktár a közraktározás idejére bérbe és birtokba veszi. Ezáltal kiküszöbölhető a szállítási költség, valamint az áru rakodásával járó

minőségkárosodás veszélye is. Egyes közraktárak a logisztikai megoldásokon túl partnerei egyedi elképzeléseit is megvalósítja, akár készletfinanszírozási problémáiban is segítséget nyújt.

Az agrárágazatot preferáló bankok többsége foglalkozik közraktári hitelezéssel. A konstrukció lényege az, hogy az a gazdálkodó, aki gabonáját, vagy egyéb terményét közraktárba helyezte el és szeretné megvárni a kedvezőbb értékesítési lehetőséget, vagy azt későbbi felhasználásra szánja, a közraktárjegy fedezete mellett szabad felhasználású hitelhez juthat, segítve ezzel likviditását. A finanszírozási arány kedvező, banktól és ügyfélminősítéstől függően 70–90%. További előny, hogy általában nincs szükség egyéb tárgyi fedezetre.

Az OTP Bank tevékenységében kiemelt hangsúlyt fektet az agrárágazatban működő vállalkozások finanszírozására. Termékeinek kialakításakor arra törekszik, hogy megtalálja a legjobb pénzügyi megoldást partnerei célkitűzéseinek megvalósításához.

Az OTP Bank továbbra is aktívan részt vesz az MNB növekedési hitelprogramjában és számos konstrukció mellett a közraktári hitel is elérhető a kedvezményes 2,5%-os kamat mellett.

**Az MVH
Somogy megyére
2013-ban összesen
27 867 256 560 forint
támogatást fizetett ki.**

Ebből a legjelentősebbek:

Területalapú támogatás: 15 927 250 997 Ft.
Agrár-környezetgazdálkodás: 1 691 288 802 Ft.
Állattartó telepek korszerűsítése: 1 667 757 783 Ft.
Kérődző szerkezetátalakítás: 582 680 284 Ft.
Mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez nyújtandó támogatás: 572 219 844 Ft.

Raiffeisen-Agro Magyarország

ÚJ

MÜLLER 24

- Új, korai érésű duplanullás hibrid
- Nagyon jó kezdeti fejlődési erély, jó télállóság
- Nagyon magas olajtartalom jellemzi
- Rendkívül meggyőző kísérleti eredményekkel szerepelt a 2013.

BayWa

Nemesítő: BayWa AG,
Németország
Minősítés éve: 2013.

- évi RAM Demo kísérletekben (Átlagtermés: 5,2 t/ha, olajtartalom 44,7%, Vas megye 2013.)
- Jó alkalmazkodóképesség a különböző termőhelyekhez
- Pergésre nem hajlamos.

MAXIM

- Középerősű hibrid repce („duplanullás”)
- Nagyon jó alkalmazkodó képességű, nagy termőképességű, kedvező termesztési tulajdonságú hibrid
- Közepes növénymagasságú, sok elágazást fejleszt

SW

Nemesítő: Deutsche
Saatveredelung, Németország
Minősítés éve: 2013.

- Igen jó betegség ellenállóság és jó télállóság jellemzi
- Magtermés 4,39t/ha (NÉBIH 2012.)
- Olajtermés 1816kg/ha (NÉBIH 2012.)
- Olajtartalom 45,77% (NÉBIH 2012.)

RUMBA

- Korai érésű hibrid repce
- Termésbiztonság – jó betegség ellenálló képesség
- Jellemzően 45-46% vagy a feletti olajtartalom
- Magtermés átlag 3,71 t/ha (MgSzH 2012.)

DSV Deutsche
Saatveredelung

Nemesítő: Deutsche
Saatveredelung, Németország
Minősítés éve: 2011.

- Olajtermés átlag 1543 kg/ha (MgSzH 2012.)
- Olajtartalom 46,14% (MgSzH 2012.)
- Magyarország egész területén biztonságosan termesztendő

INSPIRATION

- Rendkívül nagy teljesítményű
- Nagyszámú elágazás, bőséges becőállomány
- Kivételes termőhelyi stabilitás
- Mélyre hatoló, intenzív gyökérképzés
- Középerősű hibrid

DSV Deutsche
Saatveredelung

Nemesítő: Deutsche
Saatveredelung, Németország
Minősítés éve: 2011.

- Alacsony erukasav- és glükoszínolát tartalom
- Középmagas, sűrűn elágazó generatív hibrid
- Jó télállóság, betegségekkel szemben ellenálló
- Magtermés 4,46 t/ha (MgSzH 2011.)
- Olajtermés 1893 kg/ha (MgSzH 2011.)

SITRO

- Élvi albeli terméspotenciál
- Kiemelkedő télállóság
- Kiváló betegség ellenállóság
- Középerősű, duplanullás hibrid
- Olajtartalom 45,42% (MgSzH 2012.)

DSV Deutsche
Saatveredelung

Nemesítő: Deutsche
Saatveredelung, Németország
Minősítés éve: 2006.

- Olajtermés 1601 kg/ha (MgSzH 2012.)
- Szemtermés 3,92 t/ha (MgSzH 2012.)
- Kimagasló télállóság, betegségekkel szemben ellenálló
- Magyarország kimagaslóan vezető hibridje
- RAM átlag 3,32 t/ha (kiscarcellás kísérleti eredmény)

RALLY

- Kiváló növekedési erély
- Nagyon jó betegség ellenállóság
- Középerősű, duplanullás hibrid
- Kimagasló növekedési erély
- Olajtartalom 45,11% (MgSzH 2012.)

DSV Deutsche
Saatveredelung

Nemesítő: Deutsche
Saatveredelung, Németország
Minősítés éve: 2006.

- Olajtermés 1524 kg/ha (MgSzH 2012.)
- Magtermés 3,75 t/ha (MgSzH 2012.)
- Kimagasló télállóság, betegségekkel szemben ellenálló
- Alacsony glükoszínolát tartalom
- RAM átlag 3,32 t/ha (kiscarcellás kísérleti eredmény)

BUSINESS
Superbrands
2x

2013

9141 Ikrény, Lesvár-major, Pf.: 3.;
Tel.: 96/457-850, 96/457-851, fax: 96/542-010

Find us on:
facebook

Raiffeisen-Agro
Magyarország Kft.

WWW.RAIFFEISEN-AGRO.HU

Bejött a stratégiánk!

Június első kereskedési napján 175 euró alá esett a novemberi kukorica ára a Matif határidős piacán. Míg a május napról napra folyamatosan lemorzsolódó árakat hozott, a nyár első havának eddig eltelt időszakában egy 4 eurós szűk sávban 174,25 és 178,25 között mozgott a kurzus. Az a korábbi várakozásunk, hogy a 175 eurós árfolyam erős támaszként szolgálhat, beigazolódott. Az eladói nyomás, amely májusban 20 dollárral vitte lejjebb az árakat, nem volt képes ezt a szintet átütni. Negyedik alkalommal lépett be erős vevői kör a 175-ös szinten, így ez várhatóan meghatározó lesz az előttünk álló hónapokban is.

↓ Matif kukorica 2014 november (EUR/mt)

Nézzük, hogy áll a pozíciónk!

Az általunk választott stratégia alapján 176,25 eurón kizártuk a 192,5 eurós átlagáron eladott 40 kontraktusunkat. Az árkülönbözet 16,25 euró kontraktusonként, azaz összesen a lefedett 2000 tonnára vetítve 32 500 euró nyereségünk keletkezett. Jól kihasználtuk a piac tavaszi ijedtségét, bármilyen áron is adjuk el végül a tengerit, ezt a 16,25 eurót szépen hozzáadhatjuk.

Már jobban állunk, mintha nem használtuk volna a határidős tőzsde által kínált lehetőségeket, de ismét fedezeti pozíció nélkül várjuk a piaci eseményeket. Ismét több stratégia közül választhatunk:

1. Nem kötünk több ügyletet, megelégszünk az elért nyereséggel és azzal, hogy közel 10 százalékkal megnöveltük a fizikai piacon a jövőben kialakuló eladási árunkat.
2. Hosszú még a nyár, bármikor borúsabbá válhatnak a terménykilátások. Ha az árfolyam ismét a 190 eurós szintig emelkedne

ott ismét eladási pozíciót lehetne felvenni. Ez az az árszint, ahol már elégedetten tudjuk zárni az idei évet, ráadásul a 16,25 euró már zsebben van. Az áprilisi csúcsok most nagyon messzinek tűnnek, ezért a kitűzött árszint 189 euró lenne, itt állunk be a 40 kontraktus eladással.

3. Elképzelhető egy olyan forgatókönyv is, amikor az egyre jobb kilátások zuhanó árakat hoznak a tőzsdéken is. Elérheti az árfolyam a tavalyi 160 eurót, sőt extrém esetben ez alá is beeshet. Ha ettől tartunk, vagy ennek a bekövetkezését most nagyobb eséllyel el tudjuk képzelni, mint amikor kiraktuk a 176,25 eurós vételi megbízásunkat, akkor azonnal újból eladhatjuk a teljes mennyiséget a jelenlegi 177 eurós árfolyamon. Van egy másik lehetőség is áresés esetére. Az úgynevezett stop megbízás speciális változata. Ezt abban az esetben érdemes alkalmazni, ha attól tartunk, hogy elesik a 175 euró körüli támasz. Ha ez megtörténik, sokan azonnal eladásokkal jelennek meg a piacon és az árak várhatóan hirtelen akár nagyot is eshetnek. A stop megbízást az idei év legalacsonyabb ára alatt érdemes kirakni, mivel ez a szint a 174,25 euró, a megbízásunk lehet mondjuk 173 eurón. Mit jelent ez? Mindaddig nem nyitjuk meg a pozíciót, amíg kitart a már négyszer megerősített támaszszint. Ha a szint elesik és eléri az árfolyam a 173 eurót, azonnal automatikusan eladásra kerül a mi 40 kontraktusunk is. Ha a tőzsdei pánikban tovább esnek az árak, akkor már megint fedezve leszünk erről a szintről.

A fenti lehetőségek közül az elsőt elvetettük, de a második kettőből egyszerre is alkalmazhatunk elemeket minden eshetőségre felkészülve: megbízást adunk 40 kontraktus eladására 189 eurón és a stop eladási megbízást is berakjuk 173 eurón.

Szücs Örkény

Tart az árfolyamok kiszámíthatatlanságától? Kockázatkezelési Megoldások az OTP-nél kiszámíthatóság és hatékonyság

Az OTP Treasury széleskörű deviza-, kamat- és árupiaci termékpalettáján ügyfeleink minden kockázattípusra megtalálják az üzleti céljaiknak legmegfelelőbb konstrukciót.

otp Treasury
az Érték Nyerő

Elérhetőségeink:

Turai Ádám 06-1/288-7546
Szücs Örkény 06-1/288-7547

Somogy megye

Somogyország tájain

A dimbes-dombos tájakon elterülő Somogy természeti adottságainak köszönhetően mindig is döntően agrárjellegű megye volt. Termelési típus alapján a gazdaságok zömében – mind a szervezetekben, mind az egyéni gazdaságokban – a növénytermesztő jelleg dominál, mellette valamivel kisebb súlyt képviselnek a vegyes profilúak, ugyanakkor a kizárólag állattenyésztéssel foglalkozó gazdaságok viszonylag kis hányadot jelentenek.

Változatos természeti adottságok: homokos síkság – völgyekkel szabdaltságot – hatalmas erdőterületek

A Dunántúli-dombság középső részén elterülő Somogy megyének északon a Balaton, délen pedig a Dráva folyó jelöli ki természetes határvonalait. A dombokkal és völgyekkel szabdaltságot Somogyország hat középtájra oszlik, melyek természeti adottságai rendkívül különbözőek. A *Balaton déli partja* a szőlő- és gyümölcsstermesztésnek, *Belső- és Külső-Somogy*, a *Kapos* és a *Dráva folyó völgye* elsősorban a szántóföldi kultúrák termesztésének kedveznek, míg a *Zselic* az erdő és a vadgazdálkodás somogyi „fellegvára”.

A megye éghajlatát délen a mediterrán, dél-nyugati szegletében az óceáni jelleg, észak-nyugaton pedig a kontinentális hatás határozza meg. A napsütéses órák száma évente 2000 és 2050 óra között változik. A csapadék évi összege 650–750 mm, eloszlásában az atlanti-mediterrán befolyás érvényesül, melynek következtében összességében csapadékmáximum alakul ki. Összességében a megye éghajlati, hőmérsékleti adottságai és csapadékvizsgálatai egyaránt kedvezőek a mezőgazdasági termelés szempontjából.

A somogyi résztájak talajadottságai rendkívül sokszínűek, melyek a vetésszerkezet területi eloszlásában tapasztalható markáns különbségek magyarázatául szolgálnak. Belső-Somogyban nagyrészt erdőségi jellegű homok és agyagos homok a talajtakaró. A Nagybereken és a Kisbalaton Somogyhoz

tartozó részén fekete láptalajok találhatók. Külső-Somogyban, a Zselicben, a Marcali-háton és a csurgói járás középső és nyugati részén barna erdei talajok vannak, melyek általában lösz anyakőzetten képződött közepkötött vályogtalajok. Közülük Külső-Somogy egy részének mezőszéki talaja a legértékesebb.

A megye agráriumának gazdasági háttere

Somogy megye ágazati szerkezetében a bruttó hozzáadott érték alapján az országos átlagánál nagyobb szerepet tölt be a mezőgazdaság. Előzetes adatok szerint 2012-ben a *mezőgazdaság*, *erdőgazdálkodás*, *halászat* 11,8%-kal részesedett a megye által megtermelt bruttó hozzáadott értékből az országos 4,7%-kal szemben, de a Budapest nélkül számított 7,5%-os arányt is jócskán felülmúlta. E gazdasági ág somogyi súlyát az országban csupán egyetlen megye, Békés szárnyalta túl, ami az átlagnál gyengébb ipar mellett viszonylag erős agráriumra utal. A mezőgazdaság által megtermelt bruttó hozzáadott érték egy lakosra jutó összege 58%-kal meghaladta az országos átlagot, amely hazánk megyéi között a hatodik helyet jelentette.

A megyében megvalósult beruházások nemzetgazdasági ág szerinti összetétele is a mezőgazdaság ágazati szerkezetén belüli viszonylag magas hányadát mutatja. A 2013. évben megvalósított beruházásokon belül ebben az ágban történt a legnagyobb összegű, 10,0 milliárd forintos beruházás, ami a megyei

összérték majdnem ötödét jelentette. Országosan ugyanekkor ez a hányad mindössze 5,3%-os volt.

A mezőgazdaság külföldi tőkevonzó képessége Somogy megyében területi összehasonlításban igen kedvező. 2011-ben a megyében működő külföldi tőke 15%-a az agráriumot erősítette, míg országosan ez az arány alig érte el a 0,7%-ot. Somogy részesedése a gazdasági ágban országosan jegyzett összeg 12%-át tette ki. Az agrárgazdaságban országosan működő 751 külföldi érdekeltségű vállalatból a megyében 55-öt jegyeztek be.

Mezőgazdaság – a legkedveltebb gazdasági ág

A megye kedvező domborzati és éghajlati adottsága ugyan nem párosul hasonlóan kiváló talajadottságokkal, mégis sokan (96%-ban egyéni vállalkozóként) az agráriumot választják Somogyban megélhetésük forrásául vagy a forrás kiegészítéséül. 2013. év végén a regisztrált gazdasági szervezetek egyharmada (közel 20 ezer) jelölte meg főtevékenységének a *mezőgazdaság*, *erdőgazdálkodás*, *halászatot*. Míg a társas vállalkozások mindössze 7%-a, addig az önálló vállalkozók több mint negyztizede tartozott ide. Az egyéni vállalkozók kétötöde mellékfoglalkozásként, egyharmada nyugdíjasként és közel negyede főfoglalkozásuként választotta a mezőgazdasági tevékenységet.

A mezőgazdasági termelés jellemzői

2013. május 31-én Somogy megye 571 ezer hektáros földterületének 51%-án folytattak mezőgazdasági tevékenységet. A termőterület kilenctizedén szántó és erdő található, meglehetősen sajátos megoszlásban, hisz a szántóterület mindössze 1,4-szerese az erdőnek. Az erdősültség aránya itt a harmadik legmagasabb az országban. A művelési ágak termőterületből való részesedését tekintve Somogyban az erdő, a nádas és a halastó területek aránya haladja meg az országos átlagokat.

↓ A gazdaságok számának megoszlása és változása termelési típusok szerint, 2010

Megnevezés	Növény- termesztő	Állattartó	Vegyes	Növény- termesztő	Állattartó	Vegyes
	Gazdasági szervezet			Egyéni gazdaság		
számának megoszlása						
Somogy	58,2	4,1	37,7	59,7	10,6	29,7
Dél-Dunántúl	54,7	5,5	39,8	53,1	16,4	30,5
Ország	54,1	6,0	39,9	48,8	22,0	29,3
száma a 2000. évi százalékban						
Somogy	78,1	4,3	17,6	50,7	9,9	39,5
Dél-Dunántúl	68,7	8,9	22,4	44,6	14,6	40,8
Ország	64,9	11,1	23,9	40,3	22,0	37,7

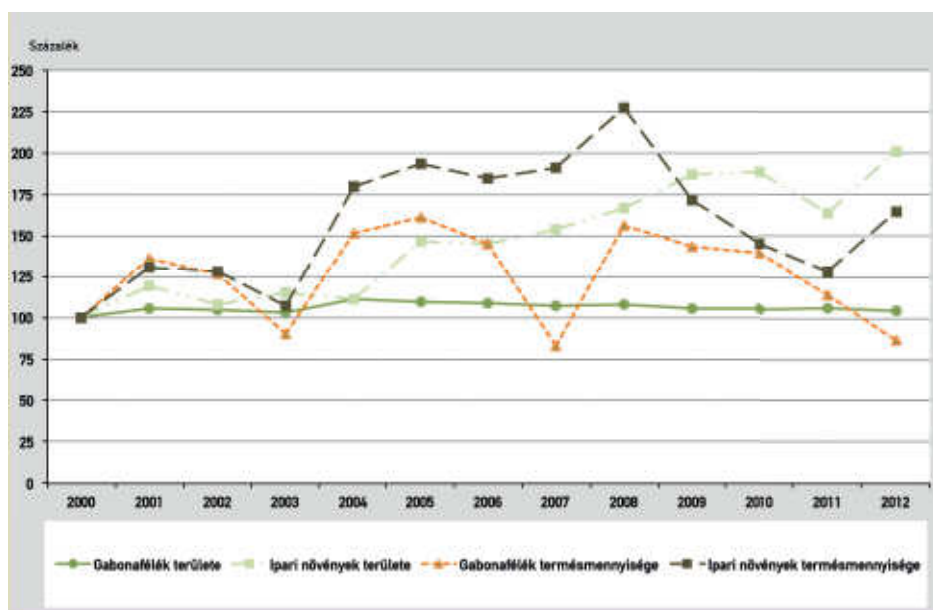
2013-ban 101 ezer hektárról (országosan az ötödik legnagyobb területről) takarítottak be Somogyban kukoricát. A jellemzően Külső-Somogyban, a Marcali-háton és a Dráva melléken elterülő kukoricaföldek nagysága (az országos 8%-a) az elmúlt 12 évet tekintve most volt a legalacsonyabb, a termésátlag azonban még így is szorosan az országos átlag közelében alakult. Az előbbinél feleakkora területen termesztett búza termésátlaga a harmadik legmagasabbnak bizonyult az országban. Belső-Somogy homokos területeinek kenyérgabonájából, a rozsból szintén országos átlagot meghaladó mennyiséget takarítottak be 2013-ban. Hazánk egyetlen cukorgyára a megyeszékhelyen, Kaposváron működik, ennek köszönhetően a megyében már közel 3 ezer hektáron termesztnek cukorrépát. Ezt a növényt 2000-ben az ország negyedik legkisebb területéről, de a 4. legnagyobb terméshozammal takarították be Somogyban. 2013-ban termőterülete ugyan az ország második legnagyobbjának számított, viszont a hektáronkénti termésmennyiség 9%-kal elmaradt a hazai átlagtól. Az olajipari növények termesztése szintén jelentősnek mondható, közülük kiemelhető a repce és a napraforgó, melyeket együttesen közel 44 ezer hektárról takarítottak be a legutóbbi adatok szerint.

A Balatoni medencére jellemző gyümölcsültetvényekről sem szabad megfeledkeznünk, hisz az elmúlt öt év átlaga alapján innen származott az országos őszibaracktermés 8 és a körte 7%-a. Lengyeltóti térségében található Közép-Európa legnagyobb összefüggő dióültetvénye. Szőlőt 3600 hektáron termesztnek, többségében a Balatonboglári borvidék településein.

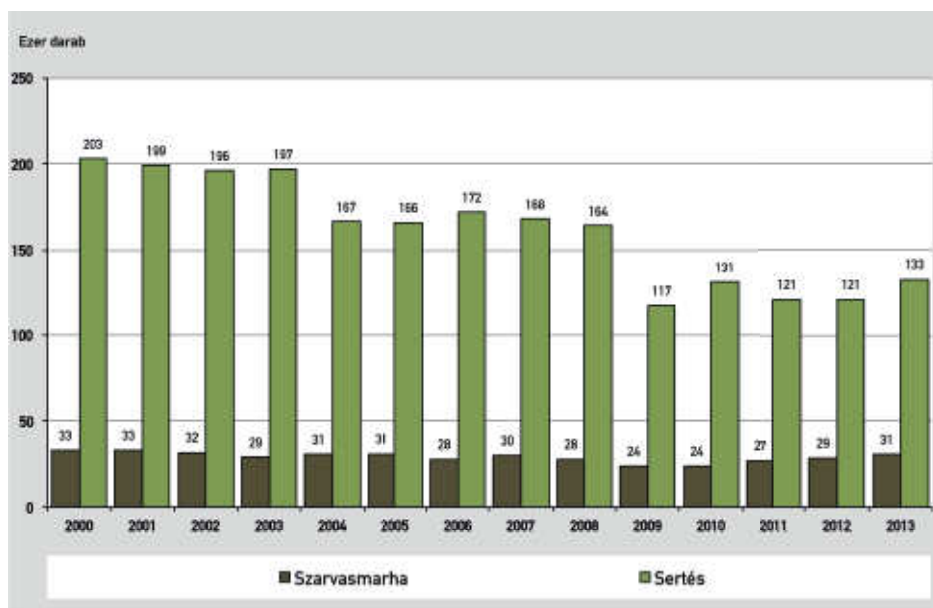
Állattenyésztés terén a szarvasmarha- és a sertéstartásnak vannak hagyományai a megyében. A létszám hosszú távon a szarvasmarhánál stagnált, a sertésnél csökkent. A 2013 decemberében regisztrált sertésszám kétharmada volt a 2000. évinek, ehhez képest a szarvasmarha-állomány sokkal kisebb mértékben, mindössze 6%-kal zsugorodott.

Dr. Berkéné Molnár Andrea
KSH Pécsi főosztály

↓ A gabonafélék és az ipari növények területének és termésmennyiségének változása, május 31. (2000–2012) (2000. év = 100,0%)

↓ A szarvasmarha- és a sertésállomány alakulása, december 1. (2000–2013)

Áttekintés a megye főbb kultúráira, gépparkjára vonatkozóan

Somogy az ország ötödik legnagyobb megyéje. Kifejezetten mezőgazdasági orientáltságú, ugyanakkor termőhelyi adottságait tekintve meglehetősen differenciált: itt találhatjuk a kiváló mezőgazdasági adottságokkal bíró Kapos-völgyét, és a nehezen megművelhető Somogyi homokhátat is.

Összességében a megye 56%-án folyik mezőgazdasági termelés. Szántóterülete 254 500 hektár. Az Agrárgazdasági Kutató Intézet adatai alapján kukoricát tavaly több mint 108 000 hektáron vetettek, búzát körülbelül 54 000 ezer hektáron, napraforgót 27 000 hektáron, repcét pedig közel 18 000 hektáron. Az említett kultúrák közül a kukorica és a repce vetésterülete az utóbbi években stagnál, míg a búzáé és a napraforgóé növekvő tendenciát mutat. Árpát 17 600 hektáron, tritikálét 10 600 hektáron, rozst 2000 hektáron termesztettek.

Szóját a megyében tavaly 2000 hektáron vetettek, borsót pedig 1100 hektáron. Burgonyát tavaly 450 hektáron termesztettek – jelentősen csökkent a kultúra termőterülete a korábbi évekhez képest (2003-ban hozzávetőlegesen 1000 hektáron, 2000-ben pedig 3800 hektáron termesztették!). A cukorrépa vetésterülete ezzel szemben növekedő tendenciát mutat – míg 2007-ben termőterülete 700 hektár alatt volt, tavaly már közel 2900 hektáron vetettek cukorrépát.

Szőlő összesen 3100 hektáron, alma 1000 hektáron terem. A csonthéjasok területe a megyében hozzávetőlegesen 570 ha.

A megye mezőgazdasági gépparkja a következő számadatokkal jellemezhető: minden 40 megművelt hektárra jut egy saját tulajdonú traktor, 62-re egy permetező, 76-ra egy vetőgép, kombájnjból pedig hozzávetőlegesen minden megművelt 260 hektárra jut egy.

Kukorica

– NÖTT A GYOMIRTÓ SZERES KEZELÉSEK SZÁMA

A kukorica tavalyi országos termésátlaga 5,36 tonna volt, a Somogy megyei átlag is ehhez hasonló – 5,32 tonna hektáronként. Gyomirtó szerrel a vetésterület csaknem egészét kezelték (98%-át). A gyomirtó szeres kezelések száma a 2012. évi 1,17-ről 2013-ban 1,28-ra nőtt – ez azt jelenti, hogy tavalyelőtt a kezelt terület 83%-án történt egy gyomirtó szeres kezelés, a fennmaradó 17%-án pedig kettő, tavaly pedig nőtt a két kezelést kapott terület 28%-ra. A talajfertőtlenítő szerek felhasználását tekintve tavaly csökkenést tapasztaltunk – míg 2012-ben a terület 30%-án alkalmaztak talajfertőtlenítő szert, 2013-ban ez az arány csupán 25%. Megjegyzendő, hogy mindkét évben az országos átlagnál magasabb ez az arány Somogy megyében.

Búza

– TÖBB GOMBAÖLŐ ÉS ROVARÖLŐ SZERES KEZELÉS

A búza hektáronkénti termésátlaga Somogyban tavaly közel 5,3 tonna volt – az országos 4,6 tonnával szemben. Gyomirtó szeres kezelések Somogyban a 2013-ban betakarított őszi búzában a vetésterület 92%-án történtek, amely arányszám növekedést jelent az előző évekhez viszonyítva. Gombaölő szeres kezelés a kultúrában 9%-kal nagyobb arányú területen történik, mint az országos átlag. A kezelésszám is magasabb gombaölő szereket tekintve, ebből következőleg az egy hektárra átlagosan kijuttatott gombaölő szerek száma is nagyobb a megyében az országos átlagnál. Rovarölő szerek tekintetében hasonló a helyzet a gombaölő szegmenshez – ennek hátterében vélhetően az áll, hogy a zászoló levél, illetve a kalász védelme miatt tervezett fungicid kezelés alkalmával kijuttatnak rovarölő szert is ugyanabban a tankkeverékben.

Napraforgó

– KEVESEBB GYOMIRTÓ, TÖBB GOMBAÖLŐ

A tavalyi napraforgó termésátlag országosan 2,48 t/ha volt, Somogyban valamivel e fölért, 2,7 t/ha. A teljes napraforgóval bevetett területen történik legalább egy gyomirtó szeres kezelés. Tavaly az átlagos gyomirtó szeres kezelésszám csak két megyében volt 1,5 alatti – az egyik Somogy, a másik pedig Békés megye. Ez azt jelenti, hogy a terület valamivel több, mint felén csak egy herbicid kezelés történik.

Gombaölő szerrel lényegesen nagyobb területen kezelnek, mint az országos átlag – a megye napraforgó területének kétharmadán történik fungicid kezelés.

Őszi káposztarepce

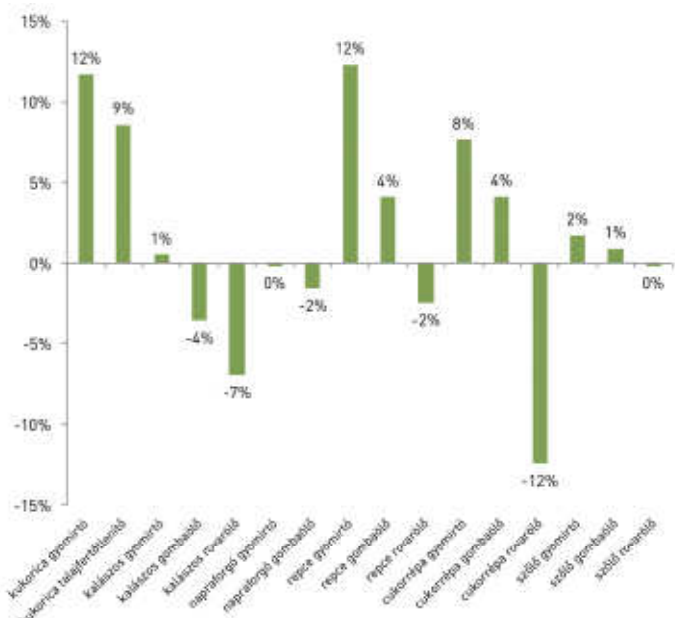
– TÖBB GYOMIRTÓ

Az őszi káposztarepce tavalyi termésátlaga a megyében 2,87 t/ha volt, ami 10%-kal haladja meg az országos átlagot. Gyomirtó szerrel az ösztérület közel 90%-át kezelik a megyében. Az egységnyi kezelt területre kijuttatott gyomirtó szerek száma Somogyban a legmagasabb, átlagosan 1,92. Gombaölő szerrel a vetésterület 76%-át kezelik, növekedésszabályozó szerrel pedig az egynegyedét. Tavaly Somogyban a rovarölő szeres kezelések az országos átlagnak megfelelően alakultak mind a szertípussal kezelt terület arányát illetően, mind pedig az egységnyi területre kijuttatott rovarölő szerek számára vonatkozóan.

Cukorrépa

– SOK GYOMIRTÓ SZERES KEZELÉS

A cukorrépa országos termésátlaga közelíti a hektáronkénti 50 tonnát. Somogyban valamelyest alacsonyabb ez az érték, hozzávetőlegesen 45 t/ha. Gyomirtó szeres kezelés a teljes vetésterületen történik, az átlag

↑ Gyomirtó szer *Cus et dolor aliqui dollaboreiur aut maiosto torest eos sum re perio. Et rem. Doluptatur, inctemo lecerep udionse*

Szőlő

– KEVESEBB GOMBAÖLŐ SZERES KEZELÉS

Somogyban található a méltán híres Dél-Balaton borvidék, mely Zamáditól Balatonberényig terül el. A szőlőművelést ezen a területen a római korig lehet visszavezetni. A vidék fehérborai könnyűek, illatosak, gyümölcsösek; pezsgők előállítására alkalmasak. A legelterjedtebb fajták: Chardonnay, Zöld veltelini, Olaszrizling, Királyleányka, Irsai Olivér, Rizlingszilváni.

A szőlő növényvédelmi technológiája a következő módon jellemezhető: gombaölő szerrel a teljes területet kezelik, a fungicid kezelések átlagos száma a megyében tavaly 14%-kal alacsonyabb volt az országos átlagnál. Az ültetvények kétharmadán történt gyomirtó szeres kezelés, rovarölőt pedig csaknem a szőlőterület teljes egészén használtak 2013-ban.

Összefoglalás – hektárköltsége

A növényvédelmi technológia egy mutatója az átlagos hektárköltség, melyet a kezelt területre kijuttatott növényvédő szerek nettó listaárai, illetve az alkalmazott dózisok alapján állapítottunk meg. Az alábbi ábrán a fentiekben említett kultúrák főbb szertípusaira vonatkozóan látható egy összehasonlítás Somogy megye és az országos átlag között.

gos gyomirtó szeres kezelésszám itt volt a legmagasabb az országban 2013-ban. Egységnyi kezelt területre Somogyban közel nyolc herbicidet juttattak ki tavaly. Gombaölő szeres kezelés a teljes vetésterületen történt, rovarölő szeres kezelés pedig a terület közel háromnegyedén.

Végezetül ezúton is köszönjük a gazdálkodóknak, hogy fogadják kérésbiztosainkat, válaszolnak kérdéseinkre és segítik munkánkat. Sikeres évet kívánunk minden kedves olvasónak!

Buzogány Leonóra, Kleffmann Group

ÓVJA FÖLDJÉT ZÖLDTRÁGYÁZÁSSAL!

Keresse

- Mustár
- Olajretek
- Facélia
- Pohánka
- Bíborhere

vetőmagjainkat,

- Speciális
- Gazdaságos
- Univerzális
- Igényes

zöldtrágyakeverékeinket!

TOVÁBBI INFORMÁCIÓKÉRT KERESSE MUNKATÁRSAINKAT!

Fodor Péter
+36 30/587 7807
fodor.peter@lajtamag.hu

Csikós Zoltán
+36 30/998 4762
csikos.zoltan@postafioi.hu

Halász László
+36 30/659 6375
halasz.laszlo@lajtamag.hu

Lajtamag Kft. 9246 Mosonudvar, Bereki u. 1. • Tel.: +36 96/578 280 • Fax: +36 96/578 288 • E-mail: info@lajtamag.hu

A LÁTHATÓ VÉDELEM

Két felszívódó hatóanyag kombinációját tartalmazó gombaölő csávázószer őszi- és tavaszi árpa vetőmag csávázására. Egyedülálló tiofanát-metil és tetrakonazol kombináció. Külső és belső csírkori betegségek ellen egyaránt hatékony.

növényvédőszer • lombtrágyák • technológiák

www.sumiagro.hu

Somogy megyében is megkezdődött az őszi árpa aratása

25. hét végén Somogy megyében is megkezdődött az őszi árpa aratása. A korai kitavaszkodás ellenére Somogyban is szinte a megszokott időpontban kezdődik az aratási szezon.

A múlt hét végén Somogy megyében is megkezdődött 13 500 hektáron az őszi árpa aratása, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara május végi termésbecslése szerint a termésátlagok 5 tonna közelében alakulhatnak, melyet helyi szakértői vélemények is alátámasztanak.

A gabonakultúrákban az enyhe tél és a csapadékos tavasz következtében az alap gombaölő szerek kezelésekre szükség volt, de a megyében szélsőséges helyzetek nem alakultak ki, ugyanez volt a helyzet a mezei pocok kártételével is. Jelen van ugyan Somogyban is, de súlyos károkat nem okoz.

A repceállományokban már folyamatban van a növények deszikkálása, mely technológiától függően történhet 2 héttel, vagy 5–7 nappal az aratás előtt. A várható termésátlagok e növény tekintetében is jónak mondhatók, egyes termelők becslése szerint nem ritkák az 4-5 tonna/ha közötti várakozások sem. Tehát sikeres betakarítás esetén, amennyiben az aratásig a feltételek is optimálisak maradnak, úgy gabonából, mint repceből is jó termésátlagokra számíthatunk Somogy megyében.

A kapás növényeink esetében már kicsit más a helyzet, itt nagyon hiányzik már a kiadós csapadék, amelyet a gazdák a meteorológusok információira támaszkodva már nagyon várnak, de a kultúrákról általánosságban elmondható, hogy jól fejlettek. Ezekben az állományokban a jól sikerült gyomirtó alapkezelések ellenére a csapadékos tavasz következtében felülkezelésekre volt szükség, ami meg is történt. Alapvetően a gombaölő szerek kezelése is jól sikerültek ez idáig, mivel általánosságban elmondható, hogy különösebb kártétel nem jelentkezett. A jellemzően jó áttelelés következtében többszöri védekezés volt ajánlott a rovarkártevők ellen is, de súlyosabb kártételről itt sem számoltak be a gazdák.

Dózsa Gergely László
gabonamarket.hu

↑ A GabonaMarket.hu adatai szerint a termények tekintetében a következő piaci árak (felvásárlási ajánlatok), illetve tendenciák (2013 júliusa óta) alakultak ki Somogy megyében

Gép-mix ajánló

A gépvilág hírei összegyűjtve!

YouTube

- ▶ Vissza a gyökerekhez, avagy a jó repcetermesztés titka
- ▶ Case IH Magnum segített a vetési rekord elérésében
- ▶ Presztizs értékű díjat nyert a Deutz-Fahr 7250 TTV Agrotrom

Inkább mozgó gép érdekli? www.youtube.com/agronaplo

▶ Részletek: www.agronaplo.hu/gep-mix-2014-julius

Mindent a szarvasokért

A lovak szeretete vitte a mezőgazdaság felé, gyakornok volt az Egyesült Államokban, kutatott és tanult Hollandiában, Franciaországban és Új-Zélandon, most családjával mégis itthon, gímszarvasokkal foglalkoznak. Bokor Árpád Somogy megyében, Kaposvár környékén él, egyetemi munkája mellett pedig gímszarvasokat tenyészt. Vele beszélgettünk a szarvasokról, a munka nehézségeiről és szépségeiről, a bürokrácia útvesztőiről.

Miért éppen szarvasok?

► Tanulmányaim kezdetén még a lovak érdekelték inkább, mint a szarvasok, lovas-genetikai kutatást is végeztem/végzek. Agrármérnökként diplomáztam Keszthelyen, feleségem is ezen a területen helyezkedett el, ő Kaposváron tanult agrár-mérnök-tanárnak. Később több hónapos farmgyakorlatra kerültem az Egyesült Államokba, ezt követően pedig Új-Zélandon kötöttünk ki – akkor már feleségemmel ketten utaztunk. Itt is hosszabb időt töltöttünk el, Juliannát, a feleségemet pedig nagyon érdekelte a szarvas-tartás. Ezért meglátogattunk több szarvasfarmot is. Akkor tudatosult csak bennünk, hogy az országban, amely a gímszarvas tenyésztésben és tartásban világszerte vezető, a vadállomány egy része Magyarországról származik. Onnan aztán leszármazottaik visszakerülnek Európába, Németországba, ahol már vadhúsként értékesítik. Mi pedig arra gondoltunk: miért is ne foglalkoznánk ezzel? Hiszen az állatokat mindketten nagyon szeretjük, és ha az itteni környezet ennyire megfelelő a gímszarvasok számára, létesíthetnénk mi is vadasparkot, itt, Kaposvár határában.

Tősgyökeres Kaposváriak?

► Nem, feleségem komáromi, én pedig Újkígyósról származom. Engem a munkám szólított Kaposvárra, itt ismerkedtünk meg, miatt ő itt végezte egyetemi tanulmányait.

Mindig is a mezőgazdaság vonzotta? Volt más is a családban, aki ezen a területen kereste kenyerét?

► Nem igazán. Nagyszüleimnek ugyan volt több tagban néhány tíz hektár földterületük, amit a kárpótláskor kaptak vissza, és azt művelték, de komolyabban senki nem foglalkozott mezőgazdasággal a családban azóta.

Az egyetemre is az állatok szeretete vezetett, mindenképpen lovakkal szerettem volna foglalkozni, a doktorimat is ebből írtam. Azóta viszont már csak hobbi lovas vagyok, oktatok és lovas képzéseket szervezek az egyetemen.

Végül tehát a gímszarvasok mellett kötött ki, kanyarodjunk vissza mi is vadaspark megalapításához.

► Mint sokan mások, mi is igénybe vettük az állam segítségét: már az első fiatal gazda pályázatra beadtuk a szükséges papírokat. Feleségem 75 százalékos támogatásra, én a maximálisra pályáztam, szerencsére mindketten megkaptuk a kért összeget.

Kaposvár mellett vettünk területeket, először néhány hektárt, mely mára 38 hektárra bővült. Ebből 15 hektár legelő, felosztva 1,5–2,5 hektáros legelőszakaszokra – ezek intenzív gyepek, legelők. A fennmaradó területen takarmánynövényeket termesztünk.

Mekkora az állatállomány?

► 36 gímszarvassal indultunk. Ahhoz azonban, hogy tenyészállatokat tarthassunk, a bürokrácia bonyolult útvesztőin kellett átverekednünk magunkat. Másfél évbe telt, mire mindent elintéztünk az engedélyeztetéssel kapcsolatban. Azóta természetesen már könnyebben megy a dolog, de még most is sok gazdával találkozunk, aki hasonló problémákkal küzd, és tőlünk kér segítséget, tanácsot, hogyan tudná könnyebben intézni az engedélyeket.

Végül 2009. szeptember 14-én elérkezett a betelepítés is, „elindult” a Deer Trophy Farm, azaz a gímszarvas farm. Állományunk pedig azóta is bővül, jelenleg 81 egyedünk van, a borjakkal, az idei szaporulattal együtt.

Mik voltak a kezdeti tervek?

► Elsősorban tenyészállat előállításra és értékesítésre rendezkedtünk be. Mi voltunk Magyarországon az elsők, akik gímszarvast tudtunk értékesíteni az Orosz Föderációba, hiszen nagyon komoly állategészségügyi feltételeknek kell megfelelni ahhoz, hogy harmadik országba értékesíthessünk.

Hol értékesítenek?

► Egyelőre külföldi vásárlóink vannak többségben. Nagyon fontos a marketing és a nyelvtudás – anélkül nem lehet érvényesülni a piacon. Mostanában éppen kínai érdeklődőkkel tárgyalunk, de adtunk már el jószágot Horvátországba, Lettországba is. Korábban úgy volt, hogy Ukrajnába is kerülnek tőlünk gímszarvasok, ám a jelenlegi helyzetben ez nem megoldható.

Magyarországon nem adnak el állatot?

► Szeretnénk, ám ez nagyon bonyolult, hiszen a törvény kimondja, hogy csak vadasparknak, vagy vadfarmnak adhatunk el gímszarvast, vadaskertnek azonban nem, vagy csak különleges engedéllyel, melyet jóval előre kell megkérni. Nyugat-Európában a zárt téri vadtartás és -tenyésztés jóval elterjedtebb, mert a törvény lehetőséget ad az értékesítésre több csatornán keresztül is. Ausztriában például kb. 4000 ilyen vadfarm/vadspark/vadaskert van, ott jobban megéri gímszarvast, dámszarvast tenyészteni, hiszen van kinek eladni az állatot. Itthon az értékesítés több problémába ütközik.

Melyek ezek?

► A jelenlegi törvényi szabályozás szerint zárt téren gímszarvast vadfarm, vadspark és vadaskert formájában lehet tartani. Viszont értékesíteni nem lehet mindegyikből mindegyikbe. Vadasparkból csak vadfarmra és vadsparkba lehet gímszarvast kihelyezni. Ezenkívül

élelmiszer-előállítás céljából lehet gímszarvast tenyészteni, de az országban tudomásunk szerint egy vágóhíd van aminek van engedélye vadvágásra, de még nem gyakorolják ezt a tevékenységet. Vadfeldolgozóba pedig csak lőtt (vadászat során elejtett) vadat lehet beszállítani, de vadfarmon és vadasparkban nem lehet vadászni. Állomány szabályozásra lehet engedélyt kérni a hatóságtól és a helyi vadásztársaság kell, hogy a kilövést elvégezze, mivel az a vadászatra jogosult. Emellett meg kell említeni, hogy őstermelő vadat nem tarthat és a vállalkozó nem vághat háznál, csak bérfeldolgoztathat, még saját felhasználásra is. Így az értékesítési csatornák jelentősen lecsökkennek, a feldolgozott termék értékesítése pedig már nem rentábilis.

Ketten végeznek minden munkát?

► Így van. Mivel mindkettőnknek van „civil” állása is, ezért általában hétfőig érjük utol magunkat, ám nem megoldhatatlan, hogy ketten tartsuk fenn a parkot. Feleségem jelenleg gyese van kéthónapos kisfiunkkal, Bencével, előtte a Vadgazdálkodási Tájközpontban volt ügyintéző. Én a Kaposvári Egyetemen vagyok docens. Sok munkánk van tehát, nem panaszkodunk. Mindent az előírásoknak megfelelően végzünk. Az állategészségügyi vizsgálatok elvégzésekor pedig az ellátó állatorvos segít. Egyébként pedig nincs sok „gondunk” a szarvasokkal, a téli időszakban jóval kevesebb takarmánnyal is beérik, akár 40 százalékkal kevesebb takarmányt fogyasztanak, mint pl. vegetációs időszakban. Jók a szaporodási mutatóink is, az élve született borjak aránya 96 százalék. Az elhullás minimális. Amelyik jószág a parkban születik és jól bánnak vele, gyorsan tanul, jól adaptálódik.

Ha jól tudom, kutatásokat is végeznek.

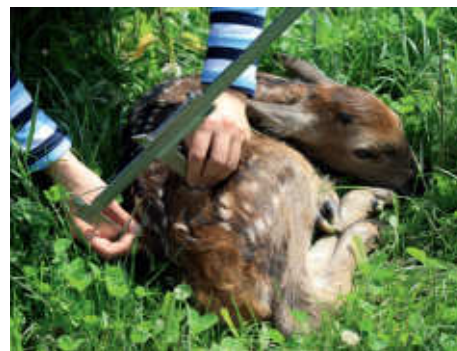
► Igen. Saját tenyésztési programunk van, az egyedek származásának adatait genetikai vizsgálatokkal erősítjük meg. Szigorú szelekciót végzünk időről időre, állandóan figyeljük az állat növekedését, mérjük a súlyukat. Emellett rendre talajmintavételt is végzünk, törekszünk arra, hogy a legelő és a takarmány minősége a lehető legjobb legyen.

Akár főállásunk is lehetne a szarvas-tenyésztés, hiszen munka van bőven. Nem is

panaszkodhatunk, hiszen a mostani értékesítésünkkel egy négy fős családot is elláthat a vadspark. Persze a legjobb lenne, ha a törvény megengedőbb lenne a belföldi értékesítéssel kapcsolatosan is.

Oktatás is folyik a parkban?

► Nem, ahogy a turizmust is kizártuk. Többen érdeklődtek már, de ez ügyben szigorúnak kell lennünk – az állatok egészségének érdekében. Jelenleg ugyanis a legjobb állat-egészségügyi státussal dicsekedhetünk, és ha azt szeretnénk, hogy ez a jövőben is így maradjon, be kell tartanunk az előírásokat.

Mik a terveik a jövőben?

► Mindenekelőtt a mostani vadállományt megőrizni, hasonló jó minőségben nevelni a gímszarvasokat. Maximum 100 egyeddel dolgoznánk – ebben a rendszerben ennyi állatot tudunk megfelelően tartani, foglalkozni velük, kutatásokat végezni. Mottónk: genetika – szelekció – evolúció. Célunk tehát, hogy a mostani populációt megőrizzük, vizsgáljuk a gímszarvas trófea értékmérőit és kutassuk az agancsfejlést. Szeretnénk, ha kutatásainkkal, eredményeinkkel, akár javaslatainkkal is eredményesen hozzájárulhassunk a hazai vadgazdálkodáshoz.

Tagjai vagyunk a Magyarországi Vadtenyésztők Egyesületének, akikkel együtt igyekszünk a törvényhozókat is hasznos tanácsokkal ellátni – például annak érdekében, hogy az itthoni értékesítés is zökkenőmentesen, könnyebben működhessen. Feladatainknak tartjuk: a szabadterületi és a vadaskerti vadászat éles és határozott elkülönítését, az átjárhatóság visszaállítását a vadfarm, illetve a vadspark és a vadaskertek között. Továbbá az intenzív vadtenyésztésben érintett károsító nagyvadfajok legelő állatként történő elismertetését az agrár-környezetgazdálkodási célprogramokban és nem utolsósorban, hogy az őstermelő is tenyészthessen, tarthasson vadat. De szeretnénk azt is, hogy az engedélyeztetés egyszerűbb, ésszerűbb legyen.

Hiszen ez mindenkinek csak jó lenne: az államkasszába adó folyna be, a vadállomány és a vadgazdálkodó is profitálhatna belőle, a vadászati turizmus is fellendülhetne.

Hardi Judit

HUNFERT

Az őszi vetésekhez is hazai, melegen
granulált NPK komplex a jó választás!

Finanszírozással is!

A KÍNÁLATBÓL

NPK 8-24-24 + S

NPK 10-10-25 + S

NPK 8-20-28

NPK 10-25-10 + S

NPK 15-15-15 + S

ENYINGI AGROKÉMIAI KÖZPONT
Wirth Miklós • Tel.: +36-30/552-0075

HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI AGROKÉMIAI KÖZPONT
Tóth Károly • Tel.: +36-30/552-0084

KARDOSKÚTI AGROKÉMIAI KÖZPONT
Samu Zoltán • Tel.: +36-30/208-2540

MARCALI AGROKÉMIAI KÖZPONT
Mihalics Géza • Tel.: +36-30/552-0083

NAGYIGMÁNDI AGROKÉMIAI KÖZPONT
Fáy András • Tel.: +36-30/552-0226

SÁRVÁRI AGROKÉMIAI KÖZPONT
Skriba Lajos • Tel.: +36-30/552-0163

SZENTLŐRINCI AGROKÉMIAI KÖZPONT
Bosnyák Balázs • Tel.: +36-30/993-0400

SZERENCSI AGROKÉMIAI KÖZPONT
Demeter László • Tel.: +36-30/552-0073

VÁROSFÖLDI AGROKÉMIAI KÖZPONT
Varga Balázs • Tel.: +36-30/631-1173

Magyarországon gyártott, minőségi komplex műtrágyák

www.ikragrar.hu

Erdészeti támogatások

2014. július 31-ig van lehetőség támogatási kérelem benyújtására az erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatás, az erdőszerkezet átalakításához nyújtandó támogatás és az erdőterületeket érintő tűzkárok megelőzéséhez nyújtandó támogatási jogcímek esetében. (Forrás: VM, MVH)

ERDŐ-KÖRNYEZETVÉDELMI INTÉZKEDÉSEKHEZ NYÚJTANDÓ TÁMOGATÁS

A jogcímrendelet alapján normatív terület-, illetve térfogatalapú, vissza nem térítendő támogatás vehető igénybe az alábbi célprogramokhoz:

- agresszíven terjedő, idegenhonos fa- és cserjefajok visszaszorítása célprogram,
- szálas erdőgazdálkodás célprogram,
- erdőállományok kézimunka-igényes ápolása célprogram,
- őshonos erdőállományok tarvágásos felújításának visszaszorítása célprogram,
- speciális erdei élőhelyek és természetes erdőfelújítás lehetőségének biztosítása célprogramcsoport:
  - mikroélőhelyek kialakítása, fenntartása célprogram,
  - a véghasználat során facsoportok visszahagyása célprogram,
  - erdőfelújítás sikerességét biztosító cserjeszabályozás célprogram,
- véghasználat elhalasztása talaj- és élőhelyvédelem céljából célprogram,
- közjóléti célú erdők fenntartása célprogram,
- erdei tisztások kialakítása és fenntartása célprogram,
- természetkímélő anyagmozgatási módszerek alkalmazása célprogram.

A támogatási kérelmet elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül a 2014. évben július 2. és július 31. között lehet benyújtani. Egy támogatási kérelem benyújtási időszakban csak egy támogatási kérelmet lehet benyújtani. Egy támogatási kérelemben több célprogramot és azokon belül több erdőrészt is meg lehet jelölni.

További részletek: 124/2009. (IX. 24.) FVM rendelet és 94/2014. (VI. 18.) MVH Közlemény.

ERDŐSZERKEZET ÁTALAKÍTÁSÁHOZ NYÚJTANDÓ TÁMOGATÁS

A támogatás célja az erdők természetességének, biológiai sokféleségének, egészségi állapotának javításához kapcsolódó nem termelő beruházások támogatása a leromlott szerkezetű vagy idegenhonos fajokból álló erdőtársulások tájhoson, adott termőhelynek megfelelő természetes erdőtársulásokká történő átalakítása, valamint a megfelelő elegység, illetve több szintes állomány szerkezet kialakítása révén.

Normatív, területalapú, vissza nem térítendő támogatás igényelhető az alábbi tevékenységek elvégzésére:

- erdőállomány alatti erdősítéssel történő szerkezetátalakítás;
- tarvágást követő szerkezetátalakítás
  - fafajcserével,
  - bb) fafajcserével, tuskózással, gyökérfésüléssel,
  - bc) fafajcserével, fainjektálással vagy tuskókenéssel;
- állománykiegészítéssel történő szerkezetátalakítás.

A TÁMOGATÁS MÉRTÉKE

- erdőállomány alatti erdősítéssel történő szerkezetátalakítás esetén 1400 eurónak megfelelő forintösszeg hektáronként;
- tarvágást követő szerkezetátalakítás
  - ba) fafajcseréje esetén 1019 eurónak megfelelő forintösszeg hektáronként,
  - bb) fafajcseréje, tuskózás, gyökérfésülés esetén 1670 eurónak megfelelő forintösszeg hektáronként,
  - bc) fafajcseréje, fainjektálás vagy tuskókenés esetén 2090 eurónak megfelelő forintösszeg hektáronként;
- állománykiegészítéssel történő szerkezetátalakítás esetén 496 eurónak megfelelő forintösszeg hektáronként.

A támogatási kérelmet elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül 2014. évben július 2. és július 31. között lehet benyújtani.

További részletek: 139/2009. (X. 22.) FVM rendelet és 95/2014. (VI. 18.) MVH Közlemény.

ERDŐTERÜLETEKET ÉRINTŐ TŰZKÁROK MEGELŐZÉSÉHEZ NYÚJTANDÓ TÁMOGATÁS

Normatív, vissza nem térítendő támogatás vehető igénybe közepesen és nagymértékben tűzveszélyes erdőterületeken

- „A” típusú keskeny tűzpászta kialakítására vagy fenntartására;
- „B” típusú járható tűzpászta kialakítására vagy fenntartására;
- „C” típusú széles tűzpászta kialakítására vagy fenntartására;
- tisztításból származó faanyag eltávolítására;
- „A” típusú víznyerőhely kialakítására;
- „B” típusú víznyerőhely kialakítására;
- „C” típusú víznyerőhely kialakítására.

Nem igényelhető támogatás

- karácsonyfatelepre, díszítőgallytelepre;
- fás szárú energetikai célú ültetvényre;
- 15 évnél rövidebb vágáskorú faállományra;
- az Evt. 11. §-a szerinti szabad rendelkezésű erdőre.

A támogatás mértéke a jogcímrendelet 2. mellékletben meghatározott eurónak megfelelő forintösszeg. A támogatási kérelmenkénti minimálisan igénybe vehető támogatás mértéke 400 eurónak megfelelő forintösszeg.

A támogatási kérelmet egy példányban az MVH által rendszeresített nyomtatványon, az erdőrészlet elhelyezkedés szerinti területileg illetékes kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságához kell benyújtani. A támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időszak: 2014. július 2.-július 31.

Kifizetési kérelmet a támogatott tevékenységek maradéktalan megvalósítását követően, a 2015. évben az egységes kérelem részeként elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül, az egységes kérelemről szóló rendeletben foglaltak szerinti határidőben lehet benyújtani.

További részletek: 41/2014. (IV. 8.) VM rendelet és 99/2014. (VI. 20.) MVH Közlemény.

Dr. Weisz Miklós

AGRION Vállalkozásfejlesztő Iroda

Erdőgazdálkodók, erdőtulajdonosok figyelem!

Erdőmérnöki iroda szakirányítást, erdőtelepítés komplett lebonyolítását, és egyéb EU-s erdészeti pályázatok írását vállalja. Növényvédelmi szolgáltatások (vegyszerezés, gyomirtás).

Érdeklődjön!

Göcsel Miklós 06-30/372-4743 • makk7@makk7.hu • www.makk7.hu

Lehetőségek a mezőgazdasági ágazat finanszírozásának bővítésére. Kihívások

A mezőgazdaság többi nemzetgazdasági ágazathoz viszonyított alacsony jövedelmezősége, az ágazat vállalkozásainak tőkeszegénysége, valamint a termelési és piaci kockázatok folytán a kereskedelmi bankok hagyományosan az átlagosnál kockázatosabbnak ítélik meg Magyarországon – a szántóföldi növénytermesztés kivételével – a mezőgazdasági vállalkozásokat, amely magasabb kockázati felárakban nyilvánul meg. A bankok óvatossága mögött a mezőgazdasági vállalkozások viszonylag gyenge fedezetnyújtó képessége és hajlandósága (élő állatok, termőföld fedezeti sajátosságai, üzem/telephely értékesítési korlátok), valamint a kisebb gazdálkodók (őstermelők, családi gazdálkodók) esetében a gazdálkodás átláthatóságát biztosító információk-, pénzügyi beszámolók hiánya áll. Mérethatékonyági szempontból sajnálatos módon a bankok azon kis finanszírozási igényű, kisméretű vállalkozásokat sem hitelezik kielégítően, amelyek az elvart hozamot ki tudnák termelni.

A bankok túlzott óvatosságának létjogosultságát cáfolja ugyanakkor az a tény, hogy a mezőgazdaság csődrátája 2002 óta nem éri el a nemzetgazdasági szinten megállapított átlagos csődrátát, sőt 2010 óta a mezőgazdasági ágazatban a legalacsonyabb a csődbe ment vállalkozások aránya (a Magyar Nemzeti Bank adatai alapján 3% alatt van). A mezőgazdasági hitelezés relatíve alacsony kockázatú mivoltát erősíti az AVHGA tapasztalata is. Az AVHGA által készített kezességgel biztosított hitelek beváltási arányára vonatkozó statisztika alapján 2009 óta a mezőgazdasági hitelek teljesítenek a legjobban. 2013-ban a mezőgazdasági vállalkozások hiteleinek csupán 3%-ánál érvényesítették az alapítványi kezesség iránti beváltási igényt, míg a feldolgozóiparnál ez az érték 5,2%, a kereskedelemnél 5,6%, az építőiparnál 7,6% volt, és a minden ágazatra vonatkozó átlagérték is 4,2% volt. Továbbá javítja a mezőgazdasági vállalkozások törlesztési fegyelmét a termőföldhöz és a tevékenység folytatásához való ragaszkodás, amelyet felerősít az ágazatból való kilépés nehézsége, a termelési eszközök nehéz értékesítése és a megfelelő alternatívák hiánya.

Finanszírozás szempontjából különösen hátrányos helyzetben van az állattenyésztési ágazat, valamint az egyéni gazdaságok,

őstermelők és családi gazdálkodók. Az alacsony jövedelmezőség és olykor gyenge fedezetnyújtó képesség mellett utóbbiak jellemzően nem vezetnek kettős könyvelést, amely vizsontszámok bank esetében a hitelbírálati döntés alapját képezi. A bankok döntési mechanizmusukat a vállalatok működéséről jobbra pontos képet adó kettős könyvviteli kimutatásokra építették fel, mivel azok teljes körű és részletes információt nyújtanak a vállalat pénzügyi és vagyoni helyzetéről. *Természetesen nem várható el a bankoktól, hogy olyan vállalkozásoknak adjanak hitelt, amelyek semmilyen információt nem tudnak szolgáltatni sem vagyoni, pénzügyi helyzetükről, sem jövőbeli kilátásaikról, üzleti elképzeléseikről.* Kikerülhetetlen követelmény, hogy a vállalkozás képes legyen meggyőző és megalapozott üzleti tervet, de legalábbis egy kecsgetető, stabil elképzelést előadni a bank irányába.

Másrészről a bankok sem várhatják el egy bizonyos méretszint alatt a vállalkozásoktól, hogy a legteljesebb körű, kettős könyvvitel szerinti nyilvántartást vezessenek üzleti tevékenységükről. Következésképp a mezőgazdaságban és a vidéki gazdaságban jelentős szerepet betöltő, és nyilvánvalóan jelentős hozzáadott értéket, ezáltal jövedelmet termelő őstermelők és családi gazdálkodók finanszírozására egy alternatív hitelbírálati döntésmechanizmus kialakítása szükséges a hitelintézetek részéről. *A komolyabban mezőgazdasággal foglalkozó, árutermelet végző termelők ha kettős könyvvitelt nem is, egyéb pénzügyi nyilvántartást vezetnek, így általában rendelkeznek pénztárkönyvvel, naplófőkönyvvel, de legalábbis az adásvételeket bizonyító bizonylatokat és számlákat be tudják mutatni.*

Ezeket kiegészítendő a termelő bevalótt üzemméretére és gazdálkodási múltjára vonatkozóan hiteles kontrolladatok állnak rendelkezésre a termelő által benyújtott, mezőgazdasági támogatásokra vonatkozó egyetemes kérelem adatlapon, továbbá a kárenyhítési rendszerben elérhető adatbázisokban. Mindezeket alapul véve kialakítható olyan – alapvetően pénzforgalmi szemléletű adatokra épülő – döntési szempontrendszer, amellyel ezen réteg finanszírozása is kezelhető lenne. Nyilvánvalóan egy új hitelbírálati eljárásrend kialakítása némi befektetést igényel a finanszírozó intézetek részéről.

Előzőekhez kapcsolódóan a kockázatok és a gazdálkodási múlt igazolása szempontjából említést érdemel a 2012-ben megreformált kárenyhítő és mezőgazdasági kockázatkezelő rendszer, amely az állattenyésztés, legelő és rét művelési ágakon kívül elérhető minden mezőgazdasági vállalkozás számára. *Az új kockázatkezelési rendszer kárenyhítési I. pillérébe a belépés bizonyos méretszint felett kötelező (pl. szántónál 10 ha, ültetvényénél 5 ha), illetve az alatt önkéntes alapon lehet belépni, ezáltal a termelők időjárás következtében felmerülő hozamkiesés, illetve hozamérték-csökkenés kockázata kezelhetővé vált.*

Az új kockázatkezelési rendszer I. pillére az üzemszinten számított, legalább 30%-os hozamérték-kiesést kompenzálja legfeljebb 80%-os mértékig. Azon termelők számíthatnak a teljes mértékű kárenyhítő juttatásra, akik referencia hozamértékük legalább 50%-ára vonatkozóan rendelkeznek az adott növénykultúrára jellemző mezőgazdasági biztosítással (ennek hiányában a számított kárenyhítő juttatás 50%-át kaphatja a termelő).

Az új kockázatkezelési rendszer II. pillére pedig 65%-os biztosítási díjtámogatást kínál a termelőknek biztosítási szerződésükhöz az éves biztosítási díj befizetését követően. Az új kockázatkezelési rendszer I. pillérének 2013-ban 78 ezer termelő volt a tagja, míg a II. pillérben 2012-ről 2013-ra közel megháromszorozódott a biztosítási díjjállomány, így elérte a 3,9 milliárd forintot, amely alapján átlagos 2,5–3%-os díjakat figyelembe véve a teljes biztosított összeg 130–160 milliárd forintot ért el. *Finanszírozás és ügyfélkockázat szempontjából jó biztosítékot és lehetőséget nyújt az új kockázatkezelési rendszer I. és II. pillére, amelynek igénybevételét előírhatja a finanszírozó intézet a termelő számára, és a termelő kezdeményezésére az abban található adatok elérhetőek akár a hitelintézet számára is. Az új kockázatkezelési rendszer mellett kidolgozás alatt áll egy jövedelemstabilizációs rendszer az állattenyésztőknek és a kertészeti ágazatnak, amely nemcsak az időjárási kockázatokat, hanem az attól függetlenül kialakuló áringadozásokból fakadó jövedelem kieséseket is képes lesz pótolni a tagjai számára.*

Finanszírozási nehézséget jelent továbbá a termelők gyenge fedezetnyújtó képessége, amelyre az AVHGA által nyújtott készfizető kezesség kínál részben megoldást. Az AVHGA

a különféle hitelügyletek mögé nyújtott, legfeljebb 80%-os készfizető kezességgel jobb helyzetbe kívánja hozni a termelőket a finanszírozáshoz jutásban, azonban ezt nehezíti, hogy az ezenfelül az ügyfél által nyújtandó 20%-os fedezeten a hitel bedőlése esetén az AVHGA és a bank szintén 80-20%-ban osztozik a jogszabályi előírásoknak megfelelően.

Ebből következik, hogy a bank nem csak a hitelösszeg 20%-ának megfelelő biztosítékot kér (fedezeti értéken) az ügyféltől, hanem olyan mértékűt, hogy az ügyfél által nyújtott biztosíték bankra eső 20%-a fedezze számára a 80%-os kezességen túli 20%-ot, ezáltal biztosítva a 100%-os fedezettséget. Ennek következtében 100% fedezeti szint elvárás mellett az ügyfélnek ugyanannyi biztosítékot kell nyújtania AVHGA kezesség mellett, mint AVHGA nélkül. Az AVHGA kezessége abban az esetben csökkentené az ügyféltől elvárt biztosítékok mértékét, amennyiben a bank megelégedne 100% alatti fedezeti szinttel. Ettől függetlenül a bankok számára kedvező lehetőséget kínál az AVHGA, mivel kezességvállalása gyakorlatilag a készpénzfedezettel egyenértékű, szemben a hagyományos fedezeti eszközök korlátozott likvidációs lehetőségével, továbbá a

Az új földtörvénynek köszönhetően a jelzáloghitelezésben erősödhet a termőföld szerepe, mivel a 2014. május 1-től hatályba lépett módosítások (2013. évi CCXII. törvény 134. §.) egy évre korlátozták azt az átmeneti időtartamot, ameddig jelzálog-hitelintézet tulajdonába kerülhet a termőföld, továbbá a módosítás egyértelműsítette, hogy az egy éves időtartamot követően – amennyiben a jelzálog-hitelintézet nem tudja értékesíteni a termőföldet – az NFA köteles azt az állam nevében a föld hitelbiztosítéki értékén megvenni. A rövid egy éves határidőnek köszönhetően nem húzódik el az értékesítés, továbbá a hitelbiztosítéki értékén történő, NFA által garantált átvétel valószínűsíthetően ösztönözni fogja a jelzálog-hitelintézeteket a föld hitelbiztosítéki értékének növelésére. Jelenleg ugyanis a földet átlagosan forgalmi értékének 70%-án számítják be a hitelek mögötti fedezetként, amely akár 100%-ra is emelkedhet, hiszen az NFA köteles a jelzálogbank által meghatározott hitelbiztosítéki értékén átvenni azt.

kezessége mögé vállalt 85%-os állami viszontgarancia a hitelintézetek számára kedvezőbb tőketartalékolási kötelezettséget biztosít, kedvezőbb tőke-megfelelési mutatót eredményez.

A hitelintézetek jelenlegi gyakorlatából egyértelműen látszik, hogy az őstermelői és egyéni gazdálkodói réteg kiszolgálását, hosszabb távú finanszírozását többnyire a közvetlen, személyes kapcsolat mentén, tehát elsősorban a takarékszövetkezeti rendszerben lehet kielégítően megoldani. Fentiekből ugyanakkor kiderül az is, hogy az egyéni gazdálkodói célcsoportban van terjeszkedési lehetősége az automatizáltabb rendszerben működő kereskedelmi banki szférának is, még ha más közelítést is kell bevezetnie a nagyvállalati ügyfélkörre kialakított bírálati rendszer mellé. Természetesen a finanszírozás bővüléséhez a termelők is hozzá kell járuljanak hitelképességük növelésével, amelyet pénzügyi folyamataik hiteles nyilvántartásával, valamint az időjárás okozta hozamkiesés kockázatának fent is említett, elérhető eszközökkel való biztosításával tudnak megtenni.

Bence Szilvia

A KÉK JELENTÉSE – PROMÓCIÓS ÁRAK
A LEMKEN SZÁNTÓFÖLDI KULTIVÁTOROKRA

AZ ÖN TARLÓJÁN, BEÁLLÍTJUK ÉS MÁR DOLGOZHAT IS!

BIZTOSÍTSA HÜSÉGBÓNUSZÁT MOST!

A megvásárlás akár a 2000 eurót is elérheti, amennyiben Ön időben megrendeli új Karat KTA szántóföldi kultivátorát szállítókocsival. Az akció 2014.07.31.-ig tart.

A kék LEMKEN kultivátorok márra elengedhetetlen résztvevőivé váltak a modern mezőgazdaságnak – ez elegendő ok arra, hogy köszönetet mondjunk a gazdálkodóknak. Biztosítsa most hűségbónuszát egy új Karat KTA intenzív kultivátor vásárlásával, amellyel akár 30 cm mélységben is dolgozhat és tapasztalja meg Ön is a kék jelentését!

Lépjen kapcsolatba kereskedőjével, vagy a területi értékesítési vezetővel és tudjon meg többet az aktuális hűségbónuszunkról, amelyet akár a LEMKEN Rubin 12 rövidtárcsára is érvényesíthet.

Szűcs Andor, mobil: +36 30/8525-787, e-mail: szucs@lemken.com

Póczik Balázs, mobil: +36 30/7485-380, e-mail: poczik@lemken.com

www.lemken.com

LEMKEN
The Agrivision Company

Ukrajnai helyzetjelentés

A Mezőgazdasági Minisztérium 31,7 millió tonna gabonaexportot vár a 2013/2014 évi kereskedelmi szezonban

(Ukrainian News, Oksana Tymoschuk, 06/13/2014)

Az Ukrán Agrárminisztérium (teljes nevén: Agárpolitikai és Élelmi-szer-ellátási Minisztérium) június 12-én nyilvánosságra hozott legfrissebb gabonaexport becslése erre a gazdasági évre (2013. július – 2014. június között) 31 673 000 tonna. A főbb exportált növények közül a búza 9,123 millió tonna, az árpa 2,347 millió tonna, a kukorica 19,854 millió tonna és az egyéb növények, 349 000 tonna. Az Ukrainai Hírek korábban jelezte, a Minisztérium mintegy 8,3%-kal emelte (32,5 millió tonnára) megelőző becslését a gabonaexport tekintetében erre a gazdasági évre.

Június 13-ig a mezőgazdasági üzemek megkezdtek a betakarítást, illetve április 25-ig befejezték, 2,574 millió hektár tavaszi növény vetését.

A III. osztályú búza alsó ára 9,4%-kal csökkent, (240 USD/tonna) 2014. május 28.–június 4. között

(Ukrainian News, Oksana Tymoschuk, 06/06/2014)

Május 28. és június 4. között a harmadosztályú búza export ára 9,43%-kal csökkent, Oleksandr Odosyi (Derzhovnishinform) szerint. Elmondta, hogy az ukrán gabonaexport árai folyamatosan csökkennek, követve a csökkenő világpiaci árakat. Odosyi megjegyezte, hogy a gabona nagymértékű árcsökkenése májusban és júniusban szezonális jelenség, ahol az árszint csökkenését az aratási kilátások határozzák meg.

A magas minőségű liszt export ára kis mértékben csökkent, 330–360 dollár közé tonnánként, az első osztályú liszt még mindig 310–340 dollár/tonna között mozog, FOB ukrán mélytengeri kikötőben.

A Ukrainian News korábbi jelentése szerint május 21 és 28 között a legalacsonyabb exportára a harmadosztályú búzának volt, melynek ára további 1,85%-kal esett.

↓ Gabonák exportárai

Gabona	Árak 2014. 06. 04. USD/t	Árak 2014. 05. 28. USD/t	Eltérés USD/t	Eltérés %
FOB-Fekete tenger				
Búza				
Osztály II	250–260*	270–280**	-20/-20	-7.41/-7.14
Osztály III	240–245*	265–275**	-25/-30	-9.43/-10.91
Takarmány	225–232*	250–260**	-25/-28	-10/-10.77
Búzakarpa	180–190	180–190	0	0
Takarmányárpa	222–230*	225–235**	-3/-5	-1.33/-2.13
Takarmánykukorica	240–245**	240–250**	0/-5	0/-2

* az árak július–szeptember közti szállításra vonatkoznak

** az árak május–júniusi szállításra vonatkoznak

A gabonadarák termelése 27,4%-ra (23 200 tonnáról) csökkent áprilisban

(Ukrainian News, Hanna Cherniuk, 06/13/2014)

Az Állami Statisztikai Hivatal jelentése szerint áprilisban a gabonadarák előállítás 27,4%-ra csökkent, a márciusi 23 189 tonnához viszonyítva. Ezekből a termékekből az országban található vállalkozások mintegy 600 000 tonnát lennének képesek előállítani.

Legalacsonyabb napraforgóolaj export ára 0,58%-kal csökkent, 855 USD/tonnára, 2014. május 21. és június 4. között

(Ukrainian News, Svitlana Uhnyva, 06/11/2014)

Oleksandr Odosii (Derzhovnishinform) szakértője szerint a napraforgóolaj padlóára tovább csökkent 0,58%-kal, 855 USD/tonna árra ez év május 21. és június 4. között. A múlt heti export napraforgóolaj ár (FOB) 855–870 USD/tonna között mozgott, augusztus-szeptember közti szállításra. Az ukrán napraforgómag exportára 480–490 USD/tonna (FOB-Fekete-tenger) közt várható. Az ukrán szójabab ára FOB-Fekete-tenger paritáson csökkent, 535–545 USD/tonnára. A várható exportárak az új betakarítású ukrán repcemagra mintegy 455–465 USD/tonna (FOB-Fekete-tenger).

↓ Ukrán napraforgó termékek exportárai

Termék	Árak 2014. 06. 04. USD/t	Árak 2014. 05. 28. USD/t	Eltérés USD/t	Eltérés %
Napraforgóolaj FOB-Fekete-tenger	855–870	860–875	-5/-5	-0.58/-0.57
FOB-Fekete-tenger	270–285	275–285	-5/0	-1.82/0
Napraforgódara DAF-Lengyelország	270–285	270–285	0/0	0/0
Napraforgódara DAF-Beloruszia	270–285	270–285	0/0	0/0

A mezőgazdasági vállalatok 4,8 millió hektár napraforgót és 1,7 millió hektár szójababot vettek el

(Ukrainian News, Svitlana Uhnyva, 06/13/2014)

Az Ukrán Agrárminisztérium jelentése szerint, 2014. június 13-ig, a mezőgazdasági vállalkozások 4 764 000 hektár napraforgót és 1 699 000 hektár szóját vetettek el. Az említett terület a napraforgónál a tervezett 105%-át, a szójabab esetében 101%-át teszi ki. A Minisztérium egy korábbi jelentésében 9,33 millió tonna napraforgót vár erre az évre.

A mezőgazdasági vállalkozások 7,7 millió hektár tavaszi vetésű növényt vetettek el

(Ukrán News, Svitlana Uhnyva, 13/06/2014)

Az Agrárminisztérium jelentése alapján, 2014. június 13-ig a mezőgazdasági vállalkozások 7 700 000 hektár tavaszi vetésű növényt (a tervezett 96%) juttattak földbe. Kukoricát már 4 797 000 hektáron vetettek el, ez az előzetesen jelzettnek a 97%-a. A hajdínát 140 000 hektáron (a tervezett 85%-án), a kölest 96 000 hektáron (a tervezett 88%-án) és a rizst 10 100 hektáron (az előre jelzett 42%-án) vetették el.

Mezőgazdasági Minisztérium: európai szakértőkkel kívánják vizsgáltatni az ukrán sertésstenyésztő vállalatokat

(Ukrainian News, Oksana Tymoschuk, 06/04/2014)

Az Agrárminisztérium bejelentette azon szándékát, hogy júliusban európai szakemberekkel vizsgáltatják meg az ukrán sertés vállalkozások lehetőségeit az Európai Unióban. Ezt a hatodik nemzetközi konferencián – melynek témája, a „Nyeréses sertésstenyésztés” volt – jelentette be Andrii Dykun miniszterhelyettes.

Elmondása szerint az ukrán sertésstenyésztetek nagy része meszse nem készült még fel egy ilyen vizsgálatra. Június 13-án a minisztériumban tartott megbeszélésen áttekintették, mely vállalatok állhatnak sikerrel ezen ellenőrzések elé. Dykun megjegyezte, hogy a vizsgálatok hossza attól függ majd, hány céget vonnak be az ellenőrzésbe és hány ellenőr fogja elvégezni a vizsgálatokat.

Ezzel ellentétben, Andrii Talama, a Halychyna Zakhid cég főigazgató-helyettese szerint ez időpazarlás lenne és inkább az ukrán húsipari cégek termékeit kellene megerősíteni, összhangba hozni az európai szabványokkal, elvárásokkal, így 4-5 év múlva képesek lennének sertéshúst és hústermékeket exportálni az EU-ba.

A Ukrainian News korábbi bejelentése szerint az EU Tanácsa jóváhagyta az Európai Bizottság döntését, melynek értelmében alacsonyabbak lesznek a vámok az ukrán hústermékekre, 2014. november 1-ig. A döntéstől az EU-s vámok egyoldalú csökkentését vagy eltörlését várják az Ukrajnában előállított hústermékek gyártói.

Frissítés: a GDP 1,1%-kal csökkent 2014 első negyedében, Ukrajnában

(Ukrainian News, Kateryna Tsapro, 06/10/2014 – április 30.-i újságcikk aktualizált részletekkel)

A jelenlegi adatok szerint, a reál bruttó hazai termék (GDP) 1,1%-kal esett a 2014 január–március közötti időszakban, az előző év hasonló időszakához viszonyítva (változatlan áron – 2007 – számolva) áll az Állami Statisztikai Hivatal jelentésében. 2013 negyedik negyedéhez hasonlítva a szezonális hatásokkal korrigált GDP-adatokat, a csökkenés 2,1%. Korábban az Ukrán News számolt be arról, hogy a GDP dinamikája nulla volt 2013-ban a megelőző évhez hasonlítva és a nominális GDP 1,454931 milliárd Ukrán Hrivnya volt. Különösen a GDP-növekedés 2013 negyedik negyedében volt jelentős, 3,3%-kal.

-an-

AZ IRÁNYMUTATÓ A PRECÍZIÓS MEZŐGAZDASÁGBAN

GeoSteer™

Egyszerű. Gazdaságos. Pontos.
A GeoSteer tökéletes választás azoknak,
akik hagyományos növénykultúrákban egy
megbízható, traktortípustól független rendszert
szeretnének használni.

Ha automata kormányzás, akkor a GeoSteer
robotpilóta az automatikus választás.
Tudjon meg többet a www.axial.hu
oldalon!

Ag Leader®
Technology

E-mail: kocsmarikj@axial.hu

AXIÁL Alkatrészüzlet
Gépek | Alkatrészek | Szerviz | Pénzügyi szolgáltatások | Gépbérlés
www.axial.hu

AXIÁL

Az Euralis repcehibridjeinek termesztési előnyei

A magyarországi repcetermesztést minden túlzás nélkül hívhatjuk „kihívásokban gazdagnak”. Eleve igényes technológiai növényként tartjuk számon. A hosszú tenyészideje alatt sok kártevő és kórokozó célpontja. Vetés előtt sokszor dilemmát okoz a termelőknek, vajon el tudják-e vetni a növényt a nyári aszály miatt. A neonikotinoid tartalmú csávázószerek 2 éves(?) EU moratóriuma pedig nagymértékben leszűkítette a kezdeti rovarkártevők elleni védekezés lehetőségeit.

Mégis milyen tényezők szólnak a termesztése mellett?

Az olajos magvú növények iránt megvan az állandó kereslet, ezen belül a repcére továbbra is igény van a világpiacra. A felvásárlási ár a cikk írásakor 103 ezer Ft/t körül alakul (Forrás: BÉT). A magasabb árbevétel elérését segítik a nagy potenciálú hibridek, melyek további előnyökkel is rendelkeznek, úgy, mint rugalmasság a vetésidejében és tőszámában, gyorsabb kezdeti fejlődés, jó stressztűrő képesség és télállóság, valamint nagyobb elágazóképesség. A szélsőségesebbé váló időjárási körülmények között mindenképpen érdemes inkább a hibrideket előtérbe helyezni.

Cégünk, az Euralis Kft. csak hibrid repcéket forgalmaz, melyekkel mindenféle termőhelyen biztosítjuk az ideális választást a magas termés eléréséhez! A 2014/15-ös szezonban jelentősen kibővült a választékunk a korábbiakhoz képest.

A korai csoportban 3 hibrid szerepel a választékunkban: az **ES DARKO**, **ES NATALIE** és **ES NEPTUNE**. Ebből az **ES DARKO** az ÚJDONSÁG. 2014-ben kapott elismerést, 2 év után (109,3%-os magterméssel). Igen magas az olajtartalma (50% körül). Az **ES NATALIE** (2011-es elismerés) továbbra is a vezető termékünk a korai éréscsoportban.

A középérésű csoportban 6 hibridünk van: az **ES ODICE**, **ES SILENE**, **ES ANISSE** (mindhárom ÚJDONSÁG), valamint az **ES MERCURE**, **ES DANUBE** és **ES ARTIST**.

Kiemelkedő ÚJDONSÁG az **ES ODICE**, mely 2013-ban kapott hazai elismerést. Saját üzemi kísérleteinkben 4 hely átlagában 4,39 t/ha terméssel 1. helyezett lett, emellett betegség ellenállósága is kiváló.

Az **ES MERCURE** a középérésű csoportban a legnagyobb területen eladott hibridünk. Stabílan magas a termőképessége, igen jó a Sclerotinia és Phoma toleranciája. Elágazási hajlama átlag feletti, az alacsony tőszámot kiválóan kompenzálja.

Az **ES ARTIST** hibridet azért érdemes kiemelni, mert szerényebb termőhelyekre is ajánlható. Ár-érték aránya rendkívül kedvező, alternatíva a fajták helyett.

Kereskedelmi szempontból egy igen fontos újdonságot vezetünk be: az eddigi 1,5 millió mag/zsák helyett innentől 1,62 millió mag kerül az Euralis repce zsákokba, ami egyértelmű előnyt jelent vásárlóinknak. Például, ha 92%-os csíráképességű a hibrid, akkor 8%-kal több mag van a zsákban, 8%-os árelőny az eddigiekhez képest, 8%-kal nagyobb a bevetendő terület.

Ezenkívül számos előnyös ajánlattal készülünk az új repceszezonra. Keresse weboldalunkat valamint forgalmazóinkat!

Csigó György Tamás
termék- és marketing menedzser

Húzás ajánlatok repce-csomagjainkban!

www.euralis.hu

Multiva

- új szelek fújnak északról

TRACKING THE FUTURE

MULTIVA NAP - 2014. augusztus 1.

Szántóföldi gépbeutató Besenyőtelek határában

További információ: www.multiva.hu/multivanap

Személyes érdeklődés: Mező Sándor | 06 30 929 5293

A Multiva Magyarország a tarlóápolás gépeit ajánlja a nyár folyamán **jelentős gyártói árengedménnyel** a gazdák figyelmébe. Kedvezményes árainkért és más modellváltozatokért keresse értékesítőnket!

Megújult! DiscMaster+ rövidtárcsa

A DiscMaster rövidtárcsa a **magyarországi tartóteszt** eredményeképpen továbbfejlesztett hengerekkel **kiváló minőségű tarlótárcsa** eszköz a gazdák gépparkjában.

A széles profilú lezáró acél henger kiegyenlíti a talaj felszínét, és eközben a tárcsák által talajba kevert növényi maradványokat a talajba tömöríti. A DiscMaster+ tömörítő hengere három részre oszlik, a kialakításnak köszönhetően a szállító kerekek a talajművelést végző tárcsák és a henger közé kerültek. Ez az egyedi konstrukció mozgékonyt és stabilitást biztosít a gépnek a talajon, a kiváló minőségű acél és az erős szerkezet pedig hosszú élettartamot garantál a gép számára.

A vontatott és félig függesztett modellek **felszerelhetők első simítóval**, ami a szántott talajok egyengetésének hatékony eszköze. A vontatott modellek két oldalsó szelvényel rendelkeznek, amelyek szállítás közben felhajthatók.

ÚJ! TopLine Super XL magágykészítő

Többcélu kombinátor minden körülményhez. Közvetlenül a tarlóban, sekély művelési mód esetén és szántott, lazított talajhoz is kiváló.

Egyedülállóan tágas kialakításával, a 9 kaptengellyel és a magas és erős TerraSuper kapákkal tarlóban is megbízhatóan dolgozik. **Fő feladata a magágykészítés** bármilyen körülmények között, de akár **kalászosok utáni tarlótárcsához is kiváló.**

A TopLine Super a végletekig leegyszerűsíti a talajművelés és vetés folyamatát, de szükség esetén kitűnően alkalmazható intenzívebb talajmunkálási rendszer részeként is.

Multiva Magyarország Kft.
Honlap: www.multiva.hu

Multiva rövidtárcsák tavaszi akcióban:

DiscMaster+ 6000 (vontatott): 33 800 EUR*

DiscMaster+ 350 (függesztett): 12 950 EUR*

*Az árak nem tartalmazzák az Áfát és a magyarországi telephelyről történő kiszállítást.

Multiva

www.multiva.hu

KOMBINÁTOROK | 5-15 méterig
RÖVIDTÁRCSÁK | 3-6 méterig
NEHÉZ KULTIVÁTOROK | 3-6 méterig
PÓTKOCSIK | 7-35 köbméterig
MECHANIKUS VETŐGÉPEK | 3-4 méterig
VONTATOTT RÖGTÖRŐ HENGER | 6,2 méter

Importőr: Multiva Magyarország Kft., 1068 Budapest, Városligeti fasor 24.

Értékesítő: Mező Sándor

Telefon: 06 30 929 5293

E-mail: mezo.sandor@multiva.hu

Bemutató telep: Ragrár 2007 Kft., Poroszló, Belsőmajor 1.

BESZÉLGETÉS DÁNIEL CSABÁVAL, A KARCAGI CSERHÁT MEZŐGAZDASÁGI KFT. ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓJÁVAL

Hogyan esett az őszi káposztarepcére a választásotok?

Cégünkre mindig is jellemző volt, hogy intenzív termesztés technológiával, évjáratoktól függetlenül magas termésátlagokkal tudjuk betakarítani a növényeinket. A hibridkukorica után egy olyan növényt kerestünk, ami nem csak jó elővetemény hatásával, hanem gazdaságos termesztetőséggel is kiemelkedik a nálunk szóba jöhető szántóföldi növények közül. A repce számunkra egy ilyen növény!

Köszöntelek Csaba! Mindenekelőtt szeretném, ha néhány mondatban bemutatnád a KARCAGI CSERHÁT Mezőgazdasági Kft.-t!

Cégünk 1993-ban alakult, székhelyünk a Kunság fővárosában, Karcagon található. Szántóterületünk nagysága 2000 ha, ami 500 ha legelővel egészül ki. Tevékenységünkre jellemző a több lábon állás. Szántóföldi növények közül őszi búza, őszi káposztarepce, kukorica, napraforgó, cukorrépa és indián rizs termesztésével foglalkozunk. Az állattenyésztési ágazatunk 350 db tejelő tehénből és annak szaporulatából áll. Emellett a

KARCAGI CSERHÁT Mezőgazdasági Kft., gyakorlatilag megalakulása óta állít elő hibrid kukorica vetőmagot a Pioneer szarvasi Vetőmagüzemének.

A vetőmag előállító területek pihentetésének nem éppen a legszokványosabb formáját választottátok, hiszen őszi káposztarepcét kezdtetek el termesztani, a pihentetésre kiválasztott területeken. Milyen tapasztalatokkal gazdagodtatok?

Az idő rövidsége miatt nagyon fontos a precíz munkaszervezés. A hibridkukoricát szeptemberben betakarítják, ezt követően szárzúzás, rendsodrás, bálázás következik, hogy a szármadarványok ne akadályozzák a talaj előkészítését és a vetést. Természetesen az időjárás mindent felülírhat, sajnos még a vetést is, de szerencsére az utóbbi években az erőfeszítéseink nem voltak hiábavalók.

Nem titok, hogy kezdetben több nemesítő ház repcéjét kipróbáltátok, mára viszont a teljes területen Pioneer repce van elvetve. Beszélnél nekünk a hibridválasztásotok szempontjairól?

A szántóföldi növényeink vetőmag választásánál szeretem, ha a döntésemet szakmai érvek és tapasztalatok is alátámasztják. Éppen ezért a nálunk beállított kukorica, silókukorica, napraforgó és őszi káposztarepce kísérletek eredményeit figyelembe szoktuk venni a hibridek kiválasztásánál. Másrészt úgy gondolom, hogy a KARCAGI CSERHÁT Mezőgazdasági Kft. sikeressége abban is rejlik, hogy nyitottak vagyunk olyan forradalmian új technológiák kipróbálására, mint a korábban bevezetett Express^{TM}-es gyomirtás a napraforgóban, vagy a repcében nemrég alkalmazható Clearfield®-es gyomirtás.

Milyen eredményeket értek el 2013-ban az őszi káposztarepcével?

A **Clearfield®**-es repce kísérletben minden hibridünk 5 t/ha fölötti eredménnyel lett betakarítva. Az eredmények megbízhatóságát az 1 hektáros parcellamérettel igyekeztünk növelni. A kísérlet első sorban alátámasztotta, hogy jó döntés volt a PT200CL repcét választanunk, hiszen 4,1 t/ha termésátlagot értünk el vele üzemi körülmények között, a teljes területre számolva!

Milyenek az ideai terméskilátások?

Pillanatnyilag úgy látjuk, hogy a tavalyihoz hasonló eredmények az ideai évben sem elérhetetlenek!

Az igazsághoz azonban hozzá tartozik, hogy az enyhe tél és a változékony tavaszi időjárás miatt a kórokozók és kártevők elleni védelemre is nagyobb figyelmet kellett fordítanunk ahhoz, hogy a repcénket megóvjuk.

Végezetül szeretném megkérdezni, hogy növényvédős szemmel vizsgálva, véleményed szerint milyen új kihívásokat tartogat a repcetermesztőknek a 2014-es év?

A rovarölő szeres csávázás megszűnése új helyzetet teremt a vetés utáni időszakban. Szinte biztos, hogy vetést követően, a kelés időszakában legalább egyszer, akár megelőzés szerűen is rovarölő szeres védelemre lesz szükség. Egy elhúzódó kelés to-

vábbi kezeléseket követelhet. Nagyon fontos tudni, hogy magas termésátlagot kizárólag gyommentes repcében lehet elérni, amihez a **Clearfield®**-es repcék termesztése nyújtja a legnagyobb biztonságot! **Mi 2014-ben a PT200CL mellett szeretnénk kipróbálni a Pioneer új, MAXIMUS® termékcsaládba tartozó, PX111CL hibridjét is, amely 2013-ban a kísérletünkben a legmagasabb termésátlagot (5,4 t/ha) adta!**

Köszönöm a beszélgetést!

Réti József

Pioneer agronómus

www.dupontpioneerhirlevel.com

- ☒ Innovatív
- ☒ Aktuális
- ☒ Hiteles

Kirobbanóan magas olajtartalom

Hibridrepcék a Bayer Seeds-től

Oilseeds
by Bayer CropScience

Bayer CropScience

Újgenerációs hibrid repcék a Bayer Seeds-től!

A 2014-es vetési szezonban a Bayer Seeds olyan hibrid repcékből álló portfólióval jelentkezik, melynek tagjai kimagasló olajtartalommal rendelkeznek. A magasabb olajtartalom többletjövedelem elérését teszi lehetővé.

Az első Magyarországon regisztrált magas olajtartalmú Bayer hibrid repce a 2013 tavaszán állami minősítést kapott **Puncher**. A Puncher kimagasló olajtartalmával vívta ki az elismerést. A vizsgálati évek átlagában olajhozama több mint 16%-kal haladta meg a standardok szintjét. A hibrid kiváló agronómiai tulajdonságokkal rendelkezik, növényei közepes magasságúak, dőlésre nem hajlamosak és korán, egyöntetűen virágoznak. Betegség ellenállóságát, termőképességét franciaországi kísérletekben is bizonyította. A Puncher nagyszerű kompenzáló képességéről is tanúbizonyságot tett, ezért alacsony tőszám mellett is sikerrel termesztethető.

2014-ben már elérhető lesz a magas olajtartalmú portfólió új tagja, a **Lexer**. Ez a hibrid egy igazi olajbajnok, maga „a magosított olaj”. A 2011–2013 közötti regisztrációs időszakban két évben is meghaladta olajtartalma a 49%-ot. Magabiztosan a legmagasabb olajtartalmat érte el csoportjában három év átlagában. A legújabb korai hibridek közt, melyek 2013 decemberében kaptak állami elismerést, a Lexer adta a legnagyobb hektáronkénti olajtermést, 9,6%-kal felülmúlva az összehasonlítható hibridek átlagát.

Szintén friss minősítésű a **Safer** hibridünk. Ez a hibrid már az első kísérleti évben kimagasló teljesítményt nyújtott. Csoportjában termésben is és olajtartalomban is a maximumot adta (lásd az ábrát).

A két legfontosabb értékmérő tulajdonságban is brillírozó hibrid olajhozama több mint 20%-kal haladta meg a standard hibridek átlagát a 2012-es állami kísérletekben. A rákövetkező évben szintén kiváló teljesítményt nyújtott: 49,04% olajtartalom mellett, 6 hely átlagában kö-

Forrás: NEMBI közismertető közlemése fajtaszerkezéséről 2012. évi állami kísérletek alapján

zel 5 t/ha magtermést adott. Magyarországi eredményei alapján Európában elsőként hazánkban kezdődik meg a Safer hibrid forgalmazása.

Repcehibridjeink kivételes adottságokkal rendelkeznek, egyesítik magukban a magas termésszintre való képességet és a kimagasló olajtartalmat. A vetőmagokban rejlő genetika előnyeit akkor tudjuk legjobban kiaknázni, ha megfelelő technológiával megőrizzük növényeink jó egészségi állapotát a tenyésztési időszak végéig. Ez fontos az intenzív repcetermesztésnél, mivel az olajok szintézise, a tartalék tápanyagok beépülése a termésbe az érési időszakban a legintenzívebb. A virágzás elején alkalmazott fungicid kezelés (pl. **Propulse**) ezeknél a hibrideknél még inkább kifizetődik, hiszen a technológia és a genetika egysége kihozza az olajtartalom elérését teszi lehetővé. A Bayer CropScience által ajánlott növényvédelmi technológiával a repcetermesztés eredményessége így módon is növelhető.

Oilseeds by Bayer CropScience

Szundy Péter

Bayer „Pro Raps” kupon akció!

18.000 Ft
értékű kupon

- 1 Vásároljon legalább 3 zsákot a Bayer Seeds termékeiből: **Puncher**, **Lexer**, **Safer** vagy **Brentano** hibridrepce vetőmagból. Küldje el az erről szóló számlát a Bayer Hungária Kft. címére és **18.000 Ft kedvezményre** jogosító kupont küldünk Önnek.
- 2 Minden 10 liter **Folicur Solo** és 1 liter **Decis Mega** termék együttes vásárlásakor adjon át egy kupont a növényvédőszer forgalmazójának, hogy 18.000 Ft kedvezményben részesüljön.

További információ:
www.bayercropscience.hu

VOGEL & NOOT TerraDig altalajlazítók

Ekével nehezen művelhető talajok, tavaszi vagy őszi és időszakos lazításra, 55 cm munkamélység és 95 cm vázmagasság az XS típusnál, míg az XOS típusnál 70 cm munkamélység és 105 cm vázmagasság. Elmunkáláshoz hidraulikus mélységállítási dupla tuskós henger, a kiváló porhanyósítás érdekében.

VOGEL & NOOT ProfiDrill D

mechanikus vetőgép

Kitűnő vetési pontosság és minimális karbantartási igény jellemzi. Függesszett kialakítású, 3-4 méteres munkaszélességű, 620 l-es magtartállyal, hidraulikus nyomjelzővel, Drillmat elektronikával és „S” magtakaró pálcákkal.

VOGEL & NOOT TerraDiscPro rövidtárcsa biztosít

ja a megfelelő tarlóhántást és számaradvány-aprítást, bekeverést és -elmunkálást. Méreteiket tekintve széles munkaszélesség-választékú, az erőgép-vontatási igényeknek megfelelően tudunk termékeinkből a legmegfelelőbbet ajánlani vevőink részére.

HE-VA rögtörő hengerek

Művelés, maggy-előkészítés, visszatömörítés a kiváló minőségű hengerprofilokkal, függesztett vagy vontatott kivitelben. Egyedülálló SAT súlykiegyenlítő rendszer az egyenletes talajtömörítés érdekében. Egyénre szabott méret- és hengerprofil-választékkal.

VOGEL & NOOT

TerraFlex és TerraCult nehézkultivátorok

Kiváló minőségű tarló utáni munkák elvégzésére, tarlóhántásra és termőréteg lazításra, aprításra, mulcsbekeverésre. Jó keverés és finom morzsalekos talajképzés, optimális szalmabekeverés és egyenletes talajfelszín jellemzi. 2, 3 és 4 soros kapaelrendezésekben érhetők el.

GÜTTLER rögtörő hengerek

Búzák tavaszi ápolása műtrágya bedolgozással, szántás elmunkálása, visszatömörítés a kiváló minőségű hengerprofilokkal, függesztett vagy vontatott kivitelben.

Széles méretválaszték!

AKOCS GÉPEK

repce fajtaajánlat 2014

GRAF

hibridrepce

A magas rangú hibrid

LABRADOR

fajtarepce

A hibridek „réme”

HYBRISUN

hibridrepce

Napos kilátások

ORLANDO

hibridrepce

A trónkövetelő

TOVÁBBI INFORMÁCIÓKÉRT KERESSE MUNKATÁRSAINKAT!

Fodor Péter

+36 30/587 7807

fodor.peter@lajtamag.hu

Galankó Attila

+36 30/267 0647

attila.galanko@saatbau.com

Csikós Zoltán

+36 30/998 4762

csikos.zoltan@postafio.hu

Halász László

+36 30/659 6375

halasz.laszlo@lajtamag.hu

CSÚCSHIBRIDEK A PIACVEZETŐTŐL*

Keresse a DEKALB
kereskedelmi képviselőit:

*A Kleffmann piackutató adatai alapján a DEKALB volt a legnagyobb felületen vetett repcemárka Magyarországon 2013-ban.

- Katalógus lapozó
- Letöltés
- Elemzés

DK EXSTORM

Elemi erő

2013-BAN A LEGNAGYOBB TERMÉSŰ
kereskedelmi hibrid

Az MGSZH kisparcellás fajta-összehasonlító kísérleteiben (12 helyszín, középérésű repce hibridek csoportja)

Clearfield®
gyomirtási rendszer repcében

ÚJ DK IMIDO CL

DEKALB Clearfield® repce

- NAGY TERMŐKÉPESSÉG
- KIROBBANÓ KORAI FEJLŐDÉS
- KORAI BETAKARÍTHATÓSÁG

Clearfield®
gyomirtási rendszer repcében

DK IMAGINE CL

DEKALB Clearfield® repce

- HAGYOMÁNYOS HIBRIDEKKEL AZONOS TEMÉSPOTENCIÁL
- ALACSONY NÖVÉNYSZÁLLÁS
- ELLENÁLLÓ a virágzáskor fertőző gombabetegségekkel szemben

TERMÉSFIGYELŐ

ÚJ DK EXPLICIT

Tekintélyt parancsoló

- KIMAGASLÓ TERMŐKÉPESSÉG
- KIVÁLÓ BETEGSÉG-ELLENÁLLÓSÁG

REPCE AJÁNLATUNK

- Katalógus lapozó
- Letöltés
- Elemzés

HÍREK, INFORMÁCIÓK

- Hírek
- Információk

Kövesse nyomon

a DEKALB hibridek teljesítményét,
figyelje a naponta frissülő
betakarítási adatokat és
termesztési technológiákat!

Clearfield®
gyomirtási rendszer repcében

DK IMMINENT CL

DEKALB Clearfield® repce

- CSÚCSHIBRIDHEZ MÉLTÓ TERMÉSEREDMÉNY
- TŐSZÁM-FLEXIBILITÁS
- KIPERGÉS-ELLENÁLLÓSÁG

Független kísérletek eredményei

DEKALB hibridek teljesítménye

Bemutatkozott az RAGT Vetőmag Kft. új ügyvezető igazgatója

Az RAGT-t francia termelők, aveyron-i mezőgazdászok alapították még 1944-ben, napjainkban az egyik legjelentősebb nemesítőház Európában. A vállalat az összes nagy európai mezőgazdasági területen jelen van és olyan vetőmagok nemesítésével, előállításával és forgalmazásával foglalkozik, amelyek lefedik Európában a főbb nagyüzemi termelésű és állattenyésztéshez kapcsolódó fajokat, úgymint kukorica, napraforgó, repce, cirok, fűfélék takarmánynövények, durum búza, őszi búza, tritikálé, árpa, szója és magas fehérjetartalmú növények. Minden évben több mint 150 új vetőmagfajtájuk kerül bejegyzésre Európában. Európai multinacionális vetőmag-előállítóként az új fajták kifejlesztése tevékenységük egyik kulcsfontosságú eleme, ezért áldozzák éves árbevételüknek több mint 14%-át kutatás-fejlesztésre. E célból mozgósítják szakértelmüket, eszközeiket Európa-szerte a 17 leányvállalattal, 17 kutatóközponttal, 280 000 kísérleti parcellával, 4 kísérleti laboratóriummal.

Több mint 775 személy dolgozik az RAGT csoporton belül, amelyből 280 fő a kutatásban vesz részt. A 26 növényi fajt megcélzó, jelenleg futó 39 kutató programjukkal az ambíciózus, innovatív és versenyképes európai mezőgazdaság kihívásainak készek eleget tenni.

Magyarországon nyolc éve van jelen a vállalat az RAGT Vetőmag Kft. révén. A cég új ügyvezető igazgatójának, **Patrice Roché**-nak első hivatalos magyarországi bemutatkozására június 6-án Budapesten, a Petőfi híd budai hídfőjénél, az A38-as hajón került sor.

Patrice Roché és Lonsták János

Patrice Roché felszólalásában mindenekelőtt gratulált **Lonsták János** kollégájának, akinek áldozatos, nyolc éves munkája bebetonozta cégük magyarországi jelenlétét. *Patrice Roché* 1979-től dolgozik a vetőmag üzletben, jelenleg a magyarországi, szlovákiai és csehországi, valamint az argentin értékesítés irányítása tartozik hozzá. Kulcsfontosságúnak tekinti a magyarországi piacot, és személy szerint kihívásnak éli meg az itteni munkát, mindenekelőtt azért is, mert két év távlatában 10 százalékos piaci részesedést tűztek ki célul a magyarországi kukorica vetőmag értékesítésben.

Patrice Roché beiktatásával erősödhet a kapcsolatok az anyavállalat és a magyar leányvállalat között – mely elsősorban a legjobb genetikák

hazai adaptálását, valamint a magyar termelők igényeinek magas színvonalú kiszolgálását hivatott szolgálni. A szezonálisnak megfelelően felhívta a figyelmet arra, hogy az idei szezontól kezdődően a magyarországi portfóliójukban kiemelt hangsúlyt fektetnek a repcére. A felhalmozott szaktudásnak és innovatív szelekciós programjuknak köszönhetően ma már a hibrid repcék széles palettáját is kínálják, kiváló olajtartalommal és betegség ellenállósággal rendelkeznek – tájékoztatta lapunkat Lonsták János, a magyarországi leányvállalat kereskedelmi vezetője.

-ga-

Hazánkban nyílt meg a GSI első európai gyára

Biatorbágy, 2014. június 24. – Az AGCO tagvállalata, a GSI gabonátároló, anyagmozgató, illetve baromfi- és sertésenyésztéshez szükséges rendszerek gyártására specializálódott és Európában elsőként hazánkban, Biatorbágyon létesítettek gyárat. A cég nemzetközi és hazai vezetői az AmCham képviselőinek jelenlétében avatták fel a csarnokot. A 670 millió forintos beruházással a tervek szerint 125 munkahelyet

hoznak létre, számos hazai anyagbeszállítóval dolgoznak együtt és három régióba, főként a közeli export piacokra termelnek majd.

A 670 millió forint értékű beruházást az EAME (Európa, Afrika, Közel-Kelet) régió növekedése hívta életre. A mezőgazdasági szektor – ezen belül a gabona, baromfi és sertés ágazat – bővülésével a többszáz ezer tonna kapacitással rendelkező gabonátároló rendszerekhez kapcsolódó anyagmozgató berendezések gyártását és felépítését most az észak-amerikai központból Magyarországra helyezhetik át.

„Biatorbágy mellett szólt a központi lokáció, hiszen legfontosabb export piacaink a régió belül Ukrajna, Oroszország és a környező országok, de magyarországi partnereknek is egyedileg tervezünk és szállítunk majd gabonamozgatóhoz használt emelő- és szállítószalag rendszereket” – nyilatkozta Jason Colwell, a GSI Hungary Kft. ügyvezető igazgatója. Emellett az infrastruktúra, valamint a logisztikai és befektetési szempontok, de a megfelelő gyárépület is adott volt – tette hozzá –, további fontos tényezőként a szakképzett munkaerő és a helyi beszerzési lehetőségek is támogatták a döntést.

►Bővebben: www.agronaplo.hu/termekinformaciok

RAGT Vetőmag

már

REPCÉBEN

is

REPCE

RGT BONANZA

RGT MANZZANA

RGT ARAZZO

RGT BONZAÏ

Ne hagyja parlagon termőterületeit!

Használja ki a **zöldtrágyázás** előnyeit:

- lazítja a talajt, kedvező hatása van a talajszerkezetre;
- javítja a talaj nedvességmegtartó képességét;
- gyomelnyomó hatása is érvényesül;
- a talajeróziós károkat csökkenti (szél, kimosódás);
- a talaj ásványi anyag tartalma jobban hasznosul;
- csökkenti a tápanyagvesztést, megakadályozza a tápanyagok kimosódását;
- a talaj szerves anyag tartalmát növeli;
- a talaj biológiai életét kedvezően befolyásolja;
- a növelheti a talaj nitrogéntartalmát (pillangósok);
- hatására az utóvetemény aszálytűrése is nő;
- növelik az utóvetemény termésmennyiségét és minőségét;
- környezettudatos gazdálkodás fontos eleme.
- Legismertebb zöldtrágyanövényeink: mustár, olajretek, facélia, pohánka, bíborhere, takarmányrepcse és ezek keverékei.

FORDULJON HOZZÁNK BIZALOMMAL!

Szemmel tartjuk...

www.primag.hu

Az egyéves áttelelő, pillangósvirágú szális takarmánynövény a *bíborhere*, gyors fejlődésű, rövid tenyészidejű, amely a többi pillangósokhoz hasonlóan kiváló talajjavító, gazdagítja a talaj nitrogénkészletét, ezért helye van a zöldtrágyakeverékekben.

A *facélia* az utóbbi negyven évben nyert teret Magyarországon, és hamar kiderült, hogy e méhlegelő növény legalább olyan jó zöldtrágya is. Egyre gyorsabban terjedt országszerte ismertsége, hiszen a mai napig sem kórokozója, sem kártevője nincs. Annál jobban hisznek a gazdák – különösen a kertészek – a gyökérzetének talajfertőtlenítő képességében. Mint a „legegészségesebb” termesztett haszonnövény, megszakítja a vetésforgóban képződő előnytelen folyamatokat, a talaj „tisztá lappal indul” egy új kultúra termesztésénél.

A keserűfűvek családjába tartozó, gyorsnövésű *pohánka* szerepe ma már nem lehet kérdéses a zöldtrágyázásban, hiszen a pillangósokkal, mustárral és olajretekkel együtt hatalmas gyökértömeg kialakulásában vesz részt, és a keverékkultúrában szinergetikai hatást fejt ki. A facélia és a pohánka mellett szól, hogy valamennyi AKG célprogramba, bármely vetésszerkezetbe gond nélkül beilleszthető, s a két növény keveréke talán a leghasznosabb zöldtrágyaállományt alkothatja átlagos termőhelyi viszonyok között!

A keresztesvirágú *mustár* és *olajretek* gyökérzete pedig köztudottan óriási munkát végez a talajok optimális szerkezeti átalakításában, javításában. Ugyanakkor tiszta zöldtrágyavetésekben kórtani szempontból és a kórokozók felszaporodása tekintetében egyik növény sem feltétlenül javasolható. Elsősorban a repcse és a napraforgó utód-kultúrák szempontjából hordoz a tiszta vetés magasabb visszafertőzési kockázatot, költségesebb védekezést, esetleg termés kiesést. Ezért különösen indokolt a keverékekben történő felhasználásuk.

THINK
AHEAD

VOGEL NOOT

THINKING AHEAD

Teljes munkagép kínálat jövőbemutató minőségben
 ekék | kultivátorok | rövidtárcsák | talajlazítók
 forgóboronák | vetőgépek | szárzúzók
 permetezőgépek | magágykészítők

TerraMaxx

- univerzálisan bevethető kultivátor és magágykészítő
- hidraulikus első simító a szántáselemunkáláshoz
- 15,5 cm-es osztású, 70x12mm-es rugós szárú kapák
- számos henger vagy pálcakombináció a lezáráshoz

TerraDisc^{pro}

- robusztus felépítés, keskeny szállítási szélesség
- Ø 510mm-es, agresszív csipkészettségű tárcsalap
- széles lezáróhenger variáció
- legjobb ár-érték arány

■ Barabás Zsolt: 20/5391-999

■ Pataki Sándor: 20/9356-756

VOGEL&NOOT Mezőgépgyár Kft.
 9200 Mosonmagyaróvár | Úttörő u. 43.

■ Vági Zsolt: 20/2337-946

■ Gazsi Zsolt: 20/4696-360

www.vogel-noot.info

40 ÉVE RAPOOL

TÖKÉLETESSÉG A RÉSZLETEKBEN IS.

SHERPA, VISBY, EDIMAX CL,
ÉS **VERITAS CL.** ^{ÚJ}

RAPOOL REPCE 2014

www.rapool.hu

40 ÉVE RAPOOL

1.800 kg terméstöbblet hektáronként

A LEGNAGYOBB TAPASZTALAT A REPCENEMESÍTÉSBEN

A RAPOOL egy 40 éve alakult szövetség, melyet német nemesítő házak hoztak létre. A vállalat három tulajdonosa 1897, 1923 és 1954 óta foglalkozik nemesítéssel, kiérdemelve ezzel a legnagyobb múltú, legnagyobb hagyományokkal és legmélyebb „gyökerekkel” rendelkező európai repcenemesítő címet.

ELSŐK AZ OLAJBAN ÉS A REPCE-DARÁBAN

A kezdetek kezdetén, mint ahogyan ma

is, a hazai olaj és repcedara szükségletek kielégítése állt a nemesítés középpontjában. Az 1974-ben bekövetkező átállás az erukamentes (0-s) fajtákra éppúgy a RAPOOL munkájának a sikere, mint az 1986-ban bevezetett új minőségi kategória követelményeinek megfelelő alacsony glükoszínolát-tartalmú, 00-ás fajták.

AZ ELSŐ MSL-HIBRIDEK

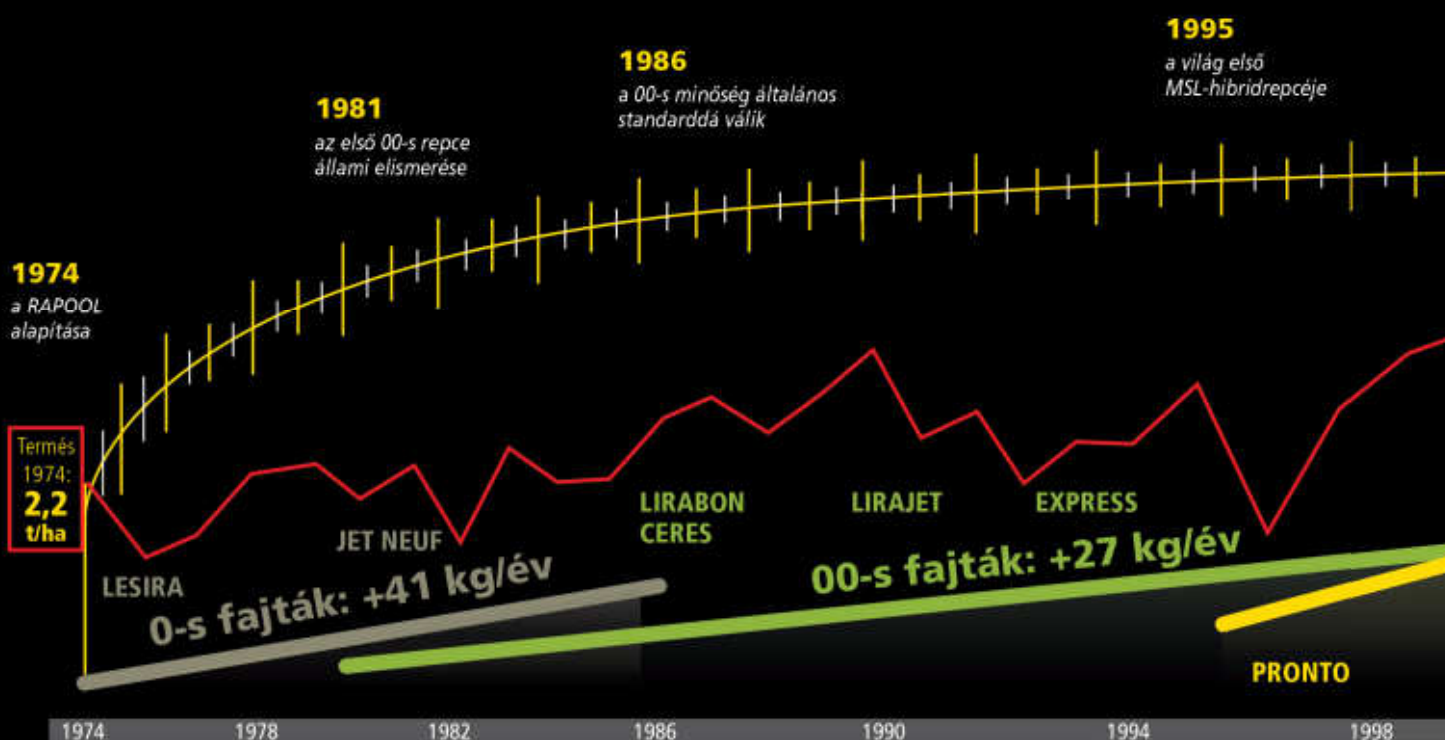
Az olyan nagy vetésterületű hibridek, mint az ARTUS vagy a VISBY döntő mértékben járultak hozzá a terméseredmények és a repce vetésforgó jövedelmezőségének

üzemi szintű növeléséhez. A szántás nélküli talajművelés elterjedése, az egyre szélsőségesebb termesztési körülmények között is jövedelmező repcetermesztés csak a hibridek elterjedésével vált lehetségessé.

PONTOS TECHNOLÓGIAI AJÁNLÁSOK

A RAPOOL nem csak hibridet kínál, hiszen a nemesítés csak akkor lehet sikeres, ha annak eredményei üzemi szinten is tetten érhetők. A hibridek adaptációs képessége a termőhelyi és talajművelési rendszerekhez, optimális vetésidejük és vetésnormájuk, ter-

40 ÉV FEJLŐDÉSE RAPOOL-MÓDRA

Gyökérfejlesztés RAPOOL módra

További hasznos információkhoz juthat
„A nagy hozamok a mélyben
gyökereznek” című
RAPOOL-kiadványból.

A kiadvány megrendelhető:
www.rapool.hu

mesztésük javasolt intenzitási szintje mind-
mind olyan kérdés, melyekre a RAPOOL
precíz és a gyakorlatban is jól hasznosítható
válaszokat ad.

KIEMELKEDŐ TELJESÍTMÉNY A LEGNEHEZEBB KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT IS

A RAPOOL hibridek európai sikerének alap-
jai a részletekben rejlenek: a nemesítésben,
a szigorú és gondos szelekciós kritériumok-
ban, valamint a széleskörű adaptációs és
technológiafejlesztési kísérletekben. Nem
véletlen, hogy a SHERPA és a VISBY hibride-

ket a kiemelkedő termőképesség és termés-
biztonság szinonimájaként említik Európa-
szerte. A legújabb nemesítői vívmányokat
képviselő Clearfield hibridek pedig tovább
növelhetik a repce jövedelmezőségét a nem
optimális termőhelyi és környezeti adottsá-
gok között működő gazdaságokban. A
RAPOOL idei újdonságai, a MERCEDES, a
VERITAS CL és a TROY már átestek a legke-
ményebb próbákra és teszteken, így az idei
évtől már a köztermesztésben bizonyíthat-
ják rátermetségüket.

✎ Blum Zoltán
RAPOOL Hungária Kft.

2001

a világ első gyökérgolyva-
rezisztens hibridrepceje

2005

a világ első
HO-repceje

2009

kiugró teljesítményű
új hibridek

2012

további speciális hibridek
megjelenése: eruka repce,
féltörpe hibridek

2014

40 éves a RAPOOL

Termés
2013:
**4,0
t/ha**

hibridek: +44 kg/év

JOKER
TALENT
MENDEL

OASE

VISBY
DIMENSION

AVATAR
SHERPA

MARATHON
MERCEDES

A repcetermések fejlődése
1974 és 2014 között

2002

2006

2010

2014

RAPOOL repceállományok kezelése

A RAPOOL 1974-es megalakítása óta közel duplájára, hektáronként 4 tonnára emelkedett a nagy repcetermelő országok üzemi átlagtermése. Ez a teljesítménytöbblet a nemesítés vívmányai mellett annak is köszönhető, hogy a termesztéstechnológia egyes elemeiben, a tápanyagellátásban és a növényvédelemben is komoly előrelépés történt. Ezzel szemben állnak azok a külső körülmények – politikai keretfeltételek, szűkülő vetésforgók, extrém módon változó időjárási feltételek, növekvő termelési költségek –, amelyek újra és újra kihívások elé állítják a repcetermelőket.

A jelen és a jövő sikeres repcetermelői számára elengedhetetlenek azok a sokszor csak aprónak tűnő technológiai különbségek, amelyek az egyes hibrideket jellem-

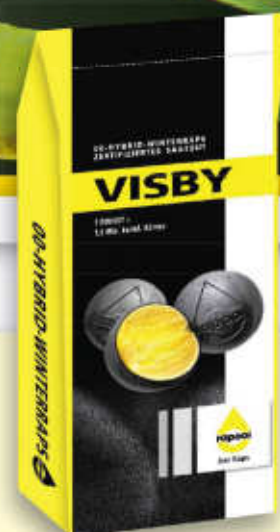
A FAJTAKÜLÖNBŐSÉG OPTIMÁLIS KIHASZNÁLÁSA VETÉSKOR

zik. Hisszük, hogy ezek az apróságok teszik lehetővé, hogy a RAPOOL csúcsgenetikában

megtestesülő lehetőségek realitássá váljanak a hazai termelők számára is.

	Ajánlott talajfésülés			Lehetséges vetésidő			Őszi növekedési erély			Fóma-tolerancia			Őszi regulátor igény		
HIBRID	könnyű	jó	nehéz	korai	0	késői	mérsékelt	0	erőteljes	mérsékelt	0	erőteljes	mérsékelt	0	erőteljes
SHERPA	■	■	■			■		■	■		■	■		■	■
VISBY	■	■	■		■	■		■	■		■	■		■	
VERITAS CL		■	■		■	■			■		■	■		■	■
EDIMAX CL	■	■	■		■	■		■	■		■			■	■
AVATAR		■	■		■	■		■	■		■			■	■
DIFFUSION		■	■		■	■		■	■		■	■		■	■
MERCEDES	■	■	■		■	■		■	■		■	■		■	■
COMPASS	■	■	■		■	■		■	■		■			■	■
XENON		■	■	■	■	■		■	■		■	■		■	■
TROY			■	■	■	■		■	■		■	■		■	■
DYNASTIE	■	■	■		■	■		■	■		■			■	■
ROHAN	■	■	■		■	■		■	■		■			■	■

KÖNYVEBB

BETAKARÍTHATÓSÁG

NEHEZEBB

KÖRÁRBI **KEFŐRBI**

VISBY
AVATAR
SHERPA
DYNASTIE
MERCEDES
COMPASS
TROY
XENON
ROHAN
EDIMAX CL
DIFFUSION
VERITAS CL

A RAPOOL hibridek vetőmagja 3-4 hektár elvetésére elegendő, 100% élő csírárt tartalmazó kiserelésben kerül forgalomba. A csírára történő vetőmag-kiserelés egyértelmű előnyöket jelent a termelők számára a „csupán” magra történő csomagolással szemben. Például egy 92% csíráképeségű hibrid tétel esetén zsákjainkba 8%-kal több, azaz 1.620.000 mag kerül.

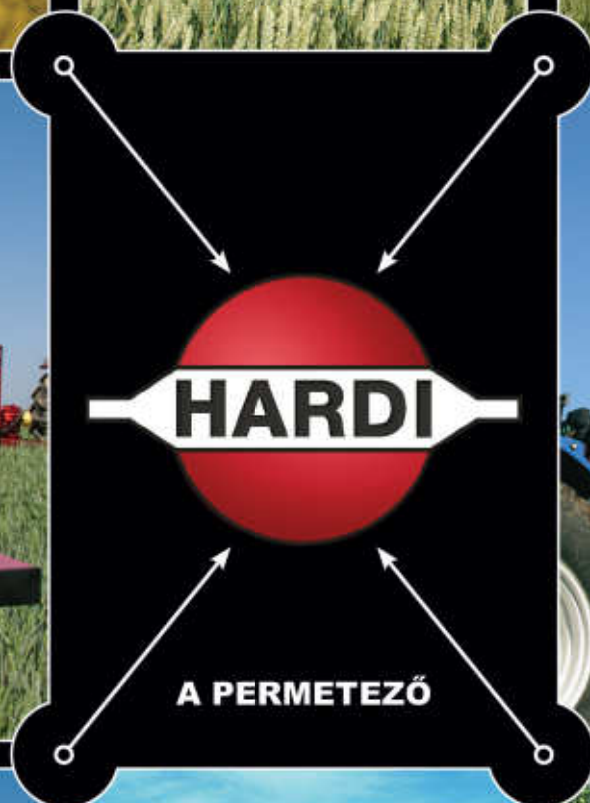
- azonos ezermagtömeg esetén 8%-kal több mag a zsákban,
- azonos vetőmagár esetén 8%-kal kedvezőbb ár,
- vagy 8%-kal nagyobb áruérték,
- 8%-kal nagyobb bevethető terület egy zsákból.

Őszi fungicid igény			Tavaszi regeneráció			Állóképesség			Tavaszi regulátor igény			Tavaszi fungicid igény			Érésidő		
mérsékelt		erőteljes	mérsékelt		erőteljes	mérsékelt		kiváló	mérsékelt		erőteljes	mérsékelt		erőteljes	korai		késői

Agr^ázis

KFT

www.agroazis.hu

6782 Mórahalom, Szegedi út 108.
Tel.: +36 62 280 926
Fax: +36 62 280 927
E-mail: info@agroazis.hu

2943 Bábolna, Dr. Köves János út 2.
Tel.: +36 30 545 5164
Fax: +36 62 280 927
E-mail: babolna@agroazis.hu

Biztos lábakon – a jövőben is

„Van hitünk, gondolatunk, elszántságunk”

Megannyi logisztikai és egyéb gát nehezítette az utat, de 4-5 hónap után végre eljött a nap, amire sokan vártak: az AGROTEC új telephellyel bővült a Baranya megyei régióban.

Szentlőrincen nyitotta meg az AGROTEC Magyarország Kft. és az IKR Agrár Kft. új közös telephelyét június 10-én. A jelenlévő cseh és magyar képviselőket, vezetőket Illés Zoltán, az AGROTEC Magyarország Kft. ügyvezető igazgatója köszöntötte. A cégcsoport két magyar vállalata először az idei budapesti AGROMASH EXPO kiállításon mutatkozhatott be. Azóta helyi rendezvényen jelentek meg – úgymint Hódmezővásárhelyen a XXI. Állattenyésztési és Mezőgazda Napokon is.

„Április 27-től az AGROTEC Magyarország lett a New Holland mezőgazdasági gépek magyarországi forgalmazója – mondta el Illés Zoltán –, az alkalmazottaink száma is folyamatosan nő. Jelenleg 161-en mondhatják el magukról Magyarországon, hogy az AGROTEC munkatársai.” Az ügyvezető beszélt a cég felépítéséről is. A nagyigmándi központban speciálszerelők, valamint vevőszolgálati mérnökök dolgoznak a mezőgazdasági gépek felkészítésén, de az alkatrészhalózat gerince is itt található. Az AGROTEC 13 területi központtal rendelkezik, országszerte összesen 12 géptértékesítővel dolgozik együtt, az ő munkájukat öt termékmenedzser segíti.

A cég beruházások terén sem fukarkodik: az idén összesen 2,8 millió eurót fordítanak fejlesztésekre. Ez jelent egyfelől szerszámbeszerzést, informatikai beruházásokat, egyéb logisztikai fejlesztéseket (például új szervizautók beszerzését). A legnagyobb falatot azonban a telephelyek fejlesztése jelenti.

A megnyitott szentlőrinci telephely – amelyet év elején vásároltak meg – 7500 négyzetméter területen fekszik, ebből 3600 négyzetméter aszfalttal burkolt. A kétszintes irodaépület mellett – itt dolgoznak együtt az AGROTEC Magyarország Kft. és az IKR Agrár Kft. munkatársai – 200 négyzetméteres alkatrészraktár, és egy 290 négyzetméteres szervizműhely is található a telepen. Az IKR Agrár Kft. egy 520 négyzetméteres raktárat alakított ki az inputanyag forgalmazásának támogatására, a növényvédő szer és a vetőmag tárolására.

Dél-dunántúli regionális központnak számít a telephely, hiszen Szentlőrinc az itteni úthálózatnak köszönhetően jól megközelíthető.

Akár Kaposvárról, akár a délebbre eső településekről – Selyről vagy Bólyról. Sőt, ha elkészül az autópálya, Mohácsig bezárólag könnyen eljutnak hozzájuk a partnerek.

„Abban bízunk, hogy egy eddig nehezebben kiszolgálható területet sokkal jobban, rugalmasabban tudunk majd ellátni – magyarázta Illés Zoltán. – Ezen dolgozik

Stefák Szabolcs kollégánk, aki a telephelyet vezeti; illetve a három szerviztechnikusunk – akik mellé a reményeink szerint hamarosan új munkatárs érkezik majd –, valamint az alkatrész és a mobilalkatrész kollégáink is ezen fáradoznak.”

A fejlesztések sem állnak meg: mire lapunk megjelenik, már az orosházi telephelyet is megnyitják. Az év második felében pedig a füzesabonyi és a szekszárdi telephelyeket.

Illés Zoltánt Nagy Lajos, az IKR Agrár Kft. ügyvezetője követte. „Amikor az AGROFERT csoport megvásárolta az IKR Zrt. inputanyag kereskedelemmel foglalkozó üzletágait, átvette az üzletágnál foglalkoztatott dolgozókat is, és megalapította az IKR Agrár Kft.-t, megpróbáltuk újra pozicionálni a cégünket. Olyan szlogent szerettünk volna, ami a lehető legjobban tükrözi üzleti filozófiánkat, céljainkat – kezdte beszédét Nagy Lajos –, végül úgy döntöttünk, a mi mottónk ez lesz: *IKR Agrár – A tervezhető jövő*. Hogy miért gondoljuk, hogy a jövő tervezhető? Mert olyan szakmai és stabil pénzügyi háttérrel rendelkező cég áll mögöttünk, amely kiváló termékeket, első sorban műtrágyát hoz Magyarországra. Innovatív cégről van szó, ahol soha nem áll meg a fejlesztés.

Az ügyvezető kiemelte: fontos számukra a termelő, az ügyfél feltétlen tisztelete. Akit nem szabad becsapni, akit partnerként kell kezelni, korrektnek kell lenni minden tekintetben, minden pillanatban. Fontos mindez azért, hogy úgy ismerjék meg az IKR Agrár Kft.-t, mint egy olyan céget, amely nem csak hirdeti magáról, hogy megbízható, hanem ténylegesen az is.

Illés Zoltán

2011 júniusában kezdődtek a csehországi céggel a tárgyalások, az átvételre 2012 december 1-jén került sor. „Amióta IKR Agrár Kft. vagyunk, nincsenek peres ügyeink. Az elmúlt évben összesen öten kerestek meg telefonon, hogy problémájuk van; ebből négyet még akkor, a beszélgetés alkalmával sikerült megoldani. A fennmaradó egy esetet pedig egy személyes találkozó alkalmával. Ezt a magatartást szeretnénk a továbbiakban is folytatni. A szakmai és pénzügyi hátterünk biztosított.” – számolt be Nagy Lajos.

Úgy tűnik, az efféle üzletpolitika beválik, hiszen már tavaly túlteljesítették kitűzött céljaikat. 2013-ra 42 milliárd bevételt terveztek, lett belőle 47 milliárd. Idén már júniusban 37 milliárddal tartottak.

Erősségük a vágssellyei Duslo gyár, ami kiváló minőségű nitrogén műtrágyákat állít elő. Kibérelték a peremartoni komplex műtrágyagyárat is, komplex műtrágyából az első fél évben 33 ezer tonnát gyártottak, és 28 ezret már el is adtak. Növényvédő szer kereskedelemmel is foglalkoznak: az idén nagyságrendileg 10 milliárd forint értékben. Köszönhető mindez annak, hogy a termelőknek általában azonnal és a helyszínen van szükségük a szerre, ők pedig ezt a szoros határidőt is vállalni tudják.

„Vetőmag fronton” is teljesíteni fogják idei terveiket, céljuk, hogy saját márkás terméket is forgalmazzanak. Kicsi, de fontos „lába” továbbá a cégnek a precíziós talajmintavétel és tanácsadás, ami iránt egyre nő az érdeklődés – nem meglepő, hiszen az ország nagy részének talaja nitrátérzékeny besorolást kapott.

„Biztos vagyok benne – zárta beszédét Nagy Lajos –, hogy a következő két-három évben olyan szinten fog koncentrálni a piac, mint az elmúlt 15-20 évben összesen. Most kell majd jól dolgozni, hiszen aki nem tartja a lépést, aki nem korrekt, nem fog a víz felszínén maradni. Ahogy a kiskereskedőknek is dönteniük kell, ki mögé állnak be.”

ILLÉS ZOLTÁN

Először az AGROMashEXPO-n találkoztunk a partnerekkel, ahol rengeteg pozitív visszajelzést kaptunk. Jó lehetőség volt az esemény arra, hogy friss kapcsolatokat építsünk rövid idő alatt.” – számolt be az Agro Naplónak Illés Zoltán.

Közvetlenül utána Hódmezővásárhelyen találkoztunk a vevőinkkel. „Mindig örömteli dolog, ha az ember pozitív visszajelzéseket kap, hogy jó az, amit csinál és szükség van rá. Mi pedig új stratégiát alakítottunk ki: közvetlenebb megjelenés a vevők iránt, ott vagyunk mindenhol, ahol lehet, ezért mentünk Hódmezővásárhelyre, a XXI. Állattenyésztési és Mezőgazda Napokra is. Nagyon fontos az a régió, hiszen ott is új telephelyet nyitunk.” Szántóföldi bemutatót is terveznek, az elsőt a szeptemberben megrendezésre kerülő Bábolnai Nemzetközi Gazdanapokon.

Az első félév nagyon jól sikerült, amit terveztek, azt sikerült is megvalósítani, sőt: túlszárnyalni. A külföldi tulajdonosokkal pedig töretlen a bizalom – egy bizonyos kontrollon belül szabadon mozoghatnak, dönthetnek. Az IKR Agrárral ugyancsak jó viszonyt ápolnak: a telephelyek nagy részén együtt dolgoznak.

NAGY LAJOS

Három szót üzennék a gazdáknak: köszönet, köszönet, köszönet! Köszönöm, hogy elhitték azt, amit hirdettünk, hogy korrektek akarunk lenni, nem csak elméletben, de gyakorlatban is.” – vágott bele az Agro Naplónak adott rövid interjújába Nagy Lajos. „A mai világban unikális dolognak számít az, ha az ember a partnerhez nem mesterként közelít, hanem őszintén és azt sugározza, hogy nem akarok becsapni, hanem egyenértékűnek kezellek.” Nagy Lajos szavait alátámasztja a tény, hogy egyre több partnert, vevőt tudhatnak maguk mellett. Lehet, hogy göröngyösebb ez az út, de másképp

nem lehet – vallja az ügyvezető. Ezért csakis olyan szerződéseket kötnek, amelyek érthetőek, elfogadhatóak a termelőknek. Beépítik a kamatokat is – ha a termelő előbb adja el a terményt, vagy előbb fizeti ki, azt automatikusan visszautalják. A hit, az elzárttság az elmúlt években alakult ki: a jó értelemben

Nagy Lajos

vett becsvágy szellemiséget ad a csapatnak. Amiből természetesen nem hiányozhat a kölcsönös bizalom. „Ilyen környezetben tudnak az energiák felszabadulni. Amikor jó érzéssel mennek be a kollégák a munkahelyre, az erősíti a cég iránti elkötelezettséget és a munkamorált. Csak így működhet a cégünk.”

-hj-

www.agroecopower.hu

TELJESÍTMÉNYNÖVEDELÉS

ÜZEMANYAG-FOGYASZTÁS CSÖKKENTÉS

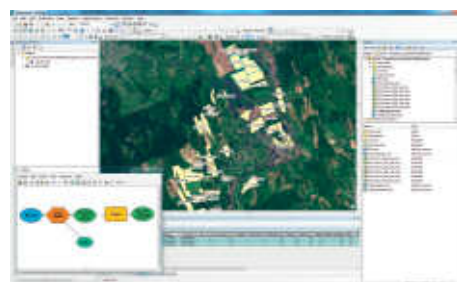

▪ TRAKTOROK
▪ KOMBÁJNOK
▪ CSÉPLŐK
▪ RAKODÓK

tel: +36 208 231 939
| e-mail: bodo@agroecopower.hu

Ön is nitrátérzékeny területen gazdálkodik?

Magyarországon 2006-ban az ország területének mintegy 46%-át nyilvánították nitrátérzékenynek. A nitrátszennyezés szempontjából érzékeny területek felülvizsgálata eredményeként 2013-ban újabb területek kerültek kijelölésre. Tudja Ön, hogy a területbővítés után jelenleg az ország területének mintegy 70%-a nitrátérzékeny?

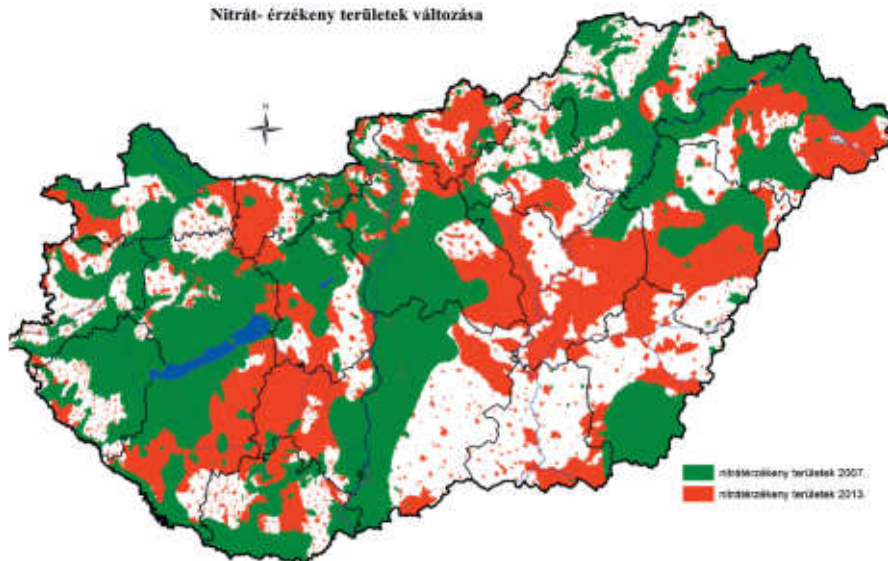
A talajmintákat akkreditált laboratóriumban vizsgálattjuk. A kapott eredményeket folyamatosan fejlesztett egyedi térinformatikai programunkkal kiértékeljük, térképileg többféle formátumban hozzáférhetővé tesszük.

Mivel minden egyes mintateret GPS-koordinátákhoz rögzítve szerveren tárolunk, differenciált tápanyag-kijuttatási programunkhoz a termelő igényei szerint csatlakozni tud.

Szolgáltatásainkról bővebb információval területi képviselő kollégáink vagy ágazati munkatársaink tudnak szolgálni.
Tel.: 06-30/552-0050, 06-30/499-2419
E-mail: tvg@ikragnar.hu

Nitrát-érzékeny területek változása

Forrás: Vállalkozási Mezőgazdasági Felülvizsgáló, 2013. május

A nitrátérzékeny területek bővítését követően 2014. szeptember 1-től kell az újonnan kijelölt területeken a Helyes Mezőgazdasági Gyakorlatot alkalmazni. A hatóság szakemberei helyszíni ellenőrzéseken megállapított meg nem felelésekről döntést hoznak, melynek eredményéről tájékoztatják az MVH-t, aki a meg nem felelésekért járó szankciót érvényesíthet az érintett gazdálkodó támogatási összegeinek csökkentésén keresztül.

Tehát, aki nitrátérzékeny területen gazdálkodik, szerves- és/vagy műtrágyát használ és 2009. szeptember 1-nél korábban (5 évnél régebben) vizsgáltatott talajt, úgy annak újra vizsgáltatnia kell.

Az IKR Agrár Kft. szakmai igényességgel vállalja a talajminta-vételezést, talajvizsgálatot és az arra alapozott szaktanácsadást. Terepjáróra szerelt automata mintavetőinkkel biztosítjuk az AKG előírásainak is megfelelő kötelező mintavételi mélységet szántóföldi kultúrában és ültetvényben egyaránt.

Talajminta-vételi flottánkat munka közben teljes GPS-es felügyelet alatt tartjuk. Térinformatikai rendszerünk fejlesztésével online tudjuk követni a mintavétel minden egyes lépését, mely adatait rögzítjük és tároljuk, így megrendelőink utólag is ellenőrizni tudják azt, hogy hogyan történt a mintavétel.

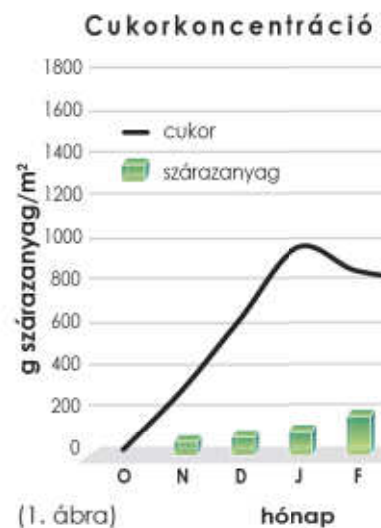
Növény -és állattáplálás FELSŐFOKON

Miért fontos az őszi kultúrák indítása?

Mert nem mindegy, milyen fejlettségben megy a télbe az állomány, és nem mindegy mennyi időt és energiát fordít a tél utáni regenerációra kora tavasszal.

A repce áttelelését elsősorban a levélzet által megtermelt és a gyökérben raktározott cukorkoncentrációja biztosítja mintegy „fagyállóként” a növényben (1. ábra). A felhalmozott cukrokból felszabadított energia segíti a növény indulását tavasszal, így ez alapozza meg a vegetatív fejlődés kezdeti szakaszát, egyben az oldalhajtások képződését is.

A búza termés kilátásait a bokrosodás alapozza meg. A bokrosodás ősszel kezdődő és kora tavasszal végződő folyamat. A „Nem tesztek semmit, majd meglátjuk, mit érdemel tavasszal...” gondolkodással annak a szakasznak a segítségével, irányításáról mondunk le, amely elsőként alakítja a várható hozamot.

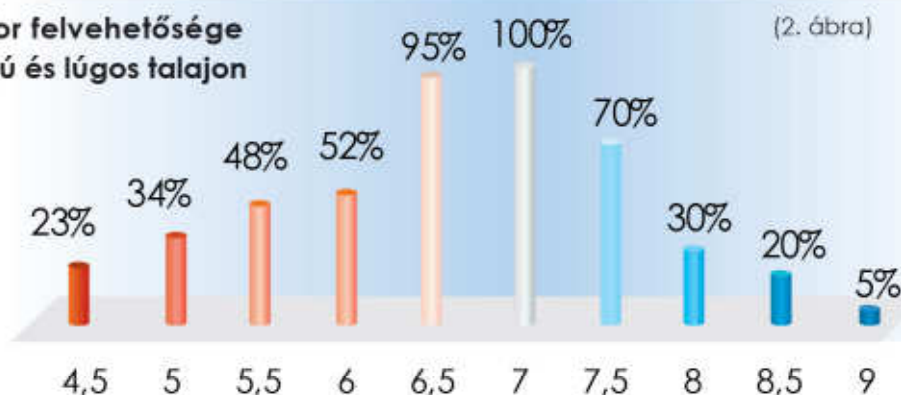

1. Figyelünk a talaj javítására!

A talajhatás minimum 10%-ban vesz részt a hozam alakulásában. Többek között befolyásolja a tápanyagok felvehetőségét, a gyökérfejlődést, és az ásványosodást. Számunkra a talajjavítás sokkal több mint egyszerű meszezés. Fejlesztjük a mészhatás gyorsaságát, hatékonyságát. Külön hatóanyagot szabadalmaztattunk a talajélet javítására és a gyökérműködés fokozására. Figyelünk a termékhasználatra, ezért egyszerűen és mérhetően szórható granulált **Physiomax®** talajjavító terméket ajánlunk.

A foszfor felvehetősége savanyú és lúgos talajon

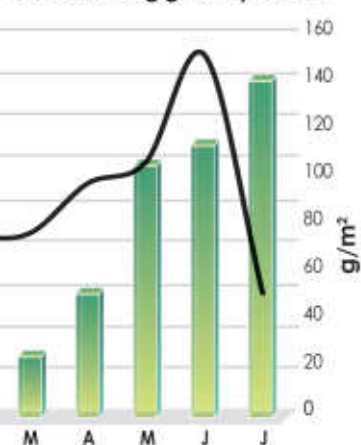
(CELAC)

Kérje ÚJ Yield Service szolgáltatásunkat!

- GPS-es talajmintavétel
- Bővített talajvizsgálat
- Térképes kiértékelés
- Talaj-és táblaspecifikus szaktanácsadás

az idő függvényében

2. Mikrogranulátummal indítunk!

A csírázás és gyökernövekedés segítése nem csak a káposztoknál, de az őszi kultúráknál is fontos. Mind a repcénél mind a gabonaféléknél jelentős előnyt jelent az áttelelés és a vegetatív növekedés megalapozásához.

A starter hatóanyagok mellett, hatékonyságát a Mescal talajjavító és a Physio+ biostimulátor növeli.

Physiostart® hatása kukoricában

Gávavencsellő, 2014

Kontroll, piacvezető mikrogranulátum

A **Physiostart®** mikrogranulátumot először idén próbálhatták ki a magyar kukorica és napraforgó termesztek. Kiváló minősége és látványos hatása egyaránt meggyőzte partnereinket.

3. Talajspecifikus műtrágyákat tervezünk!

Intelligens nitrogén műtrágyák

SULFAMMO
NPRO

Antistressz hatású biostimulátorok

FERTILEADER®

Talajkondicionáló

PHYSIOMAX
NPRO

EUROFERTIL+
NPRO

Fotó: Lippó, 2013 november

Általános tápanyagellátás

Talajspecifikus tápanyagellátás

A szántóföldi növénytermesztés során a talaj az a termesztközeg, ahonnan a növény alapvetően táplálkozik. Ide juttatjuk ki az ellátására szánt hatóanyagokat. Ezek a **hatóanyagok azonban másként viselkednek savanyú és másként lúgos talajon**. Mindkét esetben jelentős veszteségekkel kell számolnunk.

A magasabb tápanyaghatékonyság érdekében külön termékcsaládot fejlesztettünk savanyú (**Eurofertil+**), illetve lúgos (**Duofertil**) talajokra. Emellett minden termékünk speciális biostimulátort tartalmaz a növények kezdeti fejlődésének biológiai segítése érdekében.

Kérdése esetén keresse szaktanácsadóinkat!
www.timacagro.hu

Timac AGRO
Hungaria

Keresse ÚJ TERMÉKKATALÓGUSUNKAT az agronaplo.hu oldalon

Arysta, a biostimulátor készítmények piacának meghatározó szereplője

Világszerte tapasztalható tendencia a biostimulátor készítmények robbanásszerűen növekvő felhasználása. Ennek számos oka van, a termés minőségének és mennyiségének javításától kezdve, a környezet vegyszerterhelésének mérséklésén át, a mind egészségesebb élelmiszerek iránt világszerte növekvő igény kielégítéséig.

Ezt a tendenciát ismerte fel az *Arysta LifeScience Corporation*, amikor az elmúlt években biostimulátor kínálatának gyors ütemű bővítésébe kezdett. A folyamat részeként ebben az évben megvásárolta a *Goemar Laboratories S.A.S.* francia vállalatot, amely európai és világszinten is élen jár a tengeri algából készült biostimulátor készítmények fejlesztésében és gyártásában. Innovatív szemléletének köszönhetően ma már több, szabadalmi oltalom alatt álló technológiával is rendelkezik, így pl. a *Physio Activator* és a *Natural Protect* technológiákkal, amelyekben komoly potenciál rejlik a mezőgazdaság számára.

Az *Arysta LifeScience Corporation* – széles körű biostimulátor kínálatával a háta mögött – meghirdette az *InPlus* programot. A program célkitűzése, hogy pontosítsa és bemutassa mindazokat a hatásokat és előnyöket, amelyek a programban szereplő készítmények felhasználásában rejlenek mind a növények, mind a felhasználók számára.

A **Physio Activator** technológiával rendelkező készítmények a növények tápanyagforgalmának befolyásolásával, a virágzat és a terméskezdemény differenciálódásának elősegítésével a termés mennyiségére, és minőségére egyaránt hatással vannak. A csoport Magyarországon is ismert tagjai a Goemar BM 86, a Multoleo vagy a Forthial.

A **Natural Protect** technológiát képviselő termékek újszerű biológiai megoldásokat vonultatnak fel. Ezek lényege, hogy erősítik a növények kórokozókkal szembeni természetes ellenálló képességét, így mérsékelt növényvédőszer felhasználás mellett is eredményes védelmet nyújtanak. Ennek a termékcsoporthoz jelenleg még nincsenek Magyarországon engedélyezett képviselői.

Ehhez a világméretű programhoz csatlakozik az *Arysta LifeScience Magyarország Kft.* is. Kínálatunkban régóta megtalálhatóak már a fenti termékkörbe tartozó készítmények. A jól ismert Atonik az első biostimulátor volt Magyarországon, így elmondhatjuk, hogy évtizedes tapasztalatokkal rendelkezünk e téren. Az anyavállalat – fentiekben részletezett – stratégiai döntését követően arra számítunk, hogy termékkínálatunkban gyors ütemben fog bővülni a biostimulátor készítmények aránya. Bízunk abban, hogy ebben a bővülő kínálatban mindenki meg fogja találni azt a terméket, szakmai megoldást, amely lehetővé teszi majd számára a termelés színvonalának emelését, egy magasabb gazdasági eredmény elérését.

Somos Ferenc
Arysta Magyarország Kft.

Arysta LifeScience

Magyarország

Irány a szántóföld!

NUFARMER MAJÁLIS – AHOL A NÖVÉNY, A VÉDELEM ÉS A TERMELŐ TALÁLKOZOTT

A NUFARM HUNGÁRIA KFT. májusban két helyszínen tartott regionális szántóföldi bemutatót. A résztvevők a NUFARM növényvédelmi ajánlásai mellett megismerkedhettek a meghívott partnercégek (az Iregszemcsei Kutatóintézet, a NuSeed, a RAPOOL, a SAATEN-UNION, a YARA és a permetezés.hu) ajánlásaival is. 2014. május 21-én a Debreceni Egyetem, 2014. május 27-én pedig a Kaposvári Egyetem adott otthont a rendezvénynek, melyet mintegy 250 szakmai érdeklődő tisztelt meg látogatásával.

Az ausztrál székhelyű NUFARM a növényvédő szerek piacának egyik jelentős szereplője, a globális gyomirtószer-piac 5. legnagyobb gyártója. A hazai leányvállalat 2008-ban ala-

lombözöbbs növényfajok genetikai és növényvédelmi fejlesztéseit együtt prezentálták.

A szántóföldi bemutató során a kukorica, napraforgó, repce és őszi búza parcellák mellett szója, borsó, valamint csicséri borsó fajtákban is megtekinthető volt a NUFARM és partnercégei által javasolt termékportfólió működése. **Farkas Ádám**, a NUFARM fejlesztőmérnöke lapunknak kiemelte, hogy a debreceni és a kaposvári egyetemek partnersége, a technológiai fejlesztések központosítása egy hosszú távú és magas szintű együttműködést jelez előre. A szakember kérésünkre a két legnagyobb területen vetett szántóföldi növényünk, a kukorica, valamint a kalászos kultúrákban megvalósított kísérleteiket foglalta össze:

kult meg, és több mint 50 termék, valamint gyűjtőcsomag forgalomba hozatalához szükséges engedéllyel rendelkezik. A Nufarm kiemelten kezeli az egyetemekkel közös kutatásait, melyek jóval túlmutatnak a technológia-fejlesztésen. Idén egy olyan kutatási projektet mutattak be, melyben a legkü-

„A kukorica gyomirtását 11 különböző parcellán mutattuk be, ahol a **Zeagran 340 SE (2,0 l/ha) + Nic-It (0,2 l/ha)** standard kombináció mellett felszívódó, hormonhatású és kontakthatású készítmények eltérő kombinációinak hatását is meg lehetett tekinteni. Az egyszeri és osztott kezelések mellett egy speciális terület, a CTM (cikloksidim-toleráns hibrid) kukorica gyomirtási technológiáját is bemutattuk. Emellett egy újdonságra is fény derült, ugyanis a gyakorlatban lehetett megismerkedni a **Sprayguard** adjuváns hatásával.

A NUFARM kalászos gyomirtási technológiáit 4 különböző kezelés mutatta be. A **Pikk-Pakk Trio** a kalászos gabonafélék szinte minden kétszikű gyomnövényére kiterjedő hatással rendelkezik. Egy kimondottan költségtakarékos lehetőséget kínál az őszi búza gyomirtására a **Mezzo + Mecomorn 750 SL**. A NUFARM standard ajánlata a **Mezzo Forte 200**, amely mellett ennek egy új, továbbfejlesztett változata is bemutatkozott. A gombabetegségek ellen a **Mystic 250 EC** és a **Mystic Pro**, valamint a **Tazer** mellett egy további újdonság hatékonyságát is tesztelhették a jelenlévők. Ez az új termék a **Mystic Kombi**, ami a tebukonazol hatóanyag mellett kén is tartalmaz.

Képek: www.agronaplo.hu/szemfules

NUFARM

IDÉN IS REKORD KÖZELÉBEN LEHET A BÚZA

TÖBB, MINT EZER GAZDÁLKODÓ részvételével tartotta a Syngenta Dalmandon és Hajdúböszörményben a hagyományos szer-show-ját, amelynek tematikáját a kukorica, a kalászosok, a napraforgó és a repcekultúrák adták. Mint **Czigány Tibor** ügyvezető igazgató köszöntőjében elmondta: a gazdálkodók sikerességét számos tényező befolyásolja, amelyekkel időről időre számolni kell. Idén a kihívást a kártevők, valamint a kórokozók elleni védekezés jelentti, ezen belül is kiemelten kell foglalkozni a gombafertőzésekkel,

Foto: Láng Péter

SYNGENTA

amelyek hosszú évek óta nem tapasztalt mértékben jelentek meg a szántóföldi kultúrákban.

A **kalászos gabonák** között legnagyobb arányt az őszi búza képezi, amelyet az ország minden területén – kiemelten Jász-Nagykun-Szolnok, Békés, valamint Bács-Kiskun megyékben – termesztnek. 2013-ban az elmúlt évek legmagasabb termését, összesen 5,1 millió tonna őszi búzát arattak le a gazdák, negyedével többet, mint 2012-ben.

A sok áttelelő rovarkártevő és rendkívül erős és korai gombafertőzés ellenére a megfélelően, vagyis preventíven kezelt táblákról idén is rekord közeli termésre számíthatunk – mondta **Harmat Ákos** termékmenedzser. Vége a kalászbélelem időszakának, most a késői rovarkártevők elleni védekezés a feladat. Az őszi vetéseknél pedig a gyomok, a gombabetegségek és rovarkártevők kikapcsolására kell majd ügyelni.

Harmat Ákos elmondta: a Syngenta teljes körű kalászos technológiát kínál a termelőknek. Az őszi szezonban kiemelt szerepe lesz a Celest Top rovarölő szeres csávázószernek és a Logran őszi gyomirtónak. Ezek a készítmények segítenek a korai gyomkikapcsolásban és az enyhe őszi-téli időben megakadályozzák a rovarkártevők elszaporodását.

A szakember felhívta a figyelmet arra, hogy 2015 ősztől a Syngenta új kalászos fajtákkal jelenik meg a piacon, melyek a magyar termelők igényeire alapozva, rövid tenyészidővel, kiváló betegségtoleranciával és magas terméspotenciállal felvértezve állnak majd a gazdák rendelkezésére. Ezen búzafajták (Illico, Bologna, SY Moisson) terméspotenciálja megközelíti a hibrid búzák termésszintjét. Szintén kuriózum lesz a jövő év ősztől rendelkezésre álló Syngenta hibrid árpa (Tatoo), melyet magas terméspotenciál és kiváló stressztűrő jellemez.

Csaknem ötven százalékkal több **kukorica** termett Magyarországon 2013-ban, mint az azt megelőző esztendőben. Hektáronként 5,8 tonnát takarítottak be átlagosan a gazdák. Az ország kiemelkedő kukoricatermelő

megyéiben – Fejér, Somogy, Tolna, Békés, valamint Hajdú-Bihar megyékben – jól indult az idei szezon, időben tudtak vetni a gazdák. A csapadék is kedvezőbb mint amit az elmúlt két évben tapasztaltunk, ezért jók a kilátások, mondta **Tóth-Csantavéri Szilvia** kukorica termékmenedzser.

A kukorica eddig kedvező körülmények között fejlődik. Intenzív termesztéstechnológiával fokozható a termésbiztonság, ilyen évben érdemes mindent megadni a növényeknek. Egyetlen termesztéstechnológiai elemet – tápanyag-utánpótlást, gyomirtást, kórokozók elleni védelmet – sem szabad kihagyni, mert azt többszörösen kell megfizetni a későbbiekben. Emellett figyelmet kell fordítani a kártevőkre is. Csapadékos tavaszokon kifejezetten fontos a tartamhatással rendelkező gyomirtó szer megválasztása, melynek segítségével betakarításig gyommentes maradhat az állomány.

A Syngenta új termesztéstechnológiai megoldásokkal kívánja segíteni a biztonságos, jövedelmező kukoricatermesztést, ismertette Tóth-Csantavéri Szilvia. Az idei évben számos újdonsággal bővült a portfólió: a Force 20 CS – új inszekticid csávázó szer az új piaci helyzetben. A ProNik Star megújult gyomirtó szer csomag, míg a Quilt Xcel gombaölő szer új dimenziót jelent a kukoricatermesztésben. Az Ampligo új rovarölő szer a hernyókártétel megelőzésére, a Vertimec Pro pedig takácsatka ellen nyújt védelmet.

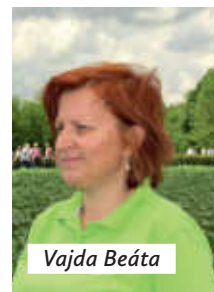
Vajda Beáta marketingvezető, az **olajos növények** szakértője elmondta: a repceállomány jó kondícióban van. A kedvező terméskilátásokat árnyalják az elmúlt hetek viharai, ez eredményezhet gombabetegségeket és sok esetben szükség lesz állományszáritásra is. A hivatalos jelentések szerint idén 200 ezer hektár felett van a repceállomány

Harmat Ákos

Tóth-Csantavéri Szilvia

Vajda Beáta

Magyarországon, ez 5 százalékkal magasabb, mint 2013-ban.

A több, mint 600 ezer hektáron termő napraforgóban tavaly kiváló eredményt értek el a gazdák, az országos termésátlag hektáronként 2,47 tonna volt, amely az utóbbi 10 év második legmagasabb termésátlaga – mondta Vajda Beáta. – Ehhez a sikerhez nagymértékben hozzájárultak a Syngenta piacvezető hibridjei, amelyben 60 százalékos a piaci részesedésünk. Jelenleg a gazdasági kilátások jók, megéri költeni a növényekre és kihozni belőlük a maximumot. Az olajos növényeknél fontos a kórokozók elleni védelem, a napraforgónál és repcénél is javasoljuk az Amistar Xtra használatát, amely a biztos védelmen túl a juvenizáló hatásának köszönhetően 3–500 kilogramm terméstöbbletet eredményez hektáronként a gombafertőzés mértékétől függetlenül. Mindkét kultúránál fontos az állományszáritás, hiszen a betakarítás időszakában minden egyes nap súlyos mennyiségi és minőségi veszteségeket okozhat. Erre javasoljuk a Reglone Air használatát.

Az idei Szer-show is kínált újdonságokat a termelőknek, a tavaly debütáló Listego gyomirtó szer mellé megérkeztek a Syngenta új generációs Clearfield Plus hibridjei, amelyek a jelenleg piacvezető NK Neoma hibridnél magasabb termésszintet képviselnek. Emellett a termelők megtekinthették az új, magas olajsavas Clearfield – IMI rezisztens – hibrideket, az idei szezon újdonságát, a Talento-t és a jövőre bevezetésre kerülő SY Excellio-t, amely a fejlesztői kísérletek alapján az egyik legígéretesebb hibrid a magyar palettán

BAYER MEGOLDÁSOK 2014-BEN

Az Újszászra, Felgyőre, Dombóvárra, Rumba és Prügyre látogatók lehettek ez évben szemtanúi a XI. Bayer Légyott keretében bemutatott Bayer növényvédelmi technológiáknak, valamint a gyakorlatban is bizonyított innovációknak. Az Agro Napló Dombóvárra látogatott el, ahol a házigazda az Agrár-Béta Kft. volt.

KALÁSZOS VÉDELEM MESTERFOKON AZ IDEI SZEZONBAN IS

Öt helyszínen, öt eltérő adottságú területen bizonyítottak a Bayer kalászos védelmi készítményei. Az elvetett vetőmagot **Yunta Quattro**-val, a négyrétű védelmet nyújtó gomba- és rovarölő szeres csávázószerrel kezelték. Alkalmazásával a vetés évében tökéletesen megvédhető az őszi búza és őszi árpa a rovarkártételtől, illetve a – levéltetvek és kabócák teljes kikapcsolásával – megelőzhető a gabona vírusok fertőzése.

A parcellák gyomirtása részben a Bayer vezető kétszikűek elleni herbicidjével,

Farády László

a **Sekator OD**-val, részben a 2014-ben debütáló **Huszár aktív**-val történt. A Huszár aktív a fő hatóanyag mellett féldózisú 2,4-D észtert is tartalmaz. Ez kétszikű spektrumát szelíti a szulfonil-karbamidokra toleránsabb gyomfajok irányában, illetve az ellenállóbb gyomoknál – aktivátor hormonként működve – újra érzékeny állapotba helyezi azokat.

A kalászosok tavaszi rovarok elleni védelmében a **Decis Mega** és a **Biscaya** mellett bemutatásra került a cég új, engedélyezés előtt álló rovarölő készítménye, a **Proteus 110 OD** is. Ez a két-hatóanyagú készítmény egyesíti magában a két piacon lévő Bayer rovarölő szer előnyeit: kiváló taglózó hatását a **Decis Mega**-tól, míg hosszú hatástartamát a **Biscaya**-tól örökölte. A **Proteus** várhatóan 2015-ben már forgalomban lesz, és a kalászosok mellett más szántóföldi kultúrákban is bizonyíthat majd.

Elsősorban a tél szinte teljes elmaradása miatt az idei szezon nagy kihívása gabonában a levéltetveségek elleni védekezés volt, különös tekintettel a váratlanul erős – nálunk szokatlan – sárgarozsda járványra. A Bayer készítményei közül a **Zantara** és a **Falcon Pro** gombaölő szereket javasolta a gyakorló mezőgazdászok számára, mégpedig az engedélyezett felső dózisban kijuttatva. A sok-sok visszajelzés alapján kijelenthető, hogy mindkét készítmény jól megállta helyét ebben a nehezített szezonban, nem csak a sárgarozsda, de a lisztharmat, a szeptóriás és pirenóforás levélfoltosság és a vöröszsda ellen is.

A dombóvári légyott bemutató búza parcelláiban szépen mutatkoztak a különböző szintű technológiák és a kezeletlen parcellák között a különbségek. A **Zantara** kezelést is magában foglaló intenzívebb megoldások eredményeként a növények láthatóan nagyobb méretű, haragos zöld zászlóslével bírtak. Mesterfokon dolgoztak a Bayer készítmények a bemutatókon és a gyakorlatban egyaránt 2014-ben is.

KUKORICA TERMÉSVÉDELEM MÁSKÉPPEN

Általános tapasztalat, hogy amíg a búzáink levelét árgus szemekkel vizsgáljuk, hogy meg-

Rikk István

állapítsuk, milyen gombafertőzés van rajta, addig a kukoricánkkal a gyomirtás befejeztével „elfelejtünk” foglalkozni. Megnyugodva konstatáljuk a gyomirtás befejeztével, hogy a kukorica levele szép zöld sorokat mutat, a kukorica közti sorok tiszták, egységes barna színű a föld. A kukorica védelme azonban ezen a ponton nem érhet véget! Ha az elmúlt 10 esztendő időjárására visszatekintünk, láthatjuk, hogy túlnyomó részt a nyarakat hosszabb, száraz időszakok jellemezték, megtűzdelve extrém hőségnapokkal. E tíz éves periódus terméseredményeit vizsgálva egyértelmű, hogy a legszárazabb három évben az összeadó hőstressz hatások nagyon megmutkoztak a termésátlagokon.

A levél hőmérséklete közvetlenül befolyásolja a növényi anyagcsere-tevékenységet, ennek következtében a termésképzést és a növény energiagazdálkodását is. A szárazság stressz hatására a növény gázcseré nyílásai bezáródnak, hogy csökkentsék a párologtatást, azonban ezzel az anyagcsere folyamatok, a fotoszintézis és a párologtatás hűtő folyamata lecsökken és a növény még jobban felmelegszik, ami egy idő után túlmelegedéshez vezet. Ez nagyobb kárt okoz, mintha a növény párologtatna és így hűtené magát. A triazol kezelés hatására a hőstressz kialakulása csökken, mert a növény folytatja a fotoszintézis aktivitását, hőmérséklete sokkal nehezebben emelkedik a kritikus határ fölé.

Az engedélyezés alatt álló **Prosaro** készítmény, mint triazol kombináció hatása kettős: egyrészt a kukoricánál gátolja a túlmelegedési stressz kialakulását, másrészt védelmet nyújt a toxint termelő gombák ellen is.

Egyre nagyobb gondot jelent a kórokozók és a mikotoxinok veszélye kukoricában. Az északi levélfoltosság, a fuzáriumos szárkorhadás, a fuzáriumos csőpenészek, az aspergillusos csőrohadás, illetve a fuzáriumos csőpenész előfordulása nem csak jelentős termésvesztést okoz, hanem humán- és állategészségügyi szempontból is veszélyes. A **Prosaro** elismerten kiemelkedő hatékonyságú felszívódó gombaölő szer kalászos gabonában a fuzáriózis ellen, a Gabonakutatóval 2007 óta végzett provokatív kísérletek azt mutatják, hogy a **Prosaro** gombaölő szer kiváló hatékonyságú a kukorica kórokozó, a fuzáriózis és a mikotoxinok felszaporodása ellen. A kórokozók elleni védekezést viszont kombinálnunk kell az egyre gyakrabban előforduló kukoricamoly lárvája elleni védekezéssel, hogy kártételének megakadályozásával tovább csökkenjen a csőpenész fertőzésének kockázata. A **Prosaro** gombaölő szert a **Decis Mega** rovarölő szerrel javasolt kijuttatni, a nővirágzás kezdetétől számított 4–7. napon, miután a bibeszálak (a kukoricabajusz) megjelentek a cső végén, a csuhélevelek csúcsánál, majd elkezdnek barnás színűvé válni, de mindenképp azok elszáradása előtt.

ÚJ SZEMLELET A FOLYÉKONY NÖVÉNYVÉDŐ SZEREK HASZNÁLATÁBAN

A növényvédő szereket felhasználók biztonsága és a környezet védelme a Bayer CropScience-nél prioritást élvez. A Bayer és az agrotóp GmbH közös fejlesztése, az **easyFlow** a legutóbbi hannoveri Agritechnica kiállításon ezüstérmet nyert. E műszaki megoldással egyszerűen és biztonságosan lehet adagolni a folyékony növényvédő szereket. Az **easyFlow** az első olyan zárt rendszer, ami a kis és közepes kiszorítású folyékony növényvédő szerek szennyeződés-, csepegés- és szivárgásmentes adagolását teszi lehetővé. Az **easyFlow** az 5-10 literes (azaz a 63 mm kiöntőnyílás átmérőjű) standard növényvédő szer kannák permetező tartályba történő részleges, vagy teljes ürítését teszi biztonságossá. A rendszer csepegés- és szivárgásmentesen, egyszerűen bontja a záró fóliát, de a már felbontott növényvédő szeres kannák kezelésére is alkalmas. A rendszer egyik része a permetező tartályon lévő

Csorba Csaba

adapter, ami könnyen, akár utólag is felszerelhető. Ehhez tökéletesen csatlakozik a másik rész, a lezárt vagy már bontott kannára csavarozható adapter. A zárófólia felnyitása a már zárt rendszerben történik. Az adagolás egyszerű, külön mérőedények használata nélkül, egyenesen a kannából, könnyen megoldható. Az adagolás befejezésekor a még zárt rendszerben történik a göngyöleg tisztítása is. Az ehhez használt mosóvíz is egyenesen a permetlé tartályba kerül. A kiürült göngyöleg további tisztítás nélkül leadható a kijelölt gyűjtőhelyeken. A tisztítás kb. 1 percet vesz igénybe, ami komoly időmegtakarítást jelent.

►Képek: www.agronaplo.hu/szemfules

A MOLYKÁRTEVŐK KÖVETÉSE A DUPONT™EVALIO® AGROSYSTEMS MONITORING RENDSZER SEGÍTSÉGÉVEL

Fazekas Károly

„TAVALYI KÍSÉRLETI ADATAINK SZERINT egy 5 t/ha-os kukoricában a kukoricamoly 40%-os fertőzési mértéke esetén 900 kg/ha termésvesztést okozhat, emellett pedig csökkenti a termés minőségét.” – hallhattuk a DuPont Juniális dalmandi állomásán **Fazekas Károly**tól, a DuPont Jász-Nagykun-Szolnok és Pest megyei területi képviselőjétől.

A tojás kikelése után a lárvák a levélből táplálkoznak, mielőtt berágnák magukat a szárba. A szárból kirágott aknák, járatok gyakran a szár törését, a cső lehullását és a növény vízgazdálkodási funkcióinak elvesztését eredményezi. A kukoricamoly elterjedésének – azzal, hogy utat nyit a fuzárium fajok számára a megtelepedéshez – nagy hatása van a mikotoxin tartalomra is. A különböző években, a különböző hőmérsékleti körülmények között akár 3–4 hét eltérés is lehet a rajzáscsúcsok között, ami igencsak megnehezíti a jól időzített védekezés lehetőségét.

A DuPont e probléma megoldása érdekében komoly feladatot vállalt fel, mégpedig a **DuPont™ Evalio® AgroSystems** ingyenes kártevő monitoring szolgáltatás működtetését, amely lehetővé teszi a gazdálkodóknak a **Coragen®** rovarölő készítményük kijuttatásának optimális időzítését. Az Evalio® AgroSystems követi a kártevő populációk fejlődését kukoricában az egész ország területén mintegy százharminc helyszínen elhelyezett szexferomon csapda segítségével, amelyből közel a felét a KITE Zrt. üzemelteti. Amikor a kártevők rajzásdinamikája úgy alakul, hogy a védekezés indokoltá válik, az Evalio® AgroSystems segítségével figyelmeztető üzenetet küldenek a gazdálkodóknak.

Regisztráljon online az evalio.dupont.com oldalon, hogy követhesse majd a változásokat a kártevők rajzásában!

KÖZÉPTÁVON HAZÁNK A HIBRID BÚZA VETŐMAG-ELŐÁLLÍTÁS EGYIK REGIONÁLIS KÖZPONTJA LEHET

A SAATEN-UNION HUNGÁRIA KFT. június elején országos hibrid búza bemutatóra hívta a szántóföldi növénytermesztőket és a vetőmag nagykereskedőket. A két helyszínen, Szentesen és Nakon tartott határszemen mintegy 250 szakmai érdeklődő vett részt. Az alföldi rendezvénynek a Pankota Növény Kft. adott otthont, a dunántúli bemutató házigazdája a Naki Mezőgazdasági Zrt. volt.

Pierre-Louis Carrier, a SAATEN-UNION France hibrid búza termékmenedzsere részletesen bemutatta a hibrid búza nemesítésének hátterét, a szántóföldi vetőmag-előállítás gyakorlatát, továbbá a hibrid búza piacának jelenét és jövőbeni alakulását. A közel negyedmillió hektáros európai vetésterület 8%-ával Magyarország az előkelő második a vezető Franciaország (76%) után. Hazánk a hibrid búza vetésterületi részarányát tekintve is dobogós az európai országok között. Az elmúlt 5 év forgalmi adatait vizsgálva kiderül, hogy évente átlagosan 15%-kal nőtt az európai hibrid búza vetésterület. Eközben a hazai vetésterület egy év alatt megduplázódott, amit az ideai várakozások további 95%-kal haladnak meg. Középtávon

ezért szükségessé válik a hazai vetőmag-előállítás, ami nemcsak a belföldi, hanem a környező országok növekvő keresletének kiszolgálását is célozza.

A francia szakember előadásából kiderült, hogy évente több mint 2000 új hibrid előállítás zajlik, melyhez 200–250 anyai vonalat és 30–40 apai vonalat használnak fel. A termőképesség, a termésstabilitás és a minőség 3 éves agronómiai vizsgálatát követi a vetőmag-előállítás szántóföldi gyakorlatának tesztje, ami után évente átlagosan 3 új hibrid kap elismerést. A hibridekben megnyilvánuló heterozishatás egyrészt tetten érhető a gyökértömeg 60%-os növekményében, másrészt a levéltömeg 46%-os többletében is. Ennek köszönhetően a hibridek a szülői vonalakkal képest átlagosan 11%-kal nagyobb termést értek el egy 2011-ben végzett, független kísérletben. A hohenheimi egyetemen végzett vizsgálat során a legjobb hibrid 26%-kal múlta felül a jobbik szülővonalat termésmennyiségét, és 13%-kal adott több termést a vizsgált legjobb fajtánál.

Blum Zoltán, a SAATEN-UNION Hungaria Kft. ügyvezetője hangsúlyozta, hogy

a SAATEN-UNION a hibridbúza-nemesítés úttörője, ma az egyetlen hibrid búza vetőmaggal rendelkező nemesítőház Európában. Az újgenerációs hibrid búzáknak nemesítése során a magas hozam és a termésstabilitás mellett fokozott figyelmet fordítanak a minőségre is. A SAATEN-UNION szakemberei által végzett úttörő fejlesztések és a hibrid búzáknak termesztése során szerzett gyakorlati tapasztalatok együtt teszik lehetővé az egyre újabb hibridek nemesítését, szaporítását, köztermesztésbe vonását, valamint a termesztéstechnológia fejlesztését. Az előrejelzések szerint 2014-ben Magyarország rendelkezik majd a legmagasabb hibridbúza-piaci részaránnyal a fémzárolt búzavetőmagok európai piacán. Középtávon pedig hazánk válhat a vetőmag-előállítás egyik regionális központjává, amely a kelet-közép-európai országok vetőmagszükségletét biztosítja majd.

A fajtásorban elvetett hibridek megtekintése során tájékoztatót kaptunk az egyes hibridek termesztésével kapcsolatos gyakorlati tudnivalókról, technológiákról és termesztésük helyi eredményeiről is. A több éve tartó hivatalos hazai fajtakísérletek mellett az üzemi szintű termelési tapasztalatok is egyértelműen igazolják a hibrid búzáknak hozam- és jövedelmezőségi fölénységét.

►Képek: www.agronaplo.hu/szemfules

A hibrid a siker titka, mi csak azt tettük hozzá, ami kellett!

Soltész Gyula, a NAKI Mezőgazdasági Zrt. első embere 3 éve foglalkozik hibrid búza termesztéssel. Az időjárási szélsőségekkel jellemezhető három esztendő ellenére 10 t/ha körüli terméseredményt realizált területeiről.

Az első termesztési évük összességében csapadégmentes volt, a mag elfeküdt a talajban, egy hónapig szinte nem mutatott kelési jeleket. A nehézkes kelést követően a bokrosodással is voltak problémák, de a hibrid kiváló stressztűrésének köszönhetően a vegetációban

összeszedte magát és a versenytársaként beállított búzafajtákkal szemben 2,3 t/ha terméstöbbletet produkált. Az időjárási anomáliák nem voltak különösképpen hatással a termésre, hiszen a vegetációs időszakban lehullott 746 mm csapadék eloszlása kedvező volt, az aszályos időszak már nem érintette a búzát.

Soltész Gyula és Pájtli József

A 2013-as év sem volt szélsőséges a búza számára, így a 10 t/ha terméseredmény maradéktalanul teljesülhetett, leszámítva a termésmennyiséget 30 százalékkal csökkentő június 22-ei jégkárt.

Az idei esztendőben a május eleji jég ugyan megtette a hatását, mégis azt mondom, hogy a 2014-es év a búza éve. A vegetáció időszaka gyorsan lezajlott, a felkészültséget az jelentette, hogy valaki időben felismerte azt, hogy a növényvédelmi munkákat nem a „szoktuk” időszakban, hanem preventíven kellett elvégezni. A korai, kezdeti védekezés már megfelelő védekezést tudott nyújtani, a védekezés ismétlése a folyamatos védelem alatt való tartást jelentette a kalászosok számára.

A *Jó Úton haladunk?* című sorozatunk e havi témája kapcsán Soltész Gyulának is feltettem a kérdést: **Minőséget vagy mennyiséget termeljük búzából?**

Ha az egy hektárról lehozható nyereségtartalmat szeretnénk növelni, akkor azt mondom, hogy a mai viszonyok között mindenképpen a mennyiségi oldal tud nagyobb eredményt biztosítani a minőséggel szemben. Míg a minőségi oldalon 10–15% felárat lehet elérni, addig mennyiségben 30%-ot lehet realizálni. Viszont ismerek olyan termelőt (Pájtli József nevét említi), aki fajtabúzával 9 t/ha-t termelt kiváló minőségben. Ebben az esetben minőségi búzát kell termelni. De ne felejtjük el! Pájtli József féle termelőből nagyon kevés van az országban, búzatermelő pedig rengeteg. A szemléletmód kialakításánál az igényesség fontos tényező, de ha mindent összevetünk, nagy biztonsággal azt mondhatom, hogy ma elsősorban a mennyiség lehet az alapja a hektáronkénti nagyobb nyereségnek.

Wéber Imre nagygyárádi gazdálkodó 140 hektáron folytat növénytermesztést, az idei szezonban először próbálta ki a hibrid búzát, összesen 10 hektáron. A HYFI név-

re keresztelt búzát annak ellenére, hogy a legszelebb vetésidőintervallummal rendelkező hibrid búzáról van szó, időben elvetette, ezt megelőzően forgatás nélküli talajművelést végzett a területén. Nem alkalmazott őszi gyomirtást, csak tavaszt, alaptrágyaként NPK műtrágyát kapott az állománya. A tavaszi kétszeri fejtrágyázással, a kétszeri fungicid kezeléssel és egy rovarölő kezeléssel jutott el a virágzásig az állomány, a gazda pedig most biztos abban, hogy meglesz a 8 t/ha körüli terméseredménye. A fajtabúzával összehasonlítva – hangsúlyozta –, a hibrid búza állományom egészségesebb képet mutat. A hibrid búzákat betegség ellenállóságát mi sem bizonyítja jobban, mint az idei esztendő, míg a fajtabúza állományon a sárgarozsda fertőzés jelen volt, a hibrid búzán egyáltalán nem mutatkozott. Az eredmények előre vetítik, hogy a következő évben a hibrid búzával elvetendő területet tovább növeljük.

Wéber Imre

SPECIÁLIS TULAJDONSÁGÚ, ÚJ FAJTÁK A GABONAKUTATÓTÓL

JOGGAL BÜSZKÉLKEDHET a Gabonakutató Nonprofit Kft., hiszen az idei búzaszaporító területek 9,1%-ával a GK Csillag névre keresztelt búzafajtájuk vezeti a rangsort, míg a második helyet a GK Békés fajtájuk érdemelte ki, mégpedig 7,3%-os területrészesedéssel.

A fennállásának ez évben 90. évfordulóját ünneplő szegedi Gabonakutató kutatási eredményeinek széles körű megismertetése leginkább a köztermesztésbe kerülő fajtákban, hibridekben realizálódik, valamint a hozzárendelt technológiák bevezetésében is számos kutatási terület eredménye ötvöződik. Egy-egy új kutatási eredmény megismertetésének legkézenfekvőbb módja pedig a bemutatók, melyeket hagyományosan Táplánszentkereszen, Szegeden és három regionális bemutató keretében Lippón, Kisújszálláson és Kocson rendeztek idén júniusban. A résztvevők ezeken a helyszíneken a jól bevált fajták mellett először tekinthették meg a legújabb államilag elismert újdonásokat is, a **GK Pilis** és a **GK Szilárd** fajtákat, melyek a kísérleti eredmények alapján, illetve a speciális tulajdonságaiknak köszönhetően méltán várományosai a hazai búzatermesztés közkedvelt fajtái címnek.

A *GK Pilis* az egész ország területén biztonsággal termesztendő **korai érésű, tar kalászú őszi búza**. Vetésidőre és előveteményre nem igényes, a kimondottan jó búza előveteményeket kiemelkedő terméssel hálálja meg (pillangósok, hüvelyesek, repce). Növényvédelmi szempontból könnyen kezelhető, a legfontosabb betegségekkel, elsősorban a lisztharmattal, levél- és szározsdával szemben ellenálló, a levélfoltosságokkal, a fuzáriummal és a sárgarozsdával szemben pedig mérsékelten ellenálló. Termőképessége 6,5–8,5 t/ha, amit a NÉBIH és a saját kísérleteik is igazolnak. Szemtermése piros, acélos, ezerszemű, közepes, 40–42 g. Hektoliter-tömege 80–83 kg. Hagberg-féle esésszáma 350–400 s. Nedves sikek tartalma 32–34%, fehérjetartalma 12–14%, sütőipari értéke A1-es. A GK Szilárd bőtermő, a szározsdától jól toleráló fajta. Szülői partnerei közül leginkább ismert a rekordtermésekre képes és még ma is köztermesztésben levő korai érésű GK Élet és az állami fajtakísérletekben már évek óta sztenderdként szereplő, középérésű GK Hattyú. Potenciális termőképessége magas, 7,5–9,5 t/ha, amit kísérleti szinten már nem egy esetben bizonyított. Az állami kísérletekben 3 év átlagában termése 7,46 t/ha volt.

GK Pilis

GK Szilárd jelentősége nem csak a kiemelkedő szemtermésében rejlik, hanem a szalma szerkezete és szalma hozama alapján egyéb irányú felhasználása is gazdaságos. Biológiai összetétele kiemelkedő. Szalmája rostban gazdag (papírgyártás), belsejében jó nedvszívó (állattenyésztés-alom), energianövényként a szalmatüzelésű kazánok alapanyaga is lehet (hőenergia). Állóképessége kiváló, ami nem csak a magasságából, hanem tömör szalmájából is következik. A jelentős betegségek közül a levél-, valamint sárgarozsdával szemben ellenálló, szározsdával szemben közepes ellenállóságot mutat. A levélfoltosságokra nem érzékeny. Mivel általános rezisztenciális tulajdonságai jók, növényvédelme okszerű, kalászhányást követő egyszeri jó hatásspektrumú fungicid kezelés egy átlagos évjáratban elegendő.

Dr. Thomas Narbeshuber

IMMÁR 11. ALKALOMMAL rendezték meg a szántóföldi bemutatót Szekszárdon. Az eseményt **Krasznai Gábor**, a BASF Agrovezetője nyitotta meg, beszédében vázolta a BASF jelenét és jövőjét. „Piaci pozíciókat az utóbbi néhány évben sikerült erősíteni. Innovatív cég vagyunk, az elkövetkezendő 4 évben 18 új termékkel fogunk piacra lépni, gyakorlatilag minden fő kultúrában fogunk új terméket kínálni. Idén az újdonságunk a **Retengo® Plus** és a **Biathlon® 4D**. Növekedésünk két fontos oszlopa az **AgCelence®** termékcsoporthoz és a **Clearfield®** termékcsaládhoz.” A BASF Hungária Kft. ügyvezető pozícióját június 1-től **Dr. Thomas Narbeshuber** tölti be, aki így köszöntötte a közönséget: „Örülök, hogy itt lehetek, hiszen a mezőgazdaság egy meghatározó üzletág Magyarországon és az egész régióban. Ez a rendezvény egy nagyszerű lehetőség számomra, hogy megismerkedjek a magyarországi viszonyokkal.”

KUKORICA

Újdonság az AgCelence termékkörbe tartozó **Retengo Plus**. Azon túlmenően, hogy kiváló gombaölő hatással rendelkezik, plusz élettani és ezáltal termésnövelő hatással bír. A stressz által kiváltott etilénképződés szintjét nagymértékben csökkenti. A nitrát redukáz enzim működésének fokozásával a növény sejtjeiben gyorsabban képződik a nitrátból nitrit, amit a növény anyagcsere folyamatai során közvetlenül tud hasznosítani, ezáltal a növény tápanyagraktárait feltölti, így a stresszes időszak lerövidül, ennek köszönhetően pedig csökken a termés kiesés. 1-1,5 l/ha dózist a kukorica 10 leveles állapotától a fővirágzás közepéig javasolt kijuttatni. A készítményt mindenképpen ajánlott rovarölő szerrel, **Fendona® 10 EC**-vel kombinálni. Kísérleti eredmények alapján a **Retengo Plus** kezelés 0,6 t/ha szemterméstöbbletet eredményezett, silókukoricában közel 12%-kal tudta emelni

a zöld termés mennyiségét és 6%-kal a beltartalmi paramétereket.

BÚZA

Biathlon 4D – 4 dimenzió, amelyek segítségével a termék a XXI. századi igényeknek megfelel. *Rugalmasan alkalmazható* a zászlóslévlé kiterüléséig. *Időjárás független*, hidegben és melegben egyaránt működik, akár 4–5°C foktól használható. *Jól keverhető* levéltrágyával, rovar- illetve gombaölő szerekkel. *Széles hatásspektrumának* köszönhetően megbízhatóan irtja a kalászosok legfontosabb gyomnövényeit.

Medax® Top – A kalászos gabonák regulátora. A Medax Top kijuttatása szárba indulás kezdetétől a zászlóslévlé megjelenéséig ajánlott, a javasolt dózis 0,6 l hektáronként. Hatásának eredményeként nő a gyökértömeg, „kikapcsolja” a vezérhajtás dominanciáját, így egységes kalászzóna képződik és erősebb lesz a szár.

NAPRAFORGÓ

Clearfield gyomirtási technológia: két lépésből álló gyomirtási rendszer, preemergensen a Wing®-P-s alapkezelés vetés után, kelés előtt, majd állománykezelés Pulsar® 40 SL-lel a gyomok 2–4 leveles állapotában.

Gombaölő szeres technológia: a Pictor®-t két alkalommal javasolt használni. Első alkalommal a napraforgó 6–8 lomblevélpáros állapotában, majd virágzás kezdetén. A Pictor rendelkezik légi kijuttatási engedéllyel is, viszont a hidastraktorral való kijuttatás egyenletesség és lémenység tekintetében hatékonyabb. A kettős védekezés azért ajánlott, mert a növényt veszélyeztető periódus rendkívül hosszú, és a betegségek is egyre többféle módon „támadhatnak”. A Pictor élettani hatásának köszönhetően bizonyítottan növeli a termést, fertőzéstől mentes körülmények között is.

REPCÉ

A repce esetében a legfontosabb lépés az őszi gyomirtás, hiszen a gyomkonkurencia jelentős termésvesztést okozhat, így a kikelő gyomokat minél előbb ki kell irtani.

Clearfield technológia: A **Cleartop®** nem csak a kétszikű, hanem az egyszikű gyomok ellen is kiváló védelmet nyújt. A technológia egyik nagy előnye a rugalmasság. Nyugodtan megvárhatjuk, hogy kikeljen a repce és kikeljenek a gyomnövények is. Amikor a gyomnövények 2–4 leveles állapotban vannak, akkor kell kijuttatni a Cleartopot, mert ekkor adja a legjobb hatékonyságot.

Hagyományos technológia: **Butisan® Comp-lete**. Alapja a korábbi Butisan® Star,

amelyet dimetenamid-P hatóanyaggal egészítettek ki. Így jelentősen javult a pipacs, a sebforrasztó zsombor és a széltippal elleni hatékonyság, valamint a termék erős mellékhatással bír az árvalakész gabonafélék ellen is. Alkalmazható vetés után, kelés előtt, viszont ilyenkor bemosó csapadékre van szükség. Ha nincs csapadék, megvárhatjuk, hogy a repce kibújjon, ez sem jelent problémát, ilyenkor a gyomok szik-kétleveles állapotában érdemes kipermetezni.

A GAZDÁLKODÓ VÉLEMÉNYE – LENGYEL TAMÁS

Karmacs térségében gazdálkodom 1300 hektáron. Az aszályos évek miatt a kukorica-termesztésünket jelentősen csökkentenünk kellett. 400 hektáron kukoricát termelünk, amihez **Ordax® Super** kukorica gyomirtó szert használunk. Az állományok elég jól néznek ki

Lengyel Tamás

a zalai viszonyokhoz képest. Dimbes-dombos területen gazdálkodunk, mindenhol erdő veszi körül a területeinket, ezért a vadkár jelentős.

Ettől függetlenül a búzát 6 t/ha, az árpát 7 t/ha, a repcét pedig 3 t/ha körül várjuk. Meghatározó növényeink ősziek, mintegy 900 hektáron: őszi búza, őszi káposztarepce és őszi árpa. Őszi gabonában **Osiris®**-t és **Opera New®**-t használunk, amivel nagyon meg vagyunk elégedve. Jó juvenizáló hatása van, zöldíti a növényt, így átsegíti a stresszes időszakokon. A Pictor-t tányérvédelemre használjuk, napraforgóhoz. Idén nem történt az állományunkban gombaölő szeres permetezés, az időjárás egyelőre ezt nem indokolja. A környékünkön búzában sárgarozsda fertőzés lépett fel, amit mi ki tudtunk védeni.

►Kép, videó: www.agronaplo.hu/szemfules

TANULNI: ELMÉLETBEN, GYAKORLATBAN EGYARÁNT

Dr. Gyuricza Csaba

A GÖDÖLLŐI SZENT ISTVÁN EGYETEM Mezőgazdaság- és Környezettudományi Karán már 17. alkalommal rendezik meg a tangazdaságokat is bemutató napokat, amelyeken többek között az is kiderül, milyen perspektívákban bízhat az agrárium a 2014–2020-as időszakban.

A közösséget **Dr. Gyuricza Csaba** dékán köszöntötte, aki egykor maga is irányított tangazdaságot. Az hitvallását és tanítási módszereit híven tükrözi, hogy többen dolgoznak együtt. A kar 4 db tangazdaságot irányít, az egyetemhez több is tartozik. Olyan gazdaságok ezek – emelte ki beszédében Gyuricza Csaba – ahol a legújabb technológiákkal, módszerekkel is megismerkedhetnek többek között a hallgatók, a mezőgazdaság iránt elkötelezett szakemberek. A rendezvény – noha már hosszú évek óta a hazai mezőgazdaság fontos részét képezi – még most is tud izgalmas lenni, hiszen a sokszínű mezőgazdaságnak köszönhetően minden évben mást és mást tudnak bemutatni. Fontos a következő időszak – emlékeztetett a dékán – hiszen nagy mértékben állnak rendelkezésre uniós támogatások, nem mindegy tehát, miképpen használjuk ki ezeket a pályázatokat. „A rendezvény kulcsszavai: innováció, jövő, oktatás, termék orientált fejlesztések. – fejegette

Gyuricza – Ezek közül talán a legfontosabb számomra az innováció. Sokan sokféleképpen magyarázzák ezt a fogalmat, többen idegenkednek is tőle. Én úgy fogalmaznám meg: innováció minden, ami újtással, fejlesztéssel, munkával kapcsolatos, minden, ami előre viszi a magyar gazdaságot.”

Az eseményen szót kapott **Nagy Ádám**, a Gödöllői Tangazdaság Zrt. vezérigazgatója, aki három éve dolgozik a gazdaságban és vezeti is azt. A tangazdaság 1992 óta működik részvénytársasági formában, és bár sokat dolgoznak együtt a Szent István Egyetemmel, közvetlenül nem tartoznak össze a felsőoktatási intézménnyel. 4200 hektárnyi területen végeznek szántóföldi növénytermesztést, ezen kívül vetőmag üzemet is vezetnek – a Közép-Magyarországi régióban a legnagyobbat – és tejelő szarvasmarha telepen is dolgoznak.

Nagy Ádám

Itt 1400–1500 állat él (a szaporulattal együtt), amelyek naponta 1500 liter tejet hoznak.

A szántóföldi növénytermesztés keretein belül alapvetően gabonát, napraforgót, repcét termesztenek. Van gyümölcsösük is, 320 hektárnyi terület.

„A nyereségességet kell szem előtt tartani – magyarázta előadásában Nagy Ádám – ezért nagy figyelmet fordítunk a fejlesztésekre, a legújabb technológiák használatára.” Figyelik a versenytársakat és tanulnak is tőlük: külföldön, belföldön egyaránt. Igyekeznek a pályázati rendszert is minél jobban kihasználni, olyan fejlesztéseket alkalmazni, amelyekhez támogatást is tudnak szerezni. „Haladni kell a korrallal – zárta beszédét Nagy Ádám – hiszen ami 20–30 éve még megfele-

lő volt, most lehet, hogy már nem a legjobb megoldást jelenti.”

Balla István a Szent István Egyetem Mezőgazdaság- és Környezettudományi Karának Növénytermesztési és Biomassza-hasznosítási Bemutató Központjának termelési igazgatója, immár két éve. A fiatal szakember életében nem újdonság a mezőgazdasági munka: családjában a Bodrogházban gazdálkodott és gazdálkodik a mai napig, így gyerekkora óta fontos része életének a növénytermesztés.

A tangazdaság 140 hektárnyi területe Gödöllőn belül található, a város határain kívül, 33 hektáron található a központ, amelynek 16 hektárja öntözhető terület – itt folynak a kísérletek. Ezen kívül még 107 hektár, gyenge minőségű terület áll a tangazdaság rendelkezésére.

Évente sok, 5–600 diák látogat el a hozzájuk, mondta el lapunknak Balla István, akik

Balla István

több tantárgy gyakorlati részeként tekintik meg a kísérleteket, látnak bele a gyakorlati mezőgazdálkodásba és vesznek részt benne. „Vannak olyan oktatott tárgyak, ahol a diákok egy-egy napot, órát töltenek itt el, de vannak „Hetes gyakorlatok, ahol egész hetet dolgoznak a gyakorlatban – magyarázta Balla István – ráadásul így a méréseket is ők végezhetik, később pedig ezekből a tapasztalatokból diplomamunkák, szakdolgozatok is készülhetnek.” Az egyetemre egyre több külföldi diák is érkezik, természetesen ők is részt vesznek a tangazdálkodás életében.

►Képek, hanganyag:

www.agronaplo.hu/szemfules

►www.facebook.com/agronaplo Magazin

FAJTAVÁLASZTÁSSAL A MEGELŐZÉSÉRT – FÓKUSZBAN A KARINTIA ELLENÁLLÓ, BŐTERMŐ FAJTÁI

A KARINTIA KFT. AZ ORSZÁG 8 PONTJÁN tartott idén őszi kalászos fajtabemutatót, ahol számos őszi búza, árpa, tritikálé és durum búza fajta volt megtekinthető. **Bene Zoltán** a közel 20 éve a piacon lévő Karintia Kft. cégvezetője az Aranykocsi Zrt.-nél tartott fajtabemutató nyitóbeszédében kitért

az idei év slágertémájára, a sárgarozsdára is. Figyelmeztetett arra is, hogy amennyiben ismét enyhe lesz a tél, abban az esetben a sárgarozsda még az ideinél is nagyobb kárt okozhat. Idén sok ismert fajtát érintett szokatlanul nagy mértékben a sárgarozsda-fertőzés. A Karintia Kft. bőtermő és prémium kalászos

fajtái idén tudták igazán megmutatni, hogy mit is tudnak. „Minek köszönhető a fajták ilyen mértékű ellenálló képessége? A válasz nagyon egyszerű. A cég kiváló alkalmazkodóképességgel bír, Pannon régióra nemesített fajtái döntő többségben testvércégétől, az Ausztriai Probstdorfer Saatucht nemesítő-

háztól érkeznek. Ausztriában nagyon magas a biogazdaságok aránya, ahol a vegyszerek használata kizárt. Amit tehát nem lehet megoldani a növényvédő szerekkel, azt próbálják megoldani a nemesítők, ellenálló fajták kinevelésével. Az idei év után ismét kijelenthetjük, hogy kiváló munkát végeznek.”

Kulcsfontosságú, hogy az arra érzékeny, kevésbé ellenálló fajták esetében a sárgarozsda elleni védekezést nagyon korai stádiumban kezdjük el, ellenkező esetben akár 90%-os termés kieséssel is számolhatunk. Az idei évben nem volt ritka a 4 alkalommal történő védekezés sem, ez viszont jelentősen megemelte a költségeket.

„MELYIK FAJTÁT AJÁNLJÁTOK?

Bőtermő fajtát vagy prémium minőséget adó fajtát vessek? Tényleg vethetem 200 kg alatt a Karintiás búzákat? Hallottunk a 10 tonnás Balatonról, milyen talajra ajánljátok? Ilyen és ehhez hasonló kérdések záporoztak Fejes Vilmoshoz, aki a Karintia Kft. szinte teljes őszi fajtáskörét felsorakoztató rendezvényen mutatta be a fajtakinálátot. A szakember beszélt arról is, hogy a Karintia Kft. annak érdekében, hogy a termelők személyesen is meggyőződhesse a cég őszi kalászos fajtáinak sárgarozsdával szemben mutatott kiemelke-

ző ellenálló képességéről, korán megkezdte a fajtabemutatók sorát. Az Aranykocsi Zrt. képviselője, **Schweighardt László** vázolta a Karintia Kft. fajtáskörében alkalmazott termesztéstechnológiát. Kocson megtekinthettük a magas termőképességgel bíró ALORA őszi árpafajtát. A bőtermő képességgel bíró fajták sorát kétségtelenül a 10 tonnás fajtaként elhíresült BALATON vezeti. Kocson felsorakozott a BAROK és a PEDRO, a Karintia Kft. 2 új bőtermő fajtája is. Annak ellenére, hogy az elmúlt években a sajátos piaci helyzetnek köszönhetően az érdeklődés középpontjába a bőtermő fajták kerültek, a cég számos PRÉMIUM fajtát is bemutatott. Az új genetikájú ADESSO mellett megtekinthettük az ismert FRIDILON, FULVIO és PEPPINO fajtákat is.

Fejes Vilmos felhívta az érdeklődők figyelmét a kalászos elővásárlási akcióra és tavaszi búza fajtájuk esetében nagy sikerrel bevezetett új, 2 komponensű technológiára. Ennek keretében az a termelő, aki időben megrendeli a vetőmagot, 5000 forint/t értékű engedményben részesül. Az átlagos minőségű étkezési búzatermés az elmúlt években eladhatóbbnak bizonyult, könnyen változhatnak ugyanakkor ismét a piaci igények jövőre. Érdemes tehát ismét a több lábbon állást választani és a nagy terméspotenciállal bíró PRÉMIUM fajtákat is vetni. ☺

Honnan kerülnek elő a bogarak?

FOGALMAZÓDIK MEG A KÉRDÉS a gabona betárolását követően. Bosznay Péter terményszárító, üzemeltetési tanácsadó szerint a betakarítási láncban is lehet a hiba forrása.

Megkezdődött az aratás és a gazdák mindent megtesznek annak érdekében, hogy terményüket a legnagyobb biztonságban, azaz a tárolóhelyeiken tudják. Az aratást megelőző időszakban a figyelem az aratáshoz használt gépek karbantartására, a tárházak megfelelő előkészítésére koncentrált. A jól felkészített tárházakat tisztítani és fertőtleníteni szokták, hogy ne maradjanak kártevők, fertőzések a helyiségben, hiszen az a termény károsodását okozza.

Az aratás a kalászos növényekkel kezdődik, melyek sok esetben már a szántóföldön elérik a tárolási nedvességtartalmat. A gazdák a terményüket ideális esetben egy terményszárító vagy -tisztító technológiára juttatják, ahol a terményből az aratás során benne maradt szennyeződések (por, szárdarabok, gyommagok stb.) eltávolítása történik. Ez azért fontos, mert az ilyen szennyeződések a fajsúlykülönbség miatt göcökben összpontosulnak és huzamosabb idejű tárolás esetén a kártevők fészkeül szolgálnak.

A GYENGE LÁNC SZEM

Bosznay Péter elmondása szerint sok esetben a tárházak megfelelően fel vannak készítve a termények fogadására, de a szárító/tisztító technológia többnyire mostoha gyerek. 8 éve tanulmányozza és segíti szárítóüzemek működését és rendszerint azzal a ténnyel szembeesül, hogy a szezon az utolsó szem kukorica tárházba helyezésével ér véget, míg tavasszal az aratás megkezdése előtt épp csak arra van idő, hogy a lyukadásokat befoltazzák és a csapagyakat megkenjék.

Fontos tudni, hogy ősztől a technológiai gépekben keletkezett lerakódások tavaszra berothadt terménnyé válnak, valamint különböző kártevők kolóniáit tartalmaznak. A szakember álláspontja szerint a szárítási szezon a gépek megfelelő és szakszerű tisztításával kellene befejezni, ezzel elkerülhetőek a kártevők szaporodásai, valamint a gépek élettartama is jelentősen megnövelhető.

MIÉRT IKTASSUK KI A GYENGE LÁNC SZEMET?

Tavasszal, többnyire a környezeti levegővel történik a termények szellőztetése és ilyenkor a technológiában megbúvó rovarok

képesek a friss terményen a tárházba jutni. A szárítók szakszerű tisztítása azért is fontos, mert a lerakódások egész évben keletkeznek. Az így létrejövő szivacsos anyag tartalmazza a különböző termények, köztük az olajos magok porait, szennyeződéseit. Ez azért nagyon veszélyes, mert a kukorica szárítási időszakban a forró levegő képes begyűjtani ezeket a lerakódásokat és egy kisebb szárító tűz is 2-3 millió forintos kárt okozhat.

HOGYAN ERŐSÍTÜK BETAKARÍTÁSI LÁNCUNKAT?

Amennyiben az aratási lánc minden láncszemére, így a tárolást előkészítő technológiára is kellő figyelem kerül, akkor hosszú távon jelentős költségmegtakarítás érhető el. A technológiák szakszerű tisztítása évente két alkalommal javasolt, a kukorica szárítás előtt az olajos magok lerakódásainak eltávolítása miatt és kukorica szárítás után a kártevők elszaporodása és a berothadások megelőzése érdekében. A szárító tisztításban piacvezető Remode21 Kft. biztosítani tudja a zavartalan működést azáltal, hogy ismerik a gyenge pontokat és szakmai szemmel végzik a tisztítást.

Bosznay Péter
Remode21 Kft.
www.remode.hu

A Karintia Kft. modern genetikájú fajtái 2014. évben is bebizonyították kiváló ellenálló képességüket a sárgarozsdával szemben is!

BŐTERMŐ ŐSZI BÚZÁK:

BALATON

BAROK

PEDRO

Tengernyi (9t feletti) termést kedvelőknek, akiknek fontos a vetőmag ára is és nem elégszenek meg az alacsony (10% alatti) fehérje tartalommal.

PRÉMIUM ŐSZI BÚZÁK:

FRIDOLIN

FULVIO

PEPPINO

ADESSO

GALLIO

Az olaszországi és az ausztriai malmok kedvencei. Ahol a magas termés (6-8t) és fehérjetartalom a magas minőségű fehérjével párosul.

DURUM BÚZA:

AURADUR

A legnagyobb területen vetett őszi durumbúza Ausztriában. Akiknek a magas minőség mellett fontos az eladhatóság is.

ŐSZI ÁRPA:

ALORA

Kiemelkedő terméspotenciál, modern genetika, nagyon jó tolerancia a levélbetegségekkel szemben.

TRITIKÁLÉ:

POLEGO

Roppant bőtermő (gyenge talajokon is), minden termőhelyre ajánljuk.

REPCÉK:

HARRY (fajta)

PEDRO (hibrid)

Akiknek fontos az ár/érték arány. Stablan magas terméspotenciállal rendelkező repcék, alacsony áron.

Új, 2 komponensű technológia* = biztosabb jövedelmezőség a növénytermesztésben.

KARINTIA

VÁLASZ A MAGVAS KÉRDÉSEKRE

a MAUTHNER csoport tagja

Teljes fajtaválasztékunkért látogassa meg megújult honlapunkat:

KARINTIA.HU

* Kérdése van? Szívesen megválaszoljuk. Keressen bennünket!

TÖBB TERMÉS. NAGYOBB BIZTONSÁG.

SAATEN-UNION. CSAK JÓ SÜLHET KI BELŐLE.

ŐSZI BÚZA 2014

GENIUS

exportképes minőség meghök-
kentő mennyiségben, kiegyensú-
lyozott agronómiai tulajdonságok-
kal és kimagasló stressz-toleran-
ciával

SU FLORIAN 1

a legintenzívebb területek csilla-
ga, termőképességben kiemelke-
dő, minőségben stabil teljesít-
ménnyel

CHEVRON

a mennyiség már nem kérdés, az
intenzív növényvédelmet meghá-
lálva viszont hallatlanul sokat ad

MULAN

csúcs hozam minden körülmények
között, még megkésztet vetésidő
esetén is kiváló alkalmazkodó ké-
peséggel

LENNOX

későn – akár tavasszal is – vethető,
nagy termőképességű, stabilan
kiváló minőséget nyújtó, alkal-
mazkodó és ellenálló fajta

ORTEGUS

a 2010-2012. évi hivatalos fajta-
minősítő kísérletek győztese rel.
109%-os termésterjesztménnyel,
kiváló állóképességgel, stabil mal-
mi minőséggel, változó körülmé-
nyek között is

**SAATEN
UNION**
Züchtung ist Zukunft

www.saaten-union.hu

TÖBB TERMÉS. NAGYOBB BIZTONSÁG.

SAATEN-UNION. ÁRPÁBAN IS NAGY.

ŐSZI ÁRPA 2014

LAVERDA

kiegyenlített teljesítményű,
többsoros kalásztípusú, piac-
vezető fajta, amely Európa
meghatározó fajtája is egy-
ben

ANTONELLA

a többsoros csúcstermő
még erős fertőzési nyomás
mellett is jól teljesít, télál-
lósága kiváló, valamennyi
termőhelyre ajánljuk

LINDSAY

a többsoros őszi árpákkal
vetekedő teljesítményű, két-
soros fajta, jó télállósággal és
szárazságtűréssel

SCARPIA

szárazságtűrésben és télál-
lóságban is kiváló, az adaptá-
ciós képesség etalonja

www.saaten-union.hu

**SAATEN
UNION**
Züchtung ist Zukunft

ROZSTERMESZTÉS ÚJRAGONDOLVA.

TURBÓHIBRIDEK. MINDEN HELYZETRE.

HIBRIDROZS 2014

SU MEPHISTO

igen nagy és stabil szemtermés, továbbá korai, nagyon biztos szemtelitődés párosul a kiemelkedő lisztharmat-ellenállósággal és jó állóképességgel

SU PHÖNIX

akár teljesnövény szilázs célra is vethető, korai érésű, stabil szárú, egészséges levélzetű hibrid, amely szemként is kiemelkedő terméspotenciállal rendelkezik

SU SANTINI

a legnagyobb termést adó hibridünk, a stressz-termőhelyeken is kiemelkedő termésszabílitással és valamennyi rozs közül a legjobb betegség-ellenállósággal

**SAATEN
UNION**
Züchtung ist Zukunft

www.saaten-union.hu

**90 év
tapasztalatával**

**a jövő
kenyeréért**

JÓ ÚTON HALADUNK?

Fontos kérdésekre keressük a választ

Mennyiséget vagy minőséget
termeljük búzából?

Dr. Gergely István

NYME MÉK, Mosonmagyaróvár

A búza a világon a legnagyobb területen termesztett növény, a 2014–2015-ös gazdasági év vetésterülete meghaladja a 222 millió hektárt. Az USDA előjelzése alapján a várható termés mennyisége 697 millió tonna körül alakul, ami mintegy 17 millió tonnával kevesebb, mint az előző gazdasági évi rekord szint. A világ trenddel szemben az Európai Unió termelése növekszik várhatóan 1,6 millió tonnával és 2014-ben eléri a 135,9 millió tonnás mennyiséget. Ezzel párhuzamosan jelentősen nő az EU exportja elsősorban a hagyományos Észak-Afrikai térségbe (Coceral).

A magyarországi vetésterületet az idei esztendőben 1 099 000 hektár körül alakul (NÉBIH), míg a várható termés az elmúlt időszak kedvező időjárásának hatására várhatóan a tavalyi szint vagy kissé az fölött alakul. Legutolsó becslési adatok szerint a 4,58 t/ha átlag mellett 5 millió tonnát kissé meghaladó termés várható. Pontos hozam nehezen ítéltető meg, mivel nem tudjuk milyen kárt okozott a sárgarozsda, vagy a mezei pocok.

A cikk írásakor a tőzsdei árak alacsonyak, jelentős esést szenvedtek el, főképp a csökkenő világpiaci kereslet miatt. A MATIF új termésű búza ára jelenleg 190 euró körül stabilizálódott (57 760 Ft), míg a Budapesti Értéktőzsde szekciójában az augusztusi jegyzés (június 10-én) 46 200 Ft a malmi búzára, míg 45 140 Ft a takarmány búzára vonatkozóan.

E rövid áttekintés után nézzük a konkrét kérdést, azaz, hogy mit termeljük, sok búzát vagy minőségi búzát? Az alapkérdésre, hogy mit termeljük az általános válasz: profitot. Azaz olyan fajtát, olyan technológiával, olyan ráfordításokkal, ami a betakarítást követően a legnagyobb jövedelmet adja és a piaci értékesítése nem okoz gondot, és még ki is fizetik.

Mielőtt tovább vizsgáljuk a kérdést, tisztázni kell a minőség fogalmát, ami talán úgy fogalmazható meg: a búza minden beltartalmi paraméterében megfelel a felhasználó által előírt követelményeknek. A felhasználási igény (termesztési cél) sokrétű. Más beltartalmi értékek kellenek a malomipari, sütőipari, keksz-gyártás, keményítő, glutén-gyártás, snack-gyártás, hamburger-készítés, fagyasztott tészták készítése céljára termesztett búzában. A takarmány célú termesztés is megkívánja a jó fehérje és energia szintet a terményben.

Közismert az a tény, hogy a nagy termés alacsonyabb fehérje (síker-tartalommal) jár, ami a malomipar egyik legfontosabb igénye. A fenn említett speciális termesztési célokhoz a felhasználók általában fajtahasználati, és technológiai előírásokat határoznak meg, aminek ellenében általában magasabb árakat kínálnak.

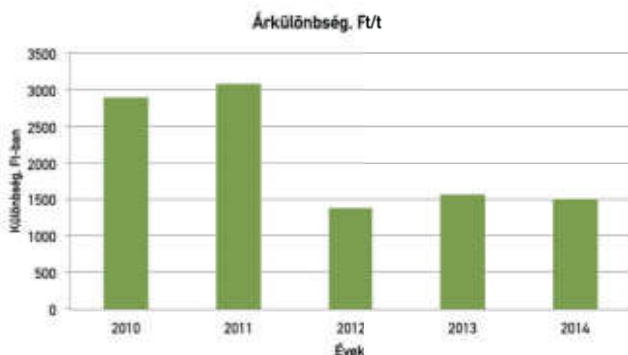
A búza termésátlagának kialakulásában (Pepó nyomán, 1999.) 43%-ban az ökológiai körülmények, 33%-ban a technológiai és 24%-ban a fajtaválasztás játszanak szerepet. A hektáronkénti árbevétel a hozamon túl az aktuális ár alakítja ki. Itt jutunk el az alapkérdéshez, hogy takarmány- vagy malmi minőségű búzát termelünk-e? A választ az 1. ábra adhatja meg, ahol a BÉT áruszekciójának takarmány- és malmi búza szeptember hónapra vonatkozó átlagárai láthatók az elmúlt öt esztendőben.

↓ 1. ábra

Az ábrából jól érzékelhető, hogy a két minőségi kategória között különbség nem jelentős, tendenciájában csökkenő, amit a 2. ábra jól szemléltet.

↓ 2. ábra

Ha elvégzünk egy igen gyors, igen egyszerű számítást az idei, 2014-es esztendőben 6 tonna/ha-os termésszintnél a malmi búzáért, aminek a prognosztizált ártöbblete 1500 Ft/t, 9000 Ft-tal kapunk többlet hektáronként, mintha csak takarmány minőségűt terem.

A fajták (hibridek) közötti terméskülönbséget megbízhatóan mutatják be a VSZT-GOSZ posztregisztrációs kísérletei, amelyek 2013-ban 28 fajta, 8 különböző helyen (Köztük a NymE MÉK Mosonmagyaróvár Tangazdaságában) kerültek beállításra. Az eredmények gyors elemzését elvégezve az alábbiakat láthatjuk (1. táblázat).

- A legnagyobb termést hozó fajta (hibrid) és a legkisebb hozamú fajta közötti különbség 2,37 t/ha-értéket mutat.

↓ 1. táblázat: VSZT-GOSZ 2013, búza posztregisztrációs kísérleti eredmények (a három legjobb és a leggyengébb termésű fajták)

Fajta (hibrid)	Termés (t/ha) 8 hely átlaga	Nyersfehérje (%)	Nedvessiker (%)
Hyland	9,03	11,7	26,3
Babona	8,44	13,4	32,8
Fidelius	8,34	11,1	28,2
Átlag	8,60	12,1	29,1
26. Mv Menüett	7,01	14,3	34,8
27. Mv Koló	6,98	14,0	34,3
28. Saturnus	6,66	14,9	36,7
Átlag	6,88	14,4	35,3
Különbség	1,72	2,3	6,2

- Az első három fajta (hibrid) és az utolsó három fajta termésátlagának különbsége (8,60 t/ha és 6,88 t/ha) 1,72 t/ha termés.
- A termésátlagban az első helyezett külföldi nemesítésű fajta (hibrid).
- A legnagyobb nedves siker és nyersfehérje tartalma a legkisebb hozamot produkáló fajta mutatott (14,9% fehérje, 36,7% nedves siker).
- A három legnagyobb termést produkál és a három legkisebb hozamú csoport közötti hektáronkénti terméskülönbség 1,72 tonna.
- A három leggyengébb termést mutató fajta nyersfehérje tartalma többlete 2,3% míg a nedves siker értéke átlagban 6,2%-kal volt magasabb.

A 2012-es, eltérő ökológiai adottságokat mutató évjáratban is az eredmények nagy hasonlóságokat mutatnak, az első helyezettek azonosak voltak.

A fenti adatok alapján egy 45 000 Ft tonnás értékesítési árral kalkulált árbevétel-többlet a legnagyobb hozamú csoport javára (45 000 Ft x 1,72 t/ha) 77 400 Ft hektáronként. Ezen az igen jelentős különbségen a malmi minőségért kalkulálható 2000 Ft/t többlet ár csak kicsit tompít, 6 t/ha hozamnál 12 000 Ft-ot.

A gazdaságossági kalkulációknál figyelembe kell venni, hogy a hibridek termőképességétől nem sokkal maradnak el a fajták és ezek vetőmag-költsége sokszor harmada a hibridekének, és még következő évben is visszavethetők.

Meg kívánom jegyezni, hogy a nálunk, Mosonmagyaróváron beállított kísérletben a különbségek még jelentősebbek voltak, mivel mi sem fejtrágyázást, sem lombvédelmet nem alkalmaztunk.

Itt célszerű megemlíteni, hogy a fajták között különösen az idei, 2014-es esztendőben, jelentős különbségek tapasztalhatók a levélbetegségekkel szembeni ellenálló képességben.

↓ VSZT-GOSZ fajtaösszehasonlító kísérletek Mosonmagyaróvár, 2014. június 11.

Jól látható, hogy az egymás mellett, azonos kezelésekből részesült fajták között óriási eltérést mutat a sárgarozsda fertőzés. Egyik egészséges, a másik szinte teljesen elvesztette a levélfelületét.

A fajtakérdés zárásaként még egy megjegyzés. A nagyobb terméshozamot a külföldi fajtákat forgalmazók ígérik. Ez meg is látszik az idei vetőmag-szaporítások statisztikájában. A VSZT által publikált szaporító területek azt mutatják, hogy a 94 fajta közül 50 külföldi (ehhez jön még a tizes nagyságú különböző hibrid kínálat). A területi arányt tekintve továbbra is a magyar fajták dominálnak. Persze nem tudjuk, hogy az eltérő klimatikus viszonyok között nevesített külföldi búzáknak hogyan viselkednek, ha nem marad el a tél és átlagosnak megfelelő hó nélküli, erős mínuszok lesznek.

Röviden a termesztéstechnológia fontosabb elemeiről. A cikk elején szó volt róla, hogy a termés kialakulásához 1/3 súllyal szerepel a technológia, azaz a vetésváltás, talajelőkészítés, vetéstechnika, trágyázás, növényápolás, növényvédelem. Nem hiszem, hogy nagyot tévedek, amikor a hazai gyakorlatot úgy jellemzem, hogy a búza egyszerű növény, nem igényel különleges gondosságot, ha lesz elég csapadék, úgy is jól terem majd. Pedig az őszi búza is olyan kultúra, ami meghálálja a „simogatást”, a gondos – sokszor nagy ráfordítást nem igénylő – szakszerű technológiai beavatkozásokat. Nem véletlen, hogy Magyarországon a talaj- és a klimatikus adottságokhoz képest alacsony a búza országos termésátlaga, nagyok a hozamkülönbségek az egyes termesztők között. A Nyugat-Európai nagy termelő államokban az országos átlag duplája a miénknek 8 t/ha között alakul (2. táblázat).

↓ 2. táblázat: a nagy búzatermelők vetésterületi és hozamadatai (2013)

Ország	Vetésterület (ha)	Termésmennyiség (millió tonna)	Termésátlag, (t/ha)
Franciaország	4 890 000	36,7	7,5
Német Szöv. Közt.	3 200 000	24,9	7,8
Egyesült Királyság	2 050 000	15,6	7,8

A felsorolt államokban sokkal humidabb a klíma, a búzáknak kedvezőbb, de nem annyival mint, amit a terméskülönbség mutat.

Ha növelni kívánjuk a termést, akkor javítani kell a termesztéstechnológián.

- Talaj-előkészítésnél ugyan a búza nem igényli a mélyművelést, de feltétlenül szükséges a beérett, porhanyós magágy. Ha kalászos gabona vagy netán önmaga után kerül, nem hagyható el a forgatás, aminek célja a károsítók, ezen belül főképp a gombás megbetegedések elleni védelem.
- A vetéstechnika során be kell tartani a fajtatulajdonosok által megadott csíraszám ajánlásokat és különösen a vetési időre vonatkozó utasításokat. A vírusokra érzékeny fajtáknál nem elhagyható az inszekticiddel történő csávázás.
- A trágyázás minden esetben a talajvizsgálati adatok alapján kerüljön megtervezésre. A korai vetési igényű nyugat-európai fajtáknál nem hagyható el kisebb mennyiségű őszi nitrogén kijuttatása, hisz ezen fajták (hibridek) már tél előtt bokrosodásnak indulnak, amihez szükséges a nitrogén. Mind a hazai, mind a külföldi fajták tavasszal sok nitrogént igényelnek. Több kutatás arra hívja fel a figyelmet, hogy kedvező, csapadékos időjárás esetén 140–160 kg N hatóanyag szignifikánsan növeli a termés mennyiségét és nem utolsósorban a fehérje és sikértartalmat is. Különös figyelmet érdemel a lombtrágyázás, amelynek elsődleges célja a mikroelem pótlás, és a száraz periódusokban a

növény átmeneti táplálása. Erre a célra szinte minden gyártónak van széles skálájú ajánlata. A helyes választásban a talaj, illetve a levélvizsgálati eredmények segíthetnek.

- Növényápolás terén, már nem kihagyható a jókor, jó szerekkel elvégzett gyomirtás, különösen az alacsony csíraszámú vetett fajtáknál, hibrideknél. Az idei év különösen rávilágított a minimum kétszeri gombavédelem szükségességére. Az is igazolható, hogy a korai lomvédelem igen hasznos lehet, míg ma már nem kérdés, hogy a kalászfuzáriózis ellen a jól időzített (virágzás kezdete) védekezés nem elhagyható.

A fentiekben javasolt beavatkozások természetesen többlet-költségekkel járnak, de a termésbiztonság illetve a többlettermés „visszafejtési” a törődést.

Összefoglalva az őszi búza a jövőben is hazánk meghatározó növénye lesz. Véleményem szerint vetésterülete határozottan növekedni fog. A területi növekedést indokolja, hogy ökológiai adottságaink jók a növény számára, a korszerű nagy termőképességű hazai és külföldi fajták terjedésével jelentősen növelhető a hektáronkénti hozam, párosítva az intenzívebb termesztés technológiával. Jelen ismeretek szerint a piaci pozíciója jó, ami az élelmiszer igény növekedése és a bioetanol felhasználás növekedésével a jövőben is megmarad. A legnagyobb területi vetélytárral a kukoricával szemben pedig továbbra is megmarad költségelőnye, nagyobb és biztonságosabb a termésstabilitása. Ehhez elsősorban nagy, a kukoricát megközelítő hektáronkénti hozamokat kell elérni, a termesztéstechnológia intenzifikálásával. A minőségi búzatermesztést jelenleg a piac nem kellően értékeli, nem fizet olyan prémium árat, amit ez a termék megérdemelne. Röviden sokat, a piacon jól eladható búzát kell termelni.

Dr. Tömösközi Sándor

BME Alkalmazott Biotechnológia és Élelmiszer-tudományi Tanszék

TEGYÜK RENDBE A FOGALMAKAT!

A búzaminőség összetett fogalom, értelmezése, megítélése a történelmi hagyományoktól, felhasználási céloktól és gyakorlattól, a gazdasági szereplők érdekeitől és tevékenységi körétől, illetve értelemszerűen a fogyasztók folyamatosan változó elvárásaitól, esetleges egészségügyi rendellenességek megjelenésétől egyaránt függ. A mezőgazdasági termelő a nagy és stabil hozamú, betegségeknek és környezeti hatásoknak (biotikus és abiotikus stressz) ellenálló fajtáknak szavaz bizalmat. A malomipar többek között a jó lisztkihozatalban érdekelt. A sütőipar az adott típusú terméknek megfelelő technológiai viselkedésű (például vízfelvétel, dagasztási tulajdonság, nyújthatóság stb.) lisztet értékeli. A fogyasztó pedig táplálót, élvezetes, egészségtámogató termékeket keres. Nincs még egy olyan növényi élelmiszer alapanyag, melynek minőségét, a minőség meghatározására alkalmas módszereit, a minőséget befolyásoló összetételi és fizikai-kémiai hatásokat és összefüggéseket olyan mélyen és részletesen kutatták, mint a búzáét. Ennek csak egyik oka, hogy évezredek óta a búza alapvető jelentőségű élelmiszer alapanyagának számít. Ez önmagában nem lenne

elegendő magyarázat a minőségközpontúságra, hiszen a világ más területein a rizs, a kukorica, egyéb gabonák és hüvelyesek hasonló szerepet töltenek be a humán táplálkozásban. A másik ok a búza fehérjéinek egyedülálló tulajdonsága, a sikérképzés képessége. A búzaőrleményből víz hozzáadásával olyan tézsta alakul ki, melynek tulajdonságait alapvetően a sikérfehérjéből kialakuló hidratált fehérjeváz és részben a szénhidrátok-polimerek (keményítő és nagyobb rosttartalmú őrlmények esetében a nem keményítő szénhidrátok) határozzák meg.

Magyarországon a búzanemesítés, termelés és minősítés mély történelmi és kulturális gyökerekkel rendelkezik, nemzetközi szinten is elismert fajtákkal (pl. *Bánkúti*) illetve minősítési módszerekkel (pl. *Hankóczy-féle farinográf* illetve *extenzográf*) büszkélkedhetünk, és jelenleg is intenzív kutatás-fejlesztés jellemzi a szakterület valamennyi ágát. A magyar minőségszemléletet jellemzi, hogy szinte egyedülállónként olyan étkezési búzaszabvánnyal rendelkezünk, mely tisztasági és összetételi paraméterek mellett technológiai viselkedést leíró jellemzőket is tartalmaz. Az a tény, hogy átlagosan a búzatermés felét külföldön értékesítjük, illetve, hogy a hazai feldolgozási technológiák is korszerű megoldásokat alkalmaznak, megköveteli, hogy a nagy szakmai értéket képviselő hazai minősítési módszertan mellett a nemzetközi piacon megjelenő minőségi igényeket is figyelembe vegyük, az arra alkalmas módszerek, változatok is alkalmazhatók. Ennek a kettős célnak – a hagyományos magyar minőségi előnyök megtartása mellett történő modernizálásnak és harmonizációnak – igyekeztünk megfelelni, amikor széles szakmai összefogással, évekig tartó egyeztetések eredményeként kialakítottuk az új magyar búzaszabványt. Az ebben követelményként szereplő minőségi paraméterek alapvetően három csoportba sorolhatók: (1) Tisztasági kritériumok (2) A szemtermés fizikai és összetételi jellemzői (3) A búzalisztból készült tézsta reológiai tulajdonságai. Az első két csoportban túlnyomó többségében a korábbi szabályozásnak megfelelő paraméterek szerepelnek, változásként részben a nemzetközi módszertani szabványokkal (EN, ISO) és szabályozással (pl. határértékek) történő harmonizálás jelenik meg. A búzátészta reológiai tulajdonságai között azonban a Magyarországon hagyományosnak tekinthető és a korábbi szabványban is szereplő farinográfós értékszámok mellett alternatív (tehát választható) minőségi kritériumként az extenzográfós és az alveográfós jellemzők is szerepel. A terjedelmi korlátok miatt a továbbiakban a 2. és a 3. csoportba tartozó néhány minőségi jellemző értelmezésével foglalkozunk.

- **Nedves sikér mennyisége** • A búzalisztból az oldható komponensek kimosása után kapott, vízben oldhatatlan hidratált fehérjemátrix, sikérfehérjék (gluteninek és gliadinok) alkotják. Értéke általában 20–40% között változik. A sikértartalom és a fehérjetartalom között szoros összefüggés áll fenn. Azonban a magas sikértartalom nem feltétlenül párosul a jó technológiai minőséggel, ennek megállapítására a fizikai és a reológiai paraméterek mérésére van szükség.
- **Esésszám** • A beszáradt gabonaszemben a légszáraz állapotot (max. 15%-ot) meghaladó nedvességtartalom esetén (amit például az aratás előtti eső, vagy a tárolás során előforduló beázás idézhet elő) nem kívánatos csírázási folyamatok indulhatnak meg, amely többek között a keményítő enzimes bontását eredményezi. Ennek hatására a keményítő fizikai-kémiai tulajdonságai megváltoznak. Az esésszám tehát a keményítő állapotot jellemzi és nem az enzimaktivitás mérőszáma. Meghatározása viszkozitásmérésen alapul, speciális, ún. esőtestes viszkoziméter alkalmazásával, értékét másodpercben fejezzük ki. Sütőipari felhasználás szempontjából a 200–400 mp közötti értéket tartjuk elfogadhatónak. (Megjegyzés: A keményítőállapot másik jellemzője az ún. sérült keményítő, mely a keményítő molekulák

fizikai hatásra (őrlés) történő méretcsökkenésének (törésének) mérőszáma.)

- **Szedimentációs érték** • Az őrlmények összetevőinek (elsősorban a fehérjéinek) hidratációs tulajdonságai, az őrlmények duzzadó képessége és sütőipari minőség közötti összefüggés mintegy száz éve ismert. Zeleny 1946-ban írta le azt a szedimentációs mérésén alapuló módszert, amellyel kapott, ml-ben kifejezett értékek és a próbapipók térfogata között talált szoros összefüggést. A módszer azóta is a búzaminósítás egyszerű és általánosan használt eljárása világszerte, Európában inkább a Zeleny-módszer, a tengerentúlon az ún. *SDS szedimentációs érték* terjedt el. Magasabb szedimentációs érték általában jobb minőséget jelez. Sütőipari szempontból a 30 ml feletti Zeleny index kívánatos, a 45 ml feletti érték javító minőséget jelez.
- **Farinográfós vagy valorigráfós értékek** • A két műszer (illetve ezekkel analóg elven működő berendezések) –megfelelő karbantartás és laboratóriumi minőségirányítási követelmények betartásával – egymás alternatívájaként használhatóak. A mérés lényege, hogy speciális dagasztókarokkal ellátott mérőcsészében a búzaőrleményből víz hozzáadásával kialakuló tézsta ellenállását (forgatónyomatékát, pl. farinográfós vagy valorigráfós értékkel kifejezett konzisztenciáját) mérjük folyamatos dagasztás mellett meghatározott ideig. Az idő-konzisztencia görbét (pl. farinogramot) rögzítjük, segítségével különböző, a tézsta technológiai minőségét jellemző értéket határozhatunk meg. Leggyakrabban a vízfelvételt (az optimális konzisztenciájú (500 FE) tézsta kialakulásához szükséges vízmennyiséget, %-ban), a kialakult tézsta stabilitását (az optimális konzisztencia megtartásának képességét percben) és az ellágyulás mértékét (a tézsta konzisztencia csökkenésének mértékét a mérés végén, pl. FE egységben) adjuk meg. Magyarországon a konzisztenciagörbéből leolvasható területérték alapján számolt sütőipari érték szerinti minőségi csoport megadása terjedt el, mely szerint az A értékcsoporthoz javító, a B csoport általános sütőipari minőségű malmi búzaként használható.
- **Extenzográfós értékek** • A viszkoelasztikus tulajdonságokkal rendelkező búzátészta egyirányú erőhatással (nyújtással) szembeni ellenállását, erősségét jellemző mérőszámok. Meghatározásuk értelemszerűen az optimális konzisztenciájú tézstából készült próbatest adott idejű (45, 90, 135 perc) pihentetést követő nyújtási teszttel történik. A regisztrált görbéből leggyakrabban a nyújtási energiát (E, cm²) és a nyújtással szembeni legnagyobb ellenállás/E arányát szokás megadni. A 60 cm² feletti energiaérték átlagos sütőipari minőséget, a 100 cm²-t meghaladó érték javító minőséget reprezentál. Az arányszám esetében az általános sütőipari minőséghez min. 1.5-ös érték, a javító minőséghez 2 feletti érték tartozik (135 perces tézstapihentetés esetén).
- **Alveográfós értékek** • Ugyancsak a tézstaerősség jellemzésére alkalmas minősítési módszer. Elsősorban a francia és olasz (dél-európai) érdekeltségű területeken jellemző, bár a kereskedelem minőségi követelményei között mind gyakrabban szerepel, ezért a módszer alkalmazása fokozatosan terjed. Mérése során egy adott eljárással készült próbatestből gáznyomás hatására kialakuló tézstacella nyomással szembeni viselkedését (ellenállását) vizsgáljuk. Az extenzográfós méréssel összehasonlítva tehát a legnagyobb különbség a többdimenziós erőhatás kialakulása. A tézstacellát a levegőárammal szakadásig fújuk, a nyomás alakulását rögzítjük. Leggyakrabban a göbe alatti területtel arányos deformációs munka (W, 10-4joule) és a magasság és hossz aránya (P/L érték) jelenik meg minőségi követelményként. A 150 feletti W érték tekinthető elfogadható sütőipari minőségűnek, a 250 feletti értékkel rendelkező búzákat a javító vagy prémium kategóriát képviselik. A P/L arány esetében általában a nagyobb érték gyengébb minőséget képvisel. Általános malmi

minőségként a 1,5 prémium minőségként az 1,0 alatti értékek szerepelnek a nemzetközi gyakorlatban.

A felsorolt és az itt nem említett minőségi paraméterek közötti összefüggések vizsgálata, a gyorsvizsgálati módszerek (például infravörös technika) alkalmazása, az összetétel és a minőség közötti törvényszerűségek megismerése lépésről lépésre lehetővé teszi a minősítési eljárások egyszerűsítését, költségeinek csökkentését, ugyanakkor az adott minőséggel rendelkező fajták nemesítését, lisztkeverékek előállítását stb. Ezek, valamint az egészségtámogató komponenseket (például rostanyagokat) nagyobb mennyiségben tartalmazó termékek technológiai viselkedésének vizsgálata és megértése napjaink gabonakutatásának fontos területit jelentik.

Petőházi Tamás

Gabonatermesztők Országos Szövetsége

Minőséget, vagy mennyiséget termeljük-e?

Évek óta a gabonatermesztők ezzel a kérdés körrel küzdenek, heves a vita, hogy minőséget, vagy mennyiséget termeljük-e? Több aspektusból is meg lehet közelíteni a kérdést, pár tényezőt szeretnék kiemelni:

- Vitathatatlan, hogy közgazdaságilag a takarmány búzával jobban jár jelenleg a magyar termelő bevételi oldalon. Nálunk csak 2000 Ft/t a különbség a minőségi búza javára, máshol külföldön pedig 6–10 000 Ft/t is lehet. A külföldi termelőnek fizetett 6–10 000 Ft/tárprémium kompenzálhatja a 1,5–2 t/ha termés volumen különbséget, amivel a jobb minőségű búza kevesebbet terem.
- A Nyugat-Európai 7–8 t/ha terméseredmények teljesen más árbevételei szintet jelentenek a „versenytársainknak”, mint nekünk a 4,5 t/ha-os átlagokhoz képest. Más részről, viszont tagadhatatlan, hogy drágábban termelnek, mint mi, de ez az összeg kb. 250 000 Ft/ha lehet, a hazai kb. 200 000 Ft/ha-hoz képest.
- Felvetődik a kérdés, hogy mi a jó minőség? El kell fogadjuk, hogy a 12,5 fehérje %-kal rendelkező búza árú alap nem extra jó minőség, hanem tömeg árú, mert a versenytársainknak is vannak ilyen minőségű búzáik. A szabad piaci rés marad a 13,5 fehérje % fölötti prémium búzáknak, amire nemzetközi „brand-et” kéne építenünk. Az Ukránok EU közeledése, komoly problémát okozhat a 10,5–11,5 fehérje %-os búzáknak Észak-Afrikai piacán nemcsak nekünk, hanem a francia termelőknek is.

Mindig kapcsolódik a kérdés, hogy a jelenlegi fajtahasználatunk és a tápanyag visszapótlásunk is a fenti cím szerint, van-e alakítva, vagyis a termesztési célnak megfelelően. Ezek alapja a termőhelyi adottságok (talaj, klíma) és az alkalmazott talajművelési technológia színvonala. Ennek a négy dolognak az összehangolásából lehet eredményesen kalászos gabonát termeszteni és gazdálkodni. (Arról nem is beszélve, hogy a politikai és a közgazdasági környezet összekavarhatja az egészet a nem mindig szerencsés beavatkozásaival.) Köztudott, hogy a búzatermésünk fele a világpiacra fog megmértni, piacra jutni. Ahhoz, hogy ott eredményesebbek lehessünk,

homogén, fajta azonos árú alapokra lenne szükség. Ezzel nem azt szeretném mondani, hogy nincs ennyi fajtára szükség, csak azt, hogy az árú termőterület 90%-án maximum 4–5 fajtát kéne termeszteni. Ezekről a fajtákról megfelelő ismerettel rendelkezni, amikhez tápanyag utánpótlási és termesztési technológiát is lehetne kapcsolni, hogy az áhított homogenitás létrejöhessen.

Tanulni kell a pocok gradációból és a sárga rozsdából.

Dr. Lakatos Zoltán

Magyar Gabonafeldolgozók, Takarmánygyártók és Kereskedők Szövetsége

A világ sok országához képest Magyarország irigylésre méltó helyzetben van búzatermesztés területén. A jelenlegi teljesítménnyel is kétszer annyit tud termelni, mint az ország belső szükséglete. A kérdés inkább az, hogy akarunk –e hatékonyabban, jövedelmezőbben búzát termelni?

Nem lehetünk büszkéek az eredményeinkre, hisz a 2013-as termésátlagunkkal az Európai Unió búzatermelő országai közül csak Romániát sikerült megelőzni. Kicsit elkenyelmeseztünk. A kapható támogatásokkal és a kedvező adózással ez a teljesítmény is ad egy megfelelő jövedelmet. Már olyan hangokat is hallottam, hogy csak a vetésforgó miatt vetnek búzát, mert a kukorica és a napraforgó sokkal kifizetődőbb.

Koromnál fogva én már munkában éltem meg a nyolcvanas évek második felét, amikor a magyar búzatermesztés Európa élvonalához tartozott. Jó lenne, ha ide tudnánk visszakerülni és újra „híres” (acélos) lenne a magyar búza.

A továbbiakban felsorolok néhány területet, ahol javítani valót érzek:

- A búza nagytáblás növény, érdemes lenne a gazdáknak csoportba tömörülve nagy területen gazdálkodva termelni. Ez a szövetkezés segítene az értékesítésben és nyilván nagy mértékben javítana a gépek kihasználtságán is.
- Céllal kellene termelni. Már a vetéskor tudni kellene, hogy exportra, malmoknak, vagy takarmánynak szeretnénk a termést.
- Exportra vagy drága prémium, vagy olcsó takarmánybúza lehet, a malmoknak jó minőségű (nem prémium) egységes búzára lenne szükségük, míg takarmányra a nagy termésátlagú gyengébb minőségű fajták kerülhetnének.
- A fentieknél megfelelően drasztikusan szűkíteni kellene a jelenlegi közel 140 fajta búzavetőmag választékot. Vissza kell térni a fémzárolt vetőmagok használatára.
- Nagy versenyhátrányunk jelenleg, hogy nem tudunk egy uszályt egységes búzából megrakni. Ha sikerülne ezen változtatni, az értékesítés és az árak is jobbak lehetnének.
- Erősíteni kell az agrárszakember képzést, továbbképzést a talajerőgazdálkodás, a termesztéstechnológia és a minőség megőrzés területén. Valamikor a termelő szövetkezetek korában elég volt egy szakember akár több ezer hektárra, most mindenki a saját birtoka szakembere.
- Csökkenteni kellene a búza termesztés időjárás függőségét. Az utóbbi évtizedben a vetésterület állandósága mellett a termésmennyiség nagy ingadozást mutat, elsősorban a csapadék

hiány (aszály) okoz komoly kiesést. Nagyon sok víz folyik át és ki az országból, támogatni kellene az öntözőrendszerek kiépítését.

A világ búzafelhasználása folyamatosan növekszik. Ahogy a népesség növekszik, a termőterületek szűkülnek, Kína, India egyre több búzát igényel az étrendjében, így válik az élelmiszer, közte a búza, „stratégiai” terméké. Nagyon fontos lenne, hogy ebben a magyar búzatermesztés is ki vegye a részét.

Dr. Hoffmann Richárd

Kaposvári Egyetem

A kérdést több oldalról is megközelíthetjük. A minőséget nézve elsődlegesek a piaci igények. Külföldre, vagy belföldi felhasználásra történik az értékesítés. A hazai piac elsősorban a tisztaság, nedvesség, hektoliter tömeg, nedves sűrű százalék, nyersfehérje-tartalom, esszszám, sütőipari értékszám alapján fizet. A külpiacok esetében még a szedimentációs érték, az alveográfus érték, acélosság is mérvadó lehet. A differencia a takarmány és az étkezési búza (malmi) ára közt szerény, 1–3 ezer Ft/t, a malmi és a javító minőség között 2–4 ezer Ft/t évjáratról függően. Jelenleg nem minden esetben térül meg többlet inputanyag felhasználás a jobb termésminőség érdekében. Értjük ez alatt a plusz 30–35 kg/ha N kijuttatása kalászhányásban, a háromszori levéltrágyázást, a jó minőséget árde kevesebb termést adó fajták használatát, amik mind a minőségi búzatermelést céloznák. Sok múlik az évjáráthatáson is. Ha aszályos az évjárat, akkor a szem az érés közeledtével megszorul, ami egyrészt terméseszkökenést, másrészt jobb minőséget (nagyobb nyersfehérje-, és nedves sűrű százalékot) eredményez.

Ezzel nehezebb helyzetbe hozva a termelőket, hiszen az étkezési és a javító búza, szemben a takarmányminőséggel közel azonos árszínvonalon kel el. Természetesen a takarmány előállításban sem mellékes a minőség. A megvásárolt búza nyersfehérje tartalma akár 3–5%-os eltérést is mutathat. A takarmányadagba egy nagyobb fehérjetartalom esetén kevesebb extrahált szója- vagy napraforgó-darára van szükség. Ez azért sem mellékes, mert a tápokban akár 30%-os részarányban jelen lévő búza ára, kereskedőtől vásárolva kilónként 50–52 Ft, a napraforgó 100 Ft, a szója pedig több mint 140 Ft/kg. A hazai termesztésben lassan meghonosodó hibridbúzáknak használata szintén a mennyiségi szemléletet erősíti. Vannak közöttük olyan hibridek, melyek képesek lehetnek étkezési minőségre, de többségük takarmánybúza. A hektáronkénti termés mennyiség meghaladhatja a 10 tonnát is, ez azonban intenzív termesztéstechnológiát is jelent. A megszokotthoz képest akár 180–250 kg/ha nitrogén, és ehhez mérten 120–150 kg/ha foszfor, 70–100 kg/ha kálium kijuttatására is szükség lehet, úgy hogy párhuzamosan az állomány megdőlésének veszélyét is minimalizálnunk kell. Ne feledjük azonban az AKG-s és nitrátérzékeny területeken érvényben lévő korlátozásokat. A hibridbúza, mint alternatíva inkább a kedvező adottságú területek növénye. Véleményem szerint mai piaci viszonyok közt a mennyiségi búzatermelés a kifizetődő.

A liszt adalékanyagok általános használatával egyre éhesebb világunkban háttérbe szorul a minőség. Azonban a túlzott adalékanyag felhasználás a fogyasztó szempontjából nem feltétlen

kívánatos. A mennyiségi szemlélet rejt magában kockázatot. A nagy búzatermelő országokban (USA, Kína, Oroszország stb.) jó terméskilátás esetén elindulhat egy komolyabb árszínvonal esés. Megtörténhet, hogy csak a minőségi búza felvásárlást követően indul be nagyobb volumenben a takarmánybúza felvásárlás. Ez az idővesztés a nagyobb forgóeszköz hitelekkel dolgozó gazdaságok életében komoly veszteségeket eredményezhet. Úgy vélem, hogy egy évjáratról függetlenül stabil Euro esetleg már malmi minőség mellett a nagy termésre való törekvés lehet a cél. Ez alól kivételt azon értékesítési csatornák képeznek, amin keresztül bár kisebb volumenben, a stabil malmi, a javító minőséget, vagy speciális a felhasználás céljára termelt kiváló minőségű búzát keresik. Itt van helye ma is és a jövőben is a minőségi búzatermesztésnek.

Dr. Cseuz László

Gabonakutató Nonprofit Kft., Szeged

A szegedi Gabonakutató Nonprofit Kft. és jogelődjei immár kilencven éve szolgálja a magyar növénytermelők érdekeit. Fajtáink országos részaránya igen jelentős, becslésünk szerint mintegy 350–400 000 hektáron termesztene szegedi búzafajtákat.

Nézetünk szerint a búza az egészséges táplálkozás egyik alapvető növénye Európában. Kontinensünk keleti felén a szárazságra hajlamos, leginkább kontinentális elemeket tartalmazó éghajlati tényezők valamint szántóföldjeink talajadottságai lehetőséget adnak a kiváló kenyérsütési minőség elérésére úgy, hogy a magas minőségi tulajdonságokat a nagy termőképességgel párosítsuk. Az éghajlati-agrotechnikai tényezők mellett azonban nagyon fontos a genetikai háttér is, azaz a termesztett búzafajta. Szegeden fél évszázados hagyománya van a búzanemesítésnek, nemesítési programunk megújulásra képes, és mindig alkalmazkodik a termelői igényekhez. Nemesítési eszköztárunkban felhasználjuk a növénykörtán, a növényélettan, a biotechnológia és a molekuláris genetika legújabb módszereit is.

Hazánkban csak akkor tudunk jövedelmező búzatermelést folytatni, ha nem az olcsó gabonák piacán akarunk alacsony árainkkal érvényesülni (ebben a versenyben Kazahsztánnal, Ukrajnával vagy Romániával sohasem leszünk versenyképesek), hanem az európai országok átlagához képest korán, nagy mennyiségű, kiváló kenyérsütési minőségű árubúza áruval jelenünk meg. Ennek azonban fontos feltétele az is, hogy a jelenleginél szűkebb, kiváló beltartalmi mutatókkal rendelkező búza fajtákat vessünk, és sokkal nagyobb mértékben figyeljünk oda a termesztéstechnológiára. Fontos lenne a kistermelők összefogása, hogy ők is egészséges, kiváló minőségű áruval tudjanak megjelenni a piacon.

A „vagy nagy termés, vagy minőség” probléma mesterséges. Pillanatnyilag Magyarországon messze nem a genetikailag elérhető terméspotenciál a termés mennyiség növelésének legfőbb korlátja. A hazánkban termesztett fajták termőképességét technológiai okokból csak mintegy 50–60%-ban használjuk ki. A hazánkban jelenleg is legnagyobb területen termesztett, kiváló beltartalmi minőség elérésére képes búzafajták termése jelentősen fokozható, nincs szükség a szinte csak keményítőtermelésre képes, alacsony fehérje- és sűrűtartalmú, későn érő fajták termesztésére. Ez utóbbi

genotípusok magas terméspotenciáljuk révén valóban többet teremhetnek, azonban belőlük vegyipari adalékanyagok nélkül emberi fogyasztásra alkalmas kenyér nem süthető.

Európa ezen a felén az emberek még mindig odafigyelnek a kenyér – mint alapvető mindennapi élelmiszer – minőségére, bár az egészségtudatosságot a fogyasztók vagyoni helyzete erősen befolyásolja. Mégis, úgy gondoljuk, hogy nemzeti hagyományunk bennünket, magyar búzanemesítőket arra predesztinál, hogy olyan búzafajtákat állítsunk köztermesztésbe, amelyek alkalmasak az adalékanyagoktól mentes, kiváló bélzetű, jól eltartható, élelmi rostokban gazdag, ízletes, többféle típusú (fehér, barna, teljes kiőrlésű stb.) kenyér előállítására.

Varga Gábor

Saaten-Union Hungária Kft.

A megvitatásra szánt téma évről-évre középpontba kerül a búza-termesztés valamennyi érintett szereplője életében. Kenyeret adó kalászos gabonánk esetében fontos a minőség orientált termelés megléte, de a megfelelő mennyiség, a termékproduktum minden esetben kiemelt helyen szerepel a gazdálkodói és a gazdasági életben épp úgy mint a nemesítői célkitűzésekben.

Termelői és nemesítői szinten is fontos a célpiacok és a piaci tendenciák változásainak ismerete, hiszen tapasztalataink szerint az árugabonával szemben támasztott piaci követelmények befolyásolják a döntést. A gabonapiaci helyzet az elmúlt időszakban mennyiségi termelés irányába tolta el a termelői szándékot. Tehát a minőséget vagy mennyiséget termeljünk-e az őszi búzával kérdést a piaci és termelési környezet, a jövedelmezőség és a termelési lehetőségek döntik el. Egyszerűbben megfogalmazva a mennyiségi elvárások mellett, ha képesek vagyunk egy átlagos malmi minőséget produkálni az a piaci helyzetünket és lehetőségeinket is pozitívan képes befolyásolni.

Valamennyi termesztési szegmensben ismeretes, hogy a termelési intenzitás növelése nem elegendő feltétele a sikernek, az erre aktívan reagáló fajta és búza hibrid használat meghatározó tényezője a jövedelmezőségnek. A piaci értékesítési lehetőségek változása pedig tovább nehezíti az orientációt.

Egyértelművé vált mindenki számára, hogy a prémium (javító) minőséget megcélzó intenzív technológiák a speciális fajta-használattal együtt nem minden gazdaságban tudják beváltani a mennyiséggel szemben támasztott elvárásokat. Azaz ökológiai és ökonómiai adottságaik révén az ez irányú termelés sérülékenynek bizonyult az elmúlt években, melyet az így megtermelhető hektáronkénti termés mennyiség és a piaci felár viszonyának negatív alakulása sodorhat veszélybe. Mindezt gazdasági alapokon vizsgálva kijelenthető, hogy prémium minőséget adó árumag előállítás sok esetben csak céltermesztésben képes jövedelmező módon megvalósulni, piaca koncentrált továbbá a szabadpiaci értékesítés korlátozott lehetőségei tovább gyengítik a szegmenset.

A hagyományos malmi búza termelése a nemesítői munkának és az újragombolható termesztéstechnológiai fejlesztéseknek köszönhetően már a mennyiség tekintetében is egyértelműen sokat

fejlődött. Hiszen a jó-átlagos minőségben és nagy mennyiségben termesztendő gabonával a jövedelmezőség kedvezőbben alakulhat, mint a prémium szegmensben. A nagy termőképességű malmi búzákkal megvalósítható termelés piaci jelentősége miatt is egyértelműen a nemesítés és a fajtaajánlat tekintetében prioritást élvez. A megjelent új és intenzív reakciójú genotípusokkal és a hozzájuk kapcsolódó technológia eredményével képesek vagyunk az értékesítési lehetőségeinket kiszélesíteni és azt gazdaságosan megvalósítani.

A kifejezetten bőtermő, stabilan nagy termés mennyiséget adó termesztés – benne takarmánybúza előállítás is – a piacon az utóbbi időben forgalomképes volt, jövedelmezőség tekintetében versenyképessé vált egyéb abraktermő kultúrákkal és így képes tovább erősíteni pozícióját a termelésben különösen azokban a gazdaságokban, ahol saját állattenyésztés is folyik.

Összegezve tehát a jövedelmezőséget és a termelési orientációt középtávon minden esetben az értékesítés és termelés viszonya határozza meg, melynek alakulása napjainkban a nagy termőképességű minőségi orientációval bíró termesztés (minőségi búzatermesztési program) és a bőtermő takarmány búzákat (mennyiségi búzatermesztési program) irányába hat. Őszi búza fajtákat képviselő- és nemesítő cégünk esetében mindez azt jelenti, hogy az őszi búza fajtáink és hibridjeink révén képesek vagyunk a piaci- és termelői igények figyelembe vételével komplex ajánlattal a termelői elvárásokat hiánytalanul kiszolgálni.

Otrók György

IKR Agrár Kft.

A mennyiség és minőség szembeállítása véleményem szerint nem okszerű. Egyrészt a jelenlegi hazai ellenőrzési közegben – amely talán az EU-nál is szigorúbb –, nem lehet nem megfelelő minőségű árut termelni, és a piacra vinni. Tehát egy takarmány minőségű árunak is meg kell felelnie a toxin, nehézfém, tisztasági előírásoknak. Toxinos durum búzafelhasználásáért adtak már felfüggesztett börtön büntetést Magyarországn az elmúlt években, a kiszabott súlyos kártérítésről nem is beszélve.

A helyes kérdés szerintem az, hogy nyereséget, vagy veszteséget akar elérni a termelő az általa művelt területen. A másik közismert közgazdasági elv az, hogy azt kell termelni amit a piac igényel és megfizet.

A statisztika azt mutatja, hogy az átlagos évi 5 millió tonnás termésből 25% kerül a malmokhoz 25% a takarmánygyártásba és 50% megy exportra.

A legkevésbé minőség vezérelt piaca takarmánygyártás, itt az alaptisztaságon, és a toxin mentességen felül szinte mást nem néznek. Az utóbbi évek új elem, hogy megjelent a fehérje előírás a szerződésekből, így akarja a takarmánykeverő csökkenteni a rendkívül drága import fehérje igényt.

A legnagyobb mennyiségben a búzákat exportra adjuk el. Takarmány búzaként főleg Olaszországba, illetve Konstans felé 12,5% fehérjés, min 28,0% sikértartalmú búzaként a Közel-Keletre kerül kiszállításra a búza.

A magyar malmok is beérik az export minőséggel, vagy éppen egy kicsivel jobb búzával. Ebből a minőségből is tudnak az előírásoknak megfelelő lisztet gyártani. A liszt piacon évtizedek óta gyilkos árverseny folyik a malmok között a pékek megszerzéséért. A malmokat és a pékeket pedig a nagy multi láncok kényszerítik az árcsökkentésre. A nagy láncok a válságban eltűnt hazai vásárlóerőt szeretnék magukhoz vonzani az alacsony árakkal. Ezt a gyilkos árverseny a termelők és a beszállítók veszteséges termelését okozhatja.

A fentiekből látható, hogy a magyar piacon nincs fizetőképesség kereslet az extra minőségért nagy volumenben, helyette az olcsó megoldásokat keressük. Az értékesítési oldal 75%-ban pedig nem igénylik az extra minőséget (azt a híres „Bánkúti minőséget”), és ennek megfelelően ez árban is kifejezésre kerül.

Mit tegyen a termelő? Termeljen extra minőséget tonnánkénti ezer vagy kétezer forint reményében? Ez biztos nem éri meg.

Vagy termeljen többet hektáronként jobb agrotechnikával, magas genetikai értékű új fajtákkal?

Igen, szerintem ez az út vezet a jövedelmező termeléshez, és a nagyobb profithoz.

Azok a termelők, akik a hagyományos vetőmagot lecserélték magas termőképességű búzára, azok évente hektáronként 1,5-3 tonnával több búzát termeltek, és így az árbevételüket 20-35%-kal is tudták emelni.

Véleményem szerint a jó irány az, hogy termeljünk többet a piaci igényeknek megfelelő minőségben!

Meggyőződésem, hogy igazodva a piaci elvárásokhoz a mennyiségi búzatermesztés irányába kell elmozdulnunk, ez azonban nem azt jelenti, hogy takarmány búzát kell termelnünk (!). Ez nem szeretem/nem szeretem kérdés, hanem kökemény közgazdaságtan: legfőbb célunk a hektáronkénti jövedelmünk maximalizálása. A jövedelmünk maximalizálásának két útját látom: egyik a költségeink visszafogása, másik a hozam oldal maximalizálása. Ha az input oldal lefaragásával közelítjük meg a kérdést, nem számíthatunk nagy hozamokra. Az eredményes gazdálkodás kulcskérdését a hozam, jelen esetben a hektáronkénti szemtermés maximalizálásában látom.

Termelőként azt tapasztaltam az elmúlt években, hogy az euró és a malmi búza árai alig különböznek egymástól. Engedjenek meg nekem egy rövid számítást: a legutóbbi (06. 16.) GOSZ hírlevél alapján a malmi búza várható ára augusztusi szállításra 46 200 Ft/to, az euró búzáé 45 700 Ft/to. Ha egy hazai magas minőségre képes fajtából termelek 5 tonnát, egy francia, nagy termőképességűből pedig 6, vagy 7 tonnát, akkor az 5 tonna esetében 231 000 Ft/ha, a 6 tonna esetében 274 200, a 7 tonnás hozam esetében pedig 319 900 Ft/ha árbevételt tudok elérni. Ezek szerint 43 200–88 900 Ft között mozog az az árbevétel többlet, amelyet egy magas hozamú fajta választásával tudok elérni! Tisztán látszik, hogy a fajtaválasztás egyáltalán nem elhanyagolható kérdés! Saját területeimen tavalyi évben a KWS SIRTAKI és FARINELLI fajtáiból átlagosan 8,8 tonnát takarítottam be 250 hektár átlagában, amellyel 43 000 Ft/tértékesítési ár mellett 378 400 Ft/ha árbevételt értem el, a termelési költségeim beleférték 180 000 Ft-ba. Van még kérdés a minőség kontra mennyiség kérdéskörben?

Steinmacher László

Misafarm Kft.

Keresztes Zsolt

Mezőfalvai Zrt.

A magyar termelők hagyományosan jó minőségű, malmi, vagy javító minőségű búzát szeretnek termelni. Akkor vagyunk elégedettek, ha jó minőségű a búza terményünk és rendkívül csodálódunk vagyunk, ha „csak” takarmány, vagy euro a minőségünk. Ez a hozzáállásunk azonban mára nem helytálló, ugyanis alapvetően az európai terménypiaci trendek befolyásolják nálunk is az árakat, világosan látszik, hogy a korábbi vélekedés idejétmúlt. Az európai trendek szerint a malmok is az euró minőségű búzát keresik, a javító minőségre pedig marginális az igényük, hiszen a nevében benne van, a javító minőséget ténylegesen csak liszt minőség javítási célból használják, az őrlési igényük 80–90%-át euró minőségű búzából biztosítják. Egy-egy javító minőségű tételért hajlandóak ténylegesen magas árat fizetni, volumenét tekintve ebből jelentős mennyiséget azonban nem vásárolnak, viszont a minőségi paraméternek egytől-egyig stimálniuk kell.

A bevezetőben leírt minőség miatti csodálódottságunk azért sem helytálló, mert a magyar búzatermesztésnek alapvetően nem minőségi, hanem sokkal inkább mennyiségi gondjai vannak. Terméseredményeink messze elmaradnak az európai átlagoktól! Pedig a mennyiség szerepe alapvető fontosságú a gazdálkodásunkban: ha van mennyiségünk, akkor kevésbé okoz gondot egy esetlegesen kialakuló alacsonyabb felvásárlási ár! Az igazán nagy probléma az, amikor az ár is alacsony és mennyiségünk sincs.

Minőséget, vagy mennyiséget? Valójában nem egy nehéz kérdés, de nem is annyira egyszerű. Néhány évvel ezelőtt egyértelműen rávágtam volna, hogy a búza esetében minőséget jelent, hiszen takarmánybúzát szinte mindenki tud termelni. Malmi, vagy javító minőség eléréséhez nemcsak egy jó fajta kell, hanem sok-sok egyéb tényező is, ami itt nálunk Mezőfalván rendelkezésre áll. A jelenlegi helyzetben nem teszem le a voksomat egyértelműen a minőség mellett, hiszen a piac ezt nem ismeri el.

Sok-sok munkát, időt fektettünk abba, hogy a mai nagy termőképességű búzafajták közül kiválogassuk azokat, amelyek nagyon jó sütőipari paraméterekkel is rendelkeznek. Fontos volt az is, hogy ezeket a tulajdonságokat minden évben stabilan tudják. Azt is bevallom, hogy nemcsak magyar fajtákat vetünk. Az új generációs martonvásári fajták nagyon szép eredményeket produkálnak mind a mennyiségi, mind a minőségi versenyben, és jól megállják helyüket a mai szélsőséges időjárási körülmények között is.

Elmondhatom, hogy évente összesen 1800–1900 ha-on vetünk búzát, ebből 300–350 hektáron termelünk vetőmagot. Az elmúlt években is 7 t/ha felett volt az üzemi átlaguk, és ehhez a termésátlaghoz mindig 13,5–14,5% közötti fehérjeteralom párosult szinte a teljes területen, de voltak olyan tételeink is, melyek 14,5% felett voltak. Minimális mennyiségben korábban is értékesítettünk takarmánybúzát, azonban az elmúlt években ennek a lehetősége egyre érdekesebb lett számunkra.

A jó minőségű búzáunkat szinte minden évben egyben, valamilyen hazai malom részére értékesítettük. Véleményem szerint ez mindkét fél számára előnyös volt, hiszen nekünk a partner fizetőképessége nagyon fontos, és a malom pedig több hónapig azonos alapanyagból készíthetett lisztet. Az elmúlt években megjelentek a fajták mellett a hibridbúzákat, melyek újabb lehetőségeket teremtenek, bár elterjedésüknek határt szab a közel jövőben a korlátozott vetőmag mennyiségük.

A hibridek tekintetében elmondható, hogy jelenleg egy magas termésátlag mellé nem mindig párosul magas minőség, és a piac napjainkban a minőséget nem fizeti meg, hiszen a felár csak 500–3000 Ft/t. Számításaink alapján a többlethozamból adódó árbevétel pótolja a többletköltségeket (pl. vetőmagköltség), és az

árkülönbséget a takarmánybúza és a javító búza között. A jövőben mindenképpen ki fogjuk próbálni a hibridbúzákat, de nem hagyunk fel a malmi minőséggel sem.

Úgy érzem felkészültünk rá, hogy szakmai tudásunkat, a környezeti adottságainkkal, a jelenkor genetikai és technikai lehetőségeivel ötvözve egy új utat nyissunk a mezőfalvai búzatermesztésnek. A kérdés csupán az, hogy a vetésterületben milyen lesz a fajta, és a hibrid aránya? Mivel eddig is intenzív termesztéstechnológiát folytattunk, ezért komolyabb változtatásokat ezen a téren nem kell bevezetnünk, csak a jelenkor kérdéseire, kérdéseire kell új válaszokat találnunk: Minőséget, vagy mennyiséget? Vagy mindkettőt tudunk egyszerre? Mert valójában mi is a minőség? ☹

A Jó úton haladunk? program eddig megjelent összeállításai megtekinthetők szakportálunkon is:

2014/01 • agronaplo.hu/jo-uton-haladunk-fontos-kerdesekre-keressuk-a-valaszt

2014/02 • agronaplo.hu/jo-uton-haladunk-mennyire-intenziv-kultura-a-napraforgo-hazankban

2014/03 • agronaplo.hu/jo-uton-haladunk-hogyan-kell-a-kukorica-gyomirtasi-technologianak-alkalmazkodnia-a-valtozo-korulmenyekhez

2014/04 • agronaplo.hu/jo-uton-haladunk-mutragyasintek

2014/05 • agronaplo.hu/jo-uton-haladunk-kozponti-szerepben-a-csemegekukorica-es-a-zoldborso/

2014/06 • agronaplo.hu/hogyan-tovabb-a-neonikotinoidok-nelkul-eselyek-es-lehetosegek-a-repce-novenyvedelmeben

Mininfra SmarT SW®

Infravörös gabona- és lisztelemző hektolitersúly-modullal

Újdonság!

**KÉNYELMES, GYORS, PONTOS,
...ÉS MAGYAR!**

Egész szemek és liszt mérése egy perc alatt

Internet kapcsolat

Kedvező ár, gyors megtérülés

Hazai gyártás és szervíz

Elköltöztünk!

Új cím: H-2013 Pomáz, Budakalászi út 7.

Új telefonszám: (+36) 26 631-520

Mobil: (+36) 20 936-5023

E-mail: info@infracont.hu

A szója vetőmag- termesztés követelményei és ellenőrzése

A magyarországi vetőmag-előállítás Európa, sőt büszkén mondhatjuk, hogy a világ élvonalába tartozik. Magyarországon a vetőmag-előállítás és -forgalmazás állami ellenőrzés alatt áll, így a földbe kerülő vetőmag minősége stabilan fenntartható, ami a nemesítők, fajtatulajdonosok, vetőmag-előállítók és gazdálkodók közös érdeke. Ezt a feladatot a Vidékfejlesztési Minisztérium felügyelete alá tartozó Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatósága (NÉBIH NKI) látja el 7 területileg illetékes Megyei Kormányhivatal Növény- és Talajvédelmi Igazgatóságához tartozó Vetőmag- és Szaporítóanyag Felügyeleti Osztály (KH NTI VSZFO) révén.

A vetőmag szaporításával, forgalmazásával és ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat a „növényfajták állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról” szóló 2003. évi LII. törvény, valamint ennek végrehajtására kiadott, „a szántóföldi növényfajok vetőmagjainak előállításáról és forgalomba hozataláról” szóló 48/2004. (IV. 21.) FVM-rendelet, valamint számos szabvány és szakmai útmutató szabályozza. A jelenleg hatályos jogszabályok az Európai Unió, a Vetőmagvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (ISTA), valamint az OECD Vetőmag Fajtaigazozási rendszer követelményeivel harmonizáltnak kerültek megalkotásra, ugyanakkor a Magyarországon történelmileg egyedülállóan magas vetőmag-minőségi előírásokat is figyelembe veszik. Általános szabályként érvényes, hogy forgalomba hozni csak magas minőségi követelményeknek megfelelő, a szakhatóság által ellenőrzött vetőmagtégeket szabad.

A szója a „gondolkodó ember növénye”, mivel termesztése szigorú technológiai fegyelmet követel, amit a vetőmagtermesztésnél még inkább hangsúlyozni kell. A vetőmagtermesztés célja ugyanis a magas biológiai értékű, fajtaazonos szaporítóanyag előállítása, így nagyobb gondot kell fordítani a talaj-előkészítésre és annak víz- és tápanyag-ellátására.

Az idei évben a tavasz elég csapadékos volt, viszont a csapadék eloszlása nem volt egyenletes. Így a talaj előkészítése egyes területeken elhúzódott, viszont a magágykészítés feltételei nagyon optimálisak voltak. A szója vetése április közepétől május elejéig tartott. Az időjárás lehülése miatt a kelés nem egyszerre történt, viszont a kikelt növényállomány egyenletes volt, szép képet mutatott.

A tavalyi évben a szója vetőmag-előállítás területe 3336 ha volt, ehhez képest az idei évben némi csökkenés mutatkozott. A 2014-es évben 2886 ha bejelentett területen folyik szója vetőmagtermesztés, 42 fajtából. A ve-

tésterületek nagy része Baranya megyében található.

A vetőmag-előállítás engedélyköteles tevékenység. A vetőmagvak várható minőségének elbírálása már a szántóföldön, a vetőmag-szaporítások növényállomány vizsgálatával kezdődik, majd a termés betakarítását és feldolgozását követően laboratóriumi vizsgálatokkal folytatódik. A minősítés hivatalos eljárása a fémszálalással és a hivatalos dokumentáció kiállításával fejeződik be, amit esetenként kiegészít még a kisparcellás fajtaazonosító és fajtatisztasági vizsgálat, mint utóellenőrzés.

A vetőmag-előállítások szántóföldi ellenőrzésének alapvető célja, hogy a tovább-szaporítás során az adott fajta vetőmagja megőrizze mindazokat a biológiai értékeket, melyekkel a nemesítői munka eredményeképpen rendelkezik. Az ellenőrzés kiterjed a származás igazolására, fajtabélyegek alapján történő azonosításra, fajtatisztaságra, a szaporítás körülményeire, úgymint a talaj kultúrállapotára, a növényegészségügyi állapotra, gyomosodásra, azok összetételére.

A szántóföldi szemle jelentősége, hogy olyan tulajdonságok meglétére vagy körülmények tiltására terjed ki (pl. idegen beporzás), amelyek csak egy adott időszakban figyelhetők meg, de káros hatásuk közvetve, vagy közvetlenül a következő termelési periódusban jelentkezik.

A szántóföldi ellenőrzésre való bejelentést (a formanyomtatvány elérhetősége elektronikusan: www.nebih.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/novterm_ig/szakteruletek/vetomagfel/urlapok) a termeltetőnek kell kitölteni, majd elküldeni szuperelit szaporítási fok esetén a NÉBIH NKI-hoz, más szaporítási fok esetén a területileg illetékes KH NTI VSZFO-hoz. www.nebih.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/novterm_ig/szakteruletek/vetomagfel.

A szójánál a vetőmag-előállításra vetésbejelentést május 20-ig írásban be kell jelenteni a NÉBIH-nek vagy az illetékes megyei KH NTI VSZFO-hoz.

A vetésbejelentéshez csatolni kell a származási bizonylatot, mely tanúsítja az elvetett vetőmag faj- és fajtatisztaságát, valamint a főbb vetőmag-vizsgálati követelményeknek megfelelő minőséget. A szója vetőmag-előállító táblák szemléjére először virágzáskor, majd éréskor kerül sor. Az ellenőrzött mintater 200 db növényt tartalmaz, és 20 hektárig 4 db mintateret kell kijelölni.

Az első szemlét lehetőség szerint reggel vagy kora délelőtt végezzük, mert később a levelek a meleg és a párolgás miatt összezárnak, emiatt a fajtaleírásban meghatározott fajtabélyegeket nehezebb beazonosítani. Az állományból a kiemelkedő magasságú egyedeket, az eltérő levél- és virágszínűket, az eltérő habitusúakat szelektálni kell.

A második szemle éréskor történik, ilyenkor a gyomfedettséget nézzük. Olyan gyomok nem lehetnek a táblában, amelyek nehezen tisztíthatók. Ilyenkor történik a termésbecslés is, amely alapján tudjuk, hogy mennyi vetőmag takarítható be az adott területről. Ha 30%-nál nagyobb az eltérés a becsült és a tényleges termés között, akkor ezt igazolni kell a vetőmag-előállítónak.

A szója vetőmag-előállítás követelményeit, a minősítés határértékeit, illetve a hatósági szemle szabályait rendeletek írják elő. Ezek az előírások módszereikben és a következményeikben kapcsolódnak a Nemzetközi Vetőmag-fajtaigazolási Rendszer (OECD Rendszer) követelményeihez. A szántóföldi ellenőrzéskor a vizsgálatok eredménye alapján jegyzőkönyv kitöltésével minősítjük a vetőmag-szaporító állományt. Az alkalmatlan minősítésű szaporító táblák magtermése vetőmagként nem kerülhet forgalomba. A szántóföldi ellenőrzésről készült jegyzőkönyv piros példányát a termelő kapja meg, a tételt fémzárolni csak ezzel a szántóföldi jegyzőkönyv példánnyal lehet.

A forgalmazás feltételeként végzett vetőmag-minősítésnek a fémzárolás fontos része, ennek során a vetőmagtételtől a szabvány szerint mintát kell venni. A megmintázott tételt fémzár vagy azt helyettesítő más zárási mód (függőcímke) alkalmazásával kell lezárni, hogy a csomagolási egység megsértése nélkül a vetőmaghoz hozzáférni ne lehessen. A kiserelt vetőmagvak csomagolási egységeit eltávolíthatatlan azonosító jelöléssel kell ellátni. A fémzárolás mindaddig érvényes, amíg a vetőmagtétel a csírázóképesre, fajtatisztaságra, idegenmag-tartalomra és nedvességtartalomra vonatkozó paraméterek vonatkozásában megfelel a feltételeknek.

A fémzárolást követően a fémzárolt vetőmagtétel egyik mintája kisparcellás post-kontroll vizsgálat céljából Monorierdőre kerül megküldésre. A szántóföldi ellenőrzésekkel párhuzamosan itt, a Fajtakitermesztő Állomáson folyik a vetőmagtétel kisparcellás fajtaazonosító és fajtatisztasági vizsgálata. Ez a vizsgálat kötelező a szuperelit és elit szaporítási fokú tételre, az exportra kerülő, illetve az importból származó vetőmagtételre.

A szója vetőmag-termesztés egyik kulcskérdése napjainkban a GMO-mentesség biztosítása. A genetikailag tiszta vetőmagra ugyanis egyre nagyobb piaci kereslet mutatkozik. Ezt a célt szolgálja a megalakított Duna-Szója Szövetség, amelyhez hazánk is csatlakozott.

Magyarország GMO-mentességének fenntartása a NÉBIH számára alapvető fontosságú. A NÉBIH NKI Központi Vetőmagvizsgálati Laboratórium kockázat értékelése alapján 2013. évben 35 db kiválasztott szójaminta került bevizsgálásra, ebből egyik sem volt GMO-szenyezett. 2014. évben 114 db minta bevizsgálása történt meg, amelyből 6 db külföldi származású tétel pozitív lett. Ezeknek a tételnek a megsemmisítése megtörtént.

Benke Zoltán, osztályvezető
NÉBIH NKI

Európai problémára európai megoldás OTECH öntöző berendezések

Robert Fico és Szikszai Zoltán

2014. JÚNIUS 3-4-ÉN került megrendezésre a Szlovák Országos Mező Napok, ahol több mint 130 kiállító vett részt. A kiállítás színvonalát és a fontosságát tükrözi a 3-4 ezer szakmai látogató, továbbá az előző évek mintájára most is kilátogatott a szlovák miniszterelnök és a mezőgazdasági miniszter is. A megnyitó utáni beszédekot követte a főbb kiállítóknál való látogatásuk, többek közt megtekintették a szántóföldi növénytermesztés intenzitását fokozó technológiát,

a GAMAQUA Kft. kiállítási standján megrendezett gyakorlati öntözési bemutatót.

Közép-Európában egyedülálló módon felépítettünk egy 50 m hosszú, vontatható pivot bemutató gépet, mely segítségével bemutattuk a különböző öntözőfejek porlasztóképeségét azonos vízmennyiség és nyomás mellett, valamint a öntöző berendezés összes funkcióját, többek között a szektoros öntözést is. A mezőgazdászok érdeklődésének nagysága arányos volt a szántóföldi intenzív növénytermesztés aktuális feladatával, az öntözővíz energia- és víztakarékos kijuttatása a megfelelő időben a megfelelő helyen, és a megfelelő mennyiségben.

Európai problémára európai megoldás – víz és energiatakarékos öntöző berendezések az európai piacvezető OTECH-től.

Érdeklődjön az importőrnél:
GAMAQUA Kft. (H, SK, CZ)

Szikszai Zoltán: +36-30/7798-415

Komárno: +421-903-707-467

www.gamaqua.com

SZLOVÁKIA

Szlovákia Közép-Európa szívében helyezkedik el, 1993. január 1-jével vált el Csehországtól, önállósága lényegében ettől az időponttól datálódik. Szomszédai Lengyelország, Cseh Köztársaság, Ausztria, Magyarország és Ukrajna. Területe 49 036 km², lakosainak száma 5,4 millió körül alakul. Tagja az Európai Uniónak, fizetőeszköze az euró. Az egy főre jutó GDP 13 422 EUR.

Név: SZANYI István

Életkor: 45

Családi állapot, gyermekek száma: nős, 1 lány gyermek

Hobby: természetjárás, motorozás

Beosztás: Monsanto Kelet-Közép-Európa kereskedelmi vezető (PL, CZ, SK, HU, SRB, HR)

Szakmai életút: KSZE – vetőmag ágazat, Monsanto – területi képviselő, területi vezető, kereskedelmi igazgató, ügyvezető igazgató, majd Kelet-Közép-Európa kereskedelmi vezető

Szakmai meggyőződés: a mezőgazdaság a jövőben egyre inkább stratégiai terület lesz és egyre jelentősebb szerep hárul rá mind gazdasági, környezetvédelmi és szociális szempontból is. A magyar agrárium lehetőségei nagyon jók és megfelelő tudással, innovációval, összefogással a térség egyik vezetője lehet. Ebben hiszek, ezért dolgozok minden nap.

A finom söreiről (Aranyfácán, Topavar), sztrapaćkájáról, valamint a borovicka-ról híres Szlovákia rövid idő alatt igen nagy fejlődést mutatott fel az ezredforduló tájékán bekövetkezett változásoknak köszönhetően, amit az iparban a betelepülő autógyárak hoztak magukkal. Csökkent a munkanélküliség, nőtt az ország jövedelme és átalakult a gazdaság szerkezete. Szlovákia éghajlata mérsékelt kontinentális, melyet a hegyvonulatok által körbezárt medencékben hűvösebb nyarak jellemeznek. Az átlaghőmérséklet és csapadéeloszlás változatos, a legmelegebb rész Dél-Szlovákiában található (9,9°C és 549 mm éves átlag csapadék Hurbanovo-ban), míg a leghidegebb régió felső Orava Észak-Szlovákiában (ahol szintén folyik növénytermesztés), ahol az éves átlaghőmérséklet csak 5,3°C és 781 mm az éves csapadék. Az ország legfontosabb mezőgazdasági területe a Szlovák-Alföld (Dunamenti-Alföld) ahol a jellemző szántóföldi növények a búza, kukorica, cukorrépa, repce és napraforgó, de sokoldalú a zöldség- és gyümölcstermesztése, nevezetesen a szőlő- és borgazdasága (Tokay) is. A hűvösebb hegyvidéki medencékben burgonyát valamint szálas és lédús takarmánynövényeket termesztnek. A takarmánytermő alföldeken és medencékben sertés-, szarvasmarha- és baromfitermesztés jellemző a hegyvidéken pedig a juhtenyésztés.

A MEZŐGAZDASÁG STÁTUSA, SZEREPE A NEMZETGAZDASÁGBAN

A Szlovák mezőgazdaság hozzájárulása a bruttó hozzáadott értékből (GVA) 3,9% (ez magasabb az EU-27 1,7%-hoz képest) és 3,1% a teljes foglalkoztatottságból (ez alacsonyabb az EU-27 5,2%-os átlagnál). A magas színvonalú nagyüzemi termelés ellenére a Szlovák mezőgazdaság export/import mérlege negatív és élelmiszer behozatalra szorul, nem önellátó.

A FŐBB MEZŐGAZDASÁGI ÁGAZATOK

A mezőgazdaság teljes kibocsátása 2013-ban 2 milliárd EUR értéket képviselt. Ehhez a növénytermesztés 59%-kal míg az állattenyésztés 41%-kal járult hozzá. A növénytermesztésen belül meghatározó a gabonánövények aránya (közel 30%) és az ipari növények, ezen belül is az olajos növények (12%). Jelentős még a zöldség- és kertészeti termelés (7%). Az állattenyésztés az EU-arányokhoz képest is gyengébb, de ezen belül meghatározó a tej- (13% a teljes értékből) és a szarvasmarha-, illetve sertéságazat (8–8%). Általánosságban elmondható, hogy az állattartásban az állatlétszám folyamatosan csökken.

AGRÁR EXPORT/IMPORT

A mezőgazdaság és élelmiszeripar export/import mérlegét tekintve elmondhatjuk, hogy az import értéke (4,061 milliárd EUR 2013-ban) meghaladja az export értékét (3,655 milliárd EUR). Az import 6,7%, míg az export 5,8%-ot képvisel a teljes Szlovák import illetve export értékből. Az exportra és importra is elmondható, hogy dominál a feldolgozott és félkész termékek aránya. A feldolgozott termékek esetében jelentős deficitet láthatunk mivel a behozott termékek értéke 1,180 milliárd EUR-val magasabb mint a kivitel. A teljes agrár export/import esetében dominál az EU-val való kereskedelem, ami több mint 95%-ot tesz ki. A kereskedelmi forgalom döntő részét a Cseh Köztársaság adja.

MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEK

Szlovákia területének 41%-át erdő borítja. A mezőgazdasági területek nagysága az ország majdnem felét, 49,5%-ot tesz ki (2,4 millió ha). A szántóterület nagysága kb. 1,5 millió hektár, amelyből a legnagyobb aránnyal és területtel a kalászosok és kukorica bír. A búza a legnagyobb felületen termesztett növény a maga 350 ezer hektáros területével. A kukorica területe az utóbbi 10 évben folyamatosan nőtt, 200 ezer hektár feletti szemes és 80 ezer körüli siló kukorica területtel. Az ipari növények a következő sorban, mintegy 200–230 ezer hektáros területtel. Ezen belül is a repce termesztése kiemelkedő 100–150 ezer hektár közötti területtel. A takarmánynövények 780 ezer hektáron kerülnek termesztésre.

FÖLDTULAJDON, FÖLDHASZNÁLAT

Szlovákiában az átlagos farmméret az egyik legnagyobb az EU-28 országok közül (77,5 ha). E termőterületek nagyon koncentráltak, mintegy 24 500 termelő gazdálkodik rajtuk. A nagyon gyors és erőteljes koncentrációt jól jellemzi, hogy 2005-ben ez még több mint 70 ezer gazdálkodó művelése alá tartozott. Ugyanezen időszak alatt a gazdaságok átlagos termelési értéke is 266%-kal növekedett.

A szlovák termőföld tulajdon és bérleti struktúra is egyedi Európában. A területek 75%-a magán- és cégtulajdonban van (beleértve a katolikus egyházat is). 5% állami tulajdonban van és ezenfelül 20%-ot az állam kezel, ami „nem ismert tulajdonosok” kezében van. Ezek olyan területek, amelyekről az állam bizonyossággal tudja, hogy magánkézben van, azonban a tényleges tulajdonos elérhetősége és fellelhetősége elveszett a második világháború és a szocializmus ideje alatt.

Még speciálisabb, hogy a területek 90%-át a tulajdonosok bérbe adják és ez a legmagasabb bérlet területi arány az EU-országokban (EU 46%, DE 63%, PL 22%). A szlovák mezőgazdaságot egyértelműen a nagyüzemi struktúra dominanciája és a kisméretű, magántulajdonú farmok szinte teljes hiánya jellemzi. A mezőgazdasági területek 80%-a olyan üzemek művelése alá tartozik, amelyek több mint 500 ha területen gazdálkodnak.

Szlovákiáról általánosságban elmondható, hogy jó minőségű földekkel rendelkezik, kiváló EU-piaci elérhetőséggel, ami meghatározza a földárakat is. A földárak folyamatosan emelkedtek az elmúlt 10 esztendőben és ma 8000–9000 EUR átlagosan egy hektár ára. Ez az EU-országok földáraihoz képest alacsonynak tűnhet, azonban figyelembe véve a gazdálkodási mutatókat ez reális és elfogadott az ország határain belül.

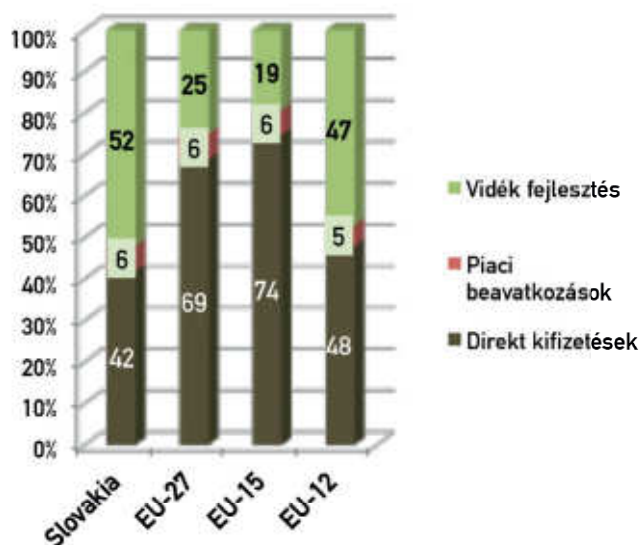
A földbérleti díjak 130 EUR/ha körül mozognak átlagban a nagyobb területek esetében. A jobb minőségű földterületekkel rendelkező nyugat- és dél-szlovákiai bérleti díjak 100–200 EUR között mozognak, míg a kisebb területek díja 80 EUR/ha. A kedvezőtlenebb adottságú területeken már 30 EUR/ha értéken is bérelhető föld. A 2013-as 190 EUR/ha-os földalapú támogatást figyelembe véve a bérleti díjak reálisak, viszont jóval elmaradnak egyes nyugat-európai országok bérleti díjaitól. A bérleti szerződések jellemzően 5–10 éves rögzített időszakra vagy határozatlan időre, 1 éves felmondási idővel köttetnek.

Szlovákiában jelen vannak mint befektetők a külföldiek (dánok, hollandok, csehek) és egyenként jelentős több 10 ezer hektáros saját és bérelt területeken gazdálkodnak. Kiváló példa erre a dán tulajdonban lévő FirstFarms, mely tőzsdén jegyzett céként mind Szlovákiában, mind Romániában rendelkezik földterülettel. Mivel nyilvánosan jegyzett cég, sok érdekes információt kaphatunk, ha meglátogatjuk a honlapjukat (www.firstfarms.com) vagy szívesen fogadnak látogatókat előzetes bejelentkezés alapján.

TÁMOGATÁSI RENDSZER/VIDÉKFEJLESZTÉS

A Közös Agrárpolitika keretében biztosított mezőgazdasági támogatások a következőképpen alakultak 2012-ben Szlovákiában: teljes kifizetett összeg 604 millió EUR, amelyből 41,6% közvetlen termelői támogatás. 6,2% piaci intézkedések (intervenció, export támogatás) és 52,2% vidékfejlesztésre. Érdemes megjegyezni, hogy a vidékfejlesztésre fordított arány sokkal magasabb az EU-átlagnál, ami 24,8%. A vidékfejlesztésre szánt összegek jelentős hányada a mezőgazdasági holdingok modernizációjára és a hegyvidéki, gyenge adottságú területek fejlesztésére került felhasználásra. A közvetlen kifizetések 1/3-a 300 hektárnál nagyobb területtel rendelkező gazdákhoz kerül, akik száma az összes gazdálkodóból 3% körüli.

KAP kifizetések eloszlása (2007–2012)

↑ Direkt vetésű kukorica Szlovákiában. Fotó: Martin UHEĽAK

↑ Nagyüzemi gazdálkodás és modern, jól felszerelt géppark jellemzi a szlovák mezőgazdaságot. Általános a nyitottság az új technológiák iránt. Fotó: Martin UHEĽAK

GÉPESÍTETTSÉG

Szlovákiában a mezőgazdaságilag művelt területek döntő többsége olyan farm, ahol a farmméret 100 hektár feletti. A gazdaságok jól ellátottak mind erő-, mind munkagépekkel és különösképpen odafigyeltek a talajkímélő és energiatakarékos technológiai fejlesztésre. A gazdák továbbra is optimisták és folyamatosan fejlesztik gépparkjukat. Jellemző, hogy például 2011-ben 241 millió EUR értékben importált mezőgazdasági gépeket Szlovákia, ami 41%-os növekedést jelentett az előző évhez képest.

BIODÍZEL/BIOETANOL/BIOGÁZ SZLOVÁKIÁBAN

Az úgynevezett RED 2009/28 Megújuló Energiaforrásokról szóló és az üzemanyagok minőségéről szóló FQD 2009/30 EU direktívák alapján az európai uniós tagállamok elkötelezettséget vállaltak, hogy a közlekedésben a megújuló energiaforrások aránya elérje a 10%-os üzemanyag-bekeverési szintet és a káros üvegházhatást okozó gázok kibocsátását 6%-kal csökkenti. Mindezek teljesítéséhez szükséges a biodízel- és bioetanol-termelés és -fogyasztás szabályozása.

A JÖVŐ KIHÍVÁSAI ÉS LEHETŐSÉGEI

A következő 10–15 évben a Szlovák mezőgazdaság jelentős további fejlődésen mehet keresztül a bankok, befektetők és tulajdonosok folyamatos fejlesztései révén, melyet az EU-támogatások is segítenek. Különösen nagy lehetőségek rejlenek az ország déli részén az öntözés fejlesztésben. Különösen fontos feladat a fiatalok vonzása és támogatása, a vidékfejlesztés valamint a mezőgazdaság területén a földszerzés és -bérlet jogi és gyakorlati kereteinek tisztázása.

Szanyi István

Szlovákia mezőgazdasági miniszterét kérdeztük

2014. június 3-án és 4-én került megrendezésre a Szlovák Országos Mező Napok, ahol több mint 130 kiállító vett részt. A kiállítás színvonalát és fontosságát tükrözi a 3-4 ezer szakmai látogató, továbbá az előző évek mintájára most is kilátogatott a szlovák miniszterelnök és a mezőgazdasági miniszter is. A kiállításra az Agro Napló is meghívást kapott, ahol lehetőségünk volt a szlovák mezőgazdasági miniszterrel, Ľubomír Jahnátekkel interjút készíteni.

Egy hónapja volt az EU-ba történt belépésünk tizedik évfordulója. Hogyan értékeli a szlovák mezőgazdaság helyzetét az EU keretében?

► A szlovák mezőgazdaságot elsősorban az EU közös agrárpolitikájával összefüggő folyamatokba történt bekapcsolódás szempontjából kell látnunk, és ez egy egész sor előnyt hozott Szlovákia számára: magasabb bevételi támogatásokat, forrásokat a vidékfejlesztésre és a környezetvédelemre. A további pozitívumokhoz sorolható az egysegű piac (a vám eltörlése az EU keretén belül, az áruk és szolgáltatások szabad mozgása), valamint a mezőgazdasági vállalatok

hitelképességének megerősödése a bankszférával kapcsolatban, ami által megnőtt a hiteltőke elérhetősége. Másrészt viszont Szlovákia elvesztette rugalmassága és nemzeti szuverenitása egy részét a mezőgazdasági politika prioritásainak és eszközeinek kiválasztásában.

A tíz éves tapasztalat alapján jellemezze, hogyan tudta Szlovákia – hasonlóképpen, mint Magyarország, illetve az új tagállamok – érvényesíteni a saját érdekeit az európai döntések során? Milyen sikereket ért el, vagy miben nem tudott sikereket elérni, mire tud rámutatni?

Ľubomír Jahnátek szlovák mezőgazdasági miniszter

► A Szlovák Köztársaság igyekezett a mezőgazdasági szektor teljes körű fejlődését segítő célokat és prioritásokat megvalósítani, ugyanakkor hangsúlyozni kell, hogy az egész Közös Agrárpolitika lényege, hogy olyan kitűnő minőségű élelmiszerek stabil és hatékony gyártását támogassa, amelyek versenyképesek a világpiacra, és a gyártásuk környezetvédelmi szempontból fenntartható módon történt.

Az agrárszektor fenntarthatóságát egyúttal a vidéki és a leginkább félreeső régiókról való gondoskodás szempontjából is szemlélünk kellett, hogy megőrizhető legyen a foglalkoztatottság, és megakadályozzuk a régiók elnéptelenedését.

Ebben az irányban a SZK több közös deklarációt, nyilatkozatot és memorandumot fogadott el az egyes tagállamokkal. Az érdekeink képviselése során hasznosak voltak a V4 üléseivel kapcsolatos kezdeményezések is, valamint az Európai Parlament képviselőivel megvalósult találkozók, amelyeknek a legfontosabb gondolata az információnyújtás volt a mezőgazdasági szektor történéseiről.

Hogyan értékeli a Közös Agrárpolitika tavaly elfogadott reformját, rendszerét és lehetőségeit?

► A Közös Agrárpolitika reformja már 2011 októberében elkezdődött az egyes törvényhozási eljárások bemutatásával, és megállapíthatom, hogy minden résztvevő fél számára nagyon igényes út volt ez a kompromisszum eléréséhez. A tárgyalások nem voltak könnyűek, és az egyes tagállamok sokszor ellentétes nézetei próbára tették az EU elnökségét el látó országok képviselőit is. Mérföldkönek főleg a tavaly márciusi miniszterek tanácsa minősül, ahol néhány, számunkra kulcsfontosságú kérdés miatt, mint például a közvetlen kifizetések és a piacok közös szervezése, Szlovéniával együtt a Tanács kompromisszum mandátuma ellen szavaztunk. Pozitívumként értékelem, hogy ezt követően az európai partnereink, és főleg az EU intézményei hajlandók voltak olyan kompromisszumról tárgyalni, amely Szlovákia számára is elfogadható. Júniusban az EU Tanácsa, majd azt követően a háromoldalú tárgyalások olyan kompromisszumot alakítottak ki, amely az EU mind a 28 tagállama számára elfogadható volt. Mint már említettem, aránylag bonyolult politikai kompromisszumról van szó, ami

viszonylag széles körű lehetőségeket ad a tagállamoknak, mind a közvetlen kifizetések sémájának kérdésében, mind a piacok közös szervezésében és a vidékfejlesztési programban. Most az lesz a legigényesebb feladatunk, hogy bizonyítsuk az Európai Bizottságnak az egyes intézkedések finanszírozásának indokoltságát, és az ún. „érzékeny szektorok” támogatásának szükségességét.

Kedvező ez Szlovákia számára?

► Hogy ez Szlovákia számára kedvező-e, azt a Közös Agrárpolitika új formájának a gyakorlatba történő átültetése mutatja meg. Mi arra törekszünk, hogy hatékonyabbá tegyük a támogatási rendszert, főleg az aktív mezőgazdasági gazdálkodók részére. Az EU törvényhozásának új jogalapja jóval szélesebb lehetőségeket ad számunkra az ilyen szabályozásokra, mint korábban.

Magyarország a kistermelőket, a fiatal gazdálkodókat igyekszik támogatni, valamint elsőbbséget élvez a fenntartható mezőgazdaság, e két utóbbi élvez prioritást a Közös Agrárpolitika alapján. Melyek az Önök prioritásai?

► Nyilvánvalóan az ágazat alapvető prioritása a tartósan fenntartható mezőgazdaság, főleg az élelmiszer-önellátás biztosítása, és a támogatás igazságos elosztása. Fő célunk, hogy a támogatási tervezeteket úgy készítsük el, hogy a speciális növénytermesztési és állattenyésztési szektorra összpontosíthassunk. Teljes mértékben kihasználjuk a közös mezőgazdasági politika új formáját is, ami a kistermelők és fiatal gazdálkodók támogatására irányul.

A Környező országok mezőgazdasága címmel futó bemutató sorozatunk e hónapban Szanyi István jóvoltából tényszerűen, adatokkal alátámasztva mutatja be Szlovákiát. Kérem, pár gondolat erejéig ön is jellemezze országának mezőgazdaságát.

► A szlovák mezőgazdaság fejlődésének egyik alapvető kiindulási pontja a fenntartható mezőgazdaság támogatásának általánosan elfogadott követelményrendszere az Európai Unió térségében, amihez a szükséges mértékű környezetvédelmi intézkedések kapcsolódnak, és tekintetbe veszik a klímaváltozás következményeit is. Ezeket az ágazat tiszteltben fogja tartani.

A Szlovák Köztársaság 2004 óta tagja az EU-nak, tehát ránk is vonatkoznak a tagságból eredő jogok és kötelezettségek. A SZK uniós tagsága sok pozitívumot, ugyanakkor néhány negatív elemet is hozott a szlovák mezőgazdaság számára, ezeket az egyes termékfajták szerint kell értékelni. Némely területek gyorsabban tudtak alkalmazkodni, némelyeknél ez a folyamat hosszabb ideig tartott, illetve tart.

A SZK uniós integrációja komplex módon növelte a nemzeti gazdaság versenyképességét, lehetővé tette a tőke, az áru és a személyek szabad mozgását. A mezőgazdaság szempontjából a közvetlen kifizetések kiegyenlítése a SZK-ban nagyobb nyomást okozott a gazdálkodók esetében, akik az EU régebbi tagországainak gazdálkodóival összehasonlítva anyagilag kevésbé jól voltak és vannak ellátva, akár a folyó üzemeléshez szükséges pénzeszközökről, akár a hosszabb távú befektetésekről van szó.

Ami a 2014–2020-as időszakra vonatkozó új közös agrárpolitikát illeti, megállapíthatjuk, hogy az EU szintjén kedvezőbb feltételeket sikerült elérnünk a mezőgazdasági termelők részére, mint amilyenek akkor voltak, amikor Szlovákia az Európai Unió tagja lett. Jelenleg azon dolgozunk, hogy ezeket optimális módon átültessük a gyakorlatba, és a lehető legjobb feltételeket teremtsük meg a gazdálkodóknak a vállalkozáshoz.

Az integrált Európa keretében előttünk álló feladat, hogy lényegesen növeljük azoknak a mezőgazdasági termékeknek az előállítását, amelyeknek Szlovákiában megfelelő feltételei és hagyományai vannak. A nagy mezőgazdasági gyártó vállalatok potenciáljával párhuzamosan elsődleges feladatunk lesz a kistermelők és fiatal gazdálkodók támogatása, elsősorban az állattenyésztés, mindelelőtt a sertés- és baromfitermesztés, valamint a speciális intenzív növénytermesztés, gyümölcs-, zöldség-, burgonyatermesztés és szőlészet támogatása, aminek a végső célja az egészséges élelmiszerek előállításának támogatása.

Fontos feladat a növényi és állati eredetű szlovák élelmiszerek arányának növelése a boltok kínálatában, s ezáltal a növényi és állati eredetű termékek versenyképességének növelése, hogy megerősítsük az önellátásunkat az élelmiszerek biztosítása területén. Ágazatunk támogatott mechanizmusait jelenleg és a jövőben az említett területeken a versenyképesség és a stabilitás növelésére irányítjuk.

Uniós tagságunk sikerességét nemcsak passzívan kellene értékelnünk, mint végső célt, hanem aktívan ki kell használnunk, hogy innen elrugaszkodva megfogalmazzuk és megvalósítsuk saját érdekeinket. Szlovákiának a következő évtizedben az uniós sokkal aktívabb tagjának kell lennie, aki megfelelő öntudattal képviseli Szlovákia érdekeit. A szándék érvényesítése során logikusnak és eredményesnek mutatkozik, ha a V4 országok érdekeltségi területén közös javaslatokkal is képviseljük céljainkat, esetleg bővítjük a partnerek körét azokkal, akikkel közös a pozíciónk, mivel ugyanakkor váltunk az EU tagjaivá.

Köszönjük a beszélgetést!

IKR Gépkereskedelmi Kft. – egy lendületes, fiatal cég, az IKR hagyományok folytatója

Az IKR Gépkereskedelmi Kft. 2010-ben alakult. 2013-ban, az IKR Zrt. gépkereskedelmi tevékenységének megszűnésével a forgalmazott termékek köre több ismert és elismert gyártó termékével gyarapodott, egyúttal a szolgáltatások köre is kibővült.

A forgalmazott gépek:

- KUHN munkagépek
- Massey Ferguson teljes gépválaszték
- Kirchner trágyaszórók
- Stetzl pótkocsik
- Hagie önjáró permetezők
- FAO terményszárítók
- Terménytárolók

A SZERVIZ- ÉS ALKATRÉSZEZELLÁTÁS

Az értékesítés mellett az IKR Gépkereskedelmi Kft. országos szervizszolgáltatásról és alkatrészellátásról gondoskodik, egyrészt saját, kitűnően képzett szakembereivel, másrészt szerződött partnerén, az Invest Gépkereskedelmi Kft. szervizszolgáltatán keresztül.

A Kuhn magas minőségű munkaeszközeinek széles választékát kínálják a gazdálkodók, költséghatékonyságra és megbízható munkavégzésre vonatkozó igényeit kielégítve. A KUHN munkagépek között megtalálhatók a talajművelés, zöldtakarmány-kezelés és -betakarítás eszközei, valamint a takarmány- és trágyakezelés gépei is.

A Massey Ferguson gépek 2013 végén kerültek a vállalat termékínálatába. Az IKR Gépkereskedelmi Kft. az Austro Diesel-lel kötött forgalmazási szerződés keretén belül Komárom-Esztergom, Somogy és Fejér megye területén értékesíti a világ egyik vezető mezőgazdasági gépmárkájának teljes termékpalettáját, a traktorválaszték minden igényt kielégítő, 19,5 lóerőtől egészen a 400 lóerős erőgépekig. Természetesen a Massey Ferguson kínálat valamennyi gépét, így a kombájnokat, bálázókat, egyéb eszközöket is forgalmazza.

Az IKR Gépkereskedelmi Kft. kedvező finanszírozási lehetőségeket kínál. A „kamatmentes lóerők” elnevezésű akció 0% kamattal, 4 egyenlő törlesztőrészllettel, 3 év futamidővel és 25% kezdő befizetéssel teszi lehetővé Massey Ferguson gépek vásárlását.

A Massey Ferguson gépek megbízható alkatrészellátását és szervizhátterét az Austro Diesel díjnyertes 24 órás belüli alkatrészellátási rendszeréhez csatlakozva garantálja a vállalat: a 16 óráig leadott alkatrész igény esetén másnap reggel 8 órára a kért helyszínre

érkeznek az alkatrészek Magyarország bármely pontján.

A szállítóeszközök kínálatában az osztórák Kirchner szerves- és hígtrágyaszóró kocsik, kiközelítő kocsik elismert és minőségi megoldást kínálnak a gazdálkodók számára. A trágyaszórók széles kínálata mellett kiemelkedő megoldást jelentenek a piacon a Kirchner kiközelítő kocsik, melyek a betakarítógépek teljesítménynövekedésével lépést tartva segítséget nyújtanak a termények tárolóig való szállításában. A Kirchner kiközelítő kocsik 21, 25, 28 és 32 m³-es kivitelben érhetőek el.

A Stetzl forgalmazó partnereként az IKR Gépkereskedelmi Kft. kínálja Európa legszélesebb pótkocsi választékát, melynek fő termékkörei a mezőgazdasági pótkocsik (forgószármolyos, egytengelyes, tandem), a kommunális pótkocsik, speciális felépítésű pótkocsik és a hazánkban is kedvelt és keresett Stetzl ló- és állatszallító kocsik.

Az amerikai gyártmányú Hagie önjáró permetezőket idén májustól szintén a vállalat kínálatába kerültek. A Hagie permetezőket a kompakt felépítés, 1,8 méteres hasmagasság, 3785 l és 6050 l-es permetlértartály, és számos olyan technikai megoldás jellemzi, mely a legdurvább szántóföldi és mezőgazdasági körülmények között is megállja a helyét. A nagy teljesítményű Cummins turbódízel motorral felszerelt, itthon is kedvelt Hagie permetezőket előnye az elől elhelyezett szórókeret. A 27 vagy 36 m széles keret esetén sokkal kedvezőbb ez a kialakítás, emellett a gép legnagyobb előnye a cserélhető eszköz lehetőség. A tápkultivátoros megoldással egyértelműen növelhető a gép kihasználhatósága, hiszen amikor a többi kultivátor kiszorul a kukoricából, a Hagie-vel akár 2 méter magas állományban is lehet kultivátorozni és tápanyagot kijuttatni, a növényállomány megkímélése mellett. Magasan képzett és tapasztalt szervizszerelők állnak országosan rendelkezésre, az alkatrész-

ellátást a bábolnai központú cég saját, jól felszerelt raktárából biztosítja.

A francia gyártmányú FAO terményszárítók kitűnő referenciákkal rendelkeznek hazánkban, emellett világszerte is jól ismertek. A berendezések garantáltan alkalmasak a mezőgazdasági termények gazdaságos energiafelhasználás melletti jó minőségben történő szárítására, a betakarítási minőségi értékek megőrzése, a környezetvédelmi követelmények betartása mellett. A FAO szárítók mellett az IKR Gépkereskedelmi Kft. terménytárolók és sík tárolók teljes körű kivitelezésében is áll partnerei rendelkezésére.

A finanszírozásban teljes körű szolgáltatást nyújt a cég partnereinek, egyéb, a „gépet terményért” akció keretén belül, a megbízhatóságáról híres nagyigimándi CornMill Hungary Kft. közreműködésével, a partnerek által leadott terményeket piaci áron beszámítják a gépek árába.

Az IKR Gépkereskedelmi Kft., valamint a lízingcégek közvetítésével, Európából származó közvetlen gépipport lehetővé teszi az áfabefizetés nélküli gépvásárlást, ami megkönnyíti a partnerek gépvásárlásának finanszírozását, szükségtelemné teszi az áfa-visszaigénylés nehézkes folyamatát. A gépipport segítségével alig használt, bemutatott New Holland, John Deere és más gyártmányok gépeihez juthatnak a cég partnerei, előnyös áron. ☺

A cég természetesen kiállít a Bábolnai Nemzetközi Gazdanapokon (2014. 09. 10–13.), munkatársaik szeretettel várják jelenlegi és jövőbeni partnereiket.

OLIMAC ADAPTER ÉRTÉKESÍTÉSI AKCIÓ KÖZVETLENÜL A GYÁRTÓTÓL, ÁFA NÉLKÜL

Amenyiben Ön rendelkezik európai adószámmal, lehetőség van arra, hogy közvetlen importőrként a gyártó számlájával euróért, áfa nélkül vásároljon Olimac kukoricabetakarító adaptert. Fizetés két részletben: megrendeléskor 50%, betakarítás után további 50%, 2,5%-os kamattal. Kérje árajánlatunkat!

Gondoskodjon már most
a veszteségmentes betakarításról!

Az Olimac kukorica adapter XXI. századi automatizált, robotizált gyártási technológiája a www.pannonagri.hu honlapon a Video menüpont alatt megtekinthető.

PANNONAGRI

PANNONAGRI Kft.
2890 Tata, Toldi Miklós út 15/A
Petróczy László • tel.: +36-30/956-3034
Iroda • tel.: +36-34/487-111 • fax: +36-34/487-222
pannonagri@t-online.hu • www.pannonagri.hu

Mezőgazdasági Magazin

Új Mezőgazdasági Magazin a Magyar ATV csatornáján

szombat és vasárnap reggel 6 óra 25 perctől.

Benne információk, érdekességek,
újdonságok a mezőgazdaság háztájáról.
Várja Önöket a képernyő elé
a műsor szerkesztő-producere, Aszódi János.

A magazin az interneten is megtekinthető
az ujmezogazdasagimagazin.hu oldalon

OPTImális választás – időt és pénzt spórol!

Napraforgó betakarító adapterek

NAS

Fix vázú 2, 3, 4, 6, 8, 10,
12 és 16 soros kivitelben

NAS CS

Összecsukható vázú
6 és 8 soros kivitelben

PSM

6, 8 és 12 soros szárzúzó változat

OPTIGÉP Kft.

5630 Békés, Vésztoi u. 1/1.
Tel.: 06-66/411-833
Fax: 06-66/411-045
E-mail: optigep@mail.datanet.hu
www.optigep.hu

Kukorica betakarító adapterek

OptiCorn

Fix vázú 2, 4, 5, 6, 8 és 12 soros
kivitelben

OptiCorn CS

Összecsukható vázú 6 és 8 soros kivitelben

További termékeink:

- OPTI-RAK 150/M
szemestermény-felszedő és
-rakodó gép
- OptiTrans adapterszállító kocsi

GAMMAPOLIS
2000 BT

Mobil: +36-30/984-8446; +36-30/539-0221
Telefon/fax: +36-54/401-766
www.gammapolis2000.hu | info@gammapolis2000.hu

John Deere alkatrész beazonosítási szaktanácsadás
John Deere alkatrészek gyors és költségtakarékos beszerzése

Iratkozzon fel a www.agronaplo.hu szakportál **HÍRLEVELÉRE**, melyből hetente három alkalommal értesülhet az agrárium legfrissebb híreiről.

Kattintson a www.agronaplo.hu főoldalán a „Hírlevél feliratkozás” ikonra, vagy pedig itt: www.agronaplo.hu/regisztracio

SZENTLŐRINCI
GAZDANAPOK
BARANYA MEGYEI VÁLLALKOZÓI KÖZPONT

Augusztus 8-10.

Látogatóinkat színes szakmai és közönségprogramokkal várjuk a szentlőrinci vásártéren!

Társrendezvényünk

Augusztus 8-9-én a

Nagy Talajművelő Show

Együttműködő partnerünk a

www.bmvk-gazdanapok.hu

**INNOVÁCIÓ
TECHNOLÓGIA
MÉRNÖKI SZOLGÁLTATÁS
SZERVIZ**

Újdonság!
OptoSelector OS 900
Nagy teljesítményű optikai válogató.

**Strong Seed.
Healthy Grain.
PETKUS.**

Vásároljon közvetlenül a gyártótól !

PETKUS Kereskedelmi Képviselet

Törökbalint | Dulacska u 1

E-Mail: iroda@petkus.de

Heger Gyula Tel. +36 30 299 14 85

Gergely Sándor Tel. +36 30 299 23 51

Porkoláb Gábor Tel. +36 30 299 15 24

www.petkus.com

Precíziós osztályozás – újraértelmezve

RÖBER OS Selector 900 optikai válogató

Napjaink modern mezőgazdasága mérnöki precizitással tervezett, szakosodott és globalizált. A korszerű és jövőbe mutató út a mezőgazdaságban, erős és termelékeny lehetőségek biztosítása a partnereknek a gazdálkodás minden szegmensében. A tudománynak és a technológiai fejlődésnek köszönhetően a mezőgazdaság sokkal termelékenyebb és erősebb mint valaha. Ehhez a fejlődéshez szükséges a tartalékok, és új lehetőségek teremtése a mezőgazdasági művelésben, a termelésben és a feldolgozásban.

Ezen kihívásra ad választ a több mint 160 éves PETKUS. Első cégként a PETKUS specializálódott az osztályozó és tisztító berendezéseivel az ipari jellegű vetőmag-feldolgozásra világméretű szinten. A folyamatos fejlesztés már a kezdeti időktől hozzájárult a thüringiai székhelyű cég sikeréhez, még a nehéz politikai időkben is. Így nem volt meglepő, hogy a múlt évi hannoveri Agritechnica kiállításon a kor követelményeinek megfelelően az új fejlesztésű **RÖBER OptoSelector OS 900** bemutatásra került. Az új gép teljes színre osztályozó berendezés, melyben beépítésre került egy formafelismerő technológia is.

50%-os arányával, a teljes élelmiszerellátásnak, a gabona napjaink legfontosabb terméke az élelmiszeriparban. A magas műszaki színvonalú PETKUS technológiák biztosítják a kiváló minőségű vetőmagot, amely alapja a sikeres és egészséges növénytermesztésnek. A **RÖBER OptoSelector** a gyengébb minőségű terményeket is kiválóan válogatja. Ez a berendezés egy legújabb fejlesztésű optikai válogató egységgel van felszerelve, amely készülék kifejlesztése ötvözi a pontosságot a termény hozamának maximalizására a könnyű használhatósággal és a legjobb vevői kiszolgálással.

Intelligens program

Első lépésként a válogatási folyamatban a szennyeződések (idegen anyag és sérült szemek) távolítjuk el az terményből mechanikus osztályozással – utána a beállított **OptoSelector** a „high-tech” számítógépes ellenőrzött kiolvasó rendszerével végzi el az utolsó válogatási folyamatot mielőtt a termény bekerül az élelmiszeripari feldolgozásba. A kifejlesztett új válogatógép „lelke”, ami leképezi a tisztítandó terményt, egy teljesen átlátható színskálára, egy nagy pontosságú opto-elektronika, ami párosítva van egy „TeachNSort” (öntanuló rendszer) program-

mal. Az így kapott eredmény egy nagy teljesítményű számítógépes technológia, amely gyorsabb pneumatikus vezérlést ad. Ez a kombináció teszi egyedivé és speciálissá ezt az új optikai válogatót. A folyamat során egy öntanuló rendszer elemzi a termény színskáláját, mely rendszert ehhez a géphez fejlesztettek ki. A berendezés kezelésére kiképzett szakember az érintőképernyőn található virtuális „csúszka” segítségével könnyen beállíthatja a válogatás kritériumait az „**OptoSelector**”-on. Ezután a beállítás után a szakember tudása már nem kell a berendezés működtetéséhez, mert a válogatás során minden egyes mag egyesével ellenőrzött, valós idejű osztályozáson megy keresztül. Ebben a folyamatban ellenőrzésre kerül a szín, a forma és az egyéb szabálytalanság a terményen. Az intelligens program alapján a levegővel működtetett fúvóka szabályozása beállítható az ismeretlen vagy idegen anyagok eltávolítására, amelyeket a vevő nem fogad el a terményben. Az **OptoSelector** működése könnyen átalítható új vagy más termény paramétereinek megfelelően. A gépbe be kell tölteni egy terménymintát a jó és kívánt minőségű paraméterekkel, és néhány másodpercen belül a jó színprofil automatikusan garantált.

Már ezen a ponton az **OptoSelector** rendszere kiválóan tudja azonosítani a különbségeket a terményben a „teljes szín” technológiával összehasonlítva más válogatókhoz képest. A folyamatos üzemelés esetén a válogató rendszerek működési elve a következő: a paraméterek beállítása a rossz (nem kívánatos) terményhez. A monokromatikus (vagy bikromatikus) elven működő válogatók csak egy vagy két szürke képet adnak a terményről. Az **OptoSelector** intelligens programja viszont a jó anyaghoz hasonlítja a terményáramot, és az attól eltérőt válogatja ki „teljes szín” technológiával, melynek válogatási referencia színárnyalatát menet közben az érintőképernyőn változtatni tudjuk. Ezenfelül a törött és deformált szemek is kiválaszthatók a jó terményből a „teljes szín” technológiának köszönhetően.

Pontos és gondos optikai válogatás

Több megvilágítási rendszer alakult ki az utóbbi években ilyen berendezéseknél. A fluoreszkáló fénnel történő megvilágítás részben még választható lehetőségek. Nagy probléma a fluoreszkáló fényekkel, hogy je-

lentősen változik a spektrumuk és az erősségük kb. 2500 óra után. Még ha a költségek nem is jelentősek, de szükséges cserélni a fluoreszkáló csöveket, és ez karbantartási igényt jelent a berendezésen.

Az **OptoSelector** hosszú élettartalmú és energiatakarékos LED megvilágítási rendszert használ az egyenletes megvilágításhoz. De nem minden LED egyforma. A **RÖBER OptoSorter** egy speciális LED-del világít, mely nagy fényerejű a tökéletes és egyenletes megvilágításhoz. A sűrű elrendezésű LED-ek egy rúdon kerültek elhelyezésre, hogy biztosítsák a jól fókuszált, pontos és egységes fényt a termény tökéletes válogatásához. Vegyük hozzá ehhez a kifinomult megvilágítási rendszerhez a nagy felbontású kamerarendszert a komplex képalkotás megvalósítására, melyet a TeachNSort intelligens program használ fel, hogy képet készítsen minden egyes termény formájáról és színéről a legmagasabb szintű osztályozás érdekében, és kész a legmodernebb optikai válogató.

Könnyen kezelhető mintavételi helyek mind a jó anyag és mind a rossz anyag tekintetében a gép elejének alsó részén.

Az eredményes válogatáshoz nem elégséges a kitűnő felismerő rendszer. Az **OptoSelector** rendelkezik egy új tervezésű kiválogató rendszerrel. Minden kiadagoló „csatorna” rendelkezik egy dupla fúvóka rendszerrel, hogy a válogatás során precízen és hatékonyan érjünk el a legoptimálisabb támadási pontot a terményen. A fúvókák átfedéssel dolgoznak egymás szomszédságában, mellyel a holtponti idők a kiválogatás során megszűntek a kiadagoló csatornákon.

Vevőközpontú és megbízható

A PETKUS csoport termékei – mint az **OptoSelector is** – „Made in Germany”. Így azok kiváló minőségűek magas megbízhatósággal. Annak ellenére, hogy a cég világszerte rendelkezik irodákkal és teljes körű szervizellátással, az **OptoSelector** internet alapú online támogatással is rendelkezik. Az **OptoSelector** egyszerűen csatlakoztatható az internethez egy hálózati kábel segítségével.

Ezzel a műszaki újító „know-how” megfeleléssel, valamint a „Strong Seed. Healthy Grain. PETKUS.” mottóval a thüringiai székhelyű cég megbízható és fontos partnere a vetőmag- és terményfeldolgozó iparnak. ☺

*Martin & Rinaudo
for eni*

i-Sigma: csúcstechnológia és megbízhatóság bármilyen üzemeltetési körülmény között

i-Sigma: az eni research fejlesztése

Haszongépjárművek számára gyártott, csúcstechnológiájú, átfogó kenőanyag-termékcsalád. A termékeket úgy alakították ki, hogy a legváltozatosabb üzemeltetési körülmények között is tisztán tartsák a motort, és megóvják az elhasználódástól.

Használj az **i-Sigma** top MS 5W-30 motorolajat, amely védelmet biztosít az utókezelő rendszerekkel felszerelt, legújabb generációjú motorok számára.

Kérd az **i-Sigma**-t kenőanyagokra szakosodott haszongépjármű kereskedődnél, vagy az **Agip**, illetve **eni** töltőállomásokon.

eni kenőanyagok
a világ, amely veled együtt halad

eni

eni.com/hu

Összkerék-kormányzású rakodó

A hazánkban még kevésbé ismert német Kramer cég önjáró homlokrakodó gépei általában összkerék-kormányzásúak. Ilyen megoldással készült zöld színben, kifejezetten a mezőgazdaság számára a KL 43 típus, amely az eddig gyártott modellek közül a második legnagyobb konstrukciójuk.

Erőforrása egy D2011 L04 típusú, négyhengeres, 3,6 l összlökettérfogatú, 55 kW (75 LE) teljesítményű Deutz dízelmotor, amely teljesíti az EUR III/A követelményeit. Hidrosztatikus hajtóműjével az elérhető legnagyobb sebesség 20 km/h. Fordulási körének külső sugara 5,9 méter. Hidraulika rendszerében 84 l/min szállítási teljesítményű fogaskerék-szivattyú 240 bar nyomást biztosít a különböző munkahengerek működtetéséhez.

Az emelő és billentő munkahengereket az úgynevezett „P-Kinematik” rendszerű sajátos megoldással vezetik párhuzamban. A rakodó kritikus terhelése 4,3 tonna, maximális terhelhetősége 4630 daN, szakítóereje pedig 4190 daN. A gép hossza 5,8, szélessége 1,9, magassága 2,7 méter. Saját tömege 6100 kg. A különböző munkaeszközök a vezetőfülkéből irányítva hidraulikusan kapcsolhatók.

Új rendsodró

Az osztrák Pöttinger cég nemrég mutatta be új rendsodró családját, a Top 612 C, 702 C és 762 C típusokat. A kisebbiknél a rotorátmérő 350, a nagyobbiknál 420 milliméter. Utóbbiaknál a rotorok csapágyazásának távolsága egymástól 6 méter. A rendsodró járószerkezete három vagy öt kerekes kivitelben készül. Mindegyik változat igényelhető a Multitast kerérendszerrel is, amely alkalmazásával jobb talajkötés érhető el. A gép munkaszé-

lességének változtatására két mechanikus és egy hidraulikus működtetésű állítóegység közül lehet választani. A rotorok kiemelésére, illetve a közúti szállításhoz függőleges helyzetbe állítására egyedi kiemelőszerkezet szolgál. Szállítási szélessége 2,55 méter, szállítási magassága 4 méter alatti. A lejtős területekre a nagyobb stabilitás érdekében 2,9 méter széles vázszerkezettel is kínálják. A hátsó világítás, a mellő- és hátsó figyelmeztető táblák, valamint a hátsó támasztókerekek sárvédője szériatartozék. ☺

A szálaskarmány - betakarítás specialistája

Magyarországi
képviselő:

Szász László

Tel.: 06-30/383-0109

Fax: 06-56/513-365

E-mail: laszloszasz@t-email.hu

Dávid Lajos

Tel.: 06-30/406-3048

Fax: 06-96/455-910

E-mail: david.lajos@t-online.hu

PÖTTINGER
www.poettinger.at

Alois Pöttinger Maschinenfabrik
Industriegelände 1
A-4710 Grieskirchen
Tel.: 0043/7248/600-0

Mezőgazdasági gépek kereskedelme

Elérhetőségeink:
+36-20/537-3313
+36-20/511-4208
info@satogep.hu
www.satogep.hu

STOLL

Stoll homlokrakodók 30-300 LE-ig

- Legjobb ár-érték arányú rakodó a piacon
- Tökéletesen illeszkedő adaptáció minden traktortípusra
- Kiváló német anyagminőség, magas teherbírás
- Garantált hosszú élettartam
- Könnyű kezelhetőség, 2 perc alatt le- és felvehető
- Világszerte egyedülálló párhuzamvezetés
- Számos traktormárka gyári beszállítója
- Referenciák az ország minden pontjából

MANDAM

Mandam talajművelő gépek

- Szárnykapás és lándzsás kapás kultivátorok 1,8-5,6 m-ig
- Robusztus, erős rövidtárcsák 2,5-8 m-ig
- Rugós kapás kultivátorok
- Magágykészítő kombinátorok, kompaktorok
- Mélylazítók

10% STOLL homlokrakodók kedvezményével

Rendeljen prémium német minőségű rakodót ÁTK-s pályázatának megvalósításához!

Zaslaw pótkocsik

- 60 éves gyártási tapasztalat
- 5 év alvázgarancia
- Billenő pótkocsik 1-3 oldalra
- 6-14 t teherbírás
- Bálaszállító pótkocsik is

DEGENHART

Degenhart német fronthidraulikák és kardánhajtások

- Tökéletesen illeszkedő szerkezet bármely John Deere típusra
- Számos opcionális felszereltség
- 18 hónap garancia
- Több NH, Case és Steyr típusokra is ajánlott

Kaposflex

www.kaposflex.hu

**Új és használt mezőgazdasági gumiabroncsok
széles választékban és kedvező áron!**

**Ingyenes házhoz szállítás
az ország egész területén!**

Az akciós árak a készlet erejéig érvényesek!

Kaposmérő, Kossuth L. u. 101.

Méret és Megnevezés	Nettó Ár	Bruttó Ár
14,5-20 Continental MPT30 18PR	85 000 Ft	107 950 Ft
15,5/80-24 Deestone PowerGrip 12PR	110 000 Ft	139 700 Ft
11,5/80-15,3 Mallotra 374 12PR	29 000 Ft	36 830 Ft
13,9/65-18 Mitas IM04 16PR	48 000 Ft	60 960 Ft
16,9R35 Taurus Point 8	175 000 Ft	222 250 Ft
460/70R24 (17,5R24) Alliance MPT580	159 000 Ft	201 930 Ft

Tel.: Kaposmérő +36 (82) 477-284
+36 (20) 469-5186; +36 (20) 465-6593

**További termékeink:
www.kaposflex.hu**

Krone: zöld és bézs színben pompázó határ

120 főt számláló nemzetközi sajtócsapatot látott vendégül a német szálastakarmány betakarító specialista, a Krone május 13–15. között. A Bernard KRONE GmbH szervezésében megrendezett sajtóesemény középpontjában – a gyártó fejlesztései, beruházásai mellett – természetesen az a számos gépúj-donság szerepelt, amit a Krone az elmúlt 1 évben mutatott be, jószerével még csak kiállításokon. Két-részes sorozatunk első felében a kasza, rendterítő és -képző gépeket érintő fejlesztéseket tárgyaljuk.

A Krone gépbemutatójára a gyártó spellei (Németország) központjától 85 km-re, Winterswijk (Hollandia) városa melletti dús kaszálón került sor. A német-holland határtól nem messze felvonultatott gépek megismerésére előbb a táblán elhelyezett állomásokon volt lehetőség, majd egy gyakorlati bemutatón működés közben munkájuk is látható volt.

Mit hozott a Krone 2014-ben?

Nagyszámú szálás és zöldtakarmány betakarító géppel bővítette palettáját a német gyártó. Három új EasyCut kasza mutatkozott be a szántóföldi bemutatón: a gumihengeres szár-sértővel szerelt EasyCut F 360 CR és a verőuj-jas szár-sértővel ellátott EasyCut 1000 CR kaszakombináció, valamint az EasyCut B 870 CV. A Krone mindhárom modell esetében meg-

tartotta a SafeCut tárcsákkal szerelt EasyCut kaszagerendelyt. A 9,3–10,1 m munkaszélességű hármasszakombináció szár-sértésről egy 25 cm átmérőjű poliuretán gumihenger gondoskodik. Az alsó henger meghajtásukról egy külön hajtómű gondoskodik, de opcionál-ként a felső hengertag egy külön hajtóművel is ellátható.

Az EasyCut B 1000 CR Collect kasza már tartalmaz egy ún. Combi Float felfüggesztést, ami talajnyomás automatikus finomhangolására ad lehetőséget egyenetlen talaj esetében. További könnyebbség az üzemeltetésben a 910 mm széles gyűjtőszalag, ami gondoskodik a takarmány középre hordásáról. A hidraulikus meghajtású szalagokat külön olajtartállyal és hűtőrendszerrel szerelik.

Az EasyCut B 890 bevezetésével a Krone egy újabb nagy teljesítményű szár-sértő nélküli kaszakombinációt vett fel portfóliójába. A 8,6 és 8,9 m munkaszélességű gép 10–12 hektár közötti vágást tesz lehetővé óránként. A kaszatárcsapárok közelebb kerültek egymáshoz a nagyobb átfedés, és a tökéletesebb vágási minőség érdekében (SmartCut). A szabadalmaztatott függesztő kar a kasza teljes egészén

egyenletes talajnyomást biztosít, így tiszta vágási minőség érhető el még egyenetlen talajon is. Táblavégi forduláskor vagy szabálytalan alakú táblán a kaszapár egyik oldala felemelhető. A munkaszélesség-állítás 15 centiméterenként változtatható.

A kaszakínálát növelése mellett a Krone két új típussal egészítette ki rendterítő palettáját is: a KW 11.22 és KWT 1600 változatokkal. A 10 rotoros, 10,95 m munkaszélességű függesztett gép jelenleg a legnagyobb rendterítő a piacon. A gépre 1,53 m átmérőjű rotorok kerültek, amelyek darabonként 6 kar található. A rugós ujjpárok mérete különböző, amivel biztosított a párhuzamos talajelérés. A KW 11.22-es modellen is – hasonlóan több társához – az OctLink ujjas tengelykapcsoló gondoskodik a rotorhajtásról. A 8 ujjas, karbantartásmentes egység meghatározott szögállásig egyenletes erőátvitelre képes. Alapkitelben elérhető a gépen a hidraulikus határszóró rendszer, amellyel minimalizálható az esetleges anyagvesztés szabálytalan alakú táblán.

Felépítését tekintve a vontatott, 15,3 m széles KWT 1600 sokban megegyezik függesztett társával, így a gépen megtalálható az Octo-Link, a karbantartásmentes rotorok, a karokra szerelt különböző méretű rugós ujjpárok. Az eszköz vontatása azonban már két módozatban is lehetséges: irányított és ún. ellentétes kormányzási mód. Előbbi szállítási helyzetben tökéletesen követi a traktor nyomvonalát, míg utóbbival munkahelyzetben elkerülhető a rádiózó hatás.

További, a bálázókat, a rendfelszedő kocsikat és az önjáró silókat érintő fejlesztéseket is bemutatott a német gépgyártó, amelyekről bővebben az Agro Napló augusztusi lapszá-mában olvashatnak.

FEJLESZTÉSEK A GYÁRTÓ ÉLETÉBEN

A háromnapos „túra” bőven adott lehetőséget a látóval, illetve a Krone mezőgazdasági gépgyártó cég részleteiből megismerésére, fejlesztéseinek bemutatására. A résztvevőknek így részletesen bemutatták többek közt az újonnan átadott, éves szinten mintegy 5000 fő képzésére alkalmas spellei oktató központot. Az összesen 2900 m²-es komplexumban 10 oktató folytat kezelő, illetve szervizképzéseket 6 csarnokban és az azokhoz tartozó elméleti oktatóter-

mekben. A spellei centrumban leginkább a külföldi partnerek képzése folyik. További beruházás a gyártó életében a teljesen új Big X gyártósor beindítása, amelyet a német cég 2013-ban épített, megduplázva ezzel az önjáró silózók gyártási kapacitását. Az európai szinten egyik legmodernebb gyártósort a meghívottak lépésről lépésre ismerhették meg. Vendéglátóink továbbá lehetőséget biztosítottak Krone teljes üzemének bejárására, a gyártási folyamatok megtekintésére.

–sm–

A LEGJOBB
FERTŐTLENÍTŐSZER
MÖGÖTT IS

ÁLL EGY HATÉKONY
TISZTÍTÓSZER

www.hatagro.hu

A fertőtlenítés leghatékonyabb eszközei

ÁLLATTENYÉSZTÉSI SZAKÁRUHÁZ

TAKARMÁNYOK

ÁLLATTARTÁSI ESZKÖZÖK

FARMTECHNOLÓGIA

VILLANYPÁSZTOROK

SZAKTANÁCSADÁS

TERMÉKCSALÁD
FARMLINE 1 2 3 5 7 F

TAKARMÁNY ÉRTÉKESÍTÉS

6791 SZEGED-KISKUNDOROZSMA
KETTŐSHATÁRI ÚT 6.
TEL: +36 62 556 130

**ÁLLATTENYÉSZTÉSI
SZAKÁRUHÁZ**

6728 SZEGED, DOROSZMAI ÚT 48.
TEL: +36 62 556 120

WEBÁRUHÁZ
www.delifarm.hu

RENDELES@DELIFARM.HU

A pulykatartás higiéniája a másik oldalról

Nyáron a mezőgazdaságban dolgozók életében az aratás a legfontosabb feladat. Hosszú évekre visszamenő tapasztalataink szerint ilyenkor a higiénia ismét a „majd beszéljünk róla” kategóriába sorolódik. Ezt az „uborkaszegzont” szeretném feldobni egy az eddigi szakmai cikkektől eltérő megoldással: riportot készítettem egy volt kollégával, aki kereskedőből és higiéniai valamint kártevőirtási szakemberből váltott és kiment a termelésbe. Kiss Barnabás, a Hat-Agro Kft. korábbi kereskedelmi igazgatója az elmúlt év ősze óta a Táp Kft. és Kövesi Kft. pulykahizláló telepein végzi munkáját. Találkozásunkkor sok kérdés merült fel bennem, de leginkább arra voltam kíváncsi, hogy hogyan lehet átmenteni 15 éves kereskedelmi tapasztalat során felgyülemlett szakmai tudást a pulykatenyésztésbe.

Mik voltak az első benyomások, amikor beléptél és körülnéztél először a telepeken?

► Szerencsére durva hiányosságokat nem tapasztaltam. Ezeken a telepeken már évek óta írott higiéniai és járványvédelmi program szerint dolgoznak, melyet nagyrészt betartanak, betartatnak. Természetesen vannak „történelmileg kialakult helyzetek, amin nem volt még lehetőség változtatni, de a lehetőségekhez (elsősorban pénzügyiekre gondolkodva) képest próbáltak sok mindent megtenni. Vannak dolgok, a jó lenne másképp csinálni kategóriában, amik túl sokba kerülnek és nem biztos, hogy kézzel fogható eredményt hoznak. Például a fekete-fehér öltözők ugyan megvannak, de a kialakításuk olyan, hogy ma már másképp csinálnánk. Ezek átépítése sok százezer forintba kerülne, de nem tudom bizonyítani, hogy csak emiatt jobb lesz a telep higiéniai státusa vagy emiatt x mennyiségű gyógyszert tudunk spórolni. Előbb-utóbb persze sort kell ezekre is keríteni, de a fontossági sorrendet be kell tartani.

A másik oldalról értékelve milyen szerepet tölt be a higiénia a TERMELŐ életében?

► Szerencsére ma már együtt élnek vele. A telepeinkre bennálló állományánál csak fürdés és teljes ruhacsere után lehet belépni, ami nem igazán jellemző a magyar hizláló telepekre. Ez a higiéniai követelmény kialakítja a dolgozóknak azt az érzetet, hogy a kapun belül egy más higiéniai zónában dolgozik. Más higiéniai zónában, ahol olyan elvárások vannak, melynek teljesítése a munkakörének része. Ugyanakkor a higiéniai szint fenntartása, javítása rengeteg munkát jelent, így nyilván folyamatosan fenn kell tartani az érzékenységi szintet, hogy egyes elemek el ne sikkadjanak.

Az egyik tulajdonossal (Borsos Eszter) találkoztam a hónap elején, egy rendezvényen és ő mondta, hogy komoly jelei mutatkoznak a munkádnak. Milyen lépések, változtatások történtek az érkezésed óta?

► Néhány dolog nagyobb hangsúlyt kapott. Először is a telepi rend javítása, mely segített a második probléma javításában. Második a rágcsálóirtás hatékonyságának javítása, ami alapvető ezeken a több tíz éves bábólnai típusú telepeken (szendvicspanel szerkezetek szigetelése ideális egérfészek). Harmadik a mosás és kézi takarítás ellenőrzése, szigorítása. Hiszen a fizikai tisztaság a fertőtlenítés alapja!

Mennyire volt nehéz ezeket a döntéseket kicsikarni, az elképzeléseidet elfogadtatni?

Fábíán Imre és Kiss Barnabás

► Néhány kisebb „ellenállástól” eltekintve nem volt nehéz, de hangsúlyozom, én csak a meglévő rutinra próbáltam ráerősíteni, illetve finomítani. Az alapokat már az „elődök” lerakták. Nagyobb probléma az, hogy gyakorlati okokból néhány momentum nem kivitelezhető, sajnos néha dönteni kell, hogy melyik ujjunkat harapjuk meg.

Szigorúan szakmai szemmel melyik a nehezebb feladat: higiénia, komplett higiéniai programot eladni vagy ugyanezt vásárolni, a telepeken kialakítani?

► Egyik sem egyszerű. A telep vagy a vevő támogatása nélkül nyilván a legjobb programot is meg lehet buktatni, ugyanakkor a sokfelé járó, sokat látott kereskedők mindig hozhatnak új megoldásokat, új szemléletmódokat, melyeket érdemes lehet követni. Ugyanakkor a kereskedő is tanulhat sokat a felhasználótól és az igényeket látva tehet javaslatot a gyártónak a termékek fejlesztésére vagy új termékek gyártására. Venni egyébként ma már bármit lehet, de azt jól felhasználni hatékonyan, de gazdaságosan alkalmazni annál nehezebb. Nagyon fontos a forgalmazó és a felhasználó együttműködése.

Beszélgetésünk megerősítette bennem azt a pár éve tapasztalható kedvező tendenciát, hogy a termelők igénye is fokozottan megnőtt a higiénia iránt. Ennek az egyik oka, hogy a mostanára döntési pozícióba került generáció már nem a régi beidegződések szerint kíván termelni. Fontos szerepet kap a megelőzés a biztonságos élelmiszer előállítás során, hiszen a piac, a vevők igényei ezt diktálják. Másrészt a higiénia tevékenység költségei olyan akár többszörösen megtérülő befektetésnek tekinthetők, melyek elmaradása kiszámíthatatlan károkat okozhat.

Elköszönéskor, a termelésben sok sikert kívánva volt munkatársamnak, megállapítottuk, hogy a korábban, jó pár évvel ezelőtt megfogalmazott szlogenünk náluk is fontos-sá vált: **a biztonságos élelmiszer előállítása a farmon kezdődik.**

Fábíán Imre

A teljesítmény javítása a nagyobb jövedelmezőség érdekében a folyékony formájú Econase® XT takarmánykeverőben történő alkalmazásával

A takarmány alapanyagok árának ingadozásával és a jelenlegi takarmánypiaci viszonyok jelentette nyomással szembesülő takarmánygyártók és állattartók olyan megoldásokat keresnek, melyekkel tovább csökkenthetik a takarmányköltségeket és javíthatják a termelés jövedelmezőségét.

Az AB Vista szerint a takarmányrostot lebontó enzimek (NSP enzimek) takarmányipari felhasználása világszerte fokozatosan nő.

Az NSP enzimek nem kizárólag a viszkozitás és így az alommal kapcsolatos potenciális problémák csökkentéséhez szükségesek (amit az állattartók kiemelt fontosságúnak tartanak), hanem a kész takarmány tápértékét is növelik. A 2012-es EuroTier kiállításon az AB Vista bemutatta az Econase XT-t, egy önálló hőstabil NSP készítményt, melynek alkalmazását az Európai Unióban 2008-ban engedélyezték, és amely az AB Vista állítása szerint „a piacon lévő NSP takarmányenzimek közül a legnagyobb forgalomnövekedést éri

el”. Négy évvel ezelőtt Richard Cooper, az AB Vista elnök-vezérigazgatója az Econase XT-t egy olyan, valóban úttörő terméknek írta le, amely forradalmasíthatja a xilánáz takarmányokban való alkalmazásának megbízhatóságát és egységességét.

Paul Steen, az AB Vista technikai szolgáltatási igazgatója hozzáteszi: „Vevőink az Európai Unióban és világszerte egyaránt kedvezően fogadták az Econase® XT nyújtotta egyedülálló előnyöket és a kivételesen nagy hatékonyságot. Várakozásaink szerint e készítmény forgalma tovább nő majd azzal párhuzamosan, hogy egyre több vevő ismeri meg az új „mixer liquid application” (MLA) [takarmánykeverő folyékony alkalmazási] technológiánkat.”

Az új alkalmazási módszernek köszönhetően a takarmánygyártók a folyékony formájú Econase® XT-t már a pelletálás előtt, a szakaszos keverőben alkalmazhatják. A jelenleg forgalomban lévő készítmények közül az Econase® XT az egyedüli olyan enzim, amely elég stabil ahhoz, hogy folyékony készítményként már a szakaszos keverőben hozzáadható legyen a takarmányhoz. Az Econase® XT esetében maga az enzimmolekula stabil a pelletálás hőmérsékletén, ellentétben más készítményekkel, melyek stabilizáló eljárásokat – például bevonást – igényelnek. Az Econase® XT önálló hőstabilitását pelletálási tesztek széles körével bizonyították akadémiai kutatóintézetekben és árutermelő takarmánykeverőkben egyaránt. Az Econase® XT MLA technológia a takarmányban való homogénebb eloszlást és kisebb szórást (alacsonyabb variációs koefficienseket) biztosít a felhasználók számára, mint a folyékony formájú enzimek hagyományos, a pelletálást követő alkalmazása. A kísérleti adatok egy további gazdasági előnyt is jeleznek: a folyékony Econase® XT keverőben történő hozzáadásával előállított takarmány pelletálása kisebb áramfogyasztással jár.

„AZ ECONASE® XT EGYEDÜLÁLLÓ, MIVEL AZ EGYETLEN OLYAN NSP ENZIM, AMELY FOLYADÉK VAGY POR FORMÁJÁBAN EGYARÁNT TELJES MÉRTÉKŰ ÖNÁLLÓ HŐSTABILITÁSSAL RENDELKEZIK.”

„A folyadékok takarmányokhoz való hozzáadása a szakaszos keverőben egy jól kialakult gyakorlat, a technológia jól ismert, a berendezés pedig viszonylag egyszerű. Az MLA dozírozó rendszer költsége jelentősen kisebb, mint a pelletálást követő alkalmazásé. Az e szakaszban alkalmazott gyakori takarmányalkotók közé tartoznak a zsírok, a betain, a kolin-klorid és az aminosavak. A folyékony NSP enzimek keverés előtti hozzáadásában rejlő összes lehetséges előny teljes körű feltárása a jövő feladata, a legtöbb NSP enzimműködés hőstabilitásával kapcsolatos eddigi nehézségek miatt.” – magyarázza Paul Steen.

Az új alkalmazási módszer mellett az AB Vista gyors elemzési technológiák és közel-infravörös reflektancia (NIR) alapú gabonaminőség-előrejelzési szolgáltatások kifejlesztésén is dolgozik, hogy tovább növelje a vevőinek nyújtott szolgáltatások értékét. A takarmányelemzés megkönnyítése érdekében az AB Vista olyan ELISA alapú kimutatási módszereket is kifejlesztett, melyek segítségével a vevők meg tudnak győződni az Econase® XT takarmányokban való jelenlétéről: a minőségi kimutatás a gyártás után néhány percen belül, a mennyiségi meghatározás pedig két órán belül lehetséges. **Ezen szolgáltatások a termék magyarországi forgalmazójánál is elérhetők.**

„AZ ÉRTÉKESÍTETT MENNYISÉG TEKINTETÉBEN A LEGGYORSABB NÖVEKEDÉST MUTATÓ NSP TAKARMÁNYENZIM A PIACON AZ ECONASE® XT.”

„Az AB Vista elkötelezett amellett, hogy vevőinek kiemelkedő készítményeket és értéket nyújtson” – húzta alá Paul Steen. „Szilárd meggyőződésünk szerint itt az ideje annak, hogy az NSP enzimek szerepét nem kizárólag az enzim és a takarmányban lévő szubsztát

Paul Steen

Engineering Services Director
(technikai szolgáltatási igazgató)

Paul sokéves kereskedelmi és műszaki tapasztalattal rendelkezik a takarmány-összetevők piacán. Mérnöki háttérű szakember, aki korábban több mint 20 éven át a kisállateledel-előállítás, majd a takarmánygyártás területén dolgozott. 2005-ben csatlakozott az AB Vista vállalathoz üzleti igazgatóként. Jelenlegi beosztása, a technikai szolgáltatási igazgatói pozíció egy olyan különleges szerepkör, amely a vevők támogatására összpontosít. Paul feladata annak az elősegítése, hogy a vállalat nemzetközi vevői teljes mértékben ki tudják használni azokat az előnyöket, amelyeket a folyékony formájú takarmány-kiegészítők nyújtanak a granulált formájúakhoz képest.

közötti kapcsolat alapján tárgyaljuk, hanem azzal is foglalkozunk, hogy az NSP enzim aktivitása és a szubsztát átalakítása milyen kölcsönhatásban van az állat anyagforgalmi és élettani jellemzőivel. Jelen pillanatban ez az AB Vista érdeklődésének homlokterében lévő egyik legjelentősebb kutatási terület. Szeretnénk javítani az NSP enzimek monogasztrikus állatok takarmányaiban való felhasználásának színvonalát” – jelentette ki végül Paul Steen.

Kísérlet bemutatása

Ha a folyékony formájú Econase® XT készítményt a keverőben adják hozzá a takarmányhoz, ez alternatív megoldást jelent a pelletált takarmányokat gyártó takarmánykeverő üzemek számára.

(Kutatási helyszín: árutermelő keverő-üzem, Ázsia)

AZ ECONASE XT 25 L KÉSZÍTMÉNY NAGY HŐSTABILITÁSSAL RENDELKEZIK, EZÉRT MÁR A KONDICIONÁLÁS ELŐTT, A KEVERŐBEN HOZZÁADHATÓ A TAKARMÁNYHOZ A PELLELTÁLT TAKARMÁNYOKAT GYÁRTÓ TAKARMÁNYKEVERŐ ÜZEMEKBEN.

Kísérleti elrendezés

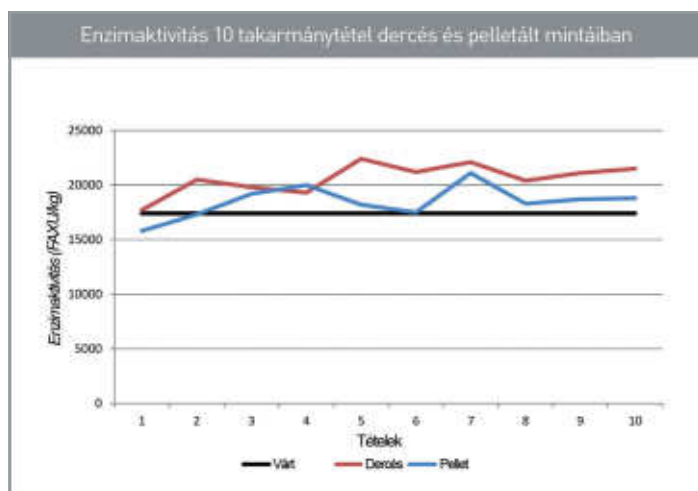
Az Econase® XT 25 L hőstabilitását egy árutermelő takarmánykeverő üzemben értékeltük. Kezdetben öt tétel normál, Econase XT 25 L nélküli kukoricaalapú brojlertápot állítottunk elő, majd ezt követően 10 tétel kísérleti tápot gyártottunk, melyhez 100 g/tonna mennyiségben adtuk hozzá az Econase® XT 25 L készítményt.

Minden tétel hat tonna takarmánynak felelt meg, amit egy horizontális keverőben állí-

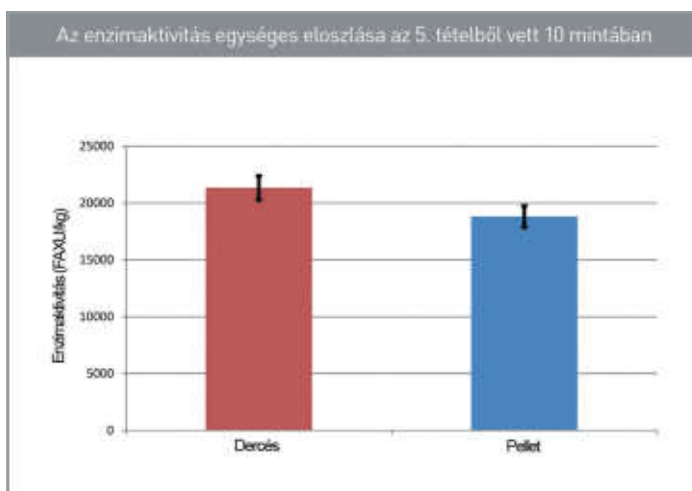
tottunk elő. Az Econase® XT 25 L készítményt közvetlenül a keverőbe való bemérés előtt vízzel hígítottuk; a keverőbe történő bemérése ugyanazon rendszer szerint történt, mint az ugyanahhoz a tételhez hozzáadott más folyékony kiegészítőké. Az összes tételt 90°C hőmérsékleten kondicionáltuk, majd összesen 30 másodpercig 107–110°C hőmérsékleten expandáltuk (1. ábra).

A takarmány hőmérsékletét közvetlenül a préselés után megmértük, és az minden tétel esetében 94 és 96°C között volt. Minden tétel esetében reprezentatív mintákat vettünk a keverő töltőgarat alatti részéből (a dercés tápból), valamint a pelletálás előtti és utáni szítálás során, majd a mintákat laboratóriumba küldtük a xilánáz-aktivitás meghatározása céljából. Az ötödik tételből 10 mintát külön elemzésre küldtünk az enzimaktivitás tételen belüli eloszlásának meghatározására (homogenitás) (2. ábra).

↓ 1. ábra

↓ 2. ábra

Következtetések

Az „üres” (enzim-kiegészítés nélküli) mintákban az enzimaktivitás 1000 E/kg volt mind a dercés, mind a pellet formájú minták esetében, ami igazolja a takarmány alacsony endogén xilánáz-aktivitását. Azt követően, hogy az Econase® XT 25 L készítményt hozzáadtuk a 10 tételhez, a visszanyerés a pellet formájú táp esetében 90%-os volt a dercés formájú mintához viszonyítva, és 106%-os a várt aktivitáshoz képest. A hidrotérmális feldolgozási körülmények jelentette nagy igénybevételt (90°C-on történő

kondicionálás, majd 100°C-os hőmérsékletnek való kitétel az expanderben) figyelembe véve az eredmények igazolják az Econase® XT molekula önálló hőstabilitását. Ezek a megfigyelések megerősítik azt is, hogy a folyékony Econase® XT készítmény közvetlenül a keverőben is hozzáadható a takarmányhoz, még pelletált takarmányok gyártása esetén is.

Az ötödik tételből vett tíz takarmányminta elemzése nagymértékű egységességet mutatott: a variációs koefficiens mind a

dercés, mind a pellet formájú minták esetében 5%-os volt.

Következtetésképpen megállapítható, hogy a folyékony Econase® XT készítmény nagyfokú hőstabilitással rendelkezik, és már közvetlenül a keverőben hozzáadható a takarmányhoz pellet formájú takarmányok gyártása esetén. Ez a lehetőség javítani fogja az alkalmazás egységességét, emellett lehetővé teszi a folyékony alkalmazás beruházási költségeinek csökkentését is.

Megjelenés: Feedinfo News 2012. 11. 07. A cikk teljes, vágatlan verziója angol nyelven a Panadditiv Kft. honlapján érhető el: www.panadditiv.hu

Mikor gyanakodjunk mikotoxin-problémára szarvasmarhánál?

A korábbi évek súlyos mikotoxin-problémái miatt (korábban a DON és a Zearalenon, mostanában az aflatoxin) nagyon sok szarvasmarhatartó elkezdte használni a különböző mikotoxin-ellenes készítményeket. Vannak, akik folyamatosan használják azóta is, azonban sokan abba hagyták, mert vagy nem lehetett kimutatni a takarmányból a mikotoxinokat, vagy alacsony kimutathatósági szint mellett nem jelentkeztek tünetek, vagy esetleg eltűnt az aflatoxin M1 a tejből.

Ugyanakkor fel kell hívnom az állattartók figyelmét, hogy a BIOMIN kiterjedt takarmányvizsgálatainak köszönhetően feltárta, hogy az idei évben is jelentős a gabonák toxinszennyezettsége. A korábbi években kimutatott A-trichotecének (T-2, HT-2 és DAS) és B-trichotecének (DON, Niv, AcDON) közepes szinten vannak jelen a gabonákban, ugyanakkor a zearalenon és az aflatoxin is alacsony szinten kimutatható. Nem beszélve arról, hogy a korábban elvétele megállapított fumonizinek és ochratoxin is megjelentek a gabonákon és esetenként magas szennyezettséget mutatnak a takarmányok!

Az említett mikotoxinok esetében sokféle problémával találkozhatunk, mivel az alacsony koncentrációban jelen lévő mikotoxinok jellemző tünetek nélkül, a „leggyengébb láncszemnél” okozhatnak problémát, amely telepenként különböző lehet. Lehet, hogy csak csökken a teljesítmény, romlanak a gazdaságossági mutatók, mivel fő jellemzője az immunrendszer működésének csökkenése. Ezt tovább fokozza a több mikotoxin egyidejű jelenléte, amelyek hatása összeadódhat vagy egymást fel is erősíthetik. Ilyen esetekben, vagy magasabb szennyezettség esetén már találkozhatunk klinikai tünetekkel is. Szaporodásbiológiai problémák esetén a zearalenon jelenlétére kell gyanakodnunk.

Éppen ezért a szarvasmarha állományokban előforduló mikotoxin-problémák feltérképezésére töltse ki ezt a kérdőívet és meglátja, hogy mekkora Önnél a mikotoxinok kockázata!

Tehenek (tejelő és szárazonálló) és hízómarhák, istálló szinten		
Jelek	Igen	Nem
Takarmányfelvétel csökken / tak. visszautasítás		
Tömeggyarapodás csökken		
Tejtermelés csökken		
Szomatikus sejttség nő		
Hasmenés		
Gastroenteritisz		
Testtömegcsökkenés		
Ketózis (zsírmáj szindróma) gyakoribb, burokviszogatás		
Méhgyulladás, termékenységi problémák		
Oltó-áthelyeződés		
Tejhiány, anorexia		
Sántaság		
Tőgy érzékenyebb válása		
Tőgy váladékozása		
Tőgybimbók megnagyobbodása		
Kiropodott tőgybimbók, tőgyödéma		
Zsírkiválás a tejben		
Petefészekciszták		
Kiropodott és duzzadt péra		
Hüvelygyulladás, -folyás		
Megnövekedett testhőmérséklet/hőstressz		
Viselkedés megváltozása		
Tántorgás		
Nekrózis a lábvégeken		
Légzési problémák		
Szőrhullás		
Összesen		

Borjak és üszők, istálló szinten		
Jelek	Igen	Nem
Takarmányfelvétel csökken / tak. visszautasítás		
Tömeggyarapodás csökken		
Több elhullás		
Rendellenes növekedés		
Hasmenés		
Gastroenteritisz		
Kicsi és beteg borjak		
Vízfogyasztás nő		
Léziók a szájban és a bőrön		
Nekrózisok		
Vérzések		
Megnagyobbodott és kiropodott tőgybimbók üszöknél		
Összesen		

Takarmánykezelés		
Jelek	Igen	Nem
Tiszta takarmányozási rendszer működtetése		
Megmaradt takarmány eltávolítása		
Takarmányösszetevők minőségének ellenőrzése		
Gabonatisztítási rendszer használata		
Silók / tárolók kitisztítása betakarítás előtt		
Aratás előtt inszekticidek használata		
Ép silók, tárolók (rések, lyukak nélkül)		
Gombaölők használata (pl. savazás)		
Romlatlan szilázs		
A takarmány száraz, védett helyen van tárolva		
Összesen		

Adja össze a válaszokat a piros és a zöld oszlopban. Ha sok a pozitív válasz a piros oszlopban, a mikotoxin-problémák valószínűsége az Ön állományában magas.

Sajnos a hagyományos toxinkötők nem jelennek megoldást, mert a **trichotecének** és a **zearalenon** a nem, vagy kevésbé köthető mikotoxinok közé tartoznak. Ha hatékonyan akarunk védekezni, akkor a hagyományos toxinkötőket felejtsük el!

A **BIOMIN** cég kiterjedt kutatás eredményeként megtalálta azokat az **enzimeket**, amelyek ezeket a mikotoxinokat úgy tudják **elbontani**, hogy ártalmatlan vegyületek ke-

letkezzenek belőlük. A termékfejlesztés pedig kialakított két egyedülálló terméket a célzott védekezés érdekében:

Mycofix® Plus 3.E

– tejelő tehének és borjak részére

Mycofix® Select 3.E

– hízóállományok részére.

További kérdések esetén hívja a **BIOMIN Magyarország Kft.**-t! Kollégánk felkeresi Önt a mikotoxin-problémák megoldása érdekében.

Az ellés körüli időszakban alkalmazott kiegészítő takarmányok (drencsek) hatékonyságának ellenőrzése telepi körülmények között

Az ellés körüli időszak takarmányozási, telepírányítási és egyéb tényezői (pl. állategészségügy, tartás stb.) jelentős hatással vannak a tejelő tehenészetek gazdaságossági mutatóira. A témával, és annak számszerűsíthető veszteségeivel (pl. tejszőkenés, elhullás, állatgyógyászati költségek növekedése, laborvizsgálatok stb.) a hazai és a nemzetközi szakirodalom széles körű információkat szolgáltat/szolgáltatott az elmúlt időszakban. A tehenek drenselése (angolul: *drenching*), azaz vízzel és táplálóanyagokkal (elsősorban gyorsan hasznosuló szénhidrát forrásokkal) történő „önkéntes” és/vagy „kényszer” itatása nem új keletű eljárás. A fejlett szarvasmarha tartással rendelkező országokban az ellés körüli időszakban itatott 10–30 liter langyos víz kiegészítve ásványi anyagokkal és egyéb komponensekkel már 50–60 évvel ezelőtt is elősegítette a tehenek „gyors regenerálódását”, és a takarmányfelvétel fokozását.

A magyarországi gyakorlatban, az utóbbi években egyre elterjedtebben használt szilárd és folyékony drencs készítmények a frissen ellett teheneknél közvetlenül ellés után, valamint a laktáció alatt az energiahány mérslésére és a különböző anyagforgalmi zavarok prevenció és kiegészítő kezelésére kifejlesztett speciális kiegészítő takarmányok. Alkalmazásukkal megelőzhetők az ellés utáni időszakban fellépő anyagcsere eredetű megbetegedések (pl. ketózis, acidózis stb.), valamint bizonyos anyagforgalmi zavarok (ellési bñulás, ellés utáni elfekvés) kialakulása, és csökkenthető az oltógyomor-helyzetváltozás előfordulásának kockázata. Az energiahány (NEB) mérslésével segítik a tejtermelés zavartalan indulását, így kedvező hatással vannak a laktációs termelésre. A laktáció alatt az acidózissal járó körképek adjuváns kezelésé-ként is ajánlottak.

Az ilyen típusú termékek jellemzője, hogy egyre több komponensből állnak (lásd *táblázat*), és próbálnak „univerzális” megoldást adni az ellés körüli időszak problémáira. Természetesen a forgalomban lévő termékeket mindig az adott probléma megoldása érdekében „egyedivé” kell tenni, azaz a szükséges kiegészítésekkel el kell látni, sőt indokolt esetben az adott komponens részarányát célszerű jelentősen megnövelni.

↓ A drencskészítmények néhány fontosabb összetevője és azok szerepe

Összetevő	Szerepe
Ca-propionát	Hypocalcemia, ketózis megelőzése
Propilénglikol	Ketózis megelőzése, szárazanyag-felvétel növelése
Élesztő	Rosttermesztés és szárazanyag-felvétel javítása, acidózis megelőzése
Mg-szulfát	Megfelelő Ca:Mg arány biztosítása
K-klorid	Elektrolitpótlás, ásványi anyag egyensúly biztosítása
(Retard) puffer	Elektrolitpótlás, acidózis megelőzése
Kolin	Metil-donor, zsírmájzindróma megelőzése

Az első laktációjukat töltő, illetve többször ellett tehenekkel végzett üzemi vizsgálatok tapasztalatai azt igazolják, hogy a *táblázatban* felsorolt kiegészítők (különösen a propilénglikol és a propionát tartalmúak) 10–30 l vízben oldva, közvetlenül az ellést követően alkalmazva jelentősen javítják az állatok tejtermelését, miközben az anyagforgalmi zavarok előfordulási aránya csökken.

A drenselés hatékonyságának telepi monitorozása

A piaci forgalomban lévő termékek egy állatra vetített költsége (szélsőértékben) 400–3000 Ft/drencs/alkalom, így a költséghatékonyság értékelése kiemelt monitorozási feladat a gyakorlatban dolgozó szakemberek számára. A legtöbb esetben 2–3 drenselés is indokolt lehet a kívánt hatás eléréséhez. A drencskezelés gyakoriságából pedig következtethetünk a telepi állategészségügyi státusra is.

A telepek egy részénél gyakran előfordul, hogy a drenselést csak közvetlenül az ellés utáni időszakban alkalmazzák, a megnövekedett energiaigény gyors kielégítésére, a bñdñműködés serkentésére, a megfelelő méhinvolúció és a perzisztencia javítására. A telepek állategészségügyi státusához igazodva egyes üzemekben ajánlott lehet az összes frissen ellett állat kényszeritatása, vagy a módszer ellenzőinek megoldás lehet az önkéntes felvétel támogatása is. Némely esetben a már korábbiakban is problémás (pl. túlzott kondíciójú), többször ellett tehenek, illetve nehéz ellésen átesett állatok esetében alkalmazzák a drenselést. Az ellés után elvégzett drenselő beavatkozás egyértelmű előnye, hogy a kezelt állatok esetében alacsonyabb arányban jelentkeznek a különböző anyagforgalmi problémák, illetve megfelelő összetételű drencskiegészítők adagolásával a tehenek napi tejtermelése javítható. A kényszeritatás hatékonyságát ugyanakkor érdemes megvizsgálni a laktáció későbbi időszakában is.

A laktáció alatt számos problémakör esetén megoldást jelenthet a drenselés, mind prevenció, mind az egyéb medikációs kezelések kiegészítőjeként. Sorra véve a termelés alatt fellépő problémák körét, megfelelő telepi monitoring rendszer alkalmazásával könnyen kiszűrhetők a kérdéses egyedek. A telepírányítási rendszerekből nyerhető adatok segítségével egyszerűen ellenőrizhető a különböző állategészségügyi problémákból eredő egyedi tejtermelés csökkenése. Az esetek nagy részében, a jelentős – egyik napról a másikra történő – tejtermelés-csökkenés okán elvégzett drenselés kedvező hatású lehet (*ábra*).

↑ Tejtermelés csökkenésre kezelt egyed laktációs görbéje
(Megjegyzés: a nyíl a drencselés időpontját jelöli)

Egy másik fontos kérdés, a szárazanyag-felvétel csökkenése/étvágytalanság megjelenése a laktáció alatt. Egyedi szemrevételezéssel ellenőrizhetjük az állatok megfelelő takarmányfelvételét. Abban az esetben, ha az állat bal oldala láthatóan beesett, az egyértelműen a megfelelő takarmányfelvétel hiányára utal. Etetés-kor, továbbá az egyes termelési csoportokat szemrevételezve kiszűrhetők az étvágytalan egyedek is, melyeket a további problémák elkerülése érdekében mindenképpen célszerű megvizsgálni. Ilyen esetekben az idejében elvégzett 25–30 liter mennyiségű kényszerítást nagy valószínűséggel rövid időn belül a szárazanyag-felvétel fokozódása fogja követni.

A különböző anyagcsere eredetű megbetegedések megjelenésekor – melyek gyakran párosulnak méh- vagy tüdőgyulladással – a nagy energia- és élesztőtartalmú, valamint Ca-propionát, bendőpuffer stb. összetevőkben gazdag készítmények nagy mennyiségű vízzel történő bendőbe juttatása a szervezet számára olyan mértékű támogatást nyújt, hogy alkalmazásukkal a további gyógyszeres kezelések megelőzhetők lehetnek.

Célszerű lenne értékelni azt is, hogy inaktív petefészek-működés mellett a drencselés hogyan befolyásolja az állatok ivari ciklusát. Üzemi körülmények között pozitív változást figyeltünk meg, a különböző okokból (pl. al-

lategészségügyi problémák, csökkent tejtermelés) kényszerített egyedek ivarzási ciklusában. Ez arra enged következtetni, hogy érdemes vizsgálni az inaktív petefészek diagnosztizált egyedek kényszerítéssel történő kezelésének ivari ciklusra gyakorolt hatását.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a drencselés hatékonyságát az ellés körüli időszakban, továbbá a laktáció alatt több szempontból is lehet, sőt érdemes elemezni. Tegyük ezt annak érdekében, hogy a telepi igényekhez leginkább igazodó összetételű kiegészítőt használjuk, és a drencselő kezeléseket hatékonyságát számszerű adatokkal is alá tudjuk támasztani.

Köszönetnyilvánítás

Ezúton szeretném megköszönni Dr. Radziwon András (Aranykocsi Zrt.), Dr. Rózsa Botond, Szőke Tibor (Mezort Zrt.), Bognár Sándor (Vcenter Kft.), Láncz Miklós (Mocsai Búzakalász Szövetkezet), Komlósi Balázs (Solum Zrt.), Pető Tibor (Agárdi Farm Kft.), Nyúl Jenő (Kisalföldi Mg. Zrt.) és Dr. Kovács Ferenc témához kapcsolódó szakmai kérdésekben nyújtott segítségét.

Dr. Tóth Tamás, egyetemi docens
NymE-MÉK, Állattudományi Intézet,
Takarmányozástani Intézeti Tanszék

A TOPIGS 2014-ben:

több malac

több hús

alacsonyabb munkaidő felhasználás

nagyobb nyereség

TOPIGS Dunaházi Kft.
1016 Budapest, Árkád utca 277.
Telefon: 06-960-9476, 06-960-0893
Fax: 06-1-273-2960
E-mail: info@topigs.hu
www.topigs.hu

Unipur SZIGETELÉS

SZÓRT POLIURETÁNHABOS SZIGETELÉS

- Minden felületre felhordható
- Hő- és vízszigetelés
- Jelentős energiamegtakarítás
- Páralecsapódások megszüntetése
- Új épületeknél és felújításoknál is alkalmazható
- Hőhidmentes épületkonstrukció
- Mosható felület

UNIPUR Kft. 7700 Mohács, Bajcsy Zs. u. 29/A.
Tel.: +36-30/5738-602, e-mail: info@unipur.hu
www.unipur.hu

1924676 Claas ARION 620 C

Gyártási év: 2008, 4600 h, 32.900 €, Földesi Agro Gép Kft., Tel. +36 (0)30 233-7040, flevi8@freemail.hu

2116624 Claas Variant 385 RC

Gyártási év: 2009, 19.111 €, Häußler (McHale), Tel. +49 (0)5425 5569, info@tobias-haeusser.de, Bálakidobó, elektronikus vezérlés, Hálós kötözés

2023679 Deutz-Fahr MP 130 14 OC

Gyártási év: 2004, 10.000 €, Häußler (McHale), Tel. +49 (0)5425 5569, info@tobias-haeusser.de, elektronikus vezérlés, Hálós kötözés, Vágóasztal szállító kocsi

1928197 Fendt Xylon 520

Gyártási év: 1998, 8900 h, 29.900 €, Földesi Agro Gép Kft., Tel. +36 (0)30 233-7040, flevi8@freemail.hu

2182304 Grimme SF 170-60

Gyártási év: 2007, 126.192 €, Agro-RapPol, Telefon +48 (0)664 421 395, agro-rappol@wp.pl, enegely kormányzás, Rakodási nyomásállítás, saját hidraulika

1145445 Hesston 4900

Gyártási év: 1992, SchköLand GmbH Landtechnik Zentrum, Tel. +49 (0)36694 4950, k.franz@schkoeland.de, Bálaméret 1,20x1,30x2,40, abroncsos 28L - 26

2184933 John Deere 6820

Gyártási év: 2003, 7150 h, SchköLand GmbH Landtechnik Zentrum, Tel. +49 (0)36694 4950, k.franz@schkoeland.de, összerékhajtás, Légfék, EHR, fronthidraulika

2172949 John Deere 7830 TLS

Gyártási év: 2008, 3491 h, 72.900 €, Euro Noliker Kft., Tel. +36 (0)30 306-3167, info@agropark.hu

Ha kérdése van, hívja a 06-30/678-47-83-as telefonszámot, vagy írjon a maul.vanda@agronaplo.hu e-mail címre.

Megfelelő bálatömörségre van szüksége?

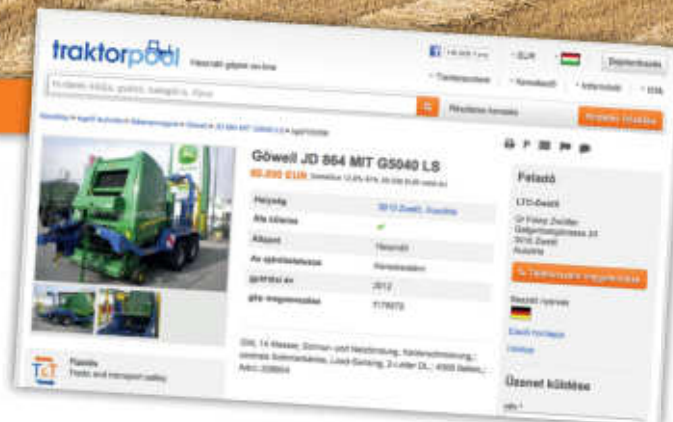

Az első számú internet-börze - Németországban és Európában

Az **an** és a
agro napló

traktorpool

kezdemenyezésével

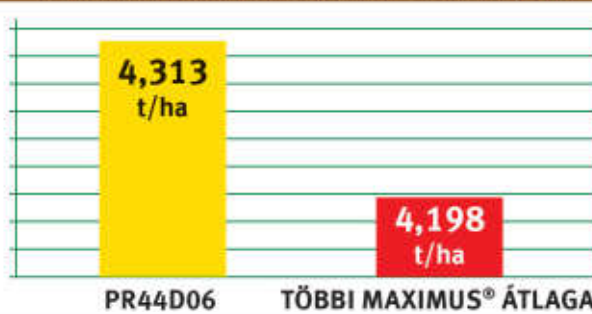

ÚT A SIKERHEZ

- EXTRA termőképesség és jövedelmezőség
- EXTRA széles vetési optimum
- EXTRA előny a növényvédelemben (kisebb taposási kár)
- EXTRA télállóság
- EXTRA állóképesség
- EXTRA hatékonyság betakarításkor

PIONEER NAGYÜZEMI REPCE KÍSÉRLETEK, 14 HELYSZÍN, 2013.

PIONEER
MAXIMUS
RAPESEED HYBRIDS

JÓ KÖRTANI
TULAJDONSÁG

KIVÁLÓ
ÁLLÓKÉPESSÉG

MAGAS
OLAJTARTALOM

KIVÁLÓ
TERMŐKÉPESSÉG

DU PONT

 PIONEER

Clearfield®

Production System for Oilseed Rape

KOMPLETT MEGOLDÁS

• Megbízható

- Rugalmas, hatékony és időjárástól független gyomirtás
- A klasszikus repcegyomok mellett, a keresztesvirágúak és a galaj ellen is.

• Csúcstermés

- Biztos, kiszámítható teljesítmény

GYOMIRTÓ SZER
ELLENÁLLÓ

MAGAS
OLAJTARTALOM

KIVÁLÓ
ÁLLÓKÉPESSÉG

KIVÁLÓ
TERMŐKÉPESSÉG

DUPONT®

 PIONEER®

mahun.hu

FÖLDÖN JÁRÓ
MEGOLDÁSOK...

Andreas Bittner

SULTAN TOP

GYOMIRTÓ SZER ŐSZI KÁPOSZTAREPCÉBEN
375 g/l metazaklór + 125 g/l quinmerak

További információért keresse kereskedelmi képviselőinket:

Győr-Moson-Sopron, Vas megye
Somogy, Zala megye
Veszprém, Fejér megye
Tolna, Baranya megye
Komárom-Esztergom, Nógrád, Pest megye
Bács-Kiskun, Szolnok megye
Csongrád, Békés megye
Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves megye
Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar megye

Balczár Zoltán
Vanyúr György
Bóhm Róbert
Kőműves Balázs
Begaláné Kiszelya Katalin
Dajka Péter
Koscsó Árpád
Csontos Tamás
Krusóczki Tamás

(30) 948-89-53
(30) 210-24-66
(30) 338-19-09
(30) 337-40-64
(30) 922-30-67
(30) 746-69-14
(30) 202-10-59
(30) 278-39-44
(30) 961-29-71